

KARSTULAN KUNTA TILINPÄÄTÖS 2025

Kunnanhallitus 30.3.2026 § 55

Kunnanvaltuusto 15.6.2026 § 15

SISÄLLYSLUETTELO

TILINPÄÄTÖSTÄ JA TOIMINTAKERTOMUSTA KOSKEVAT SÄÄNNÖKSET	6
1. TOIMINTAKERTOMUS	7
1.1. Kehityskatsaus ja olennaiset tapahtumat	7
1.1.1. Kunnanjohtajan katsaus	7
1.1.2. Kunnan hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset	10
1.1.2.1. Kunnan luottamushenkilöorganisaatio	10
1.1.2.2. Kuntastrategia	12
1.1.3. Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys	13
1.1.3.1. Kansantalouden kehitys vuonna 2025	13
1.1.3.2. Kuntien tilinpäätösarviot	14
1.1.3.3. Keskeiset valtion kuntiin kohdistamat toimenpiteet	14
1.1.3.4. Työllisyyden ja elinkeinoelämän näkymät alueella	15
1.1.3.5. Väestönkehitys	16
1.1.4. Olennaiset muutokset ja tapahtumat kunnan toiminnassa ja taloudessa	17
1.1.4.1. Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä	19
1.1.5. Kunnan henkilöstö	20
1.1.6. Ympäristöasiat	21
1.1.7. Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä	21
1.1.7.1. Toiminnalliset riskit	22
1.1.7.2. Rahoitusriskit	23
1.1.7.3. Vireillä olevat oikeudenkäynnit	24
1.2. Kokonaistalouden tarkastelu	24
1.2.1. Toiminnan rahoitus: rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut	26
1.2.1.1. Investoinnit	27
1.2.1.2. Lainanhoito	27
1.2.1.3. Maksuvalmius	27
1.2.2. Rahoitusasema ja sen muutokset: Tase ja sen tunnusluvut	29
1.2.3. Kokonaistulot ja menot	32
1.3. Konsernitarkastelu	35
1.3.1. Konsernitilinpäätökseen sisältyvät yhteisöt:	35
1.3.2. Konsernin toiminnan ohjaus	35
1.3.3. Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat	36

1.3.4. Arvio konsernin todennäköisestä tulevasta kehityksestä	36
1.3.5. Konsernituloslaskelma ja sen tunnusluvut	37
1.3.6. Konsernin rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut.....	38
1.3.7. Konsernitase ja sen tunnusluvut	41
1.3.8. Kunnan taloudellisen aseman arviointi	44
1.3.9. Tilikauden tuloksen käsittely	45
1.3.10. Talouden tasapainotuksen toteutuminen	45
1.4. Kunnan johdon ja konsernijohtoon selonteko sisäisestä valvonnasta.....	46
2. TALOUSARVION TOTEUTUMINEN	47
2.1. Kunnanvaltuusto.....	47
2.2. Kunnanhallituksen päävastuualue.....	49
2.2.1. Kunnanhallitus.....	50
2.2.2. Talous- ja hallintopalvelut	54
2.2.3. IT-palvelut.....	55
2.2.4. Henkilöstöyksikkö.....	57
2.2.5. Yleishallinto	59
2.2.6. Työllisyys ja asiointipiste	61
2.2.7. Henkilöstöhallinto	66
2.2.8. Elinvoima ja kehittäminen	70
2.2.9. Maankäyttö	73
2.3. Sivistystoimen päävastuualue	75
2.3.1. Sivistystoimen hallinto	76
2.3.2. Varhaiskasvatus.....	79
2.3.3. Esi- ja perusopetus	82
2.3.4. Lukio	87
2.3.5. Kansalaisopisto	89
2.3.6. Musiikkiopistot	91
2.3.7. Kirjastopalvelut.....	92
2.3.8. Kulttuuri.....	94
2.3.9. Nuorisopalvelut	101
2.3.10. Koulunuorisotyö	103
2.3.11. Etsivä nuorisotyö	104
2.3.12. Liikuntapalvelut	105
2.4. Teknisen toimen päävastuualue.....	108

2.4.1. Tekniset palvelut	110
2.4.2. Tekninen hallinto.....	112
2.4.3. Mittaustoiminta.....	113
2.4.4. Yhdyskuntatekniset palvelut	114
2.4.5. Yksityistiet	117
2.4.6. Kiinteistöjen hallinto	119
2.4.7. Vesi- ja viemärilaitos	123
2.4.8. Palvelutoiminta	125
2.4.9. Rakennustarkastus	126
2.4.10. Ympäristönsuojelu.....	127
2.4.11. Ympäristöterveydenhuolto ja eläinlääkintä	128
2.5. Konserniyhteisöt.....	130
2.5.1. Kehittämissyhtiö Karstulanseutu Oy.....	130
2.5.2. Karstulan Vuokra-asunnot Oy.....	131
2.5.3. Karstulan Lämpöverkko Oy.....	132
2.5.4. Puulaakson Energia Oy	133
2.5.5. Karstulan Seudun Ravitsemispalvelut Karsera Oy	135
2.5.6. As Oy Vuokrakelsa, As Oy Vuokrakarstu.....	137
2.5.7. Muut Karstulan kunnan kannalta keskeiset yhteisöt	138
3. TALOUSARVION TOTEUTUMINEN	139
3.1. Tuloslaskelmaosan toteutuminen	139
3.2. Investointien toteutuminen.....	142
3.3. Rahoitusosan toteutuminen	147
4. TILINPÄÄTÖSLASKELMAT.....	150
5. TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT	167
5.1. Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot	167
5.1.1. Kunnan tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot	167
5.1.2. Konsernitalinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot	168
5.2. Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot.....	169
5.3. Tasetta koskevat liitetiedot	172
5.3.1. Taseen vastaavia koskevat liitetiedot.....	172
5.3.2. Taseen vastattavia koskevat liitetiedot	175
5.4. Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot	177
5.5. Henkilöstöä ja tilintarkastajan palkkioita koskevat liitetiedot.....	179

6. TILINPÄÄTÖSTÄ VARMENTAVAT ASIAKIRJAT	181
7. ALLEKIRJOITUKSET JA MERKINNÄT	182
7.1. Tilinpäätöksen allekirjoitus	182
7.2. Tilinpäätösmerkintä	183
8. LIITTEET	184
8.1. Selonteko Karstulan kunnan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä	184
8.2. Henkilöstökertomus 2025	187

TILINPÄÄTÖSTÄ JA TOIMINTAKERTOMUSTA KOSKEVAT SÄÄNNÖKSET

Kunnan tilinpäätöksen laatimisessa noudatetaan kuntalain (410/2015) sekä soveltuvin osin kirjanpitolain ja -asetuksen säännöksiä. Kunnan tilinpäätöksestä ja sen sisällöstä säädetään kuntalain 113–115 §:ssä.

Kunnan tilinpäätökseen kuuluvat tase, tuloslaskelma, rahoituslaskelma ja niiden liitteenä olevat tiedot sekä talousarvion toteutumisvertailu ja toimintakertomus. Lisäksi kunnan, joka tytäryhteisöineen muodostaa kuntakonsernin, tulee laatia ja sisällyttää tilinpäätökseensä konsernitilinpäätös. Konsernitilinpäätös laaditaan konserniyhteisöjen taseiden ja tuloslaskelmien sekä niiden liitetietojen yhdistelmänä. Konsernitilinpäätökseen sisällytetään lisäksi konsernin rahoituslaskelma, jossa annetaan selvitys kuntakonsernin varojen hankinnasta ja niiden käytöstä tilikauden aikana. Kuntayhtymän tilinpäätös yhdistellään jäsenkunnan konsernitilinpäätökseen.

Tilinpäätöksen tulee antaa oikeat ja riittävät tiedot kunnan tuloksesta, taloudellisesta asemasta, rahoituksesta ja toiminnasta. Toimintakertomuksessa on esitettävä selvitys valtuuston asettamien toiminnan ja talouden tavoitteiden toteutumisesta kunnassa ja kuntakonsernissa. Toimintakertomuksessa on myös annettava tietoja sellaisista kunnan ja kuntakonsernin talouteen liittyvistä olennaisista asioista, jotka eivät käy ilmi kunnan tai kuntakonsernin taseesta, tuloslaskelmasta tai rahoituslaskelmasta. Tällaisia asioita ovat ainakin arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä sekä tiedot sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja keskeisistä johtopäätöksistä. Jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää, toimintakertomuksessa on esitettävä selvitys talouden tasapainotuksen toteutumisesta tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävydestä talouden tasapainottamiseksi. Kunnanhallituksen on toimintakertomuksessa tehtävä esitys tilikauden tuloksen käsittelystä.

Kirjanpitolauskunnan kuntajaosto on antanut 29.10.2024 yleisohjeen kunnan ja kuntayhtymän tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisesta. Yleisohjeessa on esitetty tilinpäätöksen lakisääteinen sisältö, ja sen tarkoituksena on parantaa kuntien toimintakertomusten vertailukelpoisuutta yhdenmukaistamalla toimintakertomusten rakennetta ja sisältöä sekä tunnuslukujen ja muiden tietojen esittämistapaa. Konsernitilinpäätöksen laatimisesta on annettu yleisohje 31.5.2021.

Tilinpäätöksen liitetietojen sisällöstä on säädetty pääasiassa kirjanpitolaissa ja -asetuksessa. Kunnan tilinpäätöksen liitetietojen laatimisessa noudatetaan soveltuvin osin kirjanpitolain 3 luvun sekä kirjanpitoasetuksen 2 ja 4 luvun säännöksiä. Kirjanpitolauskunnan kuntajaosto on antanut 13.10.2020 liitetiedoista erillisen yleisohjeen Tarkennetut ohjeet on annettu taseen laatimisesta (1.10.2024), rahoituslaskelman (3.10.2023) ja tuloslaskelman laatimisesta (5.9.2023) ja pysyvien vastaavien kirjaamisesta (31.10.2023).

1. TOIMINTAKERTOMUS

1.1. KEHITYSKATSAUS JA OLENNAISET TAPAHTUMAT

1.1.1. KUNNANJOHTAJAN KATSAUS

Karstula kunnalle vuosi 2025 oli monien muutosten vuosi. Kunnallisvaalien myötä uudet päättäjät ottivat vastuun kunnan päätöksenteosta. Valtuuston koko pieneni 23:sta 19:ään. Kunnanjohtaja Pekka Kanervio jäi eläkkeelle ja kunnanjohtajan virassa aloitti 1.8.2025 Eino Nissinen, joka on toiminut Karstulan kunnanjohtajan virassa jo aiemmin vuosina 2013–2016.

Kunnan talouskehitys vuonna 2025 oli hyvää. Talousarvio oli laadittu noin -185 000 euroa alijäämäiseksi, mutta tilinpäätös toteutui noin 1 365 000 euroa ylijäämäisenä. Suurimmat tähän vaikuttavat tekijät olivat tuulivoimaloiden kiinteistöverotulojen nousu noin 750 000 eurolla sekä korkotason aleneminen, mikä vaikutti positiivisesti kunnan talouteen korkokulujen ja leasing-vuokrien alenemisen kautta. Lisäksi myynti- ja maksutuloja saatiin arvioitua enemmän. Kunnan vuosikate oli noin 180 % poistoista ja kuntakonsernin vuosikate noin 150 % poistoista.

Kuitenkin yleinen taloustilanne ja valtiontalouden vaikeudet ovat luoneet talouden paineita myös kuntatasolle. Talouden heikko kehitys on heijastunut työllisyyteen. Työllisyystilanne kunnassa heikkeni merkittävästi vuoden aikana. Työttömyyden kustannukset kasvoivat paitsi työttömyyden kasvun mutta myös lainsäädännön muutosten vuoksi. Toisaalta samaan aikaan kunnassa olevat yritykset myös palkkasivat lisää henkilöstöä. Yhteisöverotulojen määrä on Karstulassa pysynyt hyvänä.

Hallituksen suunnittelema valtionosuusuudistus kaatui eikä toteudu tällä hallituskaudella. Suunnitelmien mukaisen uudistuksen toteutuminen olisi näkynyt Karstulassa merkittävänä valtionosuuksien pienenemisenä. Sote-uudistuksen ja siihen liittyvien rahoitusratkaisujen jälkeen valtionosuusjärjestelmä on kuitenkin merkittävän uudistamisen tarpeessa.

Keski-Suomen hyvinvointialue päätti vuoden lopulla lakkauttaa Karstulasta alueellisen osastotoiminnan yksikön eli kuntoutusosaston. Päätöksen toimeenpano tapahtunee kevään 2026 aikana siitä huolimatta, että siitä on valitettu hallinto-oikeuteen. Yksikön lakkauttamisella voi olla merkittäviä vaikutuksia kunnassa, kun noin 30 työntekijän yksikkö lakkautetaan. Tässä vaiheessa on vielä epäselvää, kuinka suurelle osalle työntekijöistä tarjotaan työtä hyvinvointialueelta.

Kunnan merkittävimpiä investointeja vuoden 2025 aikana olivat Koivurannan teollisuusalueen rakentaminen ja kirjaston remontti. Teollisuusalue valmistui vuoden lopulla ja kirjasto otetaan käyttöön uudelleen kevään 2026 aikana. Ropotin remontti siirtyi pääosin vuodelle 2026. Nämä tulevat olemaan viimeiset suuret rakennusponnistukset pitkään aikaan, jonka jälkeen kunnan tulisi selvittää poistorahoituksella tulevista korjaus- ja uusrakentamiskohteista.

Kunnan hyvä talouskehitys mahdollisti myös lainojen lyhentämisen kolmella miljoonalla eurolla. Myös korkotason lasku pienensi rahoituskuluja. Lainamäärää on tarkoitus pienentää vuosittain jatkossakin ja siten pienentää rahoitukseen liittyviä riskejä ja varautua tulevaan.

Vuoden 2026 talousarvio on noin 780 000 euroa ylijäämäinen. Kuitenkin jo tätä kirjoitettaessa on tiedossa työllisyyden kustannusten kasvu ja toisaalta kunnan lisätalousarvio työllisyyden edistämiseen. Kunnan talous

on kuitenkin juuri nyt vakaalla pohjalla. Tulevaisuuden muutokset esimerkiksi lainsäädännössä tai valtionosuusjärjestelmässä voivat muuttaa tilannetta nopeastikin. Siksi taloutta tulee hoitaa huolellisesti jatkossakin.

Merkittävä muuttuva tekijä on lasten määrän pienentyminen. Sen vuoksi varhaiskasvatuksen ja yhtenäiskoulun resursseja ja tilojen käyttöä on syytä sopeuttaa muutoksen mukaisesti. Elinvoiman edistämiseen on myös panostettava, jotta Karstulan elinkeinoelämä säilyisi vireänä jatkossakin. Yritysten menestys ja siten työpaikkojen säilyminen ja uusien syntyminen mahdollistavat työllistymisen Karstulassa ja myös uusien asukkaiden muuton kuntaan. Se vaikuttaa myös koulun oppilasmäärään.

Uusi kuntastrategia on valmisteilla ja valmistuu keväällä 2026. Tulevaisuuden suunnittelun kannalta olennaista on kaavoitus. Tukkimäen tuulivoimakaava on valmistunut. Siitä on kuitenkin valitettu ja asia on hallinto-oikeuden käsittelyssä. Keskustan alueelle ollaan kaavoittamassa entistä sairaalan aluetta Hämeenniemessä uudisrakentamiselle. Kaava tuo valmistuessaan erittäin hyviä asuintontteja aivan keskustan palveluiden lähelle.

Kunnan väkiluku vuoden 2025 lopussa oli ennakkotietojen mukaan 3515 henkilöä. Asukasmäärä laski 58 henkilöllä vuonna 2025. Merkittävin tekijä oli ikärakenteesta johtuva kuolleisuuden enemmisy syntyvyyteen nähden, kuolleita oli 68 ja lapsia syntyi 15. Muuttoliikkeen aiheuttama väestön vähenemä oli vain 5 henkilöä.

Väestömäärä tulee vähenemään Karstulassa ja lähikunnissa jatkossakin ikärakenteesta johtuen. Alueen palveluiden turvaamiseksi on syytä etsiä ja löytää yhteistyön mahdollisuuksia yhdessä naapurikuntien kanssa.

Tilinpäätöksen 31.12.2025 tuloslaskelman keskeiset tiedot (1000 €):

ulkoiset	Kunta	Konserni
Toimintatuotot	3 820	6 669
Valmistus omaan käyttöön	102	
Toimintakulut	-13 742	-16 944
Toimintakate	-9 819	-10 274
Vuosikate	3 042	3 272
Poistot ja arvonalentumiset	-1 677	-2 184
Tilikauden tulos	1 365	1 089
Tilikauden ali/ylijäämä	1 365	1 148

Tilinpäätöksen 31.12.2025 taseen keskeiset tiedot (1000 €):

	Kunta	Konserni
Lainakanta, korollinen vieras po.	10 177	12 233
Rahat ja pankkisaamiset	3 248	3 539
Taseen loppusumma	32 414	35 444

Palattuani Karstulan kunnanjohtajan virkaan yhdeksän vuoden tauon jälkeen, on ollut ilo todeta, että Karstula on yhä vireä, elinvoimainen ja eteenpäin katsova kunta. Lämmin kiitos henkilöstölle, luottamushenkilöille ja kuntalaisille lämpimästä vastaanotosta. Yhteen hiileen puhaltamalla, hyvällä yhteistyöllä Karstula voittaa edelleenkin tilastot ja tekee tulevaisuudestaan ennusteita paremman!

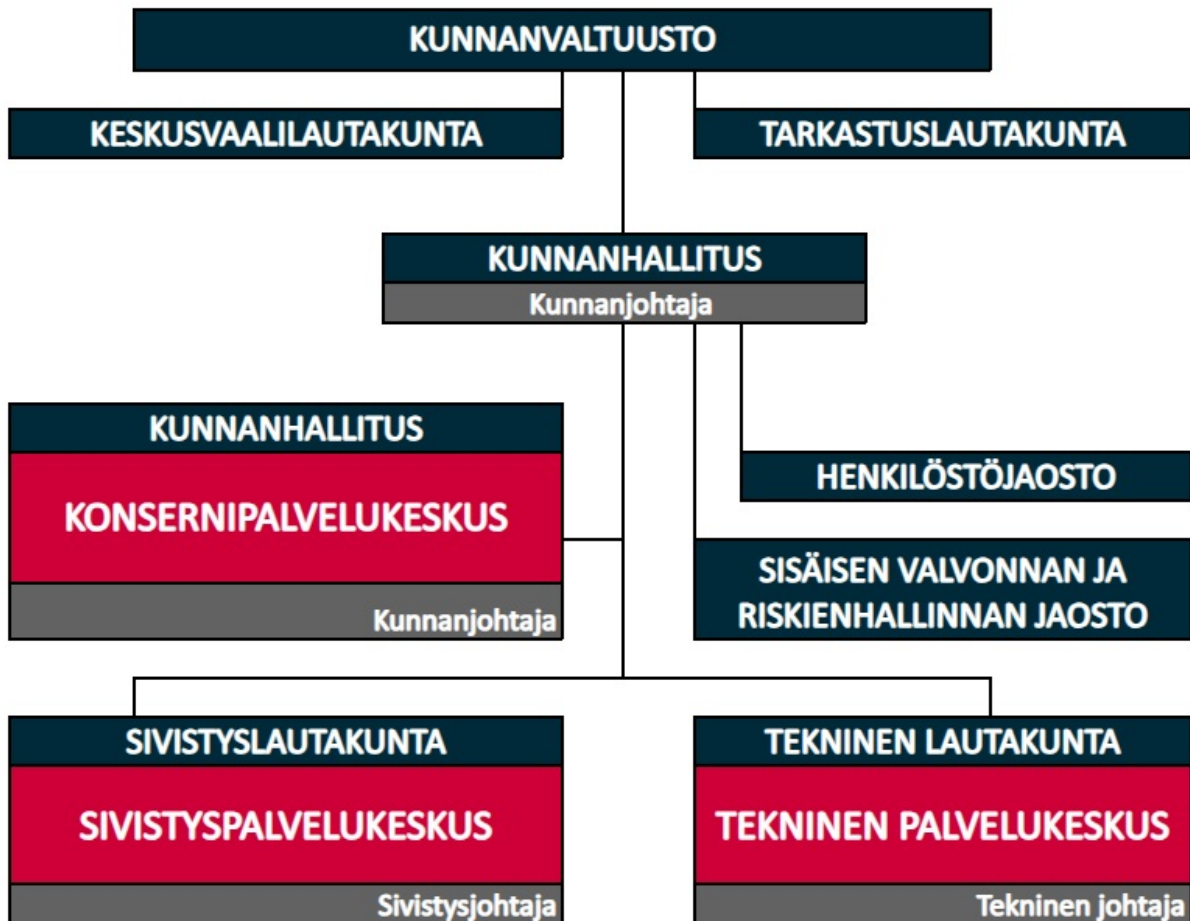
Karstulassa 25.3.2026

Eino Nissinen, kunnanjohtaja

1.1.2. KUNNAN HALLINTO JA SIINÄ TAPAHTUNEET MUUTOKSET

1.1.2.1. KUNNAN LUOTTAMUSHENKILÖORGANISAATIO

Kunnan luottamushenkilöorganisaatio 1.1.2023 alkaen:

Karstulan kunnanvaltuustossa on 19 valtuutettua 1.6.2025 alkaen.

Valtuustokaudelle 2025–2029 valitun valtuuston poliittinen jakauma on seuraava:

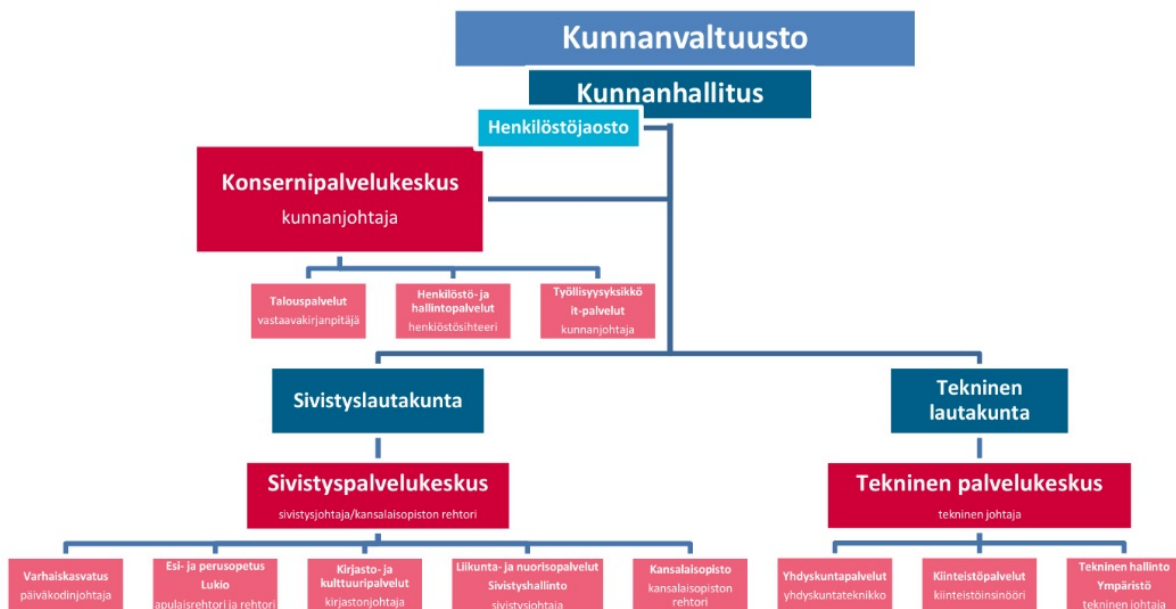
Puolue/valtuustoryhmä	Valtuutettuja
Suomen Keskusta	10
Suomen Sosialidemokraattinen puolue	5
Kansallinen Kokoomus	3
Perussuomalaiset	1
Yhteensä	19

Kunnan palkatun henkilöstön organisaatio

Karstulan kunnan palkatun henkilöstön palveluorganisaation keskeisenä tehtävänä on

- Toteuttaa kunnanvaltuuston hyväksymää kuntastrategiaa, kuntastrategian pohjalta hyväksytyjä toimielinten strategioita sekä talousarviota ja -suunnitelmaa
- Palvelujen tuottaminen kustannustehokkaasti lyhyellä ja pitkällä aikavälillä.

Kunnan palveluorganisaatiota johtaa konsernihallinto ja koko kuntakonsernin ylimpänä esimiehenä toimii kunnanjohtaja. Kunnan palveluorganisaatio jakautuu kolmeen toimialaan, jotka ovat konsernipalvelut, sivistyspalvelukeskus sekä tekninen palvelukeskus. Toimialoja johtavat palvelukeskusjohtajat. Konsernipalveluja johtaa kunnanjohtaja, sivistyspalvelukeskusta sivistysjohtaja ja teknistä palvelukeskusta tekninen johtaja.

Syksyn 2016 talousarviovalmistelun yhteydessä valmisteltiin kunnanhallituksen päävastuualueelle toteutettavaksi keskushallinnon organisaatiomuutos. Uuden mallin mukaisesti konserni- ja hallinto- ja talouspalvelukeskus on yhdistetty yhdeksi konsernipalvelukeskukseksi, jonka johtavat viranhaltija on kunnanjohtaja. Uusi henkilöstöorganisaatio on kuvattu 1.1.2025 voimaan tullessa kunnan hallintosäännössä.

Tili- ja vastuuvolliset

Kuntalain mukaan tili- ja vastuuvollisia ovat tilivelvolliset luottamushenkilöt (kunnanhallituksen, lautakuntien, johtokuntien ja toimikuntien jäsenet) sekä tilivelvolliset viranhaltijat (kunnanjohtaja ja palvelukeskusten johtajat).

1.1.2.2. KUNTASTRATEGIA

Kuntalain mukaan kunnanvaltuusto päättää pitkän aikavälin toiminnan ja talouden tavoitteista kuntastrategiassa. Vuosi 2025 oli Karstulan kunnanvaltuuston 5.9.2022 hyväksymän kuntastrategian viimeinen vuosi.

Kuntastrategiassa tulee lain mukaan ottaa huomioon kunnan asukkaiden hyvinvoinnin edistäminen, palvelujen järjestäminen ja tuottaminen, kunnan tehtäviä koskevissa laeissa säädetyt palvelutavoitteet, omistaja- ja henkilöstöpolitiikka, kunnan asukkaiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet sekä elinympäristön ja alueen elinvoiman kehittäminen. Kuntastrategian tulee perustua arvioon kunnan nykytilanteesta sekä tulevista toimintaympäristön muutoksista ja niiden vaikutuksista kunnan tehtävien toteuttamiseen. Kuntastrategiassa tulee määritellä ne perusteet, joilla sen toteutumista arvioidaan ja seurataan. Kuntalaki määrää myös, että talousarvio ja -suunnitelma toteuttaa kuntastrategiaa.

Kuluneen tilikauden talousarviotavoitteet oli pyritty johtamaan kuntastrategiasta. Strategiakauden päättyessä voidaan ainakin jollakin tasolla arvioida strategiaa ja sen kautta johdettujen tavoitteiden toimivuutta ja toteutumista. Strategian tavoitteet näkyvät talousarviotavoitteissa vaihtelevasti. Osittain strategian pohjalta tehty tavoitteiden asetanta ja tavoitteiden toteutumisen mittaaminen on koettu vaikeaksi. Strategian painopisteet on koettu hyviksi, mutta osittain strategia on koettu liian yksityiskohtaiseksi. Osa tavoitteista on ollut onnistuneempia kuin toiset, mutta kokonaisuudessaan onnistumista on vaikea arvioida. Osaa strategian teemoista on ollut vaikea tuoda talousarviotavoitteiksi kaikkiin yksiköihin. Uuden, keväällä 2026 hyväksyttäväksi tulevan strategian valmistelutyössä onkin pyritty pitämään linjaukset riittävän ylätasolla, jotta niitä voitaisiin soveltaa luontevasti tulevien talousarvioiden tavoitteiden asetannassa.

1.1.3. YLEINEN JA OMAN ALUEEN TALOUDELLINEN KEHITYS

1.1.3.1. KANSANTALouden KEHITYS VUONNA 2025

Tilastokeskuksen ennakkotietojen mukaan Suomen bruttokansantuotteen (BKT) volyymi kasvoi 0,2 prosenttia vuonna 2025. Talouskasvu oli vaimeaa ja taloudessa on edelleen epävarmuutta. Kasvulukema oli samansuuruinen kuin alkuvuoden ennakkotiedoissa, eikä taloudessa nähty merkkejä voimakkaammasta elpymisestä.

Talouden ulkoisen tasapainon kannalta vuosi oli kuitenkin myönteinen. Vaihtotase kääntyi 3,5 miljardin euron ylijäämäiseksi, kun se vuotta aiemmin oli alijäämäinen. Ylijäämän taustalla olivat sekä tavara- ja palvelutaseen kohentuminen että ulkomaille maksettujen omaisuustulojen väheneminen.

Julkinen talous säilyi alijäämäisenä, mutta sen vahvistumisesta nähtiin merkkejä. Julkisyhteisöjen nettoluotonotto pieneni 9,6 miljardiin euroon, mikä oli 2,4 miljardia euroa vähemmän kuin edellisenä vuonna. Valtionhallinnon rahoitusasema kuitenkin heikkeni edelleen ja valtion alijäämä kasvoi 10,9 miljardiin euroon. Yksityinen sektori oli sen sijaan nettoluotonannossa ylijäämäinen.

Kotitalouksien taloudellinen tilanne kehittyi maltillisesti myönteiseen suuntaan. Säästämisaste nousi 4,1 prosenttiin, kun tulot kasvoivat menoja nopeammin. Kotitalouksien velkaantumisaste jatkoi laskuaan edellisvuosien tasolta, mikä osaltaan paransi kotitalouksien rahoitusasemaa. Toisaalta säästämisasteen nousu ja velkaantumisasteen lasku voivat kuitenkin kertoa myös epävarmuudesta ja hidastaa talouskasvun käynnistymistä.

Veroaste nousi 42,6 prosenttiin, mikä katkaisi vuosien 2022–2024 laskevan trendin. Nousua selitti erityisesti pakollisten sosiaaliturvamaksujen kasvu.

Kokonaisuutena vuoden 2025 kansantalouden kehitys jäi vaimeaksi. Talous kasvoi hyvin maltillisesti, mutta ulkoisen tasapainon vahvistuminen ja kotitalouksien säästämisasteen nousu viittaavat siihen, että edellytykset vakaammalle kehitykselle ovat olemassa. Julkisen talouden haasteet jatkuvat, mikä korostaa sopeutustarpeita myös kuntataloudessa tulevana vuosina.

Keski-Suomen talous pysyi vaimean kasvun uralla ainakin alkuvuonna 2025. Yritysten yhteenlaskettu liikevaihto kasvoi tammi-kesäkuussa noin prosentin ja vientiliikevaihto noin 2,3 prosenttia. Kasvu painottui alkuvuoteen. Vielä ei ole saatavilla tilastotietoja maakunnan talouskehityksestä jälkimmäiseltä vuosipuoliskolta.

Rakentamisessa Keski-Suomessa näkyi selvää toipumista alkuvuonna, palveluissa ja teollisuudessa kehitys oli heikompaa. Saarijärven-Viitasaaren seutukunnalla yritysten liikevaihto kasvoi alkuvuonna noin 3,7 prosenttia.

Keski-Suomen väestö väheni 248 henkilöllä vuonna 2025. Ainoastaan Jyväskylä, Muurame ja Uurainen kasvoivat. Työikäisen väestön määrä maakunnassa jatkoi myös laskuaan, mikä heikentää pitkän aikavälin elinvoimaa.

Vuoden 2026 maaliskuussa alkanut uusi sota Iranissa ja Lähi-Idässä tuo uusia epävarmuustekijöitä talouskehitykseen. Öljyn hinnan ja korkojen nousu voivat pysäyttää orastavan talouskasvun ja kääntää

kehityksen merkittävästi huonompaan. Vielä ei ole tietoa tilanteen kehittymisestä ja pidemmän aikavälin vaikutuksista.

Suomen virallinen tilasto (SVT): Kansantalouden vuositilinpito [verkkajulkaisu] sekä Keski-Suomen aikajana 2/2025.

1.1.3.2. KUNTIEN TILINPÄÄTÖSARVIOT

Kuntaliiton Kuntien ja kuntayhtymien tilinpäätösarviot on julkaistu 3.2.2026. Sen mukaan kuntatalouden tila heikkeni vuonna 2025 ja kuntien taloudellinen liikkumavara kaventui edelleen edellisvuoteen verrattuna. Toiminnan ja investointien rahavirralla mitattuna kuntatalous oli yli 800 miljoonaa euroa alijäämäinen.

Kuntien kulujen kasvu johtui pääosin työllisyyden hoidon kustannuksista, jotka siirtyivät TE-uudistuksen myötä entistä enemmän kuntien vastuulle. TE-palvelujen siirto kunnille ei toteutunut kustannusneutraalisti, vaan työttömyysturvan kuntaosuudet ylittivät kompensatiot noin 110 miljoonalla eurolla. TE-palvelut siirtyivät kunnille noin 100 miljoonaa euroa aliresursoituna. Siten TE-uudistuksen loppulasku kunnille oli arviolta yli 200 miljoonaa euroa. Kunnat pystyivät omilla toimillaan kattamaan osan TE-uudistuksen tuomista lisäkustannuksista.

Kuntien talouden haasteet näkyivät erityisesti suurimmissa kaupungeissa, joiden taloudellinen asema heikkeni muuta kuntakenttää enemmän. Kuntien vuosikatteet pysyivät keskimäärin vain lievästi positiivisina. Kuntatalouden tasapainottamisessa hyödynnettiin laajasti omaisuuden myyntejä: kunnissa myytiin omaisuutta vuoden aikana yli miljardin euron arvosta, sisältäen muun muassa energiaomaisuuden myyntejä, maa- ja vesialueita sekä kiinteiden rakenteiden ja laitteiden luovutuksia.

Kuntien ja kuntayhtymien yhteenlaskettu tilikauden tulos oli 737 miljoonaa euroa. Ilman Helsingin, Espoon ja Porin merkittäviä myyntivoittoja kuntien yhteenlaskettu tulos olisi jäänyt 614 miljoonaa euroa pienemmäksi eli noin 120 miljoonan euron tasolle. Yli sadalla kunnalla tilikauden tulos oli alijäämäinen. Kuntien velkamäärä kasvoi noin 700 miljoonaa euroa, mutta suhteessa kunnallisveron verotettaviin tuloihin, lainamäärä pysyi ennallaan.

Kokonaisuutena kuntatalous vuonna 2025 oli haastava mutta hallittu. Vaikka kustannuspaineet kasvoivat erityisesti työllisyyden hoidon ja palvelurakenteen muutosten vuoksi, onnistuivat kunnat osittain sopeuttamaan taloutta omilla toimillaan ja kertaluonteisten erien avulla. Kuntasektorin tilinpäätösarvio antaa kuitenkin selkeän viestin: talouden rakenteelliset haasteet edellyttävät jatkossa sekä toiminnallisia että taloudellisia sopeutustoimia myös paikallisella tasolla.

(Lähde: Kuntien ja kuntayhtymien tilinpäätösarviot 2025, 3.2.2026 Kuntaliitto)

1.1.3.3. KESKEISET VALTION KUNTIIN KOHDISTAMAT TOIMENPITEET

Kuten ennenkin, myös vuonna 2025 valtion kuntiin kohdistamilla toimenpiteillä oli suuri merkitys kuntien toimintaan ja talouteen. Tärkein vuonna 2025 vaikuttanut toimenpide oli työllisyyspalveluiden uudistus, jossa vastuu TE-palveluista siirrettiin kunnille. Kuten edellä todettiin, siirto ei toteutunut kustannusneutraalisti, vaan kunnille siitä syntyi arviolta noin 200–300 miljoonan euron lisäkustannus. Samaan aikaan tapahtunut työllisyyden heikkeneminen on lisännyt merkittävästi kuntien kustannuksia

työttömyydestä. Kuntien kustannuksia lisäsivät myös kotouttamisen edistämisen vastuut ja toimenpiteet, työttömyysturvan laajentaminen sekä oppimisen ja koulunkäynnin tuen uudistaminen.

Verovuoden 2024 kunnallisverotuloa oikaistiin yhteensä yli -150 miljoonalla eurolla. Veroperustemuutokset, kuten kunnallisveron ansiotulovähennyksen poisto, ansiotuloverotuksen inflaatiotarkistus ja eläketulovähennyksen pienentäminen vaikuttivat kunnallisveroihin positiivisesti yhteensä reilulla 300 miljoonalla eurolla.

Valtionosuuksia pienentäviä toimenpiteitä olivat sote-siirtolaskelmasta johtuva noin 455 miljoonan euron vähennys sekä kuntien rahoitusosuus perustoimeentulotuesta, joka vähensi valtionosuuksia noin 340 miljoonaa euroa. Lisäksi kunnallisveron nousu ansiotulovähennyksen poiston johdosta vähennettiin valtionosuuksista noin 338 miljoonalla eurolla ja norminpurkuun liittyvä laskennallinen säästö vähennettiin valtionosuuksista reilulla 20 miljoonalla eurolla. Myös ns. peruspalvelujen indeksijarru pienensi valtionosuuksia noin 25 miljoonalla eurolla.

Valtionosuuksia lisääviä toimenpiteitä olivat TE-palveluiden ja kotoutumislain uudistuksiin liittyvät reilun 600 miljoonan euron lisäys, työttömyysturvan rahoitusvastuun siirtoon liittyvä noin 206 miljoonan euron lisäys sekä valtion ja kuntien välisen kustannustenjaon tarkistuksesta johtuva lisäys noin 65 miljoonaa euroa. Kuten edellä jo todettiin, TE-uudistukseen liittyvät rahoituksen lisäykset eivät kattaneet kaikkia kunnille siirtyneitä kustannuksia.

(Lähde: Kuntien ja kuntayhtymien tilinpäätösarviot 2025, 3.2.2026, Kuntaliitto)

1.1.3.4. TYÖLLISYYDEN JA ELINKEINOELÄMÄN NÄKYMÄT ALUEELLA

Viimeisin Keski-Suomen ELY-keskuksen julkaisema työllisyyskatsaus on helmikuulta 2026. Keski-Suomessa oli helmikuun lopussa yhteensä 19 859 työtöntä työnhakijaa. Se oli 1 949 (10,9 %) enemmän kuin vuotta aikaisemmin ja 321 henkilöä enemmän kuin kuukausi aikaisemmin. Työttömien työnhakijoiden osuus maakunnan työvoimasta oli helmikuun lopussa 15,6 prosenttia.

Keski-Suomessa oli uusia avoimia työpaikkoja helmikuun aikana 841, joka oli 664 vähemmän kuin vuosi sitten (-44,1 %). Kaikkiaan helmikuun aikana oli avoinna 1 971 työpaikkaa, joka on 1 706 vähemmän kuin vuosi sitten (-46,4 %).

Karstulassa oli helmikuussa 2026 yhteensä 217 työtöntä työnhakijaa. Työttömyysprosentti oli 15,2. Vuoden takaiseen työttömien määrä on noussut 52 henkilöllä. Karstulassa työttömyys oli noussut 3,8 prosenttiyksikköä edellisen vuoden helmikuuhun verrattuna, mikä oli eniten Keski-Suomessa. Toisaalta Karstulassa työttömistä suhteellisen suuri osuus, noin 15 prosenttia on lomautettuja, joiden työllistymismahdollisuus on hyvä, mikäli talous lähtisi nousuun.

Työttömistä työnhakijoista oli alle 25-vuotiaita 21 ja yli 50-vuotiaita 106 ja pitkäaikaistyöttömiä 72. Huomionarvoista on, että alle 25-vuotiaiden työttömyys on kaksinkertaistunut vuoden takaiseen nähden.

Työvoiman tarve Karstulassa on kuitenkin kaksijakoista. Samaan aikaan, kun työttömyys on kasvanut, osa Karstulan yrityksistä on myös palkannut lisää työvoimaa. Kuntaan on muuttanut uusia työntekijöitä myös muualta Suomesta. Yksi Karstulan vahvuus onkin, että työpaikat jakautuvat usealle eri toimialalle.

Elinkeinoelämän ja yritystoiminnan kehitystä, kuten myös työttömyyden määrää ja rakennetta on vaikea ennustaa. Erityisesti maailmanpolitiikan tilanteen epävarmuus ja uuden sodan syttyminen Iranissa ja Lähi-idässä ovat tuoneet uusia epävarmuustekijöitä. Öljyn maailmanmarkkinahinnan ja korkotason nopea nousu vaikeuttavat talouden kehitystä. Kokonaisuutena arvioiden Karstulan näkymät työllisyyden ja elinkeinoelämän osalta ovat olosuhteet huomioon ottaen kuitenkin kohtuullisen hyvät.

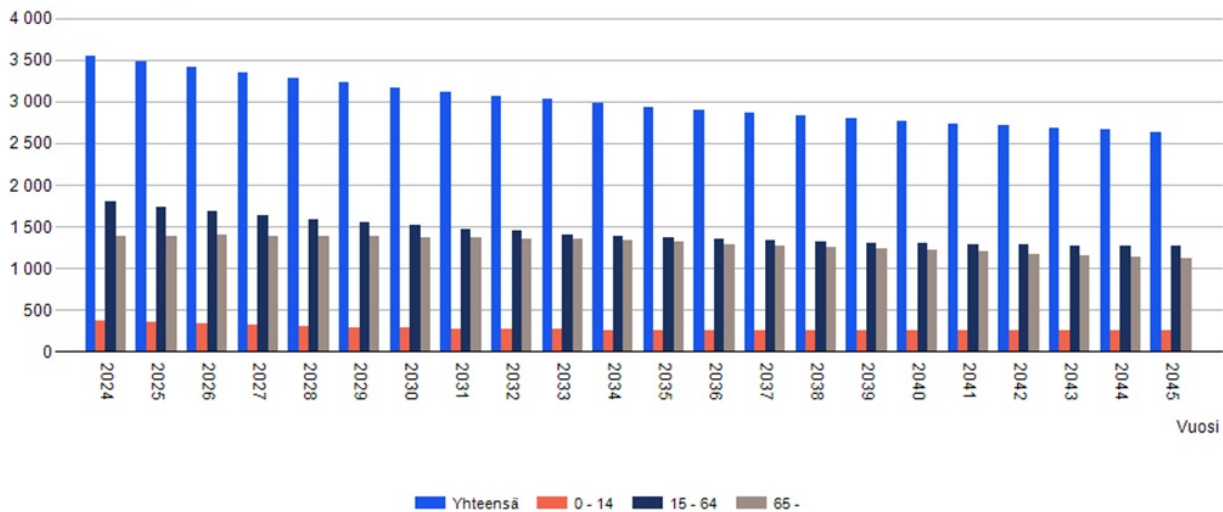
1.1.3.5. VÄESTÖNKEHITYS

Käytössä olevan ennakkolaskennan mukaan Karstulan kunnan väkiluku vuoden lopussa (31.12.2025) oli 3 515 asukasta. Tämä merkitsee sitä, että väestömäärä laskee vuoden aikana 58 hengellä (-1,6 %). Syntyneiden määrä oli 15 ja kuolleiden 68. Muuttoliikkeen aiheuttama väestön vähenemä oli 5 henkilöä. Väestörekisterikeskuksen ennusteeseen verrattuna Karstulan väkikulu on pienentynyt ennustetta hitaammin.

Karstulan kunnan väestömuutoksissa huomionarvoista on, että viime vuosina (2022–2024) kunnasta pois muuttaneet ovat olleet lähes kokonaan 15–24-vuotiaita. Lähes kaikissa muissa ikäluokissa kuntien välinen muutto on ollut positiivista. On luonnollista, että nuoret lähtevät opiskelemaan muualle. Ilahduttavaa on se, että kuntaan myös muutetaan takaisin.

Väestöennuste 2024: Väestö 31.12. muuttujina Alue, Vuosi, Sukupuoli, Tiedot ja Ikkä				
	Yhteensä			
	Väestö 31.12. (ennuste 2024)			
	Yhteensä	0 - 14	15 - 64	65 -
Karstula				
2024	3 550	371	1 794	1 385
2025	3 481	358	1 733	1 390
2026	3 412	337	1 681	1 394
2027	3 347	318	1 638	1 391
2028	3 285	311	1 591	1 383
2029	3 227	293	1 552	1 382
2030	3 171	286	1 512	1 373
2031	3 120	271	1 475	1 374
2032	3 071	269	1 444	1 358
2033	3 024	269	1 407	1 348
2034	2 980	259	1 392	1 329
2035	2 939	258	1 369	1 312
2036	2 899	256	1 352	1 291
2037	2 864	252	1 341	1 271
2038	2 828	254	1 320	1 254
2039	2 796	253	1 310	1 233
2040	2 766	253	1 295	1 218
2041	2 737	252	1 286	1 199
2042	2 709	251	1 281	1 177
2043	2 683	251	1 273	1 159
2044	2 660	249	1 273	1 138
2045	2 637	249	1 264	1 124

Väestöennuste 2024: Väestö 31.12. muuttujina Ikä ja Vuosi. Karstula, Yhteensä, Väestö 31.12. (ennuste 2024).

1.1.4. OLENNAISET MUUTOKSET JA TAPAHTUMAT KUNNAN TOIMINNASSA JA TALOUDESSA

Vuosi 2025 oli Karstulan kunnalle toiminnallisesti vakaa ja taloudellisesti vahvasti positiivisen muutoksen vuosi. Suurin talouteen vaikuttava muutos oli kiinteistöverotulojen merkittävä kasvu kahden tuulivoimapuiston valmistuttua.

Seuraavassa keskeisiä talouden lukuja vuodelta 2025.

Kunnan **Toimintakate** oli 9 819 500 € ja se heikentyi edellisvuodesta 192 797 €. **Toimintakulut** olivat yhteensä 13 742 111 € ja ne kasvoivat edellisvuodesta 10 678 € (-0,1 %). Henkilöstökulut 7 215 492 € laskivat 230 041 € (-3,1 %). Palvelujen ostot 3 534 686 € kasvoivat 273 866 € (+8,4 %). Aineet, tarvikkeet ja tavarat 1 072 552 € pysyivät lähes edellisvuoden tasolla. Avustukset 645 483 € kasvoivat edellisvuodesta työttömyystukien rahoitusosuuden kasvun vuoksi 204 632 € (46,4 %). Muut toimintakulut 1 273 897 € laskivat 240 959 € (-15,9 %). **Toimintatuotot** yhteensä 3 820 143 € vähenivät 194 555 € (-4,8 %). Vuokratuotot laskivat 106 032 € (-6 %).

Verotulot olivat yhteensä 9 217 278 € ja kasvoivat edellisestä vuodesta 750 683 € (+8,7 %). Tuloverojen kertymä laski edellisvuodesta 159 188 € (-2,9 %), osuus yhteisöveron tuotosta nousi 50 941 € (4,5 %), kiinteistöveron tuotto nousi 858 930 € (+47,5 %). Kiinteistöveron nousua selittää kahden uuden valmistuneen tuulivoimapuiston kiinteistöverot, jotka tulivat täysimääräisinä ensimmäistä kertaa. Myös maapohjan kiinteistöveron nosto vaikutti verotuloihin. Kokonaisuutena verotulot toteutuivat 700 278 € (+8,2 %) alkuperäistä tuloarviota suurempina. Kunnan tuloveroja kertyi 5 364 491 €, yhteisöveroja 1 186 034 € ja kiinteistöveroja 2 666 753 €. Verotuotot olivat laskennallisesti 2 622 €/asukas, mikä on 254 € enemmän kuin edellisenä vuonna (2 368 €/asukas).

Valtionosuudet olivat yhteensä 3 837 495 € ja ne kasvoivat edellisestä vuodesta 167 372 € (4,6 %). Peruspalvelujen valtionosuus 3 210 500 € kasvoi 347 347 (12,1 %). Peruspalvelujen valtionosuus sisälsi 578 449 € TE-uudistuksen rahoitusta, ilman tätä erää peruspalvelujen valtionosuus olisi ollut 2 632 051 € eli 231

102 € (-8,1 %) vähemmän kuin vuonna 2024 (2 863 153 €) Opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuus 65 480 € kasvoi 61 818 € (+1688,1 %). Verotulojen menetysten korvaus 561 515 € väheni 241 793 € (-30,1 %). Kokonaisuutena valtionosuudet toteutuivat 37 545 € (-1 %) alkuperäistä talousarviota pienempänä. Valtionosuudet olivat laskennallisesti 1 092 €/asukas, mikä on 65 € enemmän kuin edellisenä vuonna (1 027 €/asukas).

Korkotuotot olivat 50 980 € ja ne laskivat edellisestä vuodesta 37 567 € (-42,4 %). **Korkokulut** olivat 280 709 € ja ne laskivat edellisestä vuodesta 212 524 € (43,1 %), johtuen sekä lainamäärän vähenemisestä että korkojen laskusta. Rahoitustuottojen ja -kulujen toteuma oli yhteensä -193 217 €, laskua edelliseen vuoteen 153 291 € (-44,2 %).

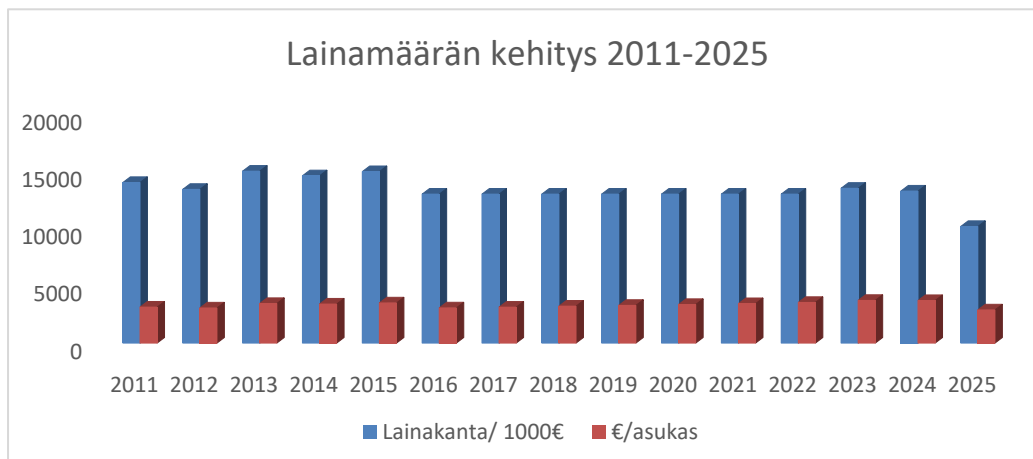
Vuosikate 3 042 056,22 € parani edellisestä vuodesta 878 549 € (40,6 %). Tähän vaikutti mm. ennakoitua suurempi verotulojen kasvu ja korkokulujen lasku. Poistojen 1 676 672 € jälkeen **Tilikauden tulos** jäi ylijäämäiseksi 1 365 084 €.

Valtuusto hyväksyi 15.12.2025 § 94 muutoksia alkuperäiseen talousarvioon. Valtuuston hyväksymät talousarviomuutokset paransivat tuloslaskelman toimintakatetta 249 000 € ja vuosikatetta 1 141 000 €. Tulorahoituksen korjauserien muutos 45 000 €. Toiminnan ja rahavirran muutokset yhteensä 1 096 000 €. Investointimenoja vähennettiin muutoksella 129 500 € ja investointituloja lisättiin 28 500 €. Investointien rahavirran muutos 158 000 €. Antolainasaamisten lisäykset muutos -194 000 € ja antolainasaamisten vähennykset muutos 40 000 €. Lyhytaikaisten lainojen vähennykset muutos -3 000 000 €. Rahoituksen rahavirran muutos yhteensä -3 154 000 €. Talousarviomuutosten vaikutus maksuvalmiuteen oli -1 900 000 €.

Lainat

Vuoden 2025 aikana kunnan korollisten **lainojen kokonaismäärä** laski 3 091 525 €. Lainamäärä 31.12.2025 oli 2 895 €/asukas, mikä on 817 € vähemmän kuin edellisenä vuonna. Vuoden 2025 alussa kuntatodistuslainan pääoma oli 13 000 000 €. Kuntatodistuslainaa lyhennettiin vuonna 2025 yhteensä 3 000 000 € ja lainapääoma vuoden lopussa oli 10 000 000 €. Vuoden lopun kokonaislainamäärään vaikuttaa myös kunnan konsernitilillä 31.12. olevien tytäryhtiöiden rahavarojen määrä (kunnan velka konserniyhtiöille). Nämä rahavarat 177 035 € esitetään kunnan tilinpäätöksessä kunnan lyhytaikaisissa veloissa. Konsernitilinpäätöksessä nämä velat on eliminoitu. Konserniyhtiöiden rahavarat ovat vähentyneet edellisestä vuodesta mikä vaikuttaa myös osaltaan kunnan lainojen kokonaismäärän laskuun. Lainamäärän

kehitystä pitkällä aikavälillä tarkastellaan seuraavassa kuviossa.

Liittymismaksuvelat

Karstulan kunnanvaltuusto on 26.5.2025 § 31 tekemällä päätöksellä kumonnut aikaisemman kunnanvaltuuston päätöksen (26.4.2004 § 10) siitä että vesi- ja viemäri liittymät ovat arvonlisäverottomia ja siten siirto- ja palautuskelpoisia. Samalla on päätetty että vesi- ja viemäri liittymät ovat arvonlisäverollisia yleisen arvonlisäverokannan mukaan ja siten siirto-, mutta eivät palautuskelpoisia 1.4.2004 alkaen. Karstulan kunta on maksanut vuonna 2025 arvonlisäveron takautuvasti niistä liittymistä, joiden omistaja on pysynyt samana 1.6.2025 asti ja siirtänyt liittymismaksuvelkana olleet maksut edellisten tilikausien oikaisuksi.

1.1.4.1. ARVIO TODENNÄKÖISESTÄ TULEVASTA KEHITYKSESTÄ

Tulevan kehityksen ennustaminen juuri nyt on hyvin haasteellista. Valmiiksi epävarmassa maailmanpoliittisessa tilanteessa uuden sodan syttyminen Iranissa ja Lähi-Idässä, on tuonut lisää epävarmuustekijöitä ja vaikeuttaa tulevan kehityksen ennustamista.

Valtionvarainministeriön Taloudellinen katsaus: Talvi 2025 –julkaisussa 18.12.2024, arvioitiin tulevaa kehitystä seuraavasti:

Suomen talouden toipuminen on viivästynyt, ja vuonna 2025 bruttokansantuotteen kasvu jäi arviolta vain 0,2 prosenttiin kotimaisen kysynnän heikkouden vuoksi. Vuodesta 2026 alkaen talousnäkymät ovat kuitenkin asteittain paranevat: bruttokansantuotteen arvioidaan kasvavan 1,1 % vuonna 2026, 1,7 % vuonna 2027 ja 1,6 % vuonna 2028. Kotitalouksien ostovoiman arvioidaan vahvistuvan ja kulutuksen alkavan elpyä.

Investointien odotetaan kasvavan erityisesti energiasiirtymän, infrastruktuurin ja puolustushankkeiden myötä. Rakentamisen toipuminen on käynnissä, mutta sen kehitystä jarruttaa edelleen hidastunut asuntomarkkina. Työllisyyden arvioidaan kohenevan ennustejaksolla talouden vahvistumisen myötä, ja työttömyysasteen arvioidaan laskevan nykyisestä 9,6 prosentista 8,5 prosenttiin vuoteen 2028 mennessä.

Julkisen talouden näkymät pysyvät haastavina. Heikosta suhdanteesta huolimatta alijäämän arvioidaan supistuneen vuonna 2025, mutta suhdanteen kohenemisesta huolimatta taas syvenevän vuonna 2026. Tämä johtuu hävittäjähankintojen kirjaamisesta vuodelle 2026. Ennusteen mukaan julkisyhteisöjen alijäämä pysyy koko 2020 luvun loppuun yli 3,5 prosentissa suhteessa BKT:hen, ja velkasuhde jatkaa kasvuaan, ylittäen 92 prosenttia vuonna 2026 ja nousten yli 96 prosenttiin vuoteen 2030 mennessä. Tähän vaikuttavat erityisesti puolustusmenojen kasvu ja maltillinen talouskehitys.

Myös Karstulan kunnan tulevaan kehitykseen vaikuttavat merkittävästi maailmanpoliittisen tilanteen kehitys ja sen vaikutuksen yleiseen talouspoliittiseen tilanteeseen. Öljyn hinnan ja korkojen nousu voi entisestään viivästyttää rakentamisen käynnistymistä, mikä vaikuttaa suoraan osaan Karstulan yrityksistä. Toisaalta Karstulassa on myös niitä yrityksiä, joille maailmanpoliittinen tilanne on tuonut ja voi tuoda uusia mahdollisuuksia.

Kunnan kannalta tärkeä tulevaisuuteen vaikuttava tekijä on väestökehitys. Erityisesti lapsimäärän nopea väheneminen vaikuttaa varhaiskasvatuksen ja koulupalveluihin jo lähivuosina. Pidemmällä aikavälillä se vaikuttaa myös paikallisten yritysten työvoiman saatavuuteen ja yleiseen elinvoimaan.

Toisaalta kunnassa toimivat yritykset ovat kyenneet rekrytoimaan työvoimaa myös Karstulan ulkopuolelta, ja kuntaan on muuttanut uusia asukkaita muualta. Huomionarvoista on, että viime vuosina kunta ei ole menettänyt juurikaan väestöä muuttoliikkeen vuoksi muutoin kuin nuorten ikäluokissa, jotka lähtevät opiskelemaan muualle. Kunnan tulee pyrkiä vahvistamaan sitä, että entistä useampi voisi muuttaa opiskelujen jälkeen takaisin kuntaan.

Kunnan tärkeimmät peruspalveluihin tarvittavat tilat on pääosin uudistettu tai peruskorjattu, mikä on tärkeä palveluiden toimivuuteen ja yleiseen vetovoimaan vaikuttava tekijä. Vuoden 2025 lopulla valmistunut uusi Koivurannan teollisuusalue mahdollistaa uusien yritysten sijoittumisen hyvälle paikalle valtatie 13:n varteen. Alueen markkinointi uusille yrityksille on käynnissä.

Tulevan kehityksen kannalta on tärkeää, että kuntaa kehitetään myös maankäytön ja kaavoituksen osalta. Hämeenniemeen suunnitellun asuinalueen kaavoitusta viedään eteenpäin. Alueen rakentumisen kannalta on myös tärkeää, että asuinrakentamisen rahoituksen myöntäminen helpottuisi eikä rakentaminen estyisi siihen, etteivät halukkaat rakentajat saisi lainaa.

Kunnan talous on vakaalla pohjalla. Kiinteistöverojen pysyvä kasvu uusien tuulivoimaloiden myötä vahvisti kunnan tulopohjaa merkittävästi. Lisäksi yhden uuden tuulivoimapuiston kaava on valmis, vaikkakin siitä tehty valitus on parhaillaan hallinto-oikeuden käsittelyssä. Merkittävänä riskitekijänä tulevaisuudessa voidaan nähdä mahdollinen tuleva valtionosuusuudistus, mikäli Karstulan kaltaisten kuntien rahoitus heikkenee uudistuksessa merkittävästi.

Karstulan uusi kuntastrategia on valmisteilla. Kunnalla ei ole tällä hetkellä merkittäviä tarpeita palveluverkon tai palvelujen sisällön muuttamiseen. Strategian valmistelussa on kiinnitetty erityisesti huomiota siihen, miten voisimme Karstulassa toimia niin, että kaikki se hyvä, mitä täällä on, vahvistuisi edelleen ja tulisi kerrotuksi myös kunnan ulkopuolelle. Kunnan tulevaisuuden kannalta on tärkeää, että täällä asuvat, oleskelevat tai vapaa-aikaansa viettävät ihmiset kokisivat olonsa hyväksi.

1.1.5. KUNNAN HENKILÖSTÖ

Henkilöstön määrä vuoden lopussa on pienentynyt. Tilinpäätösvuoden 2025 palvelussuhteessa ollut työvoima on 9,2 henkilötyövuotta pienempi kuin edellisvuonna 2024 (140,8) muutos -6,5 %. Karstulan kunnan henkilöstön määrä 31.12.2025 oli 168, joista vakituksessa palvelussuhteessa 108 (64,3 %) ja määräaikaisessa työsuhteessa 60 (35,7 %) henkilöä. Henkilöstön määrä on laskenut 2,9 % edelliseen vuoteen verrattuna. Vuoden 2025 aikana alkoi uusia vakituksia palvelussuhteita 3 kpl. Vakituksia palvelussuhteita päättyi 5 kpl, päättymisistä 3 oli eläkkeelle siirtymisiä. Henkilöstömäärän vähenemistä selittää eläköityminen sekä rakenteelliset muutokset.

Kunnan henkilöstökulut vuonna 2025 olivat yhteensä noin 7,215 M€. Henkilöstökulut laskivat edellisestä vuodesta 0,230 M€ (-3,09 %). Kehitykseen ovat vaikuttaneet edellä kuvatut henkilöstömäärän vähennykset

ja rakenteelliset muutokset. Henkilöstömäärän kehityksestä ja tilasta sekä palkkakustannusten kehityksestä kerrotaan tarkemmin henkilöstökertomuksessa, joka on tilinpäätöksen liitteenä.

Henkilöstö palvelukeskuksittain 31.12.2025 sekä vertailu vuoteen 2024	2025	2024
Konsernipalvelukeskus		
Vakituiset	16	16
Määräaikaiset (sis. työllistetyt)	2	8
Sivistyspalvelut		
Vakituiset	74	72
Määräaikaiset	55	54
Tekniset palvelut		
Vakituiset	18	18
Määräaikaiset	3	5
Yhteensä	168	173
Vakituiset	108	106
Määräaikaiset (sis. työllistetyt)	60	67

1.1.6. YMPÄRISTÖASIAT

Karstulan kunnan omistamien rakennusten tilavuudesta yli 95 % lämmitetään uusiutuvalla energialla. Nopeasti etenevän energiamurroksen myötä ei kuitenkaan enää välttämättä riitä, että energia on uusiutuvaa. Tulevaisuudessa uhaksi voi muodostua myös puuraaka-aineen käyttö, joten kunnan on jo mietittävä vaihtoehtoisia lämmön tuotannon tapoja, jotta tulevat investoinnit voidaan toteuttaa järkevästi. Edullisen ja puhtaan energian saatavuus on merkittävä kilpailuetu. Karstulassa onkin kolme tuulivoimapuistoa ja suunnitteilla sekä uusia tuulivoima-alueita että aurinkovoimaa.

Ekologisilla valinnoilla voidaan edistää muiden muassa ympäristöpäästöjen vähenemistä. Kunnan jätevedenpuhdistamo on vasta uusittu ja siten uutta ympäristöystävällistä tekniikkaa. Myös keskeiset palvelukiinteistöt on uudistettu ja ovat siten energiatehokkaita. Vuoden 2026 aikana tullaan edistämään aurinkovoimapuistohanketta uuden teollisuusalueen viereen.

Kunta on ollut mukana Pohjoisen Keski-Suomen ilmastohankkeessa, jonka työnä kunnalle valmistui vuoden 2025 keväällä ilmastosuunnitelma. Suunnitelman mukaan kunta tavoittelee 70 prosentin päästövähennystä vuoteen 2035 mennessä verrattuna vuoden 2007 tasoon.

Suunnitelmassa olevan tietoaineiston mukaan Karstulan kasvihuonekaasupäästöt ovat vähentyneet 35 prosenttia vuosina 2007–2022. Siten tavoitteeseen pääsemiseksi on vielä tehtävä työtä päästöjen vähentämiseksi. Karstulan alueelliset päästöt ovat (vuoden 2022 tilasto) yhteensä 39,1 kt CO₂e.

Suunnitelman mukaan ilmastotyön painopistealueita Karstulassa ovat energiatehokkuuteen ja energian käyttöön, kestävään ruokajärjestelmään, liikenteeseen ja liikkumiseen, kestävään kuluttamiseen, luontoon ja ympäristöön sekä verkostoihin ja viestintään liittyvät toimenpiteet.

Tulevaisuudessa kunnan tulee seurata suunnitelman toteutumista ja myös ajantasaistaa suunnitelmaa matkan varrella.

1.1.7. ARVIO MERKITTÄVIMMISTÄ RISKEISTÄ JA EPÄVARMUUSTEKIJÖISTÄ

Seuraavassa on arvioitu merkittävimpiä kuntaan kohdistuvia riskejä ja epävarmuustekijöitä.

1.1.7.1. TOIMINNALLISET RISKIT

- Lainsäädäntö ja valtiovalta

Muutokset kuntien yhteiskunnallisessa roolissa ja tehtävissä (parlamentaarinen työryhmä). Valtiontalouteen tehtävät suuret säästöt, jotka vaikuttavat sekä kuntalaisten että kunnan talouteen. Lasten ja nuorten määrän vähenemisen aiheuttamat paineet muuttaa lainsäädännöllä esimerkiksi lukiokoulutuksen vaatimuksia.

Mahdollinen tuleva valtionosuusuudistus voi vähentää edelleen kunnan valtionosuuksia. Vaikutusmahdollisuudet rajalliset.

- Maailmantalous

Suorat ja epäsuorat maailmantalouden epävarmuustekijät Sodat Ukrainassa ja Lähi-Idässä.

Maailmantalouden muutosten vaikutukset valtion säästötoimiin. Vaikutusmahdollisuudet olemattomat.

- Henkilöstöriskit

Osaavan ja motivoituneen henkilökunnan saatavuus ja pysyvyys. Henkilöstön kuormitus ja hyvinvoinnin haasteet. Kehittyvät palvelutarpeet ja pienentyvät taloudelliset resurssit, jotka aiheuttavat vaatimuksia tehokkuudelle ja kustannuksille. Tähän liittyy kiinteästi myös kunnan imago työnantajana. Vastauksena riskiin on syvenevä kuntien välinen yhteistyö ja kunnan oman työnantajakuvan pitäminen hyvänä.

- Tietoturva ja tietosuojat

Tekoälyn nopea kehitys ja turvallisuusympäristön muutokset haastavat tietoturvaa ja tietosuoja entistä voimakkaammin. Jatkuvasti kasvava tietoturvaluottoriski vaatii tehokkaita toimenpiteitä ja tietoisuutta riskeistä. Laajentuneet tietoturvavaroitukset aiheuttavat lisääntyvää valvonnan tehostamisen tarvetta.

Keskeistä henkilöstön ja luottamushenkilöiden tietoisuus ja tietoturvaohjeiden noudattaminen.

- Tietojärjestelmät

Omiin ja palveluntuottajien järjestelmiin kohdistuvat kyberturvallisuusriskit. Pystytäänkö hyödyntämään digitaaliset mahdollisuudet palvelun tuottamisessa ja viestinnässä, pysytäänkö kehityksessä mukana. Kasuvat järjestelmäkustannukset haastavat taloudellisuutta. Suurten palveluntoimittajien ylivalta ja yhteistyösopimukset, jotka ovat epätasapainossa palvelun tuottajan ja ostajan välillä. Vastauksena riskeihin on etsiä edullisia ja joustavia ratkaisuja markkinoilta sekä yhteistyö kuntien ja muiden toimijoiden kanssa.

Kunnan toiminnan kannalta tärkeiden ohjelmistojen toiminnan varmistaminen erityisesti uusien ohjelmien hankintatilanteissa. Kunta päätti hankkia uuden tiedonhallintaohjelman, joka pitäisi sisällään myös asianhallintajärjestelmän. Ohjelmaa ei kuitenkaan ole saatu vielä käyttöön. Asianhallintajärjestelmän toimivuuden varmistaminen on tärkeää ennen mahdollista käyttöönottoa.

- Sopimusriskit

Hankinta- ja yhteistyösopimukset edellyttävät sopimusjuridiikan hallintaa. Kunnan etujen valvominen on varmistettava tarvittaessa käyttämällä lakimiespalvelua. Johtavien viranhaltijoiden hankintaosaamista on kehitetty ja on edelleen kehitettävä.

- Sosiaaliset riskit

Väestön ikääntymisen ja väestömäärän pienenemisen tuomat paineet palvelujen volyyymiin ja kustannusten sopeuttamiseen. Yhteiskunnan kahtiajakautuminen ja yhteisöllisyyden heikkeneminen voivat tuoda turvattomuutta ja ristiriitoja. Lisätään viestintää ja tilaisuuksia ja tapahtumia, jotka lisäävät yhteisöllisyyttä ja sosiaalista pääomaa.

- Investointiriski

Nopeasti muuttuva ja epävarma maailmanpoliittinen tilanne aiheuttaa riskejä investointien toteuttamiselle ja rahoitukselle. Kun uusinvestointien paine vähenee, on keskityttävä olemassa olevan kiinteistökannan ja infran ylläpitoon.

- Tuottavuus ja tehokkuus ja yhteiskuntavastuu

Pystytäänkö kunnan palvelut tuottamaan taloudellisella ja tehokkaalla, mutta samalla vastuullisella tavalla ja näin varmistamaan kunnan terve talous ja elinvoima. Pystytäänkö kantamaan vastuut esimerkiksi ympäristö- ja sosiaalisista näkökulmista. Vastauksena riskiin on kunnan aktiivinen toimiminen esimerkiksi ympäristökysymyksissä (esim. ilmastosuunnitelma).

- Strategiariskit

Onnistuuko uuden valtuustokauden strategian laatiminen ja jalkauttaminen niin, että se on jokaisen tiedossa. Strategian vieminen jokapäiväisen toimintaan pitää varmistaa.

1.1.7.2. RAHOITUSRISKIT

- Suhdannevaihtelut

Yleinen taloustilanne ja sen kehittyminen. Sotien vaikutus taloustilanteeseen. Korkotason nopea muuttuminen ja inflaation hillitseminen. Vihreän siirtymän vaikutuksen talouden rakenteisiin. Elinkeinoelämän ja työllisyyden suhdanteet vaikuttavat suoraan kuntien talouteen ja rahoitussektoriin.

- Valtion rahoitus

Valtionosuusjärjestelmään ja verotuksen muutoksiin liittyy riskejä, jotka kohdistuvat merkittäväällä tavalla yksittäisiin kuntiin. Valtionosuusuudistus on erityinen riski tulevaisuudessa.

- Korkoriski

Korkojen kehittymisen epävarmat näkymät. Korkoriskien suojaus määriteltävä kestäväällä ja vähäriskisellä tavalla. Vuonna 2025 kunnan lainamäärää pienennettiin 3 miljoonaa euroa ja on tarkoitus pienentää vuosittain myös jatkossa.

- **Likviditeettiriski**

Kunnan maksuvalmius on edelleen hyvä. Kunnan sijoitukset pidettävä riittävän likvideinä.

- **Takausriskit**

Karstulan Vuokra-asunnot Oy:n taloudellinen tilanne on heikko. Yhtiön lainoissa on kunnan takaus. Kunta joutunee rahoittamaan yhtiötä.

- **Omaisuuksiriskit**

Sijoitusomaisuuden arvon säilyttäminen. Myynnistä aiheutuvat tappiokirjaukset. Kiinteistöjen yllättävät vahingot. Vakuutusturva on ajan tasalla.

- **Kiinteistöt**

Merkittävimmät kiinteistöt on uusittu tai peruskorjattu. Kiinteistöjen yllättävät ja ennalta arvaamattomat vahingot. Mahdolliset purkukustannukset, jos vanhoista rakennuksista luovutaan. Suojelukohteiden ylläpito ja uusiokäyttö ongelmallista. Sairaalan purkamiseen liittyy kustannusriskejä.

- **Vakuutukset**

Huolehdittava siitä, että vakuutusturva on kattava ja oikein mitoitettu. Säännöllisellä kilpailutuksella varmistettava kustannukset. Kilpailutus tehtiin vuonna 2025. Yli- ja alivakuuttamisen riskit eliminoidava.

- **Sote-kiinteistöt**

Riski vuokratuottojen riittävydestä ja vuokra-ajan kestosta. Soteku-keskuksen vuokrasopimuksessa vuoden irtisanomisaika, paloaseman vuokrasopimus 10 vuotta. Vanhojen kiinteistöjen mahdolliset purkukulut.

1.1.7.3. VIREILLÄ OLEVAT OIKEUDENKÄYNNIT

Kunta on valittanut Keski-Suomen hyvinvointialueen palveluverkkopäätöksestä (Karstulan kuntoutusosaston lakkauttaminen) hallinto-oikeuteen. Asian käsittely hallinto-oikeudessa on kesken. Karstulan kunnanvaltuuston päätöksestä hyväksyä Tukkimäen tuulivoimakaava, on valitettu hallinto-oikeuteen. Asian käsittely on kesken hallinto-oikeudessa.

1.2. KOKONAISTALOUDEN TARKASTELU

Tilikauden tuloksen muodostuminen: tuloslaskelma ja sen tunnusluvut

Tilikaudelle jakotettujen tulojen riittävyys menoihin osoitetaan tuloslaskelman välitulosten eli toimintakatteen, vuosikatteen ja tilikauden tuloksen avulla. Arvioinnissa käytetään lisäksi tuloslaskelman eristä ja välituloksista laskettuja tunnuslukuja. Laskelmassa käytetään vain ulkoisia tuloja ja menoja.

Toimintakate on toimintatuottojen ja -kulujen erotus, joka osoittaa verorahoituksen osuuden toiminnan kuluista. Toimintakate -9 819 t€ on 192 t€ heikompi kuin edellisvuonna (-9 627 t€)

Toimintatuotot/Toimintakulut, % (Toimintatuotot prosenttia toimintakuluista)

$$=100 * \text{Toimintatuotot} / (\text{Toimintakulut} - \text{Valmistus omaan käyttöön})$$

Kunnan toimintojen organisointi, kuten toimintojen yhtiöittäminen ja kuntien välinen yhteistoiminta vaikuttavat tunnusluvun arvoon ja selittävät kuntakohtaisia eroja. Tunnusluku 28,0 % on parantunut edellisestä vuodesta (29,4 %).

Vuosikate osoittaa sen määrän joka tulorahoituksesta jää käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainan lyhennyksiin. Vuosikate on keskeinen kateluku arvioitaessa tulorahoituksen riittävyyttä. Jos vuosikate on negatiivinen, on kunnan tulorahoitus heikko. Vuosikate 3 042 t€ on 878 t€ parempi kuin edellisvuonna (2 164 t€) ja kattaa poistot.

Vuosikate/Poistot, % (Vuosikate prosenttia poistoista)

$$=100 * \text{Vuosikate} / \text{Poistot ja arvonalentumiset}$$

Tunnuslukua käytetään vakiintuneesti vuosikatteen ja poistojen vertailussa. Kun tunnusluvun arvo on 100 %, oletetaan kunnan tulorahoituksen olevan riittävä. Oletusta voidaan kuitenkin pitää pätevänä vain, jos poistot ja arvonalentumiset vastaavat kunnan keskimääräistä vuotuista investointitasoa pitkällä aikavälillä. Investoinneilla tarkoitetaan tällöin poistonalaisten investointien omahankintamenoa, joka saadaan vähentämällä hankintamenosta valtionosuudet ja muut rahoitusosuudet. Investointitaso määritetään voimassa olevasta investointisuunnitelmasta, jonka aikajänne on riittävä keskimäärän osoittamiseksi. Jos poikkeuksellisen suuri poistonalainen investointihanke ajoittuu suunnittelukaudelle tai investointeja on taloussuunnitelmassa leikattu ja siirretty suunnitelman ulkopuolelle on investointitasoa arvioitava taloussuunnittelukautta pitemmällä jaksolla. Tulorahoitus on ylijäämäinen, kun vuosikate ylittää poistot ja alijäämäinen, kun vuosikate alittaa poistot. Myös nämä väittämät pitävät paikkansa vain, jos poistot vastaavat keskimääräistä vuotuista poistonalaista investointitasoa.

Tunnusluku 181 % indikoi ylijäämäistä tulorahoitusta koska vuosikate ylittää poistojen määrän. Tunnusluku on parantunut edellisestä vuodesta (119 %).

Vuosikate euroa / asukas

Tunnuslukua käytetään yleisesti tulorahoituksen riittävyyden arvioinnissa. Kuntakohtainen tavoitearvo tunnusluvulle saadaan jakamalla em. keskimääräinen vuotuinen investointitaso asukasmäärällä. Keskimääräistä, kaikkia kuntia koskevaa tavoitearvoa ei voida asettaa. Kuntakohtaisia eroja selittävät toimintojen organisointi ja palvelutoiminnan laajuus. Erityisesti silloin, kun kunnan talouden tasapainoa ja liikkumavaraa verrataan muihin kuntiin, on otettava huomioon erot veroprosenteissa. Riittävä tulorahoitus voi kahdessa vertailukunnassa olla saavutettu erilaisella verorasitteella kuntalaisiin. Tunnusluku 8 € on parantunut edellisestä vuodesta (605 €).

Tilikauden tulos on tilikaudelle jaksotettujen tulojen ja menojen erotus, joka lisää tai vähentää kunnan omaa pääomaa. Tilikauden tulokseen saattaa olennaisesti vaikuttaa satunnaiset tuotot tai kulut, joten tulorahoituksen riittävyyden arviointia ei voida määritellä sen perusteella. Tilikauden 2025 tulos on 1.365.083,93 € ylijäämäinen.

Tilikauden tuloksen jälkeen esitettävät erät ovat poistoero- ja tuloksenkäsittelyeriä. Ylijäämäinen tilikauden tulos voidaan siirtää varauksiin, rahastoida tai liittää tilinpäätöstä seuraavan vuoden tilinpäätöksessä edellisiltä vuosilta kertyneeseen yli- tai alijäämään. Poistoeron lisäyksiä kirjataan varauksia käytettäessä. Ylijäämää lisääviä tai alijäämää vähentäviä eriä ovat poistoeron, varausten ja rahastojen vähentäminen. Hallituksen esitys tilikauden tuloksen käsittelystä on esitetty jäljempänä.

KARSTULAN KUNTA TULOSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT

Ulkoiset erät	TOT 2025	TP 2024
TOIMINTATUOTOT	3 820	4 015
Valmistus omaan käyttöön	102	90
TOIMINTAKULUT	-13 742	-13 731
TOIMINTAKATE	-9 819	-9 627
Verotulot	9 217	8 467
Valtionosuudet	3 837	3 670
Rahoitustuotot ja -kulut	-193	-347
Korkotuotot	51	89
Muut rahoitustuotot	37	58
Korkokulut	-281	-493
Muut rahoituskulut		
VUOSIKATE	3 042	2 164
Poistot ja arvonalentumiset	-1 677	-1 815
Satunnaiset erät		
TILIKAUDEN TULOS	1 365	348
YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	1 365	348

TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT	2025	2024
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	28,0	29,4
Vuosikate/Poistot, %	181	119
Vuosikate, euroa/asukas	865	605
Asukasmäärä	3 515	3 575

1.2.1. TOIMINNAN RAHOITUS: RAHOITUSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT

Toiminnan rahoitusta tilikauden aikana tarkastellaan rahoituslaskelman ja siitä laskettavien tunnuslukujen avulla. Rahoituslaskelmassa esitetään erikseen tulorahoituksen ja investointien nettomäärä ja rahoitustoiminnan eli anto- ja ottolainauksen, oman pääoman ja maksuvalmiuden muutosten nettomäärä. Näiden kahden nettomäärän erotus tai summa osoittaa kunnan rahavarojen muutoksen tilikaudella. Laskelmassa käytetään vain ulkoisia tuloja ja menoja.

1.2.1.1. INVESTOINNIT

Toiminnan ja investointien rahavirta ja sen kertymä, €

Rahoituslaskelman välitulos Toiminnan ja investointien rahavirta itsessään on jo tunnusluku, jonka positiivinen (ylijäämäinen) määrä ilmaisee sen, kuinka paljon rahavirrasta jää antolainaukseen, lainojen lyhennyksiin ja rahavarojen lisäämiseen, ja negatiivinen (alijäämäinen) määrä ilmaisee sen, että menoja joudutaan kattamaan joko olemassa olevia rahavaroja vähentämällä taikka ottamalla lisää lainaa. Toiminnan ja investointien rahavirta -välituloksen tilinpäätösvoiton ja neljän edellisen vuoden kertymän avulla voidaan seurata investointien omarahoituksen toteutumista pitemmällä aikavälillä. Omarahoitusvaatimus täyttyy, jos kertymä viimeksi päättyneenä tilinpäätösvoittona on positiivinen. Kertymä ei saisi muodostua pysyvästi negatiiviseksi. Tunnusluku - 214 t€ on negatiivinen ja 1 836 t€ parempi kuin edellisenä vuonna (- 2 050 t€).

Investointien tulorahoitus, %

= 100 * Vuosikate / Investointien omahankintameno

Tunnusluku kertoo, kuinka paljon investointien omahankintamenosta on rahoitettu tulorahoituksella. Tunnusluku vähennettynä sadasta osoittaa prosenttiosuuden, joka on jäänyt rahoitettavaksi pääomarahoituksella eli pysyvien vastaavien hyödykkeiden myynnillä, lainalla tai rahavarojen määrää vähentämällä. Investointien omahankintamenolla tarkoitetaan rahoituslaskelman investointimenoja, joista on vähennetty rahoituslaskelmaan merkityt rahoitusosuudet. Investointien tulorahoituksen tunnusluku 116,6 % on parantunut edellisestä vuodesta (203,8 %).

1.2.1.2. LAINANHOITO

Laskennallinen lainanhoitokate

= (Vuosikate + Korkokulut) / (Korkokulut + Laskennalliset lainanlyhennykset)

Tunnusluku kuvaa lainanhoitoon käytettävissä olevan tulorahoituksen ja laskennallisten lainanlyhennysten sekä korkojen suhdetta eli kykyä hoitaa lainoista aiheutuvia velvoitteita. Laskennallinen lainanhoito kate lasketaan kaavalla, jossa tuloslaskelman vuosikatteen lisäksi korkokulut ja jossa saatu summa jaetaan korkokulujen ja laskennallisten lainanlyhennysten summalla. Laskennalliset lainanlyhennykset saadaan jakamalla taseen lainat kahdeksalla, mikä kuvaa oletettua keskimääräistä jäljellä olevaa laina-aikaa. Lainoihin luetaan korolliset pitkäaikaiset ja lyhytaikaiset lainat, kuten kuntatodistukset. Tulorahoitus riittää lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi. Kun tunnusluvun arvo on alle 1, joudutaan vieraan pääoman hoitoon ottamaan lisälainaa, realisoimaan kunnan omaisuutta tai vähentämään rahavaroja. Luotettavan kuvan lainanhoitokyvystä saa tarkastelemalla tunnuslukua useamman vuoden jaksolla. Kunnan lainanhoitokyky on hyvä, kun tunnusluvun arvo on yli 2, tyydyttävä kun tunnusluku on 1-2 ja heikko kun tunnusluvun arvo jää alle yhden. Tunnusluku 2,1 on hyvä ja parantunut edellisestä vuodesta (1,2).

1.2.1.3. MAKSUVALMIUS

Kassan riittävyys, pv

= 365 pv * Rahavarat 31.12. / Kassasta maksut tilikaudella

Kunnan maksuvalmiutta kuvataan kassan riittävyytenä päivissä. Tunnusluku ilmaisee, monenko päivän kassasta maksut voidaan kattaa kunnan rahavaroilla. Rahavaroihin lasketaan rahoitusarvopaperit sekä rahat ja pankkisaamiset. Riittävänä tasona pidetään 14 päivän maksuvalmiutta. Tunnusluku 117 pv on heikentynyt 45 pv edellisestä vuodesta (162 pv) mutta on edelleen erinomaisella tasolla.

KARSTULAN KUNTA

RAHOITUSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT

(1000 €)	TP 2025	TP 2024
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	3 042	2 164
Tulorahoituksen korjauserät	-43	-11
Toiminnan rahavirta yhteensä	2 999	2 152
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-2 089	-1 575
Rahoitusosuudet investointimenoihin	521	513
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	70	150
Investointien rahavirta yhteensä	-1 498	-912
Toiminnan ja investointien rahavirta	1 501	1 241
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäys	-194	-348
Antolainasaamisten vähennys	425	51
Antolainauksen muutokset yhteensä	231	-297
Lainakannan muutokset		
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-3 092	-242
Lainakannan muutokset yhteensä	-3 092	-242
Oman pääoman muutokset	384	
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-26	-32
Vaihto-omaisuuden muutos		11
Saamisten muutos	-304	-234
Korottomien velkojen muutos	-560	-139
Muut maksuvalmiuden muutokset yhteensä	-890	-394
Rahoituksen rahavirta yhteensä	-3 368	-933
Rahavarojen muutos	-1 867	308
Rahavarojen muutos taseessa		
Rahavarat 31.12.	5 256	7 123
Rahavarat 1.1.	7 123	6 815
Rahavarojen muutos taseessa yhteensä	-1 867	308

RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT	2025	2024
	1 000 €	1 000 €
Toiminnan ja inv. rahavirran kertymä 5 vuodelta, €	-214	-2 050
Investointien tulorahoitus, %	116,6	203,8
Laskennallinen lainanhoitokate	2,1	1,2
Kassan riittävyys, pv	118	162
Asukasmäärä	3 515	3 575

1.2.2. RAHOITUSASEMA JA SEN MUUTOKSET: TASE JA SEN TUNNUSLUVUT

Kunnan rahoituksen rakennetta kuvataan taseen ja siitä laskettavien tunnuslukujen avulla. Rahoitusasemassa tilikaudella tapahtuneet muutokset kuten sijoitukset, pääoman lisäykset ja palautukset käyvät ilmi rahoituslaskelmasta. Taseesta laskettavat tunnusluvut kuvaavat kunnan omavaraisuutta, rahoitusvarallisuutta ja velkaisuutta.

Omavaraisuusaste, %

$$= 100 * (\text{Oma pääoma} + \text{Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset}) / (\text{Koko pääoma} - \text{Saadut ennakot})$$

Tunnusluvun laskentakaavassa koko pääoma tarkoittaa taseen vastattavien loppusummaa. Omavaraisuusaste mittaa kunnan vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä tähtäyksellä. Tunnusluvun arvo kertoo, kuinka suuri osa kunnan varallisuudesta on rahoitettu omalla pääomalla. Alhainen omavaraisuusaste merkitsee suurta velkarasitetta. Välitettävät varat voivat heikentää omavaraisuusastetta. Omavaraisuusastetta voidaan arvioida seuraavien viitteellisten ohjearvojen perusteella. Erinomainen yli 70 %, hyvä 50–69 %, tyydyttävä 30–49 % ja heikko alle 30 %. Tunnusluku 62,5 % on hyvä ja parantunut edellisestä vuodesta (53,9 %)

Suhteellinen velkaantuneisuus, %

$$= 100 * (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot}) / \text{Käyttötulot}$$

Tunnusluku kertoo, kuinka paljon kunnan käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Tunnusluvun osoittajaan merkitään tarkasteluvuoden tilinpäätöksen koko vieras pääoma vähennettyinä saaduilla ennakkomaksuilla. Käyttötulot muodostuvat tilikauden toimintatuotoista, verotuloista ja valtionosuuksista. Suhteellinen velkaantuneisuus on omavaraisuusastetta käyttökelpoisempi tunnusluku kuntien välisessä vertailussa, koska pysyvien vastaavien hyödykkeiden ikä, niiden arvostus tai poistomenetelmä ei vaikuta tunnusluvun arvoon. Mitä pienempi velkaantuneisuuden tunnusluvun arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet kunnalla on selviytyä velan takaisinmaksusta tulorahoituksella. Tunnusluku 71,2 % osoittaa suurta velkaantuneisuutta, joka on kuitenkin vähentynyt edellisestä vuodesta (96,9 %).

Kertynyt ylijäämä (alijäämä)

$$= \text{Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)} + \text{Tilikauden ylijäämä (alijäämä)}$$

Luku osoittaa paljonko kunnalla on kertynyttä ylijäämää tulevien vuosien liikkumavarana, taikka paljonko on kertynyttä alijäämää, joka on katettava tulevina vuosina. Tunnusluku 6 224 t€ on parantunut edellisestä vuodesta 1 749 t€ (4 475 t €). Edellisten tilikausien ylijäämän lisäyksenä vuonna 2025 kirjattu vesi- ja viemärilaitoksen liittymismaksuvelat v. 2022–2024 yhteensä 384 t€.

Kertynyt ylijäämä (alijäämä), €/asukas

Tunnusluku 1 771 € on parantunut edellisestä vuodesta 519 € (1 252 €).

Lainakanta 31.12.

= Joukkovelkakirjalainat + Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta + Lainat julkisyhteisöiltä + Lainat muilta luotonantajilta.

Kunnan lainakannalla tarkoitetaan korollista vierasta pääomaa. Lainakantaan lasketaan tällöin vieraan pääoman erät Joukkovelkakirjalainat, Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta, Lainat julkisyhteisöiltä ja Lainat muilta luotonantajilta. Lainakanta 10 177 t€ on vähentynyt 3 092 t€ edellisestä vuodesta (13 269 t€).

Lainat euroa/asukas

Asukaskohtainen lainamäärä lasketaan jakamalla edellä mainittu lainakanta tilinpäätösvuoden päättämispäivän mukaisella kunnan asukasmäärällä. Lainakanta asukasta kohti oli 2 895 € on vähentynyt 817 € edellisestä vuodesta (3 712 €).

Lainat ja vuokravastuut 31.12.,

= Joukkovelkakirjalainat + Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta + Lainat julkisyhteisöiltä + Lainat muilta luotonantajilta + Vuokravastuut

Lainat ja vuokravastuut saadaan lisäämällä lainakantaan vuokravastuiden määrä. Vuokravastuisen määrä huomioidaan liitetiedoissa ilmoitetun mukaisena. Tunnusluku 24 895 t€ on vähentynyt edellisestä vuodesta 5 081 t€ (-17,0 %) 29 976 t€.

Lainat ja vuokravastuut, euroa/asukas

Tunnusluku 7 083 € on vähentynyt edellisestä vuodesta 1 302 € (-15,2 %) 8 385 €.

Lainasaamiset 31.12.

= Sijoituksiin merkityt JVK-lainasaamiset ja muut lainasaamiset

Lainasaamisilla tarkoitetaan pysyviin vastaaviin merkittyjä antolainoja kunnan omistamien ja muiden yhteisöjen investointien rahoittamiseen. Lainasaamiset 476 t€ ovat vähentyneet 231 t€ edellisestä vuodesta (707 t€). Konsernipankissa olevien tytäryhtiöiden käytössä oleva sekkilimiitti 31.12.2025 on vaihtuvien vastaavien lainasaamisissa. Vuoden 2024 sekkilimiitti on esitetty pysyvien vastaavien lainasaamisissa yhteensä 348 t€.

KARSTULAN KUNTA

TASE JA SEN TUNNUSLUVUT

VASTAAVAA (1000 €)	2025	2024
A PYSYVÄT VASTAAVAT	26 087	26 454
I Aineettomat hyödykkeet	106	92
1. Aineettomat oikeudet		6
2. Muut pitkävaikutteiset menot	106	86
II Aineelliset hyödykkeet	22 181	22 330
1. Maa- ja vesialueet	2 759	2 764
2. Rakennukset	15 119	15 461
3. Kiinteät rakenteet ja laitteet	4 138	3 552
4. Koneet ja kalusto	104	84
6. Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	62	469
III Sijoitukset	3 801	4 032
1. Osakkeet ja osuudet	3 325	3 325
3. Muut lainasaamiset	476	707
B TOIMEKSIANTOJEN VARAT	18	14
2. Lahjoitusrahastojen varat	18	14
C VAIHTUVAT VASTAAVAT	6 309	7 872
I Vaihto-omaisuus	26	27
1. Aineet ja tarvikkeet	26	27
II Saamiset	1 026	722
Lyhytaikaiset saamiset	1 026	722
1. Myyntisaamiset	236	224
2. Lainasaamiset	268	
3. Muut saamiset	60	59
4. Siirtosaamiset	463	439
III Rahoitusarvopaperit	2 008	2 008
1. Osakkeet ja osuudet	2 008	2 008
IV Rahat ja pankkisaamiset	3 248	5 114
VASTAAVAA YHTEENSÄ	32 414	34 340

VASTATTAVAA (1000 €)	2025	2024
A OMA PÄÄOMA	20 248	18 499
I Peruspääoma	14 024	14 024
IV Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	4 859	4 127
V Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	1 365	348
D TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	158	181
2. Lahjoitusrahastojen pääomat	156	181
3. Muut toimeksiantojen pääomat	2	
E VIERAS PÄÄOMA	12 008	15 660
I Pitkäaikainen	12	486
7. Muut velat/Liittymismaksut ja muut velat	12	486
II Lyhytaikainen	11 996	15 174
2. Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	10 000	13 000
4. Lainat muilta luotonantajilta	177	269
5. Saadut ennakot		1
6. Ostovelat	674	542
7. Muut velat/Liittymismaksut	170	149
8. Siirtovelat	975	1 213
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	32 414	34 340

TASEEN TUNNUSLUVUT	2025	2024
Omavaraisuusaste, %	62,5	53,9
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	71,2	96,9
Kertynyt yli-/alijäämä, 1000 €	6 224	4 475
Kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas	1 771	1 252
Lainakanta 31.12., 1000 €	10 177	13 269
Lainakanta 31.12., €/asukas	2 895	3 712
Lainat ja vuokravastuut, 31.12.	24 895	29 976
Lainat ja vuokravastuut, €/asukas	7 083	8 385
Lainasaamiset, 1000 €	744	707

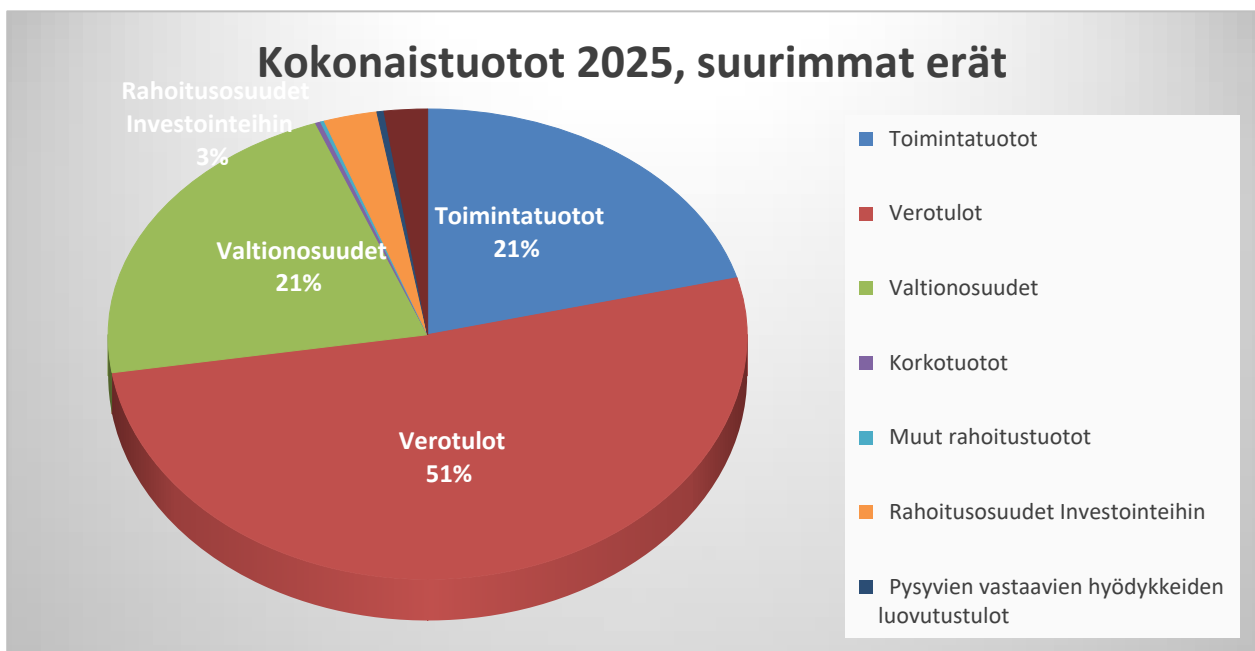
1.2.3. KOKONAISTULOT JA MENOT

Kokonaistulojen ja -menojen laskelma laaditaan tuloslaskelmasta ja rahoituslaskelmasta, jotka sisältävät vain ulkoiset tulot, menot ja rahoitustapahtumat. Kokonaistulo ja -meno -käsitteet kattavat laskelmassa toiminnan ja investointien tulot ja menot sekä rahoitustoiminnan rahan lähteet ja käytön. Valtionosuudet merkitään tuloihin tulonvähennyksenä silloin, kun niiden määrä on negatiivinen. Vähennyseriä tuloissa ovat lisäksi Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot ja menoissa Valmistus omaan käyttöön, Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustappiot ja Pakollisten varausten muutos silloin, kun varausten määrä on tilikaudella kasvanut.

Kokonaistulot vähenivät edellisvuodesta 195 t€. Korkotuottojen vähennys 38 t€ ja muiden rahoitustuottojen vähennys 21 t€. Verotulot ja valtionosuudet kasvoivat. Verotulojen kasvu oli 750 t€ ja valtionosuuksien kasvu 167 t€. Toimintakulujen kasvu oli 10 t€. Valmistus omaan käyttöön kasvoi 12 t€ ja korkokulut vähenivät 212 t€.

Investointimenot kasvoivat edellisestä vuodesta 514 t€ ja rahoitusosuudet investointeihin kasvoivat edellisestä vuodesta 8 t€. Antolainasaamisten vähennykset kasvoivat edellisestä vuodesta 374 t€ ja antolainasaamisten lisäykset kasvoivat edellisestä vuodesta 114 t€. Lyhytaikaisten lainojen vähennys kasvoi edellisestä vuodesta 2 850 t€. Oman pääoman lisäys kasvoi edellisestä vuodesta 384 t€.

Kokonaistulot kasvoivat edellisestä vuodesta 1 368 t€ ja kokonaismenot kasvoivat edellisestä vuodesta 3 314 t€. Kokonaismenot ylittivät kokonaistulot 1 244 t€:lla.

KOKONAISTULOT JA -MENOT

	2025		2024		muutos	muutos
	1 000 €	%	1 000 €	%	ed.v.	ed.v.
TULOT					€	%

Toiminta

Toimintatuotot	3 820	20,9	4 015	23,7	-195	-4,9
Verotulot	9 217	50,3	8 467	50,0	750	8,9
Valtionosuudet	3 837	21,0	3 670	21,7	167	4,6
Korkotuotot	51	0,3	89	0,5	-38	-42,7
Muut rahoitustuotot	37	0,2	58	0,3	-21	-36
Satunnaiset tuotot	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Tulorahoituksen korjauserät						
- Pysyvien vast. hyödykk. luovutusvoitot	-49	-0,3	-68	-0,4	19	-27,9
Investoinnit						
Rahoitusosuudet Investointimenoihin	521	2,8	513	3,0	8	1,6
Pysyvien vast. hyödykk. luovutustulot	70	0,4	150	0,9	-80	-53,3
Rahoitustoiminta						
Antolainasaamisten vähennykset	425	2,3	51	0,3	374	733,3
Pitkäaikaisten lainojen lisäys						
Lyhytaikaisten lainojen lisäys	-92	0,0	0	0,0	0	0,0
Oman pääoman lisäykset	384	2,1	0	0,0	384	0,0
Kokonaistulot yhteensä	18 221	100,0	16 945	100,0	1 368	8,1

MENOT

Toiminta

Toimintakulut	13 742	71,2	13 732	84,5	10	0,1
-Valmistus omaan käyttöön	-102	-0,5	-90	-0,6	-12	13,3
Korkokulut	281	1,5	493	3,0	-212	-43,0
Muut rahoituskulut	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Satunnaiset kulut	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Tulorahoituksen korjauserät						
Pakollisten varausten muutos	0	0,0	0	0,0	0	0,0
-Pakollisten varausten lisäys (+), väh. (-)						
-Pysyvien vast. hyödykk. luovutustappiot	-7	0,0	-57	-0,4	50	-87,7
Investoinnit						
Investointimenot	2 089	10,8	1 575	9,7	514	32,6
Rahoitustoiminta						
Antolainasaamisten lisäykset	194	1,0	348	2,1	-154	-44,3
Pitkäaikaisten lainojen vähennys						
Lyhytaikaisten lainojen vähennys	3 000	16,0	242	1,5	2 850	1177,7
Oman pääoman vähennykset	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Kokonaismenot yhteensä	19 197	100,0	16 243	100,0	3 046	18,8

Täsmäytys:

Kokonaistulot-Kokonaismenot =

19 197–18 221

976

Rahavarojen muutos - Muut maksuvalmiuden

muutokset = 1 866–890

976

1.3. KONSERNITARKASTELU

1.5.2015 voimaan tullessa kuntalaissa konsernitilinpäätöksen merkitystä on vahvistettu. Kuntalain 114 § sisältää säännökset kunnan konsernitilinpäätöksestä. Konsernitilinpäätös laaditaan konserniyhteisöjen taseiden ja tuloslaskelmien sekä niiden liitetietojen yhdistelmänä. Konsernitilinpäätökseen sisällytetään lisäksi konsernin rahoituslaskelma, jossa annetaan selvitys kuntakonsernin varojen hankinnasta ja niiden käytöstä tilikauden aikana. Kuntayhtymän tilinpäätös yhdistellään jäsenkunnan konsernitilinpäätökseen.

Kuntakonserni on määritelty kuntalaissa kirjanpitolain konsernimääritelmän mukaisesti. Kuntalain 6 §:n mukaan yhteisö, jossa kunnalla on kirjanpitolain 1. luvun 5 §:ssä tarkoitettu määräysvalta, on kunnan tytäryhteisö. Kunta tytäryhteisöineen muodostaa kuntakonsernin. Kuntakonsernilla tarkoitetaan kunnan sekä yhden tai useamman juridisesti itsenäisen yhteisön muodostamaa taloudellista kokonaisuutta, jossa kunnalla yksin tai yhdessä muiden kuntakonserniin kuuluvien yhteisöjen kanssa on määräysvalta yhdessä tai useammassa yhteisössä (tytäryhteisö).

Kuntayhtymä yhdistellään aina kunnan konsernitilinpäätökseen riippumatta siitä, mikä on kunnan osuus kuntayhtymän varoista ja velvoitteista, sekä siitä, miten kunnan äänivaltaa on sopimuksilla rajattu. Kuntayhtymä, joka ei ole kunnan tytäryhteisö, ei kuulu kuntakonserniin, mutta sen tilinpäätös yhdistellään aina kunnan konsernitilinpäätökseen.

1.3.1. KONSERNITILINPÄÄTÖKSEEN SISÄLTYVÄT YHTEISÖT:

Tytäryhteisöt			Kunnan	
Osakeyhtiöt	Y-tunnus	Yhteisön nimi	omistusosuus	yhdistelty
	0776042-4	Kehittämisyhtiö Karstulanseutu Oy	100,00 %	x
	0402119-1	Karstulan vuokra-asunnot Oy	100,00 %	x
	1558985-8	Karstulan Lämpöverkko Oy	100,00 %	x
	0485614-8	As Oy Vuokrakelsa	100,00 %	x
	3333466-4	Karstulan Seudun Ravitsemuspalvelut Karsera Oy	99,00 %	x
	0175856-9	As Oy Vuokrakarstu	68,00 %	x
		Puulaakson Energia Oy		
		Kunnan suora omistusosuus 37,30 %		
	1558986-6	Karstulan Lämpöverkko Oy:n omistusosuus 36,80 %	74,10 %	x
Kuntayhtymät				
	0208589-6	Äänekosken ammatillisen koulutuksen kuntayhtymä	4,20 %	x
	0830153-3	Keski-Suomen liitto -kuntayhtymä	1,25 %	x
Yhteensä				
				9 kpl

1.3.2. KONSERNIN TOIMINNAN OHJAUS

Konserniohjauksen sisältö on määritelty konserniohjeessa ja vastuut määritelty hallintosäännössä. Uusi konserniohje tuli voimaan 1.3.2025

Konserniyhtiöille asetetut tavoitteet ja niiden toteutuminen on esitetty tavoitteiden ja käyttötalouden toteutumisvertailun yhteydessä.

1.3.3. OLENNAISET KONSERNIA KOSKEVAT TAPAHTUMAT

Kehittämisyhtiö Karstulanseutu Oy tuottaa elinvoimapalveluita Karstulassa. Kehittämisyhtiöllä oli vuoden aikana 143 asiakastapausta. Kehittämisyhtiön toimenpiteiden avulla karstulalaisiin yrityksiin saatiin vuoden aikana kehittämisrahoitusta yhteensä 3 151 400 euroa. Kehittämisyhtiön liikevaihto oli 619 224 euroa ja tulos oli +44 872 euroa. Kehittämisyhtiöllä oli keskimäärin 8 työntekijää, joista 4 oli palkattu hankkeisiin.

Vuoden 2023 alusta aloitti uutena konserniyhtiönä Karstulan Seudun Ravitsemuspalvelut Karsera Oy. Karstulan kunta omistaa yhtiöstä 99 % ja Keski-Suomen Hyvinvointialue 1 %. Yhtiö tuottaa ravitsemuspalvelut Karstulan kunnan yksilöille ja hyvinvointialueelle. Ravitsemuspalveluiden myynti hyvinvointialueelle vaati toiminnan yhtiöittämisen. Yhtiön tase on kasvanut tasaisesti ja se on toiminut erinomaisesti. Vuoden 2025 tulos oli voitollinen. Tulevat lainsäädäntömuutokset saattavat tuottaa edellyttää kaikkien osakkaiden vähintään 10 % omistusosuutta. Tämä edellyttäisi hyvinvointialueen omistusosuuden kasvattamista 10 prosenttiin.

Karstulan Vuokra-asunnot Oy:n vuoden 2025 tulos oli noin 38 000 euroa tappiollinen. Vuokrausaste laski vuoden aikana merkittävästi, mikä uhkaa yhtiön taloutta. Yhtiö ei ole kyennyt tekemään riittävästi tarvittavia korjauksia. Yhtiö on päättänyt yhden kiinteistön tyhjentämisestä ja mahdollisesti purkamista, jotta kokonaisvuokrausastetta saadaan nostettua ja kuluja pienennettyä. Yhtiön omistamien asuntojen määrä ja laatu eivät kohtaa Karstulan tämän hetken tarpeen kanssa. Asunto Oy Karstulan Vuokrakarstu ja Asunto Oy Karstulan Vuokrakelsan tulokset olivat voitollisia.

Karstulan Lämpöverkko Oy toimittaa asiakkaille kaukolämpöä ja ylläpitää siihen liittyvää verkostoa. Yhtiön talous on vakaa, vaikka vuoden 2025 tulos oli tappiollinen. Puulaakson Energia Oy tuottaa lämpöä Karstulan Lämpöverkolle ja Honkarakenteelle sekä sähköä omaan käyttöön ja valtakunnan verkkoon. Puulaakson energian tulosta rasittaa puuraaka-aineen voimakas hinnan nousu vuosina 2024–2025. Hinnan nousu on tasaantunut vuoden 2025 loppupuolella. Lisäksi Puulaakson Energia ei ole tuottanut sähköä täyttä aikaa johtuen turbiinin rikkoutumisesta. Turbiini saatiin uudelleen käyttöön syksyllä 2025.

Koko konsernin tulos vuodelta 2025 oli 1.147.672,35 € ylijäämäinen. Parannus edelliseen vuoteen oli 1.083.909,98 € (1700 %). Konsernin kertyneen ylijäämän määrä vuoden 2025 tilinpäätöksessä on 5.423.855,27 €.

Kuntakonsernin osuus tytäryhtiöiden ja kuntayhtymien omasta- ja vieraasta pääomasta sekä tilikauden voitosta/tappiosta on eritelty liitetiedossa nro 20–21.

Karstulan Lämpöverkko Oy:n, Puulaakson Energia Oy:n, Kehittämisyhtiö Karstulanseutu Oy:n ja Karstulan Seudun Ravitsemuspalvelut Karsera Oy:n taloushallinnon palvelut hoidettiin konsernipalvelukeskuksessa vuonna 2025. Karstulan kunnalla ja konsernin yhtiöillä on käytössä konsernin sisäinen pankki ja konsernitili.

1.3.4. ARVIO KONSERNIN TODENNÄKÖISESTÄ TULEVASTA KEHITYKSESTÄ

Karstulan Vuokra-asunnot Oy:n tilanne on taloudellisesti vaikea. Yhtiöllä on edelleen asuntojen määrään ja kuntoon nähden paljon lainaa ja sen liikevaihdosta menee merkittävä osa lainanhoitokuluihin. Kiinteistöissä on paljon korjausvelkaa eikä yhtiöllä ole nykyisellä kulurakenteella mahdollisuutta tehdä korjauksia. Vuoden 2025 aikana yhtiön vuokrausaste aleni jo noin 60 prosenttiin. Yhtiö tarvitsee välttämättä lisärahoitusta maksuvalmiutensa turvaamiseksi ja pitkän tähtäimen suunnitelman yhtiön tulevaisuudesta.

Kunnan ja Keski-Suomen hyvinvointialueen yhdessä omistama vuoden 2023 alussa aloittanut Karsera Oy on aloittanut vahvasti ja tehnyt kaikilla tilikausilla positiivisen tuloksen. Hyvinvointialueen päätös lakkauttaa kuntoutusosasto tulee vaikuttamaan yhtiön liikevaihtoon ja tulokseen. Vaikutusten suuruus ei ole vielä selvillä. Yhtiö tulee kuitenkin pärjäämään hyvin.

Kehittämisyhtiö Karstulanseutu Oy:n tilanne on vakaa, mutta vaatii seurantaa. Kunnan maksamaa palveluiden hintaa ei ole nostettu ja se voisi olla ajankohtaista 2027 vuoden alussa.

Puulaakson Energia Oy on käynnistänyt tulevaisuustyön pitkän aikavälin suunnittelua varten. Yhtiö on nimennyt erillisen tulevaisuustyöryhmän, jossa on edustajat omistajilta ja yhtiön hallituksesta.

Konsernin taloushallinnon palveluja hoidetaan keskitetysti. Tämä mahdollistaa toiminnalliset ja rahoitukselliset hyödyt.

1.3.5. KONSERNITULOSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT

Konsernituloslaskelma ja siitä esitettävät tunnusluvut kuvaavat kuntakonsernin tulorahoituksen riittävyyttä ja toiminnan taloudellista tulosta. Laskelmassa käytetään vain konsernin ulkoisia menoja ja tuloja.

Toimintakate on konsernin toimintatuottojen ja -kulujen erotus, joka osoittaa verorahoituksen osuuden konsernin toiminnan kuluista. Toimintakate heikkeni edellisvuodesta noin 266 t€ (-3 %).

Toimintatuotot prosenttia toimintakuluista

= 100 * Toimintatuotot / Toimintakulut

Konsernin koko ja konserniin kuuluvien yhteisöjen luonne vaikuttavat tunnusluvun arvoon ja selittävät konsernikohtaisia eroja. Tunnusluku 39,4 % on hieman edellistä vuotta (40,2 %) heikompi.

Vuosikate osoittaa konsernin tulorahoituksen, joka jää käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainanlyhennyksiin. Vuosikate on keskeinen kateluku arvioitaessa tulorahoituksen riittävyyttä. Perusoletus on, että mikäli vuosikate on siitä vähennettävien poistojen suuruinen, konsernin tulorahoitus on riittävä.

Konsernin vuosikate 3 272 t€ oli 806 t€ (32,7 %) edellisvuotta parempi. Vuosikatteen suhde poistoihin 149,8 % ja on edellisvuotta (105,9 %) parempi ja osoittaa riittävää tulorahoitusta. Kun tunnusluvun arvo on yli 100 % on tulorahoitus riittävä. Vuosikate asukasta kohti on 931 € ja on kasvanut edellisvuodesta 241 €, 35 % (690 €).

Tilikauden tulos on tilikaudelle jaksetettujen konsernin tulojen ja menojen erotus, joka lisää tai vähentää kuntakonsernin omaa pääomaa. Tilikauden ylijäämä oli 1 148 t€ joka on 1 084 t€, 1700 % (64 €) edellisvuotta parempi.

KONSERNITULOSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT

	2025	2024
	<i>1 000 €</i>	<i>1 000 €</i>
Toimintatuotot	6 669	6 731
Toimintakulut	-16 943	-16 739
Toimintakate	-10 274	-10 008
Verotulot	9 217	8 466
Valtionosuudet	4 603	4 477
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	52	88
Muut rahoitustuotot	43	52
Korkokulut	-367	-604
Muut rahoituskulut	-2	-5
Vuosikate	3 272	2 466
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-2 184	-2 329
Arvonalentumiset	0	-95
Satunnaiset erät	0	0
Tilikauden tulos	1 088	42
Tilinpäätössiirrot	0	0
Tilikauden verot	-18	-31
Laskennalliset verot	0	-4
Vähemmistöosuudet	78	57
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	1 148	64

KONSERNITULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toimintatuotot/Toimintakulut, %	39,4	40,2
Vuosikate/Poistot, %	149,8	105,9
Vuosikate, euroa/asukas	931	690
Asukasmäärä	3 515	3 575

1.3.6. KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT

Konsernin rahoituslaskelmalla osoitetaan kuntakonsernin varojen hankinta ja niiden käyttö tilikauden aikana. Konsernin rahoituslaskelma laaditaan konsernituloslaskelman ja -taseen sekä niitä täydentävien tietojen perusteella, vastaavilla periaatteilla kuin kunnan rahoituslaskelma. Tunnusluvut lasketaan vastaavalla tavalla kuin kunnan rahoituslaskelmasta.

INVESTOINNIT

Toiminnan ja investointien rahavirran ja sen kertymä

Rahoituslaskelman välitulos tunnusluku, jonka positiivinen määrä 2 841 t€ ilmaisee sen, kuinka paljon rahavirrasta jää nettoantolainaukseen, lainojen lyhennyksiin ja rahavarojen lisäämiseen, ja negatiivinen (alijäämäinen) määrä ilmaisee sen, että menoja joudutaan kattamaan joko olemassa olevia rahavaroja vähentämällä taikka ottamalla lisää lainaa.

Toiminnan ja investointien rahavirta -välituloksen tilinpäätösvoiton ja neljän edellisen vuoden kertymän avulla voidaan seurata investointien omarahoituksen toteutumista pitemmällä aikavälillä siltä osin kuin kertymä on laskettavissa. Omarahoitusvaatimus täytyy, jos kertymä viimeksi päättyneenä tilinpäätösvoitolla on positiivinen. Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä ei saisi muodostua pysyvästi negatiiviseksi.

Investointien tulorahoitus %

$= 100 * \text{Vuositake} / \text{Investointien omahankintameno}$

Tunnusluku 171,7 % kertoo, kuinka paljon investoinneista on rahoitettu tulorahoituksella. Luku on heikentynyt edellisvuodesta 0,5 %. Tunnusluku vähennettynä sadasta osoittaa prosenttiosuuden, mikä on jäänyt rahoitettavaksi pääomarahoituksella eli pysyvien vastaavien hyödykkeiden myynnillä, lainalla tai rahavarojen määrää vähentämällä. Investointien omahankintamenolla tarkoitetaan rahoituslaskelman investointimenoja, joista on vähennetty rahoituslaskelmaan merkityt rahoitusosuudet.

LAINANHOITO

Laskennallinen lainanhoitokate

$= (\text{Vuositake} + \text{Korkokulut}) / (\text{Korkokulut} + \text{Laskennalliset lainanlyhennykset})$

Tunnusluku kuvaa lainanhoitoon käytettävissä olevan tulorahoituksen ja laskennallisten lainanlyhennysten sekä korkojen suhdetta eli kykyä hoitaa lainoista aiheutuvia velvoitteita. Laskennallinen lainanhoitokate lasketaan kaavalla, jossa tuloslaskelman vuosikatteeseen lisätään korkokulut ja jossa saatu summa jaetaan korkokulujen ja laskennallisten lainanlyhennysten summalla. Laskennalliset lainanlyhennykset saadaan jakamalla konsernitaseen lainat kahdeksalla, mikä kuvaa oletettua keskimääräistä jäljellä olevaa laina-aikaa. Lainoihin luetaan korolliset pitkäaikaiset ja lyhytaikaiset lainat, kuten kuntatodistukset.

Tulorahoitus riittää lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi. Kun tunnusluvun arvo on alle 1, joudutaan vieraan pääoman hoitoon ottamaan lisälainaa, realisoimaan kunnan omaisuutta tai vähentämään rahavaroja. Luotettavan kuvan konsernin lainanhoitokyvystä saa tarkastelemalla tunnuslukua useamman vuoden jaksolla. Konsernin lainanhoitokyky on hyvä, kun tunnusluvun arvo on yli 2, tyydyttävä kun tunnusluku on 1–2 ja heikko kun tunnusluvun arvo jää alle yhden. Tunnusluku 1,92 on parantunut edellisvuodesta (1,19).

Konsernitilinpäätöksen laskennallista lainanhoitokatetta käytetään yhtenä tunnuslukuna kuntalain 118 §:n mukaisessa kunnan erityisen vaikean taloudellisen aseman arvioinnissa. Kuntalain 118 §:n mukainen tunnusluvun raja-arvo on 0,8.

MAKSUVALMIUS

Kassan riittävyys (pv)

= 365 pv x Rahavarat 31.12. / Kassasta maksut tilikaudella

Konsernin maksuvalmiutta kuvataan kassan riittävyytenä päivissä. Tunnusluku ilmaisee, monenko päivän kassasta maksut voidaan kattaa konsernin rahavaroilla. Rahavaroihin lasketaan rahoitusarvopaperit sekä rahat ja pankkisaamiset. Tunnusluku 115 on heikentynyt edellisestä vuodesta mutta osoittaa hyvää maksuvalmiutta.

KARSTULAN KUNTA

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT

	2025 1 000 €	2024 1 000 €
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	3 272	2 466
Satunnaiset erät		
Tilikauden verot	-18	-32
Tulorahoituksen korjauserät	-42	13
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-2 429	-1 970
Rahoitusosuudet investointimenoihin	523	538
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	70	150
Toiminnan ja investointien rahavirta	1 376	1 165
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäys	-306	-209
Antolainasaamisten vähennys	564	116
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0	326
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-245	-274
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-3 281	-359
Oman pääoman muutokset	414	-16
Muut maksuvalmiuden muutokset	-635	-948
Rahoituksen rahavirta	-3 489	-1 364
Rahavarojen muutos	-2 113	-199
Rahavarat 31.12.	6 354	8 547
Rahavarat 1.1.	8 467	8 746
	-2 113	-199

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä

5 vuodelta, 1000 €	2 841	-639
Investointien tulorahoitus, %	171,7	172,2
Laskennallinen lainanhoitokate	1,92	1,19
Kassan riittävyys	115	158

1.3.7. KONSERNITASE JA SEN TUNNUSLUVUT

Konsernitaseella osoitetaan kuntakonsernin taloudellinen asema selvittämällä konserniyhteisöjen varat, velat ja vastuut ulkopuolisille. Konsernitaseesta esitettävät tunnusluvut kuvaavat konsernin omavaraisuutta ja rahoitusvarallisuutta. Konsernitase on laadittu yhdistelemällä yhteisöjen taseet riveittäin.

Omavaraisuusaste, %

$$= 100 * (\text{Oma pääoma} + \text{Vähemmistöosuus} + \text{Konsernireservi}) / (\text{Koko pääoma} - \text{Saadut ennakot})$$

Laskukaavassa koko pääoma tarkoittaa taseen vastattavien loppusummaa. Kun käytetään lyhennettyä konsernikaavaa, laskennassa voidaan jättää saadut ennakot pois. Tunnusluvun arvo kertoo, kuinka suuri osa kunnan varallisuudesta on rahoitettu omalla pääomalla. Alhainen omavaraisuusaste merkitsee suurta velkarasitetta. Välitettävät varat voivat heikentää omavaraisuusastetta. Omavaraisuusastetta voidaan arvioida seuraavien viitteellisten ohjearvojen perusteella: Erinomainen yli 70 %, Hyvä 50–69 %, Tyydyttävä 30–49 %, Heikko alle 30 %. Tunnusluku 56,0 % on vahvistunut edellisvuodesta (48,1 %).

Suhteellinen velkaantuneisuus, %

$$= 100 * (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot}) / \text{Käyttötulot}$$

Tunnusluku kertoo, kuinka paljon konsernin käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Tunnusluvun osoittajaan merkitään tarkasteluvuoden tilinpäätöksen koko vieras pääoma vähennettyinä saaduilla ennakkomaksuilla. Kun käytetään lyhennettyä konsernikaavaa, laskennassa voidaan jättää saadut ennakot pois. Käyttötulot muodostuvat tilikauden toimintatuotoista, verotuloista ja valtionosuuksista.

Suhteellinen velkaantuneisuus on omavaraisuusastetta käyttökelpoisempi tunnusluku konsernien välisessä vertailussa, koska pysyvien vastaavien hyödykkeiden ikä, niiden arvostus tai poistomenetelmä ei vaikuta tunnusluvun arvoon. Mitä pienempi velkaantuneisuuden tunnusluvun arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet konsernilla on selviytyä velan takaisinmaksusta tulorahoituksella. Tunnusluku 75,0 % on parantunut edellisvuodesta (99,2 %).

Kertynyt ylijäämä (alijäämä)

$$= \text{Edellisten tilikausien yli-/alijäämä} + \text{Tilikauden yli-/alijäämä}$$

Luku osoittaa, paljonko konsernilla on kertynyttä ylijäämää tulevien vuosien liikkumavarana, taikka paljonko on kertynyttä alijäämää.

Kertynyt ylijäämä (alijäämä), €/asukas

$$= \{ \text{Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)} + \text{Tilikauden ylijäämä (alijäämä)} \} / \text{Asukasmäärä}$$

Luku osoittaa konsernin asukaskohtaisen kertyneen ylijäämän tai katettavan kertyneen alijäämän määrän. Asukasmääränä käytetään tilinpäätösvuoden päättymispäivän mukaista kunnan asukasmäärää. Konsernilla on taseeseen kertynyttä ylijäämää tilikauden päättyessä 5 424 t€ eli 1 543 € asukasta kohti. Kertynyt ylijäämä on parantunut edellisestä vuodesta n. 1 562 t€, 40,4 % (3 862 €) ja asukasta kohti laskettuna lisäys on 463 €, 43 % (1 080 €).

Konsernin lainakanta 31.12.

= Joukkovelkakirjalainat + Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta + Lainat julkisyhteisöiltä + Lainat muilta luotonantajilta

Konsernin lainakannalla tarkoitetaan korollista vierasta pääomaa. Lainakantaan lasketaan tällöin vieraan pääoman erät Joukkovelkakirjalainat, Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta, Lainat julkisyhteisöiltä ja Lainat muilta luotonantajilta. Lyhennettyä konsernikaavaa käytettäessä konsernin lainakanta muodostuu korollisen vieraan pääoman eristä. Konsernitilillä olevat muiden yhteisöjen varat esitetään yleisohjeen mukaisesti lyhytaikaisessa korollisessa vieraassa pääomassa, josta ne konsernitaseessa eliminoidu. Vuoden 2024 tilinpäätöksessä ne esitettiin pitkäaikaisessa korollisessa pääomassa. Vertailutieto vuodelta 2024 on korjattu yleisohjeen mukaiseksi.

Konsernin lainat, euroa/asukas

Asukaskohtainen lainamäärä lasketaan jakamalla edellä mainittu lainakanta tilinpäätösvuoden päättymispäivän mukaisella asukasmäärällä.

Konsernin lainakanta oli tilikauden päättyessä 12 233 t€ eli 3 480 euroa asukasta kohti. Lainakanta on edellisvuodesta vähentynyt 3 526 t€, 22,4 % (15 759 t€) ja asukasta kohti laskettuna vähennys on 928 €, 21 % (4 408 €).

Lainat ja vuokravastuut 31.12.

= Joukkovelkakirjalainat + Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta + Lainat julkisyhteisöiltä + Lainat muilta luotonantajilta + Vuokravastuut

Lainat ja vuokravastuut saadaan lisäämällä konsernin lainakantaan vuokravastuiden määrä. Vuokravastuiden määrä huomioidaan konsernitilinpäätöksen liitetiedoissa ilmoitetun mukaisena.

Tunnusluku 26 984 t€ on vähentynyt edellisestä vuodesta 5 511 t€, -16,9 % (32 495 t€).

Tunnusluvun laskentakaava korjattu yleisohjeen mukaiseksi ja vertailutieto vuodelta 2024 korjattu.

Konsernin lainat ja vuokravastuut, euroa/asukas

Tunnusluku 7 677 € on vähentynyt edellisestä vuodesta 1 413 €, -15,5 % (9 090). Tunnusluvun laskentakaava korjattu yleisohjeen mukaiseksi ja vertailutieto vuodelta 2024 korjattu.

Konsernin lainasaamiset 31.12.

= Sijoituksiin merkityt joukkovelkakirjalainasaamiset ja muut lainasaamiset

Lainasaamisilla tarkoitetaan pysyviin vastaaviin merkittyjä antolainoja konsernin omistamien ja muiden yhteisöjen investointien rahoittamiseen. Lainasaamiset vuoden lopussa ovat 135 t€ ja ovat lisääntyneet edellisestä vuodesta 69 t€, 104,5 % (66 t€).

KARSTULAN KUNTA**KONSERNITASE JA SEN TUNNUSLUVUT**

VASTAAVAA	2025	2024	VASTATTAVAA	2025	2024
	<i>1 000 €</i>	<i>1 000 €</i>		<i>1 000 €</i>	<i>1 000 €</i>
PYSYVÄT VASTAAVAT	27 192	27 411	OMA PÄÄOMA	19 493	17 930
Aineettomat hyödykkeet	245	231	Peruspääoma	14 024	14 024
Aineettomat oikeudet	139	145	Muut omat rahastot	45	44
Muut pitkävaikutteiset menot	106	86	Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	4 276	3 798
Ennakkomaksut			Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	1 148	64
Aineelliset hyödykkeet	25 903	26 224	VÄHEMMISTÖOSUUDET	341	415
Maa- ja vesialueet	2 953	2 934			
Rakennukset	16 265	16 653	PAKOLLISET VARAUKSET		
Kiinteät rakenteet ja laitteet	5 234	4 782			
Koneet ja kalusto	1 366	1 340	TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	212	288
Muut aineelliset hyödykkeet					
Ennakkom. ja keskener. hankinnat	85	515			
Sijoitukset	1 044	956	VIERAS PÄÄOMA	15 398	19 553
Osakkeet ja osuudet	909	890	Pitkäaikainen korollinen vieras pääoma	2 055	1 965
Muut lainasaamiset	135	66	Pitkäaikainen koroton vieras pääoma	897	1 358
			Lyhytaikainen korollinen vieras pääoma	10 178	13 794
			Lyhytaikainen koroton vieras pääoma	2 268	2 436
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	55	71			
VAIHTUVAT VASTAAVAT	8 197	10 704	VASTATTAVAA	<u>35 444</u>	<u>38 186</u>
Vaihto-omaisuus	298	654			
Saamiset	1 545	1 503			
Pitkäaikaiset saamiset	1	8			
Lyhytaikaiset saamiset	1 544	1 495			
Rahoitusarvopaperit	2 815	2 392			

Rahat ja pankkisaamiset	3 539	6 155
VASTAAVAA YHTEENSÄ	<u>35 444</u>	<u>38 186</u>

KONSERNITASEEN TUNNUSLUVUT	2025	2024
Omavaraisuusaste, %	56	48,1
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	75	99,2
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), 1000 €	5 424	3 862
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), €/as.	1 543	1 080
Konsernin lainat, €/asukas	3 480	4 408
Konsernin lainakanta 31.12.,1000 €	12 233	15 759
Lainat ja vuokravastuut, 31.12., 1000 €	26 984	32 495
Lainat ja vuokravastuut, €/asukas	7 677	9 090
Konsernin lainasaamiset 31.12., 1000 €	135	66
Kunnan asukasmäärä	3 515	3 575

1.3.8. KUNNAN TALOUDELLISEN ASEMAN ARVIOINTI

Kuntalain (410/2015) 118 §:ssä säädetään erityisen vaikeassa taloudellisessa olevan kunnan arviointimenettelystä. Arviointimenettelyn edellytyksenä käytettäviä kunnan talouden tunnuslukuja ja niiden raja-arvoja tarkennetaan kuvaamaan paremmin tulorahoituksen riittävyyttä. Kuntalain muutos tuli voimaan 1.3.2019, ja uusia tunnuslukuja sekä raja-arvoja sovelletaan ensimmäisen kerran vuonna 2022 vuosien 2020 ja 2021 tilinpäätösten perusteella.

Erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa olevalle kunnalle voidaan käynnistää kuntalain 118 §:n mukaisesti arviointimenettely, jossa selvitetään kunnan mahdollisuudet turvata asukkailleen lainsäädännön edellyttämät palvelut. Arviointimenettely voidaan käynnistää, jos laissa säädetty edellytykset täyttyvät. Menettelyn käynnistäminen on valtiovarainministeriön harkinnassa.

Arviointimenettely voi käynnistyä, jos kunnan taseen alijäämää ei ole saatu katettua lain mukaisessa määräajassa tai jos asukaskohtaisen alijäämän raja-arvot ovat kunnan konsernitilinpäätöksessä vähintään 1 000 euroa ja sitä edeltäneenä vuonna vähintään 500 euroa.

Lisäksi arviointimenettely voi käynnistyä, jos neljän kunnan taloutta kuvaavan tunnusluvun raja-arvot täyttyvät kahtena vuonna peräkkäin. Näitä yksittäisiä tunnuslukuja ja niiden raja-arvoja on muutettu 2019 alkaen. Negatiivinen vuosikate korvataan tunnusluvulla, jolla verrataan konsernituloslaskelman vuosikatetta poistoihin. Kunnan tuloveroprosentin tasoa koskevaa raja-arvoa nostetaan, ja kunnan vuokravastuut otetaan huomioon lainamäärän lisäksi niitä kuvaavassa tunnusluvussa. Lisäksi kunnan suhteellista velkaantuneisuutta kuvaava tunnusluku korvataan kunnan lainanhoitokykyä kuvaavalla konsernitilinpäätöksen laskennallisella lainanhoitokatteella.

Arviointimenettely voidaan jatkossa käynnistää, jos rahoituksen riittävyyttä tai vakavaraisuutta kuvaavat talouden tunnusluvut ovat kahtena vuonna peräkkäin täyttäneet seuraavat raja-arvot:

- kunnan konsernituloslaskelman vuosikatteen ja poistojen suhde on alle 80 prosenttia
- kunnan tuloveroprosentti on vähintään 2,0 prosenttiyksikkö korkeampi kuin kaikkien kuntien painotettu keskimääräinen tuloveroprosentti
- asukasta kohden laskettu kunnan konsernitilinpäätöksen lainojen ja vuokravastuiden määrä ylittää kaikkien kuntien konsernitilinpäätöksen lainojen ja vuokravastuiden keskimääräisen määrän vähintään 50 prosentilla
- konsernitilinpäätöksen laskennallinen lainanhoitokate on alle 0,8

Karstulan kunnalla ei ole kattamatonta alijäämää 31.12.2025. Kunnan konsernituloslaskelman vuosikatteen ja poistojen suhde on 149,8 %, joka ylittää sovellettavan raja-arvon 80 %.

Kunnan tuloveroprosentti on 9,0 joka 2,0 prosenttiyksikköä on alempi kuin kaikkien kuntien painotettu keskimääräinen tuloveroprosentti 7,54.

Kunnan asukasta kohden laskettu kunnan konsernitilinpäätösten lainojen ja vuokravastuiden määrä 7 677 euroa, joka ei ylitä kaikkien kuntien konsernitilinpäätöksen lainojen ja vuokravastuiden määrää 8 558 € 50 %:lla, vaan jää sen alle (Manner-Suomen kuntien keskiarvoiset lainat ja vuokravastuut v. 2024, vuoden 2025 vastaavaa vertailulukua ei ole vielä saatavilla).

Kunnan konsernitilinpäätöksen laskennallinen lainanhoitokate on 1,92 joka ylittää raja-arvon 0,8.

Edellä arvioitujen kriteerien perusteella kunnan konsernitalous ei täytä erityisen vaikeassa asemassa olevan kunnan kriteerejä yhdessäkään kohdassa.

1.3.9. TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELY

Tilikauden tuloksella tarkoitetaan tuloslaskelman tulosta ennen varaus- ja rahastosiirtoja. Tuloksen käsittely on ylijäämäisen tuloksen siirtämistä taseen vapaaehtoiseen varaukseen, rahastoon tai tilikauden ylijäämätilille.

Karstulan kunnanhallitus esittää kunnanvaltuustolle, että tilikauden ylijäämä 1.365.083,93 € merkitään taseen tilikauden yli-/alijäämätilille.

Tilikauden tuloksen käsittelyn jälkeen kunnan taseessa oleva ylijäämä on 6.223.892,47 €.

1.3.10. TALOUDEN TASAPAINOTUKSEN TOTEUTUMINEN

Kuntalain talouden tasapainottamista koskevilla säännöksillä pyritään lisäämään talouden suunnitelmallisuutta sekä selkeyttämään ja täsmentämään kunnan talouden tasapainosääntelyä. Kunnanhallituksen on toimintakertomuksessa tehtävä selkoa taloussuunnitelman ja toimenpideohjelman riittävyydestä talouden tasapainottamisessa. Varsinainen tasapainottaminen tehdään taloussuunnitelmassa tai erillisessä toimenpideohjelmassa.

Kunnalla ei ole ollut päätyneellä tilikaudella voimassa olevaa toimenpideohjelmaa kertyneen alijäämän kattamisesta, koska kunnan taseessa ei ole kattamatonta alijäämää.

1.4. KUNNAN JOHDON JA KONSERNIJOHDON SELONTEKO SISÄISESTÄ VALVONNASTA

Karstulan kunnassa sisäinen valvonta ja riskien hallinta perustuvat kuntalakiin ja kunnan hallintosääntöön, ja ne ovat osa kunnan jokapäiväistä johtamista. Sisäisen valvonnan tavoitteena on varmistaa toiminnan lainmukaisuus, taloudellisuus, tuloksellisuus, turvallisuus sekä päätöksenteon luotettava tietopohja. Riskien hallinnassa keskeistä on toimintaan liittyvien riskien tunnistaminen, arviointi ja hallintatoimenpiteiden toteuttaminen.

Sisäisen valvonnan ja riskien hallinnan kokonaisuudesta vastaa kunnanhallitus apunaan sisäisen valvonnan ja riskien hallinnan jaosto. Sisäisen tarkastuksen tarkastustoimintaa toteuttavat toimielinten valitsemat sisäiset asiantuntijatarkastajat. Uuden valtuustokauden alussa jaoston toiminnan käynnistyminen viivästyi, minkä vuoksi varsinaista tarkastustoimintaa ei vuoden 2025 loppupuoliskolla toteutettu, mutta sisäinen valvonta jatkui osana normaalia johtamis- ja seurantatyötä.

Talouden seuranta on järjestetty jatkuvana viranhaltijatyönä, ja lautakunnat seuraavat talousarvion toteutumista kuukausittain. Talousarviota koskevat osavuositarkastukset käsitellään neljännesvuosittain kunnanhallituksessa ja -valtuustossa. Talousarvion täytäntöönpano-ohjeessa on annettu ohjeet muun muassa henkilöstöön ja henkilöstömenoihin, laskutukseen, perintään, ostolaskujen käsittelyyn liittyvistä asioista.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan jaosto antoi keväällä 2025 raportin edellisen valtuustokauden aikana tehdyistä tarkastuksista ja niihin liittyvistä havainnoista. Aiemmissa tarkastuksissa tehtyjen havaintojen perusteella on toteutettu useita toimenpiteitä erityisesti henkilöstöhallinnon, hankintojen, tietoturvan sekä talouden ja omaisuuden hallinnan osalta.

Riskienhallinnan osalta on kiinnitetty huomiota erityisesti tietoturvaan ja tietosuojaan, joiden merkitys on korostunut erityisesti lähiaikoina. Kunnassa on otettu käyttöön uusia järjestelmiä ja käytäntöjä sekä lisätty henkilöstön koulutusta. Talouden ja kiinteistöihin liittyvien riskien näkökulmasta toimia ovat olleet tarpeettomien kiinteistöjen myynti, laskutus- ja perintäohjeen päivittäminen sekä henkilöstöresurssien sopeuttaminen. Vuoden 2025 aikana kunnan lainakantaa onnistuttiin alentamaan kolmella miljoonalla eurolla, mikä pienentää rahoitusriskejä.

Tilinpäätöksen liitteenä on kunnanhallituksen hyväksymä raportti sisäisen valvonnan ja riskien hallinnan järjestämisestä vuonna 2025.

Konsernivalvonta

Kuntakonsernin sisäisestä valvonnasta on määräykset konserniohjeessa. Konserniyhtiöt ovat konserniohjeen mukaisen raportoinnin lisäksi tarvittaessa käyneet kunnanhallitukselle kertomassa ajankohtaisista asioista. Konserniohjeen mukaisesti kunnanjohtaja on osallistunut konserniyhtiöiden hallitusten kokouksiin mahdollisuuksien mukaan. Kunnanhallitus ja muut toimielimet ovat ohjeistaneet kunnan edustajia tytär- ja osakkuusyhteisöjen sekä kuntayhtymien toimielimissä.

Kunta on hoitanut keskitetysti Kehittämissyhtiö Karstulanseutu Oy:n, Puulaakson Energia Oy:n, Karstulan Lämpöverkko Oy:n ja Karstulan Seudun Ravitsemuspalvelut Karsera Oy:n taloushallintoa. Järjestelyllä pyritään saavuttamaan synergiaetuja niin toiminnan kuin rahoituksen näkökulmasta.

2. TALOUSARVION TOTEUTUMINEN

2.1. KUNNANVALTUUSTO

Toimielimet:

Kunnanvaltuuston toimielimet ovat kunnanvaltuusto, keskusvaalilautakunta ja tarkastuslautakunta.

Toimielinten tehtävät:

Kunnanvaltuusto on kunnan ylin päättävä elin, joka vastaa kunnan taloudesta ja toiminnasta. Valtuusto päättää kuntakonsernin toiminnan ja talouden keskeisistä tavoitteista; kuntastrategiasta, hallintosäännöstä, talousarviosta ja taloussuunnitelmasta, omistajaohjauksen periaatteista ja konserniohjauksen periaatteista sekä hallinnon järjestämisen, talouden, rahoituksen ja sijoitustoiminnan perusteista. Valtuusto hyväksyy kunnan talousarvion ja tilinpäätöksen ja päättää vastuuvapaudesta. Lisäksi valtuusto huolehtii, että kunnan asukkailla ja palvelujen käyttäjillä on edellytykset osallistua ja vaikuttaa kunnan toimintaan. Karstulan kunnanvaltuustossa on 1.6.2025 alkaen 19 valtuutettua.

Keskusvaalilautakunta on lakisääteinen lautakunta, jonka kunnanvaltuusto asettaa toimikaudekseen. Keskusvaalilautakunnan tehtävänä on huolehtia valtiollisten vaalien, kuntavaalien ja kansanäänestysten järjestämisestä kunnassa vaalilainsäädännön edellyttämällä tavalla. Vuonna 2025 toimitettiin alue- ja kuntavaalit.

Tarkastuslautakunta on lakisääteinen lautakunta, jonka kunnanvaltuusto asettaa toimikauttaan vastaavien vuosien hallinnon ja talouden tarkastusta varten. Tarkastuslautakunnan on valmisteltava valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat sekä arvioitava, ovatko valtuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet. Tarkastuslautakunnan tehtävänä on riippumattomasti huomioida kunnan toiminnan tarkoituksenmukaisuus ja tuloksellisuus sekä resurssien käytön tehokkuus. Tarkastuslautakunnan ja tilintarkastajan tehtävät on määritelty kunnan tarkastussäännössä. Tilintarkastuspalvelut kunta ostaa valtuuston päätökseen perustuen tilintarkastusyhteisö KPMG Oy:ltä.

Perustelut ja informatiiviset tiedot:

Kunnanvaltuuston kustannuspaikalle varataan määräraha kunnanvaltuuston toimintaan. Vaalien kustannuspaikalle varataan keskusvaalilautakunnan kokoontumiseen tarvittavat varat. Tilintarkastuksen kustannuspaikalle varataan määräraha tarkastuslautakunnan toimintaan sekä ulkoisen tilintarkastuksen ostopalveluun auktorisoidulta JHTT-tilintarkastusyhteisöltä.

	TP 2024	TA 2025	MUUTOS 2025	TA+ M 2025	TOT 2025	POIKK, €	POIKK, %
Kunnanvaltuusto							
TOIMINTAKULUT	-54 598	-72 230		-72 230	-70 907	1 323	98,2 %
TOIMINTAKATE	-54 598	-72 230		-72 230	-70 907	1 323	98,2 %
YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	-54 598	-72 230		-72 230	-70 907	1 323	98,2 %
Kunnanvaltuusto							
TOIMINTAKULUT	-27 243	-39 770		-39 770	-38 932	838	97,9 %
TOIMINTAKATE	-27 243	-39 770		-39 770	-38 932	838	97,9 %
YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	-27 243	-39 770		-39 770	-38 932	838	97,9 %
Luottamushenk. kokousjärjestelmä							
TOIMINTAKULUT	-27 356	-32 460		-32 460	-31 974	486	98,5 %
TOIMINTAKATE	-27 356	-32 460		-32 460	-31 974	486	98,5 %
YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	-27 356	-32 460		-32 460	-31 974	486	98,5 %
Vaalit							
TOIMINTATUOTOT	21 910	5 000		5 000	4 291	-709	85,8 %
TOIMINTAKULUT	-22 894	-12 060	-10 000	-22 060	-19 412	2 648	88,0 %
TOIMINTAKATE	-984	-7 060	-10 000	-17 060	-15 121	1 939	88,6 %
YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	-984	-7 060	-10 000	-17 060	-15 121	1 939	88,6 %
Tilintarkastus							
TOIMINTAKULUT	-21 123	-25 980		-25 980	-24 754	1 226	95,3 %
TOIMINTAKATE	-21 123	-25 980		-25 980	-24 754	1 226	95,3 %
YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	-21 123	-25 980		-25 980	-24 754	1 226	95,3 %

2.2. KUNNANHALLITUKSEN PÄÄVASTUUALUE

Toimielin: Kunnanhallitus

Toimielimen tehtävät:

Kunnanhallituksen tehtävänä on vastata kunnan hallinnosta ja taloudenhoidosta sekä valtuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta. Kunnanhallitus vastaa valtuuston hyväksymän kuntastrategian mukaisesti kunnan järjestämisvastuulla olevien kuntapalveluiden organisoinnista, konsernijohtosta ja ohjauksesta, kunnan edunvalvonnasta, kunnanhallitukselle määrätyistä tehtäväalueista sekä sovittaa yhteen lautakuntien sekä niiden alaisina toimivien palvelukeskusten toiminnan kunnanvaltuuston taloudellisesti kestäväällä tavalla määrittämien voimavarojen mukaisesti.

Palvelukeskukset: Kunnanhallituksen alaisuudessa toimii konsernipalvelukeskus.

Tilivelvolliset viranhaltijat: Tilivelvolliset viranhaltijat ovat kunnanjohtaja ja henkilöstösihteeri.

Kunnanhallituksen päävastuualueen talousluvuissa on mukana edellä kuvattu kunnanvaltuuston toiminta (kunnanvaltuuston, vaalien ja tilintarkastuksen kustannuspaikat).

Ulkoiset	TP 2024	TA 2025	MUUTOS 2025	TA+ M 2025	TOT 2025	POIKK, €	POIKK,%
KUNNANHALLITUKSEN PÄÄVASTUUALUE							
TOIMINTATUOTOT	758 929	461 000	141 000	602 000	633 284	31 284	105,2 %
Myyntituotot	456 625	346 500	73 000	419 500	457 663	38 163	109,1 %
Tuet ja avustukset	179 091	71 000	7 000	78 000	67 132	-10 868	86,1 %
Muut toimintatuotot	123 212	43 500	61 000	104 500	108 489	3 989	103,8 %
Valmistus omaan käyttöön		15 000		15 000		-15 000	
TOIMINTAKULUT	-2 863 572	-3 198 460	-71 000	-3 269 460	-3 054 123	215 337	93,4 %
Henkilöstökulut	-1 364 767	-1 204 650	-40 500	-1 245 150	-1 133 762	111 388	91,1 %
Palvelujen ostot	-1 158 802	-1 490 360	-30 500	-1 520 860	-1 384 780	136 080	91,1 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-60 466	-45 370		-45 370	-61 289	-15 919	135,1 %
Avustukset	-222 846	-420 520		-420 520	-444 749	-24 229	105,8 %
Muut toimintakulut	-56 690	-37 560		-37 560	-29 543	8 017	78,7 %
TOIMINTAKATE	-2 104 643	-2 722 460	70 000	-2 652 460	-2 420 839	231 621	91,3 %
VUOSIKATE	-2 104 643	-2 722 460	70 000	-2 652 460	-2 420 839	231 621	91,3 %
Poistot ja arvonalentumiset	-39 216	-39 150		-39 150	-27 092	12 058	69,2 %
Suunnitelman mukaiset poistot	-39 216	-39 150		-39 150	-27 092	12 058	69,2 %
TILIKAUDEN TULOS	-2 143 859	-2 761 610	70 000	-2 691 610	-2 447 931	243 679	90,9 %

Sisäiset	TP 2024	TA 2025	MUUTOS 2025	TA+ M 2025	TOT 2025	POIKK, €	POIKK,%
KUNNANHALLITUKSEN PÄÄVASTUUALUE							
TOIMINTATUOTOT	225 457	234 070		234 070	243 325	9 255	104,0 %
Myyntituotot	225 457	234 070		234 070	243 325	9 255	104,0 %
TOIMINTAKULUT	-109 394	-101 460		-101 460	-99 018	2 442	97,6 %
Palvelujen ostot	-73 136	-73 860		-73 860	-75 391	-1 531	102,1 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-734				-362	-362	-100,0 %
Avustukset	-4 964	-4 000		-4 000	-5 012	-1 012	125,3 %
Muut toimintakulut	-30 560	-23 600		-23 600	-18 253	5 347	77,3 %
TOIMINTAKATE	116 063	132 610		132 610	144 307	11 697	108,8 %
VUOSIKATE	116 063	132 610		132 610	144 307	11 697	108,8 %
TILIKAUDEN TULOS	116 063	132 610		132 610	144 307	11 697	108,8 %

Ulkoiset ja sisäiset yht.	TP 2024	TA 2025	MUUTOS 2025	TA+ M 2025	TOT 2025	POIKK, €	POIKK, %
TOIMINTATUOTOT	984 386	695 070	141 000	836 070	876 609	40 539	104,8 %
TOIMINTAKULUT	-2 972 966	-3 299 920	-71 000	-3 370 920	-3 153 141	217 779	93,5 %
TOIMINTAKATE	-1 988 580	-2 589 850	70 000	-2 519 850	-2 276 532	243 318	90,3 %
Poistot ja arvonalentumiset	-39 216	-39 150		-39 150	-27 092	12 058	69,2 %
TILIKAUDEN TULOS	-2 027 796	-2 629 000	70 000	-2 559 000	-2 303 624	255 376	90,0 %

2.2.1. KUNNANHALLITUS

Toimielimet:

Kunnanhallituksen toimielimet ovat kunnanhallitus, kunnanhallituksen alainen henkilöstöjaosto, vanhusneuvosto, toimikunnat ja nuorisovaltuusto (nuorisovaltuusto on käsitelty nuorisotyön alla).

Perustelut ja informatiiviset tiedot:

Kunnanhallitus toteuttaa valtuuston hyväksymää kuntastrategiaa toiminnassaan ja päätöksenteossaan sekä arvioi strategian toteutumista kaikissa kunnan toiminnoissa ja toiminnan tasoilla. Kunnanhallitukselle kuuluvien lakisääteisten tehtävien lisäksi erityisenä tehtävänä on huolehtia siitä, että kunnan strategiaprosessi on toimiva ja että kunnanvaltuustolla on riittävät mahdollisuudet strategian käsittelyyn sekä välineet raportoinnin ja seurannan varmistamiseen. Kunnanhallitus ohjaa, johtaa, valvoo ja sitouttaa järjestelmällisesti kunnan omaa organisaatiota sekä omistajaohjauksen ja muun yhteydenpidon kautta keskeisiä yhteistyöverkostoja.

Kunnanhallituksen henkilöstöjaosto huolehtii, että kuntapalveluja tuottava palkatun henkilöstön palveluorganisaatio toimii kuntastrategian mukaisella tavalla vastuullisesti ja aktiivisesti yhteistyöhön ja hyvinvointiin panostaen. Kunnanhallituksen henkilöstöjaosto seuraa ja kehittää henkilöstötuottavuutta sekä edistää henkilöstön työhyvinvointia.

Vanhusneuvosto on perustettu vuonna 2012. Vanhusneuvoston tehtävänä on edistää ja seurata eri hallintoaloilla tapahtuvaa toimintaa vanhusten ja ikäihmisten näkökulmasta sekä edistää vanhusten, eläkejärjestöjen, kunnan ja muiden viranomaisten yhteistoimintaa. Vanhusneuvoston jäsenet on nimennyt kunnanhallitus.

Vammaisneuvosto on perustettu valtuuston päätöksellä 7.4.2025. Aiemmin vammaisneuvosto on ollut yhteinen Saarikan kuntien kanssa. Vammaisneuvoston tehtävänä on vaikuttaa kunnalliseen suunnitteluun, päätöksentekoon ja seurantaan kaikilla hallinnonaloilla vammaisten näkökulmasta sekä edistää vammaisjärjestöjen, kunnan ja muiden viranomaisten yhteistoimintaa. Vammaisneuvosto voi tehdä aloitteita sekä antaa lausuntoja ja kannanottoja. Tavoitteena on, että vammaisten henkilöiden oikeudet toteutuvat.

Toimikunnat ovat kunnanhallituksen ja lautakuntien määrättyjen tehtävän hoitamiseksi asettamia toimielimiä.

Sisäinen valvonnan ja riskienhallinnan jaosto on perustettu vuonna 2021. Jaoston tehtävänä on organisoida kunnan sisäinen valvonta ja riskienhallinta. Jokaiseen palvelukeskukseen on nimetty kaksi sisäistä tarkastajaa, jotka ovat joko kuntapäittäjiä tai ulkopuolisia asiantuntijoita. Jaoston toiminta perustuu kunnan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan suunnitelmaan. Suunnitelman mukaan sisäinen valvonta koostuu vuosittain vaihtuvista tarkastustoimenpiteistä ja riskien kartoituksesta, analysoinnista ja seurannasta. Sisäiset tarkastajat tekevät kunnan toimintojen tarkastustoimintaa suunnitellusti ja raportoivat Sisäisen valvonnan ja riskien hallinnan jaostolle. Riskit kartoitetaan ja arvioidaan vuosittain palvelukeskuksittain. Tällä suunnitelmalla toiminta alkoi vuonna 2022.

Sisäisellä valvonnalla tarkoitetaan yleisesti kaikkia niitä menettelytapoja, joilla tilivelvolliset ja muut esimiehet pyrkivät varmistamaan, että kunnan toiminta on taloudellista ja tuloksellista, päätösten perusteena oleva tieto on riittävää ja luotettavaa, lainsäädäntöä, viranomais- ja omistajaohjeita ja toimielinten päätöksiä noudatetaan ja kunnan omaisuus ja voimavarat turvataan. Sisäinen valvonta on toiminnan jatkuvaa ja jokapäiväistä ohjausta ja johtamista. Sisäisen valvonnan tulee kattaa kunnan ja kuntakonsernin oman toiminnan lisäksi myös toiminta, josta kunta vastaa lainsäädännön, omistuksen, ohjaus- ja valvontavastuun sekä muiden velvoitteiden ja sopimusten nojalla. Hyvin järjestetyssä hallinnossa sisäinen valvonta ja riskienhallinta toteutuvat osana päivittäistehtäviä ja toimintaprosesseja. Riskienhallinta on osa sisäistä valvontaa. Riskienhallinnan tavoitteena on saada kohtuullinen varmuus organisaatioiden tavoitteiden saavuttamisesta sekä toiminnan jatkuvuudesta ja häiriöttömyydestä.

Kustannuspaikoille on varattu määrärahat toimielinten toimintaan. Kunnanhallituksen kustannuspaikalle on kirjattu myös kunnanjohtajan palkkauskulut. Toimikuntien kustannuspaikalle on kirjattu myös osallistumiskuluja seudullisten ja muiden yhteisten toimikuntien toimintaan.

TALOUSARVION 2025 TOTEUTUMINEN KUSTANNUSPAIKOITTAIN SISÄISET JA ULKOISET ERÄT

	TP 2024	TA 2025	MUUTOS 2025	TA+ M 2025	TOT 2025	POIKK, €	POIKK, %
Kunnanhallitus							
TOIMINTATUOTOT	48 579	41 500		41 500	41 572	72	100,2 %
TOIMINTAKULUT	-333 395	-366 050	-22 000	-388 050	-360 820	27 230	93,0 %
TOIMINTAKATE	-284 816	-324 550	-22 000	-346 550	-319 248	27 302	92,1 %
Toimikunnat							
TOIMINTAKULUT	-5 241	-6 110		-6 110	-6 483	-373	106,1 %
TOIMINTAKATE	-5 241	-6 110		-6 110	-6 483	-373	106,1 %
Henkilöstöjaosto							
TOIMINTAKULUT	-4 139	-6 400		-6 400	-4 412	1 988	68,9 %
TOIMINTAKATE	-4 139	-6 400		-6 400	-4 412	1 988	68,9 %
Sisäisen valvonnan ja riskienh.jaosto							
TOIMINTAKULUT	-6 924	-10 450		-10 450	-5 030	5 420	48,1 %
TOIMINTAKATE	-6 924	-10 450		-10 450	-5 030	5 420	48,1 %
Vanhusneuvosto							
TOIMINTAKULUT	-3 921	-5 360		-5 360	-4 140	1 220	77,2 %
TOIMINTAKATE	-3 921	-5 360		-5 360	-4 140	1 220	77,2 %
Talouden tasapainotyöryhmä							
TOIMINTAKULUT	-1 037	-7 530		-7 530		7 530	
TOIMINTAKATE	-1 037	-7 530		-7 530		7 530	
Kotoutuminen							
TOIMINTATUOTOT	106 612	120 000	34 000	154 000	153 207	-793	99,5 %
TOIMINTAKULUT	-65 391	-66 430		-66 430	-60 516	5 914	91,1 %
TOIMINTAKATE	41 221	53 570	34 000	87 570	92 691	5 121	105,8 %
Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen							
TOIMINTATUOTOT	375						
TOIMINTAKULUT	-83 532						
TOIMINTAKATE	-83 157						

Kunnanhallitus

Hyvinvointikertomus liitetään tilinpäätöskokonaisuuteen vasta ennen valtuustokäsittelyä, kun se on ensin käsitelty hyvinvointityön johtoryhmässä ja muissa sisältöön liittyvissä toimielimissä.

Ulkoiset ja sisäiset yht.	TP 2024	TA 2025	MUUTOS 2025	TA+ M 2025	TOT 2025	POIKK, €	POIKK, %
TOIMINTATUOTOT	48 579	41 500		41 500	41 572	72	100,2 %
TOIMINTAKULUT	-333 395	-366 050	-22 000	-388 050	-360 820	27 230	93,0 %
TOIMINTAKATE	-284 816	-324 550	-22 000	-346 550	-319 248	27 302	92,1 %
Poistot ja arvonalentumiset	-15 411	-14 850		-14 850	-6 087	8 763	41,0 %
TILIKAUDEN TULOS	-300 227	-339 400	-22 000	-361 400	-325 335	36 065	90,0 %

Toimikunnat

Ulkoiset ja sisäiset yht.	TP 2024	TA 2025	MUUTOS 2025	TA+ M 2025	TOT 2025	POIKK, €	POIKK, %
TOIMINTAKULUT	-5 241	-6 110		-6 110	-6 483	-373	106,1 %
TOIMINTAKATE	-5 241	-6 110		-6 110	-6 483	-373	106,1 %
TILIKAUDEN TULOS	-5 241	-6 110		-6 110	-6 483	-373	106,1 %

Henkilöstöjaosto

Ulkoiset ja sisäiset yht.	TP 2024	TA 2025	MUUTOS 2025	TA+ M 2025	TOT 2025	POIKK, €	POIKK, %
TOIMINTAKULUT	-4 139	-6 400		-6 400	-4 412	1 988	68,9 %
TOIMINTAKATE	-4 139	-6 400		-6 400	-4 412	1 988	68,9 %
TILIKAUDEN TULOS	-4 139	-6 400		-6 400	-4 412	1 988	68,9 %

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnanjaosto

Ulkoiset ja sisäiset yht.	TP 2024	TA 2025	MUUTOS 2025	TA+ M 2025	TOT 2025	POIKK, €	POIKK, %
TOIMINTAKULUT	-6 924	-10 450		-10 450	-5 030	5 420	48,1 %
TOIMINTAKATE	-6 924	-10 450		-10 450	-5 030	5 420	48,1 %
TILIKAUDEN TULOS	-6 924	-10 450		-10 450	-5 030	5 420	48,1 %

Vanhusneuvosto

Ulkoiset ja sisäiset yht.	TP 2024	TA 2025	MUUTOS 2025	TA+ M 2025	TOT 2025	POIKK, €	POIKK, %
TOIMINTAKULUT	-3 921	-5 360		-5 360	-4 140	1 220	77,2 %
TOIMINTAKATE	-3 921	-5 360		-5 360	-4 140	1 220	77,2 %
TILIKAUDEN TULOS	-3 921	-5 360		-5 360	-4 140	1 220	77,2 %

Vammaisneuvosto

Ulkoiset ja sisäiset yht.	TP 2024	TA 2025	MUUTOS 2025	TA+ M 2025	TOT 2025	POIKK, €	POIKK, %
TOIMINTAKULUT					-698	-698	
TOIMINTAKATE					-698	-698	
TILIKAUDEN TULOS					-698	-698	

Talouden tasapainotyöryhmä

Ulkoiset ja sisäiset yht.	TP 2024	TA 2025	MUUTOS 2025	TA+ M 2025	TOT 2025	POIKK, €	POIKK, %
TOIMINTAKULUT	-1 037	-7 530		-7 530		7 530	
TOIMINTAKATE	-1 037	-7 530		-7 530		7 530	
TILIKAUDEN TULOS	-1 037	-7 530		-7 530		7 530	

Kotoutuminen

Ulkoiset ja sisäiset yht.	TP 2024	TA 2025	MUUTOS 2025	TA+ M 2025	TOT 2025	POIKK, €	POIKK, %
TOIMINTATUOTOT	106 612	120 000	34 000	154 000	153 207	-793	99,5 %
TOIMINTAKULUT	-65 391	-66 430		-66 430	-60 516	5 914	91,1 %
TOIMINTAKATE	41 221	53 570	34 000	87 570	92 691	5 121	105,8 %
TILIKAUDEN TULOS	41 221	53 570	34 000	87 570	92 691	5 121	105,8 %

2.2.2. TALOUS- JA HALLINTOPALVELUT

Tehtäväalueen tarkoitus:

Tehtäväalue tuottaa keskitetysti kunnan ja kuntakonsernin tarvitsemat taloushallinnon palvelut. Neljän konserniyhtiön; Kehittämisyhtiö Karstulanseutu Oy, Karstulan Lämpöverkko Oy, Puulaakson Energia Oy sekä Karstulan Seudun Ravitsemuspalvelut Karsera Oy:n talous- ja palkkahallintopalvelut hoidetaan sopimusperusteisesti taloushallintopalvelun toimesta. Lisäksi vastuualueelle kuuluu kunnan omaisuudesta huolehtiminen, sopimukset sekä talouden ja hankintojen ohjaus.

Tehtäväalueen vastuhenkilö: kunnanjohtaja

Tehtäväalueen tiedot:

Taloushallinto huolehtii kunnan ja kuntakonsernin kirjanpito- ja tilinpäätöspalveluista, talousarvion valmistelusta, seurannasta ja raportoinnista, kustannuslaskennasta ja -vertailusta, taloushallinnon ja laskutuksen toimintojen koordinoinnista, perustetun konsernipankin toiminnasta ja muista rahoitusjärjestelyistä, omaisuuden hoitamisesta, sopimushallinnasta ja vakuutuksista, hankintatoimen koordinoinnista ja keskitetyistä hankinnoista sekä riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan ohjeistamisesta.

Kuntastrategiaan perustuvat tavoitteet

2. Karstula kuuluu ja näkyy

Tavoite:	Konkreettiset toimenpiteet:	Tila:	Mittari:	Arviointi:
Hallinnon avoimuus ja näkyvyys kunnan sivuilla	Avoimuus hallinnossa	Toteutunut	Kunta jakaa edellisen vuoden ostolaskudatansa seuraavan vuoden huhtikuussa: Lähtö 1,0, Toteuma 1,0, Tavoite 1,0 Kunta julkaisee vähintään neljännesvuosittain talouden tilannetiedot: Lähtö 3,0, Toteuma 3,0, Tavoite 3,0	Karstulan kunnan ostolaskudata on julkaistu Digi- ja väestöviraston ylläpitämässä Avoin datapalvelussa vuodesta 2022 alkaen. Vuoden 2024 tiedot julkaistiin palvelussa 6.6.2025. Valtiokonttorille toimitettavat tiedot kunnan taloudesta ja toiminnasta on toimitettu annettujen aikataulujen mukaan. Neljännesvuosittain laadittavat osavuosikatsaukset on käsitelty kunnanhallituksessa ja valtuustossa. Karstulan kunnan talousarviot ja tilinpäätökset julkaistaan kunnan verkkosivuilla.

4. Elinvoimainen Karstula

Tavoite:	Konkreettiset toimenpiteet:	Tila:	Mittari:	Arviointi:
4.4. Kunta vahvistaa ja kehittää digitalisaatiota	Ohjelmistojen tehokas käyttö ja henkilöstön osaamisen ylläpito.	Toteutunut	koulutuspäivät/hlö: Lähtö 3,0, Toteuma 5,0	Vuoden 2025 aikana taloustiimi päivitti ja ylläpiti osaamistaan useilla eri koulutuksilla. Vuonna 2025 otettiin käyttöön uusi maksuliikenneohjelma sekä lämpö- ja vesilaskutusohjelma. Konsernitilinpäätöksen sekä talous- ja tilinpäätösdokumenttien laadinnan koulutuksiin osallistuttiin. Tietoturvaan ja tietosuuojaan liittyviä koulutuksia käytiin samoin Eduhousen koulutuksiin osallistuttiin mahdollisuuksien mukaan.
Konkreettiset toimenpiteet:		Tila:	Mittari:	Arviointi:
Taloushallinto-ohjelmistojen kehittäminen		Toteutunut	asiantuntijatapaamiset/pilotointi 2023-2025: Toteuma 5,0	Oltiin mukana pienessä roolissa uuden taloushallinto ohjelman kehitystyössä 5 kokoontumista vuosina 2023-2025. Ohjelma tulee markkinoille vuonna 2026.

Ulkoiset ja sisäiset yht.	TP 2024	TA 2025	MUUTOS 2025	TA+ M 2025	TOT 2025	POIKK, €	POIKK, %
TOIMINTATUOTOT	89 644	76 000	11 000	87 000	93 118	6 118	107,0 %
TOIMINTAKULUT	-331 681	-327 680		-327 680	-333 897	-6 217	101,9 %
TOIMINTAKATE	-242 037	-251 680	11 000	-240 680	-240 778	-98	100,0 %
TILIKAUDEN TULOS	-242 037	-251 680	11 000	-240 680	-240 778	-98	100,0 %

2.2.3. IT-PALVELUT

Tehtäväalueen tarkoitus:

Tehtäväalue tuottaa keskitetysti kunnan ja kuntakonsernin tarvitsemat IT-palvelut. Vastuuhenkilönä toimii kunnanjohtaja. IT-palveluiden kustannukset kirjataan sisäisesti eri kustannuspaikkojen kuluksi.

IT-palvelujen keskeisenä tehtävänä on laitteiden ja ohjelmistojen hankinta-, asennus- ja ylläpitotehtävät, järjestelmien ja tietoverkkojen suunnittelu ja toteuttaminen, puhelin- ja viestintäratkaisusta ja tietoturvasta huolehtiminen sekä käyttäjien opastaminen.

Tehtäväalueen vastuuhenkilö: kunnanjohtaja

Tehtäväalueen tiedot:

Kuntapalvelujen tuottavuuden ja kustannustehokkuuden lisääminen edellyttää toimintaprosessien digitalisoitumista ja tietojärjestelmien täysimääräistä hyödyntämistä, mitä IT-palvelut osaltaan tukee. Osana kokonaisuutta huolehditaan myös tietosuojalain asettamien vaatimusten valvomisesta sekä julkishallinnon organisaatioiden tietohallintoa ja tietoturvaa koskevien velvoitteiden toteutumisesta. Tekoälyn nopea kehitys ja erilaisten tietoturvaohjeiden lisääntyminen on lisännyt merkittävästi IT-palvelujen työtä ja vaatimuksia osaamiselle ja järjestelmille. Vuoden 2025 aikana on kiinnitetty huomiota myös henkilöstön tietoturvaosaamiseen ja koulutukseen sekä kehitetty valmiuksia huolehtia tietoturvasta.

Kuntastrategiaan perustuvat tavoitteet

4. Elinvoimainen Karstula

Tavoite:	Konkreettiset toimenpiteet:	Tila:	Mittari:	Arviointi:
4.4. Kunta vahvistaa ja kehittää digitalisaatiota	E-palveluiden käyttöä tehostetaan palvelutuotannossa	Toteutunut	Sähköiset hakemukset ja lomakkeet: Toteuma 10,0, Tavoite 6,0	Sähköisten hakemusten ja lomakkeiden määrää on saatu kasvatettua tasaisesti. Sähköisiä hakemuksia- ja lomakkeita on käytössä kaikissa palvelukeskuksissa ja niitä hyödynnetään sekä asiakaspalvelussa että sisäisissä tarpeissa. Asiakaspalvelussa käytössä olevia sähköisiä hakemuksia/lomakkeita ovat mm. ota yhteyttä-lomake, uudisasukkaan asumistukihakemus, yrittäjien kesätyöllistämisen tukihakemus, vesi- ja viemäriverkkoon liittyminen, KKO-ilmoittautuminen, esi- ja perusopetukseen ilmoittautuminen, harraste- ja vapaa-aikatoimen tapahtumiin ilmoittautuminen sekä rekrytointi.

Konkreettiset toimenpiteet:	Tila:	Mittari:	Arviointi:
Tietoturvan ja käytettävyyden parantaminen	Toteutunut	Pilvipalveluiden käyttökoulutus: Lähtö 1,0, Toteuma 5,0, Tavoite 5,0	28.5.2025 koko henkilöstölle järjestetty koulutusta OneDrive ja 365 ympäristössä toimimisesta (20 hlö). Lisäksi EduHouse koulutuslisenssiin sisältyy Digitaidot kokonaisuus, jossa henkilöstölle on saatavilla laajasti erilaista koulutuksia aiheesta.

Ulkoiset ja sisäiset yht.	TP 2024	TA 2025	MUUTOS 2025	TA+ M 2025	TOT 2025	POIKK, €	POIKK, %
TOIMINTATUOTOT	169 590	200 070		200 070	202 145	2 075	101,0 %
TOIMINTAKULUT	-190 227	-200 070		-200 070	-199 730	340	99,8 %
TOIMINTAKATE	-20 637				2 415	2 415	
TILIKAUDEN TULOS	-20 637				2 415	2 415	

2.2.4. HENKILÖSTÖYKSIKKÖ

Tehtäväalueen tarkoitus:

Henkilöstöyksikkö tuottaa palkanlaskentapalveluja ja henkilöstöhallinnon asiantuntijapalveluja kunnalle sekä Karstulan Seudun Ravitsemuspalvelut Karsera Oy:lle. Henkilöstöyksikön tehtävänä on huolehtia kunnan

työnantajavelvoitteista kunta-alan työehtosopimusten ja yleisten kuntatyönantajakäytäntöjen edellyttämällä tavalla.

Tehtäväalueen vastuuhenkilö: henkilöstösihteeri

Tehtäväalueen tiedot:

Henkilöstöyksikkö vastaa koko palvelussuhteen elinkaaren aikaisista työnantajavelvoitteista sekä toimii esihenkilöiden tukena palvelussuhdeosaamisen kehittämisessä. Karstulan kunta otti vuonna 2025 käyttöön KVTES:n uuden tasopalkkajärjestelmän. Uudistus perustuu valtakunnallisesti määriteltuihin osaamisen ja vastuun vähimmäistasoihin sekä paikallisesti määriteltuihin tasokriteereihin ja niistä muodostuviin palkkaryhmäkohtaisiin tasoihin (A–C). Uudistus lisäsi palkkauksen läpinäkyvyyttä, yhdenmukaisuutta ja ennakoitavuutta sekä edellytti eräissä tehtävissä palkkojen yhteensovittamista uuden järjestelmän tasoihin.

Kuntastrategiaan perustuvat tavoitteet

1. Kestävästi omavarainen Karstula

Tavoite:	Konkreettiset toimenpiteet:	Tila:	Mittari:	Arviointi:
1.4. Kestävä talous	Palkkahallinnon palvelut tuotetaan kustannustehokkaasti ja toimintavarmasti.	Toteutunut	Palkanmaksuun liittyvien häiriöiden määrä Palkkasihteereiden määrä: Lähtö 3,0, Toteuma 2,0, Tavoite 2,0	Palkanmaksu sujunut häiriöttä ja palkat ovat siirtyneet maksuun palkanmaksupäivinä. Yksi palkkasihteeri eläköitynyt vuoden aikana. Tehtävää ei ole täytetty, vaan työt hoidetaan jäljellä olevalla henkilöstöresurssilla.
	Konkreettiset toimenpiteet:	Tila:	Mittari:	Arviointi:
	Palkkasihteereiden osaamisen varmistaminen.	Toteutunut	Koulutuspäivät/hlö: Toteuma 4,0	Palkkasihteerit osallistuneet koulutussuunnitelman mukaisesti palkanlaskentaohjelman versiokoulutuksiin sekä muihin palkanmaksuun liittyviin lisä- ja täydennyskoulutuksiin.

4. Elinvoimainen Karstula

Tavoite:	Konkreettiset toimenpiteet:	Tila:	Mittari:	Arviointi:
4.4. Kunta vahvistaa ja kehittää digitalisaatiota	Verkkopalkka	Toteutunut	Verkkopalkkojen osuus 100 %: Lähtö 85,0, Toteuma 99,0, Tavoite 100,0	Palkkalaskelmista 99% toimitetaan sähköisesti.

Ulkoiset ja sisäiset yht.	TP 2024	TA 2025	MUUTOS 2025	TA+ M 2025	TOT 2025	POIKK, €	POIKK, %
TOIMINTATUOTOT	47 677		4 000	4 000	5 324	1 324	133,1 %
TOIMINTAKULUT	-183 577	-142 560	-37 000	-179 560	-159 914	19 646	89,1 %
TOIMINTAKATE	-135 900	-142 560	-33 000	-175 560	-154 590	20 970	88,1 %
TILIKAUDEN TULOS	-135 900	-142 560	-33 000	-175 560	-154 590	20 970	88,1 %

2.2.5. YLEISHALLINTO

Tehtäväalueen tarkoitus:

Yleishallinnon tehtävänä on varmistaa kunnan yleisten hallintotehtävien lakisääteisten velvoitteiden täyttyminen. Sen vastuuhenkilönä on kunnanjohtaja.

Yleishallinto huolehtii luottamustoimielinten toimintaedellytyksistä, asianhallinnan ja arkistoinnin toimintojen koordinoinnista, kunnan yleisestä viestinnästä ja tiedottamisesta sekä erilaisista kunnan yleishallinnon viranomaistehtävistä.

Tehtäväalueen vastuuhenkilö: Kunnanjohtaja

Perustelut ja informatiiviset tiedot:

Asioimis- ja joukkoliikenteen kustannuspaikalle kirjataan kunnan ostopalvelusopimuksin hankittu kutsuohjattu asiointiliikenne, joka palvelee erityisesti vanhempien ja toimintaesteisten henkilöiden tarpeita. Asiointiliikennevuoroja on 8. Joukkoliikennevuoroja on hankittu 5.

Erilaisia kunnan maksuosuuksia kirjataan omille kustannuspaikoilleen: maksuosuus yhteistoiminta-alueelle siirtyneestä **maaseutuhallinnosta** isäntäkunta Pihtiputaalle, maksuosuus verohallinnolle **kunnallisverotuksen** suorittamisesta sekä Kuntaliiton, Kuntien eläkevakuutuksen ja Keski-Suomen liiton kuntaosuudet **muihin yleishallinnon kustannuksiin**.

Yleishallinnon osalta vuoden 2025 toiminnassa isoja kokonaisuuksia olivat kevään kuntavaalit sekä tiedonohjaussuunnitelman päivityksen aloittaminen syksyllä. Kuntavaalit järjestettiin oikeusministeriön ohjeiden mukaisesti. Ennakkoäänestys toteutettiin 2.–8.4.2025 ja varsinainen äänestyspäivä 13.4.2025, minkä jälkeen keskusvaalilautakunta vahvisti vaalituloksen 16.4.2025. Tiedonohjaussuunnitelman päivittämisen toteutuksessa on käytetty myös ulkopuolista asiantuntijapalvelua. Asiantuntijan työn tavoitteena on ollut myös lisätä oman organisaation osaamista tiedonhallinnan prosesseista.

Kuntastrategiaan perustuvat tavoitteet

2. Karstula kuuluu ja näkyy

Tavoite:	Konkreettiset toimenpiteet:	Tila:	Mittari:	Arviointi:
2.1 Kunnan brändin kirkastaminen ja vetovoiman lisääminen	Kunnan sivut ja muu julkinen materiaali uudistetaan uuden strategian mukaiseksi	Toteutunut	Materiaalit ja ohjeet uudistettu: Toteuma 1,0 Viestintästrategia ajantasalla: Toteuma 1,0	Viestintäsuunnitelma päivitetty 2025. Päivityksen tavoitteena oli ajantasaistaa kunnan viestinnän periaatteet, vastuut ja käytännöt vastaamaan nykyisiä palvelutarpeita sekä kuntalain 29 §:n velvoitteita. Uudistuksessa selkeytettiin sisäisen ja ulkoisen viestinnän rooleja, täsmennettiin vastuutahot sekä päivitettiin ohjeistukset henkilöstölle ja luottamushenkilöille. Päivitetty viestintäsuunnitelma toimii pohjana kunnan graafiselle ohjeistukselle ja muulle viestinnän kehittämistyölle. Lisäksi kunnan kotisivuja on päivitetty säännöllisesti ja ulkoasua on pyritty uudistamaan sekä yhdenmukaistamaan. Kunnanhallituksen ja valtuuston kokouksiin liittyen tehtiin some-päivityksiä, joissa tiedotettiin käsitellyistä asioista ja kerrottiin kokouskuulumisia.

4. Elinvoimainen Karstula

Tavoite:	Konkreettiset toimenpiteet:	Tila:	Mittari:	Arviointi:
4.4. Kunta vahvistaa ja kehittää digitalisaatiota	Asiakirjahallinnon kehittäminen ja digitalisaation lisääminen mm. sähköistämällä kunnan lomakkeita sekä tehostamalla niiden käsittelyä.	Osittain toteutunut	Sähköiset lomakkeet käytössä: Toteuma 0,5	Sähköisten lomakkeiden käyttöönottoa lisätty ja pääasiassa toiminnassa käytetään sähköisiä lomakkeita.

TALOUSARVIO TOTEUTUMINEN TEHTÄVÄALUETASOLLA (SISÄISET JA ULKOISET ERÄT):

	TP 2024	TA 2025	MUUTOS 2025	TA+ M 2025	TOT 2025	POIKK, €	POIKK,%
Yleishallinto							
TOIMINTATUOTOT	233 291	76 000	2 000	78 000	90 695	12 695	116,3 %
Valmistus omaan käyttöön		15 000		15 000		-15 000	
TOIMINTAKULUT	-955 095	-1 321 940	-2 000	-1 323 940	-1 238 536	85 404	93,5 %
TOIMINTAKATE	-721 804	-1 230 940		-1 230 940	-1 147 840	83 100	93,2 %
VUOSIKATE	-721 804	-1 230 940		-1 230 940	-1 147 840	83 100	93,2 %
Poistot ja arvonalentumiset	-2 201	-2 700		-2 700	-2 642	58	97,8 %
Suunnitelman mu- kaiset poistot	-2 201	-2 700		-2 700	-2 642	58	97,8 %
TILIKAUDEN TULOS	-724 006	-1 233 640		-1 233 640	-1 150 482	83 158	93,3 %
Kunnallisverotus							
TOIMINTAKULUT	-39 993	-37 800		-37 800	-37 362	438	98,8 %
TOIMINTAKATE	-39 993	-37 800		-37 800	-37 362	438	98,8 %
VUOSIKATE	-39 993	-37 800		-37 800	-37 362	438	98,8 %
TILIKAUDEN TULOS	-39 993	-37 800		-37 800	-37 362	438	98,8 %
Muut yleishallinnon kustannukset							
TOIMINTAKULUT	-83 904	-80 300		-80 300	-83 208	-2 908	103,6 %
TOIMINTAKATE	-83 904	-80 300		-80 300	-83 208	-2 908	103,6 %
VUOSIKATE	-83 904	-80 300		-80 300	-83 208	-2 908	103,6 %
TILIKAUDEN TULOS	-83 904	-80 300		-80 300	-83 208	-2 908	103,6 %
Asiointi- ja joukkoliikenne							
TOIMINTAKULUT	-106 160	-104 000	10 000	-94 000	-88 249	5 751	93,9 %
TOIMINTAKATE	-106 160	-104 000	10 000	-94 000	-88 249	5 751	93,9 %
VUOSIKATE	-106 160	-104 000	10 000	-94 000	-88 249	5 751	93,9 %
TILIKAUDEN TULOS	-106 160	-104 000	10 000	-94 000	-88 249	5 751	93,9 %

2.2.6. TYÖLLISYYS JA ASIOINTIPISTE**Tehtäväalueen tarkoitus:**

Tehtäväalueen tarkoitus on työllisyyden edistäminen, työttömyyden haittojen ehkäisy ja yhteispalvelu.

Tehtäväalueen vastuhenkilö: kunnanjohtaja

Perustelut ja informatiiviset tiedot:

Kunnan työllisyyspalvelut toimivat aktiivisesti sekä työnhakijoiden että työnantajien tukena, tavoitteenaan työllisyysasteen nostaminen, työttömyysjaksojen lyhentäminen sekä työllisyyttä edistäviin palveluihin

ohjaaminen. Keskeinen osa työllisyyden hoitoa ja työttömyyden haittojen ehkäisyä on monipuolinen, erityisesti nuorille ja pitkäaikaistyöttömille suunnattu työpajatoiminta. Lisäksi huolehditaan nuorten kesätyöllistämistä kunnan omissa työkohteissa. Nuorten työpajatoimintaan haetaan OKM:n valtionavustusta ja kehitetään työtoiminnan, työvalmennuksen että opinnollistamisen menetelmiä.

Julkiset työvoima- ja yrityspalvelut (TE-palvelut) siirtyivät kunnille 1.1.2025 alkaen. Muutoksesta johtuvien haasteiden vuoksi Pohjoisen Keski-Suomen työllisyysalueen käynnistyminen oli haastavaa. Vuoden viimeisellä kolmanneksella asiakaspalvelu ja yhteistyö toimi hyvällä tasolla. Työttömyystilastot oli alkuvuoden osalta hyvät, mutta valtakunnallisen työllisyyden heikentyminen näkyi myös Karstulassa. Työttömyys oli alimmillaan 10,1 % nousten vuoden lopussa 15,1 %. Tämä näkyi erityisesti nuorten ja yli 55-vuotiaiden työttömyyden lisääntymisenä. Kunnan työttömyysturvan maksuosuuden ylitys 23 058 € (6 %) talousarviosta 385 000 € johtui työttömyystilanteen heikkenemisestä vuoden loppupuolella. Työttömyysturvan maksuosuuden kustannus yhteensä vuonna oli 408 058 €. Työllisyyden hoidon siirtyessä kuntien vastuulle aloitimme myös Karstulassa kunnassa kehittämään uusia työllistymistä tukevia toimenpiteitä.

Eläkeselvittelyjä on vuoden 2025 aikana on tehty yhteistyössä hyvinvointi- ja työllisyysalueen kanssa aktiivisesti. Karstulan kunnasta on ollut edustus Tyke tiimissä. Karstulan kunta oli vuonna 2025 myös mukana Gradian Vire Vihreä- hankkeessa, jossa annettiin Gradian uraohjausta karstulalaisille työttömille työnhakijoille.

Nuorten kesätyöllistäminen

Karstulan kunta työllisti 2000–2010 syntyneitä karstulalaisia nuoria kesätöihin 20 henkilöä eri yksiköihin. Yrityksille Karstulan kunta myönsi myös avustusta yhteensä 15 nuoren kesätyöllistämiseen.

Työpaja Välke

Vuoden 2025 alussa ohjautuvuus työpajalle oli haasteellista, osittain TE-palveluiden muutosten vuoksi. Valmennettavat ohjautuivat työpajalle työllisyysyksikön omalla työllä sekä hyvinvointialueen ohjauksesta. Tämä korjaantui syyskuun alusta, kun Karstulalle kohdennettiin työllisyysalueelta kuntakohtaiset työllisyysasiantuntijat.

Työpajan toiminnan keskiössä on valmentautujien elämän hallinnan vahvistaminen ja olla tukemassa työelämä- tai opiskeluvalmiuksia työttömyyden ehkäisemiseksi. Työmenetelminä on yksilö- sekä ryhmävalmennus. Valmennuksessa oli vuoden aikana kaikestaan 29 henkilöä, joista 29-vuotiaita tai nuorempia 13 henkilöä. Työllisyystilanteen vuoksi suoraan pajalta työllistyminen oli haastavaa. Opiskelemaan sekä opintoja suorittamassa olevien tukeminen muodostui merkittäväksi valmennusmuodoksi. Näin saamme valmennettavat valmistumaan ja saamaan kokemusta käytännön työelämästä. Ryhmätoimintaa toteutettiin pajan omana toimintana sekä Jamk:n 4T hankkeen toteuttama, työllisyysalueen ja eri yhteisöjen toimesta. Vuoden aikana työpajan valmennettaville kehitimme valmennussopimus mallia, jolla saamme matalalla kynnyksellä valmennettavan valmentautumaan yrityksissä. Mallin kehittäminen jatkuu vuonna 2026.

Pohjoisen Keski-Suomen työllisyysalue käynnistyi 1.1.2025

Julkisten TE-palveluiden järjestämisvastuu siirtyy kunnille 1.1.2025 alkaen. Työllisyysalueen vastuukuntana toimii Äänekosken kaupunki, mutta toimintakulut ja valtionosuudet tulevat jokaiselle jäsenkunnille. Karstulan kunnan valtionosuus TE-uudistuksen kustannuksiin vuonna 2025 oli yhteensä 578 449 €.

Pohjoisen Keski-Suomen työllisyysalueen toiminta on käynnistynyt haastavan alkuvuoden jälkeen hyvin. Karstulan kunnan julkisten työvoimapalveluiden kuntakohtaiset kulut yhteensä olivat talousarviota 355 000 € pienemmät 27 360 € (-7,7 %) toteuman ollessa 327 640 €. Kulut jakaantuivat yhteisiin yleisiin kustannuksiin talousarvio 214 900 € ja toteuma 186 565 € (28 335 €, -13,2 %) sekä aiheuttamisperusteisiin kustannuksiin talousarvio 140 100 € ja toteuma 141 075 € (975 €, 0,7 %).

Kuntastrategiaan perustuvat tavoitteet

2. Karstula kuuluu ja näkyy

Tavoite:	Konkreettiset toimenpiteet:	Tila:	Mittari:	Arviointi:
2.13. Karstulan kunta toimii aktiivisena ja näkyvänä jäsenkuntana Pohjoisen Keski-Suomen työllisyysalueella	Karstulan kunta osallistuu aktiivisesti Pohjoisen Keski-Suomen työllisyysalueen toimintaan TE-palveluiden siirtyessä kuntien järjestämisvastuulle 1.1.2025 alkaen. Karstula painottaa työllisyysalueen toiminnassa lähipalveluita, kustannustehokkaita ja tuloksellisia työllisyyspalveluita, työllisyysalueen talouden tarkkaa seuranta, sujuvaa työnvälitystä että yritys- ja työantajayhteistyötä. Tiedotusta lisätään ja tarjottavista palveluista tiedotetaan ja viestitään tehokkaasti monikanavaisesti. Työllisyyden edistämisestä tehdään laajasti yhteistyötä yliaalueellisesti. Hankeyhteistyötä tiivistetään entisestään.	Toteutunut	Markkinointi- ja tiedottaminen / näkyvyyden lisääminen (työllisyyden edistämisen liittyvät julkaistut tiedotteet, tapahtumat, tilaisuudet): Lähtö 10,0, Toteuma 25,0, Tavoite 20,0 Seutu- ja hankeyhteistyö (eri toimijoiden määrä): Lähtö 5,0, Toteuma 15,0, Tavoite 10,0 Työllisyysalueen toimintamenot Karstulan osalta: Lähtö 360 000,0, Toteuma 301 459,0, Tavoite 360 000,0 Yritys- ja työantajayhteistyö (kumppaniyitykset): Lähtö 10,0, Toteuma 11,0, Tavoite 15,0	Haasteellisten muutosten ja heikentyneen työllisyystilanteen vuoksi voimme olla kokonaisuuteen tyytyväisiä talouden ja yhteistyökumppaneiden suhteen.

3. Hyvinvoiva Karstula

Tavoite:	Konkreettiset toimenpiteet:	Tila:	Mittari:	Arviointi:
3.2. Kunta panostaa kaikkien kuntalaisten hyvinvointiin	Yhteispalvelupiste toimii tehokkaasti ja sitä edelleen kehitetään.	Toteutunut	Yhteispalvelupisteen asiakasmäärä vuodessa: Lähtö 3 652,0, Toteuma 3 884,0, Tavoite 3 000,0	Asiointipalvelupisteen asiakasmäärä noussut edellisestä vuodesta.

4. Elinvoimainen Karstula

Tavoite:	Konkreettiset toimenpiteet:	Tila:	Mittari:	Arviointi:
4.2. Kunnan työllisyyskehitys on hyvä	Edistetään aktiivisesti työnhakijoiden työllistymistä tukevia palveluja yhdessä työllisyysalueen että muiden sidosryhmien kanssa. Erityisesti pidempään työttömänä olevien työnhakijoiden työllistymiseen etsitään yksilöllisiä ja tuloksellisia palvelupolkuja. Työllisyysyksikkö tarjoaa kohdennettuja ja paikallisten työmarkkinoiden tarpeisiin sopivia palveluja niin työnhakijoille kuin työnantajille.	Toteutunut	Aktivointiaste: Lähtö 26,8, Toteuma 26,7, Tavoite 30,0 Alle 25-vuotiaat työnhakijat: Lähtö 15,0, Toteuma 21,0, Tavoite 8,0 Kunnan työttömyysturvan rahoitusvastuu: Lähtö 200 000,0, Toteuma 408 058,0, Tavoite 200 000,0 Pitkäaikaistyöttömien määrä (ka): Lähtö 60,0, Toteuma 69,0, Tavoite 55,0 Työnhakijat (ml lomautetut): Lähtö 390,0, Toteuma 338,0, Tavoite 360,0 Työttömien osuus työvoimasta: Lähtö 11,8, Toteuma 15,1, Tavoite 10,5 Työttömät työnhakijat: Lähtö 180,0, Toteuma 219,0, Tavoite 170,0 Työvoimakoulutuksessa ja valmennuksessa olevat: Lähtö 20,0, Toteuma 29,0, Tavoite 20,0	Alkuvuodesta 2025 pysyttiin tavoitteessa, yleisen työllisyystilanteen heikkenemisen vuoksi loppuvuodesta myös Karstulan työttömyys lisääntyi. Vuoden 2025 aikana kehitettiin nuorille ja pitkäaikaistyöttömille valmennussopimusmalli yrityksille. Mittari: kunnan työttömyysturvan rahoitusvastuu lähtöarvo 200 000 € on tullut vuoden 2024 talousarviosta, oikea luku olisi pitänyt olla 385 000 € (viitaten tekstiosaan).

Konkreettiset toimenpiteet:	Tila:	Mittari:	Arviointi:
Kunta osallistuu aktiivisena jäsenkuntana Pohjoisen Keski-Suomen työllisyysalueen toiminnan kehittämiseen ja palvelutuotannon järjestämiseen palvelutuottajan roolissa.	Toteutunut	Valmennuspalveluiden määrä (toteutuneet valmennuspäivät): Toteuma 5,0, Tavoite 20,0	Pohjoisen Keski-Suomen työllisyysalue toimii palveluntuottajan roolissa jonka kanssa kehitettiin yhteistyötä valmennustyön osalta. P K-S TA toiminta käynnistyi vaadittavalle tasolle vuoden viimeisellä kolmanneksella. Tämän sekä roolituksen vuoksi mittarin toteuma on vaikea arvioida. Mittarin toteuma on otettu eri valmennusmenetelmien käytöstä.

TALOUSARVIO TOTEUTUMINEN TEHTÄVÄALUETASOLLA (SISÄISET JA ULKOISET ERÄT):

	TP 2024	TA 2025	MUUTOS 2025	TA+ M 2025	TOT 2025	POIKK, €	POIKK,%
Kesätyöntekijät							
TOIMINTAKULUT	-22 086	-32 060		-32 060	-22 812	9 248	71,2 %
TOIMINTAKATE	-22 086	-32 060		-32 060	-22 812	9 248	71,2 %
VUOSIKATE	-22 086	-32 060		-32 060	-22 812	9 248	71,2 %
TILIKAUDEN TULOS	-22 086	-32 060		-32 060	-22 812	9 248	71,2 %
Työllisyyden edistäminen							
TOIMINTATUOTOT	94 685				6 948	6 948	
TOIMINTAKULUT	-461 938	-798 560		-798 560	-754 189	44 371	94,4 %
TOIMINTAKATE	-367 253	-798 560		-798 560	-747 241	51 319	93,6 %
VUOSIKATE	-367 253	-798 560		-798 560	-747 241	51 319	93,6 %
TILIKAUDEN TULOS	-367 253	-798 560		-798 560	-747 241	51 319	93,6 %
Työpaja							
TOIMINTATUOTOT	99 450	34 000		34 000	49 205	15 205	144,7 %
Valmistus omaan käyttöön		15 000		15 000		-15 000	
TOIMINTAKULUT	-122 207	-154 720		-154 720	-124 040	30 680	80,2 %
TOIMINTAKATE	-22 758	-105 720		-105 720	-74 835	30 885	70,8 %
VUOSIKATE	-22 758	-105 720		-105 720	-74 835	30 885	70,8 %
Poistot ja arvonalentumiset	-2 201	-2 700		-2 700	-2 642	58	97,8 %
Suunnitelman mukaiset poistot	-2 201	-2 700		-2 700	-2 642	58	97,8 %
TILIKAUDEN TULOS	-24 959	-108 420		-108 420	-77 476	30 944	71,5 %
Nuorten työpajatoiminta/LSSA VI							
TOIMINTATUOTOT	22 500	25 000	7 000	32 000	22 000	-10 000	68,8 %
TOIMINTAKULUT	-59 192	-51 410		-51 410	-53 565	-2 155	104,2 %
TOIMINTAKATE	-36 692	-26 410	7 000	-19 410	-31 565	-12 155	162,6 %
VUOSIKATE	-36 692	-26 410	7 000	-19 410	-31 565	-12 155	162,6 %
TILIKAUDEN TULOS	-36 692	-26 410	7 000	-19 410	-31 565	-12 155	162,6 %
Yhteispalvelu							
TOIMINTATUOTOT	16 656	17 000	-5 000	12 000	11 755	-246	98,0 %
TOIMINTAKULUT	-55 180	-59 190	-6 000	-65 190	-64 536	654	99,0 %
TOIMINTAKATE	-38 525	-42 190	-11 000	-53 190	-52 781	409	99,2 %
VUOSIKATE	-38 525	-42 190	-11 000	-53 190	-52 781	409	99,2 %
TILIKAUDEN TULOS	-38 525	-42 190	-11 000	-53 190	-52 781	409	99,2 %

2.2.7. HENKILÖSTÖHALLINTO
Tehtäväalueen tarkoitus:

Henkilöstöhallinto hoitaa kunnan työnantaja-asemasta johtuvia velvoitteita ja toimeenpanee asetettuja henkilöstöpoliittisia linjauksia ja tavoitteita. Tehtäväalueen tavoitteena on, että kunnalla on osaava, motivoitunut ja muutосkykyinen henkilöstö. Henkilöstöhallintoon kuuluvat eri toimialoilla toteutettavat henkilöstökäytännöt ja -prosessit, joilla varmistetaan henkilöstön riittävä määrä ja oikea kohdentuminen, osaaminen, hyvinvointi ja sitoutuminen.

Tehtäväalueen vastuuhenkilö: henkilöstösihteeri

Perustelut ja informatiiviset tiedot:

Henkilöstöhallinto huolehtii kunnan henkilöstöhallinnon yhtenäisestä toiminnasta ja ohjeistamisesta, yhteisten henkilöstökoulutusten järjestämisestä sekä yhteisten henkilöstöhallinnon työkalujen käyttöönotosta ja ylläpidosta. Lisäksi henkilöstöhallinnon tehtäviin kuuluu lakisääteisen työsuojeluorganisaation ja yhteistoimintajärjestelmän toiminnot, lakisääteinen työterveyshuolto ja työhyvinvointitoiminta.

Henkilöstöhallinnon toiminnan arviointia on kuvattu tarkemmin henkilöstökertomuksessa, joka on tilinpäätöksen liitteenä.

Kuntastrategiaan perustuvat tavoitteet

2. Karstula kuuluu ja näkyy

Tavoite:	Konkreettiset toimenpiteet:	Tila:	Mittari:	Arviointi:
2.1 Kunnan brändin kirkastaminen ja vetovoiman lisääminen	Päivitetään Kuntarekry-ohjelmistoon työntäjän kuvaus.	Toteutunut	Hakijoiden määrä avoimiin tehtäviin: Lähtö 15,0, Toteuma 15,0, Tavoite 20,0 Työnantajatiedot päivitetty: Toteuma 1,0, Tavoite 1,0	Työnantajatiedot Kuntarekry -ohjelmistoon päivitetty. Keskimääräinen hakijamäärä / rekrytointi pysynyt ennallaan 15/hakijaa/rekrytointi.

3. Hyvinvoiva Karstula

Tavoite:	Konkreettiset toimenpiteet:	Tila:	Mittari:	Arviointi:
3.4. Henkilöstön työtyytyväisyyttä ja -viihtyvyyttä edistetään	Esihenkilökoulutus	Toteutunut	Esihenkilökoulutus toteutunut.: Lähtö 2,0, Toteuma 2,0, Tavoite 2,0	Esihenkilöiden koulutus 2 päivää / vuosi toteutunut suunnitellusti.
Konkreettiset toimenpiteet:	Tila:	Mittari:	Arviointi:	
Työhyvinvoinnin toimenpidesuunnitelman päivittäminen	Osittain toteutunut	Ajantasainen suunnitelma: Toteuma 1,0, Tavoite 1,0	Työhyvinvointisuunnitelma laadittu ajalle 2022–2025, vuosittaista päivitystä toimenpidesuunnitelmaan ei ole tehty, koska tavoitteet ja toimenpiteet olleet voimassa.	
Konkreettiset toimenpiteet:	Tila:	Mittari:	Arviointi:	
Työhyvinvointikyselyn tulosten seurannan tehostaminen	Osittain toteutunut	Parantunut työhyvinvointi (%): Tavoite 20,0 Säännölliset pulssikyselyt: Lähtö 1,0, Toteuma 1,0, Tavoite 1,0	Pulssikyselyt toteutettu säännöllisesti. Työhyvinvoinnin kokemuksen suunnan arviointi vaihtuneen mittariston vuoksi ei onnistu. Työhyvinvointikysely toteutettu syksyllä 2025 uudella ohjelmalla.	
Konkreettiset toimenpiteet:	Tila:	Mittari:	Arviointi:	
Työnohjauksellisen toimintatavan vahvistaminen työyhteisöjen kehittämisessä	Osittain toteutunut	Työnohjausryhmät lkm: Lähtö 5,0, Toteuma 2,0, Tavoite 3,0	Toteutuneita työnohjausryhmiä ollut vuonna 2025 kaksi.	

TALOUSARVIO TOTEUTUMINEN TEHTÄVÄALUETASOLLA (SISÄISET JA ULKOISET ERÄT):

	TP 2024	TA 2025	MUUTOS 2025	TA+ M 2025	TOT 2025	POIKK, €	POIKK, %
TOIMINTATUOTOT	42 909	41 000		41 000	34 010	-6 990	83,0 %
Tuet ja avustukset	39 231	41 000		41 000	33 893	-7 107	82,7 %
Muut toimintatuotot	3 678				117	117	
TOIMINTAKULUT	-161 657	-163 310		-163 310	-127 113	36 197	77,8 %
Henkilöstökulut	-30 710	-24 260		-24 260	-23 693	567	97,7 %
Palvelujen ostot	-126 998	-136 550		-136 550	-98 950	37 600	72,5 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 725	-2 500		-2 500	-4 304	-1 804	172,2 %
Muut toimintakulut	-224				-165	-165	
TOIMINTAKATE	-118 748	-122 310		-122 310	-93 103	29 207	76,1 %
TILIKAUDEN TULOS	-118 748	-122 310		-122 310	-93 103	29 207	76,1 %

TALOUSARVION TOTEUTUMINEN KUSTANNUSPAIKOITTAIN (SISÄISET JA ULKOISET ERÄT)**Henkilöstön TYKY-toiminta**

Ulkoiset ja sisäiset yht.	TP 2024	TA 2025	MUUTOS 2025	TA+ M 2025	TOT 2025	POIKK, €	POIKK, %
TOIMINTAKULUT	-35 600	-31 500		-31 500	-22 439	9 061	71,2 %
TOIMINTAKATE	-35 600	-31 500		-31 500	-22 439	9 061	71,2 %
TILIKAUDEN TULOS	-35 600	-31 500		-31 500	-22 439	9 061	71,2 %

Henkilöstön terveydenhuolto

Ulkoiset ja sisäiset yht.	TP 2024	TA 2025	MUUTOS 2025	TA+ M 2025	TOT 2025	POIKK, €	POIKK, %
TOIMINTATUOTOT	39 231	41 000		41 000	31 047	-9 953	75,7 %
TOIMINTAKULUT	-78 777	-82 000		-82 000	-57 028	24 972	69,5 %
TOIMINTAKATE	-39 546	-41 000		-41 000	-25 981	15 019	63,4 %
TILIKAUDEN TULOS	-39 546	-41 000		-41 000	-25 981	15 019	63,4 %

Työmarkkina

Ulkoiset ja sisäiset yht.	TP 2024	TA 2025	MUUTOS 2025	TA+ M 2025	TOT 2025	POIKK, €	POIKK, %
TOIMINTATUOTOT	113				117	117	
TOIMINTAKULUT	-9 328	-12 270		-12 270	-10 248	2 022	83,5 %
TOIMINTAKATE	-9 215	-12 270		-12 270	-10 131	2 139	82,6 %
TILIKAUDEN TULOS	-9 215	-12 270		-12 270	-10 131	2 139	82,6 %

Työsuojaelu

Ulkoiset ja sisäiset yht.	TP 2024	TA 2025	MUUTOS 2025	TA+ M 2025	TOT 2025	POIKK, €	POIKK, %
TOIMINTATUOTOT	116						
TOIMINTAKULUT	-24 576	-20 690		-20 690	-18 697	1 993	90,4 %
TOIMINTAKATE	-24 460	-20 690		-20 690	-18 697	1 993	90,4 %
TILIKAUDEN TULOS	-24 460	-20 690		-20 690	-18 697	1 993	90,4 %

Henkilöstöhallinto ja -koulutus

Ulkoiset ja sisäiset yht.	TP 2024	TA 2025	MUUTOS 2025	TA+ M 2025	TOT 2025	POIKK, €	POIKK, %
TOIMINTATUOTOT	3 450				2 846	2 846	
TOIMINTAKULUT	-13 376	-16 850		-16 850	-18 701	-1 851	111,0 %
TOIMINTAKATE	-9 926	-16 850		-16 850	-15 855	995	94,1 %
TILIKAUDEN TULOS	-9 926	-16 850		-16 850	-15 855	995	94,1 %

2.2.8. ELINVOIMA JA KEHITTÄMINEN

Tehtäväalueen tarkoitus:

Karstula on yrittäjäaktiivinen, ennakoiva ja tulevaisuuteen suuntautunut kunta, jonka toimintaa ohjaavat kestävä kehitys ja elinvoimaisuus.

Tehtäväalueen vastuhenkilö: kunnanjohtaja

Perustelut ja informatiiviset tiedot:

Tehtävän toteuttamiseksi kunta on ollut aktiivisessa ja avoimessa vuorovaikutuksessa kunnan, yrittäjien ja kolmannen sektorin toimijoiden välillä. Kunta on edistänyt uusien yritysten sijoittumista Karstulaan joustavan kaavoituksen ja rakennuslupien myöntämisen avulla sekä tarjoamalla yritysten käyttöön teollisuuskiinteistöjä. Uusi Koivurannan teollisuusalue valmistui vuoden 2025 lopulla. Kehittämissyhtiö Karstulanseutu Oy tuottaa kunnalle elinkeinopalveluja.

Elinkeinoitoimen kustannuspaikalle oli varattu 265 000 € suuruinen määräraha elinkeinopalvelujen ostoon kehittämissyhtiöltä. Lisäksi oli varattu määrärahaa EU-projektien rahoitusosuuksiin ja muihin hankkeisiin osallistumiselle sekä valtuuston ja kunnanhallituksen erikseen päättämiin avustuksiin. Kustannuspaikalle on myös varattu 15 000 €:n määräraha kolmen kalustetun asunnon vuokratuluihin Karstulaan pysyvästi töihin tuleville niin että asunnoissa voi rekrytointilisän omaisesti asua ilmaiseksi koeajan. Tästä määrärahasta kului vuoden 2025 aikana noin puolet.

Viisarin LEADER-ohjelman rahoitusosuuden määräraha 18 900 € oli varattu omalle kustannuspaikalleen.

Kuntamarkkinointia toteutettiin yhteistyössä kehittämissyhtiön kanssa monipuolisesti sähköisen median, kunnan kotisivujen, tapahtumien sekä yleisen suhdetoiminnan avulla. Kunta ja kunnassa toimivat hankkeet

ja yritykset olivat melko hyvin esillä eri medioissa. Markkinointia toteutettiin myös Sydänsuomessa alueen yhteisten hankkeiden kautta.

Tukimuodot: Koeajan asuntoetu. Avustus uudisasukkaan asumistukeen ja maksuttomaan päivähoitoon/kotihoidon kuntalisään sekä oppisopimuskoulutuksen tukemiseen.

Kuntastrategiaan perustuvat tavoitteet

2. Karstula kuuluu ja näkyy

Tavoite:	Konkreettiset toimenpiteet:	Tila:	Mittari:	Arviointi:
2.1 Kunnan brändin kirkastaminen ja vetovoiman lisääminen	Karstulaan luodaan valtakunnallista näkyvyyttä saava tapahtuma.	Ei toteutunut	tapahtuma: Tavoite 1,0	Tapahtumaa ei järjestetty.
Tavoite:	Konkreettiset toimenpiteet:	Tila:	Mittari:	Arviointi:
Karstula viestii yrittäjille aktiivisesti niitä koskevista asioista	Kunta välittää tietoa ja pyytää lausuntoa yrittäjiltä kunnan toiminnasta, kun kyse on heitä koskevista asioissa	Osittain toteutunut	järjestetään kaksi hankintailtaa: Tavoite 2,0 kunta järjestää säännöllisesti yrittäjätapaamisia (määrä): Tavoite 10,0 yrittäjävaikutusten arviointi luodaan: Tavoite 1,0	Hankintailta järjestettiin huhtikuussa. Lisäksi järjestettiin yrittäjien aamukahvitilaisuus sekä kaksi yrittäjäiltaa. Erillistä yrittäjävaikutusten arviointia ei luotu, mutta yrittäjyysvaikutusten arviointi on päätetty tuoda osaksi laajempaa vaikutusten arviointia.

4. Elinvoimainen Karstula

Tavoite:	Konkreettiset toimenpiteet:	Tila:	Mittari:	Arviointi:
4.1. Yritysten toimintaedellytykset turvataan	Kunta turvaa kaavoituksella, rakennuslupamenettelyllä ja tarvittavilla kiinteistöillä yritysten toiminta, laajentumista ja sijoittumista kuntaan	Osittain toteutunut	kunta osallistuu yritysikiinteistöjen rakentamiseen (yhteisomistus): Tavoite 1,0 uusia yrityksiä tulee kuntaan (määrä): Tavoite 3,0	Uusi Koivurannan teollisuusalue valmistui vuonna 2025. Yksi teollisuustontti on varattu muualta tulevalle yritykselle. Yksi uusi yritys sijoittui muualta Karstulaan.

TALOUSARVIO TOTEUTUMINEN TEHTÄVÄALUETASOLLA (SISÄISET JA ULKOISET ERÄT):

	TP 2024	TA 2025	MUUTOS 2025	TA+ M 2025	TOT 2025	POIKK, €	POIKK, %
TOIMINTATUOTOT	375						
Tuet ja avustukset	375						
TOIMINTAKULUT	-442 816	-362 900		-362 900	-365 603	-2 703	100,7 %
Henkilöstökulut	-49 891						
Palvelujen ostot	-331 177	-312 750		-312 750	-315 944	-3 194	101,0 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 777				-4 093	-4 093	
Avustukset	-33 914	-35 000		-35 000	-38 063	-3 063	108,8 %
Muut toimintakulut	-26 057	-15 150		-15 150	-7 503	7 647	49,5 %
TOIMINTAKATE	-442 441	-362 900		-362 900	-365 603	-2 703	100,7 %
Poistot ja arvonalentumiset	-21 604	-21 600		-21 600	-18 363	3 237	85,0 %
Suunnitelman mukaiset poistot	-21 604	-21 600		-21 600	-18 363	3 237	85,0 %
TILIKAUDEN TULOS	-464 044	-384 500		-384 500	-383 967	533	99,9 %

TALOUSARVION TOTEUTUMINEN KUSTANNUSPAIKOITTAIN (SISÄISET JA ULKOISET ERÄT)**Elinkeinotoimi**

Ulkoiset ja sisäiset yht.	TP 2024	TA 2025	MUUTOS 2025	TA+ M 2025	TOT 2025	POIKK, €	POIKK, %
TOIMINTAKULUT	-312 712	-309 000		-309 000	-310 818	-1 818	100,6 %
TOIMINTAKATE	-312 712	-309 000		-309 000	-310 818	-1 818	100,6 %
TILIKAUDEN TULOS	-312 712	-309 000		-309 000	-310 818	-1 818	100,6 %

Uudisas.Asumistuki/kuntalisä

Ulkoiset ja sisäiset yht.	TP 2024	TA 2025	MUUTOS 2025	TA+ M 2025	TOT 2025	POIKK, €	POIKK, %
TOIMINTAKULUT	-27 614	-31 000		-31 000	-35 862	-4 862	115,7 %
TOIMINTAKATE	-27 614	-31 000		-31 000	-35 862	-4 862	115,7 %
TILIKAUDEN TULOS	-27 614	-31 000		-31 000	-35 862	-4 862	115,7 %

Viisari Leader

Ulkoiset ja sisäiset yht.	TP 2024	TA 2025	MUUTOS 2025	TA+ M 2025	TOT 2025	POIKK, €	POIKK, %
TOIMINTAKULUT	-18 957	-18 900		-18 900	-18 923	-23	100,1 %
TOIMINTAKATE	-18 957	-18 900		-18 900	-18 923	-23	100,1 %
TILIKAUDEN TULOS	-18 957	-18 900		-18 900	-18 923	-23	100,1 %

Oppisopimus

Ulkoiset ja sisäiset yht.	TP 2024	TA 2025	MUUTOS 2025	TA+ M 2025	TOT 2025	POIKK, €	POIKK, %
TOIMINTAKULUT		-4 000		-4 000		4 000	
TOIMINTAKATE		-4 000		-4 000		4 000	
TILIKAUDEN TULOS		-4 000		-4 000		4 000	

2.2.9. MAANKÄYTTÖ

Tehtäväalueen tarkoitus:

Tehtäväalueen tarkoituksena on tarjota työn tekemiseen ja yrittämiseen kannustava sekä asumiseen ja vapaa-aikaan viihtyisä maaseutumainen toimintaympäristö. Huolehtia kaavoituksella maankäytön suunnittelusta.

Tehtäväalueen vastuhenkilö: kunnanjohtaja ja tekninen johtaja

Perustelut ja informatiiviset tiedot:

Kaavoituksella turvataan kunnan kehittymisen kannalta riittävät, monipuoliset ja tarkoituksenmukaiset alueet maankäytön eri tarpeisiin.

Aluearkkitehtipalvelulla ohjataan kaavoitusta ja hoidetaan kaavaprosessien hallinnollisia tehtäviä sekä avustetaan kunnan viranomaisia ja kuntalaisia kaavoitus- ja rakennusasioissa.

Vuonna 2025 käynnissä olevia kaavahankkeita ovat Hanhinevan tuulivoimaosayleiskaava, Tukkimäen tuulivoimaosayleiskaava, Tynnörsuon tuulivoimaosayleiskaava, Vihurin tuulivoimaosayleiskaava, Kaijansuon aurinko- ja tuulivoimaosayleiskaava, Karstulan Areenan asemakaavamuutos, Saarijärven reitin rantaosayleiskaavan III muutos ja Seurakuntatalon asemakaavamuutos. Vireilletulo- ja valmisteluvaihe on tavoitteena Hämeenpurontien asemakaavamuutoksen ja Karstulan keskustan yleiskaavan sekä Pääjärvenmäen kyläyleiskaavoituksen osalta. Tukkimäen tuulivoimayleiskaava hyväksyttiin valtuustossa toukokuussa. Päätöksestä on valitettu ja asia on hallinto-oikeuden käsittelyssä.

Maa- ja metsätilat Metsänhoitoyhdistys on laatinut kunnan metsille metsäsuunnitelman v. 2020–2029. Metsien hoito toteutetaan ns. kestävä metsän hoidon periaatteella. Tavoitteena on kestävä puuntuotanto ja tasaiset hakkuutulot. Metsänmyynnin tuotoksi vuodelle 2025 arvioitiin 100 000 €, mikä ylittyi noin 60 000 €.

Kuntastrategiaan perustuvat tavoitteet

1. Kestävästi omavarainen Karstula

Tavoite:	Konkreettiset toimenpiteet:	Tila:	Mittari:	Arviointi:
1.1. Omavaraisuutta ruuan tuotannossa	Tarjoamme kunnan asuinalueiden asukkaille käyttöön omia viljelypalstoja	Ei toteutunut	viljelypalstat lkm: Tavoite 5,0	Viljelypalstoille ei lopulta ollut kysyntää.
Tavoite:	Konkreettiset toimenpiteet:	Tila:	Mittari:	Arviointi:
1.2. Omavaraisuutta tonteilla	Kunta tarjoaa tontteja, jotka sopivat omavaraistalouteen ja asumiseen	Ei toteutunut	tonttien lkm: Tavoite 3,0	Kunnalla on tarjolla tontteja, mutta erityisiä omavaraistalouteen tarkoitettuja tontteja ei ole erikseen räätälöity. Vuoden 2025 aikana kunta ei myynyt yhtään tonttia.

Toimipaikkana kunnantalo Himmeli ja toiminta-alueena kaikki Karstulan kunnan omistamat metsäalueet.

TALOUSARVIO TOTEUTUMINEN TEHTÄVÄALUETASOLLA (SISÄISET JA ULKOISET ERÄT):

	TP 2024	TA 2025	MUUTOS 2025	TA+ M 2025	TOT 2025	POIKK, €	POIKK, %
Maa- ja metsätilat							
TOIMINTATUOTOT	171 375	100 000	90 000	190 000	207 291	17 291	109,1 %
Myyntituotot	103 200	100 000	40 000	140 000	157 656	17 656	112,6 %
Muut toimintatuotot	68 175		50 000	50 000	49 635	-365	99,3 %
TOIMINTAKULUT	-38 055	-27 200		-27 200	-33 369	-6 169	122,7 %
Palvelujen ostot	-27 888	-27 200		-27 200	-31 688	-4 488	116,5 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-42						
Muut toimintakulut	-10 124				-1 682	-1 682	
TOIMINTAKATE	133 320	72 800	90 000	162 800	173 921	11 121	106,8 %
TILIKAUDEN TULOS	133 320	72 800	90 000	162 800	173 921	11 121	106,8 %
Kaavoitus							
TOIMINTATUOTOT	13 593	1 500		1 500	9 142	7 642	609,5 %
Myyntituotot	13 593	1 500		1 500	9 142	7 642	609,5 %
TOIMINTAKULUT	-54 671	-69 160		-69 160	-37 691	31 469	54,5 %
Palvelujen ostot	-54 671	-69 160		-69 160	-37 691	31 469	54,5 %
TOIMINTAKATE	-41 078	-67 660		-67 660	-28 549	39 111	42,2 %
TILIKAUDEN TULOS	-41 078	-67 660		-67 660	-28 549	39 111	42,2 %
Aluearkkitehtitoiminta							
TOIMINTATUOTOT	38 831	34 000		34 000	35 813	1 813	105,3 %
Myyntituotot	38 831	34 000		34 000	35 813	1 813	105,3 %
TOIMINTAKULUT	-38 831	-34 000		-34 000	-35 813	-1 813	105,3 %
Palvelujen ostot	-38 831	-34 000		-34 000	-35 813	-1 813	105,3 %

2.3. SIVISTYSTOIMEN PÄÄVASTUUALUE

Toimielin: Sivistyslautakunta

Sivistyslautakunta on sivistyspalvelukeskuksen päätöksentekotoimielin.

Sivistyslautakunnan tehtävänä on

- vastata lautakunnan alaisuuteen kuuluvan palvelutuotannon laadusta ja saatavuudesta
- valvoa ja huolehtia voimassa olevien säädösten, määräysten ja veloitteiden toteutumisesta palvelutuotannossa
- valvoa myös palvelukeskuksen viranhaltijoiden päätösten ja muiden kunnan sisäisten linjausten toteutumista

TALOUSARVION TOTEUTUMINEN LAUTAKUNTATASOLLA (ULKOISET JA SISÄISET ERÄT)

Ulkoiset	TP 2024	TA 2025	MUUTOS 2025	TA+ M 2025	TOT 2025	POIKK, €	POIKK, %
TOIMINTATUOTOT	501 637	401 800	83 700	485 500	555 480	69 980	114,4 %
Myyntituotot	183 058	171 600	14 000	185 600	229 123	43 523	123,4 %
Maksutuotot	76 379	72 400	1 000	73 400	71 668	-1 732	97,6 %
Tuet ja avustukset	185 541	109 000	70 700	179 700	204 223	24 523	113,6 %
Muut toimintatuotot	56 658	48 800	-2 000	46 800	50 467	3 667	107,8 %
Valmistus omaan käyttöön					1 910	1 910	
TOIMINTAKULUT	-6 462 902	-6 568 170	-43 700	-6 611 870	-6 457 607	154 263	97,7 %
Henkilöstökulut	-4 979 894	-4 913 830	-61 750	-4 975 580	-4 926 272	49 308	99,0 %
Palvelujen ostot	-1 028 077	-1 156 370	3 610	-1 152 760	-1 061 873	90 887	92,1 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-180 211	-195 630	-8 030	-203 660	-198 690	4 970	97,6 %
Avustukset	-107 967	-139 520	12 000	-127 520	-111 972	15 548	87,8 %
Muut toimintakulut	-166 753	-162 820	10 470	-152 350	-158 799	-6 449	104,2 %
TOIMINTAKATE	-5 961 265	-6 166 370	40 000	-6 126 370	-5 900 217	226 153	96,3 %
Poistot ja arvonalentumiset	-81 803	-10 000		-10 000	-31 097	-21 097	311,0 %
Suunnitelman mukaiset poistot	-81 803	-10 000		-10 000	-31 097	-21 097	311,0 %
TILIKAUDEN TULOS	-6 043 067	-6 176 370	40 000	-6 136 370	-5 931 314	205 056	96,7 %

Sisäiset	TP 2024	TA 2025	MUUTOS 2025	TA+ M 2025	TOT 2025	POIKK, €	POIKK, %
TOIMINTATUOTOT	6 776	4 000		4 000	5 901	1 901	147,5 %
Myyntituotot	1 416				889	889	
Maksutuotot	4 964	4 000		4 000	5 012	1 012	125,3 %
Muut toimintatuotot	396						
TOIMINTAKULUT	-1 971 898	-1 954 690		-1 954 690	-1 855 273	99 417	94,9 %
Palvelujen ostot	-345 313	-362 620		-362 620	-362 564	56	100,0 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 352				-5 204	-5 204	
Muut toimintakulut	-1 623 233	-1 592 070		-1 592 070	-1 487 506	104 564	93,4 %
TOIMINTAKATE	-1 965 122	-1 950 690		-1 950 690	-1 849 372	101 318	94,8 %
TILIKAUDEN TULOS	-1 965 122	-1 950 690		-1 950 690	-1 849 372	101 318	94,8 %

Ulkoiset ja sisäiset yht.	TP 2024	TA 2025	MUUTOS 2025	TA+ M 2025	TOT 2025	POIKK, €	POIKK, %
TOIMINTATUOTOT	508 413	405 800	83 700	489 500	561 381	71 881	114,7 %
TOIMINTAKULUT	-8 434 799	-8 522 860	-43 700	-8 566 560	-8 312 880	253 680	97,0 %
TOIMINTAKATE	-7 926 386	-8 117 060	40 000	-8 077 060	-7 749 589	327 471	95,9 %
Poistot ja arvonalentumiset	-81 803	-10 000		-10 000	-31 097	-21 097	311,0 %
TILIKAUDEN TULOS	-8 008 189	-8 127 060	40 000	-8 087 060	-7 780 686	306 374	96,2 %

2.3.1. SIVISTYSTOIMEN HALLINTO

Tehtäväalueen tarkoitus:

Sivistyspalvelukeskuksen perustehtävänä on järjestää kasvatus- ja koulutuspalvelut sekä kulttuuri-, nuoriso- ja vapaa-aikapalvelut valtakunnallisten vaatimusten ja kunnan omien linjausten mukaisesti. Sivistyspalveluihin sisältyy 1.1.2025 alkaen kunnalta edellytettävä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen vastuualue.

Päävastuualueen talousarvio sisältää tarkemmin esiteltävien tehtäväalueiden käyttötalouden lisäksi kunnan maksuosuuden Viitasalo-opiston (musiikkiopiston) toiminnasta.

Tehtäväalueen vastuuhenkilö: sivistysjohtaja

TALOUSARVIO TOTEUTUMINEN TEHTÄVÄALUETASOLLA (SISÄISET JA ULKOISET ERÄT):

	TP 2024	TA 2025	MUUTOS 2025	TA+ M 2025	TOT 2025	POIKK, €	POIKK, %
TOIMINTATUOTOT					595	595	
Tuet ja avustukset					595	595	
TOIMINTAKULUT	-66 819	-196 330	17 000	-179 330	-170 689	8 641	95,2 %
Henkilöstökulut	-48 228	-141 570	22 000	-119 570	-108 507	11 063	90,7 %
Palvelujen ostot	-16 413	-31 190	-2 000	-33 190	-37 455	-4 265	112,8 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 303	-4 550	-3 000	-7 550	-5 549	2 001	73,5 %
Avustukset		-5 880		-5 880	-5 400	480	91,8 %
Muut toimintakulut	-875	-13 140		-13 140	-13 778	-638	104,9 %
TOIMINTAKATE	-66 819	-196 330	17 000	-179 330	-170 095	9 235	94,9 %
TILIKAUDEN TULOS	-66 819	-196 330	17 000	-179 330	-170 095	9 235	94,9 %

TALOUSARVION TOTEUTUMINEN KUSTANNUSPAIKOITTAIN (SISÄISET JA ULKOISET ERÄT)**Sivistyshallinto**

Ulkoiset ja sisäiset yht.	TP 2024	TA 2025	MUUTOS 2025	TA+ M 2025	TOT 2025	POIKK, €	POIKK, %
TOIMINTAKULUT	-66 819	-81 850		-81 850	-78 941	2 909	96,4 %
TOIMINTAKATE	-66 819	-81 850		-81 850	-78 941	2 909	96,4 %
TILIKAUDEN TULOS	-66 819	-81 850		-81 850	-78 941	2 909	96,4 %

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen on sekä kuntalaissa että terveydenhuoltolaissa määritelty kuntien tehtäväksi. Hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä toteutetaan kaikilla kunnan toimialoilla osana palvelukeskusten lakisääteisiä tehtäviä ja palveluita. Hyvinvointia edistävää toimintaa tehdään yhdessä kuntalaisten, järjestöjen, yhdistysten, yritysten ja Keski-Suomen hyvinvointialueen kanssa.

Hyvinvoiva Karstula on yksi strategisista keihäänkärjistä, jossa hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyön johtamisella ja koordinoinnilla on merkittävä rooli. Hyvinvoinnin ja terveyden edistämistoimien tarkoituksena on antaa erilaisista lähtökohdista tuleville ihmisille yhtäläiset mahdollisuudet hyvään elämään. Toimilla pyritään ennalta ehkäisemään syrjäytymistä ja eriarvoistumista, edistämään kuntalaisten osallisuutta ja kansalaisyhteiskunnan vahvistumista.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen toimenpiteinä kunnan on seurattava kuntalaisten elinoloja, hyvinvointia ja terveyttä sekä niihin vaikuttavia tekijöitä väestöryhmittäin. Kunnan on raportoitava niistä vuosittain valtuustolle ja hyvinvointialueelle. Hyvinvoinnin ja terveyden edistämistoimet ja mittarit on kirjattu hyvinvointisuunnitelman ja niiden toteutumista arvioidaan vuosittain hyvinvointikertomuksessa.

Karstulassa hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen keskeisinä painopistealueina hyvinvointisuunnitelmassa ovat terveellisten elintapojen, osallisuuden, mielen hyvinvoinnin ja kulttuurihyvinvoinnin edistäminen sekä turvallinen ja viihtyisä asuin- ja elinympäristö. Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen toiminnasta vastaa hyvinvointikoordinaattori.

Kuntastrategiaan perustuvat tavoitteet

3. Hyvinvoiva Karstula

Tavoite:	Konkreettiset toimenpiteet:	Tila:	Mittari:	Arviointi:
3.2. Kunta panostaa kaikkien kuntalaisten hyvinvointiin	Kunta seuraa asukkaiden hyvinvointia ja terveyttä sekä niihin vaikuttavia tekijöitä eri väestöryhmissä. Hyvinvointitiedot kootaan vuosittain hyvinvointikertomukseen ja tietoja hyödynnetään päätöksenteossa.	Toteutunut	Hyvinvointikertomus laadittu osana tilinpäätöstä.: Lähtö 1,0, Toteuma 1,0, Tavoite 1,0	Hyvinvointikertomus on koottu ja liitetään osaksi tilinpäätöstä valtuustokäsittelyyn.
	Konkreettiset toimenpiteet:	Tila:	Mittari:	Arviointi:
	Turvataan riittävät resurssit hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen johtamiseen ja koordinointiin. Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen toimenpiteitä toteutetaan kaikilla kunnan toimialueilla.	Toteutunut	Hyte kerroin €/asukas: Lähtö 9,0, Toteuma 21,6, Tavoite 10,0 Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen kuntajohdossa TEA-viisari pistemäärä.: Toteuma 80,0	Hyvinvointikoordinaattori toimii kokoaikaisena työtehtävässään. Hyvinvointityön johtoryhmä kokoontui vaalivuoden 2025 aikana kerran keväällä ja kerran syksyllä, kokoonpano uusiutui valtuutettujen osalta. Kunnan Hyte kerroin on parantunut vuosittain aktiivisen hyvinvointityön vuoksi. Vuonna 2024 Hyte kerroin oli 19,2 (vuoden 2025 talousarvion Hyte kertoimen alku- ja tavoitearvot ovat virheelliset). Kuntajohdon TEA-viisari pistemäärässä tavoitellaan valtakunnallista keskiarvoa 87.

Ulkoiset ja sisäiset yht.	TP 2024	TA 2025	MUUTOS 2025	TA+ M 2025	TOT 2025	POIKK, €	POIKK, %
TOIMINTATUOTOT					595	595	
TOIMINTAKULUT		-114 480	17 000	-97 480	-91 748	5 732	94,1 %
TOIMINTAKATE		-114 480	17 000	-97 480	-91 154	6 326	93,5 %
TILIKAUDEN TULOS		-114 480	17 000	-97 480	-91 154	6 326	93,5 %

2.3.2. VARHAISKASVATUS

Tehtäväalueen tarkoitus:

Karstulan varhaiskasvatuksen toimintakulttuurin keskeinen ajatus on tarjota kaikille lapsille monipuolista kasvatusta hoitopaikasta riippumatta. Kaikilla toimintamuodoilla yhteisenä arvona voidaan pitää lapsilähtöisyyttä, tasa-arvoista sekä yhdenvertaista kohtelua lasten ja perheiden kesken. Toiminnassa korostuu monipuolisuus ja leikin keskeinen merkitys oppimisessa.

Tehtäväalueen vastuhenkilö: päiväkodinjohtaja

Kuntastrategiaan perustuvat tavoitteet

2. Karstula kuuluu ja näkyy

Tavoite:	Konkreettiset toimenpiteet:	Tila:	Mittari:	Arviointi:
2.1 Kunnan brändin kirkastaminen ja vetovoiman lisääminen	Säännöllinen somen päivitys varhaiskasvatuksen teemoista ja tapahtumista, lisäksi perusarjen kuvaamista positiivisessa valossa.	Toteutunut	Julkaisujen määrä somessa kuukaudessa: Toteuma 2,0, Tavoite 2,0	Vuonna 2025 some-julkaisuja vuorotellen eri yksiköistä kahdesti kuussa, lisäksi julkaisuja yhteisistä tapahtumista.
	Konkreettiset toimenpiteet:	Tila:	Mittari:	Arviointi:
	Varhaiskasvatuksen säännöllinen näkyminen somessa.	Toteutunut	Some-päivitysten määrä: Toteuma 25,0, Tavoite 24,0	Päivitysten määrä ylitti tavoitteen.
Tavoite:	Konkreettiset toimenpiteet:	Tila:	Mittari:	Arviointi:

2.2 Kunnalle laaditaan oma brändi, joka näkyy julkisuudessa ja joka julkistetaan näyttävästi	Kunnan brändin näkyminen varhaiskasvatuksen julkaisuissa sekä toimipaikoissa.	Toteutunut	Varhaiskasvatuksen julkaisujen yleisilme päivitetty: Tavoite 1,0 Varhaiskasvatuksen toimipaikoissa näkyy kunnan brändi-ilme: Tavoite 1,0	Kunnan logon käyttöä on lisätty ja se näkyy kaikkien yksiköiden julkaisuissa.
Tavoite:	Konkreettiset toimenpiteet:	Tila:	Mittari:	Arviointi:
2.6 Käytetään Karstulassa toimivia yrityksiä ja muita toimijoita Karstulan tunnetuksi tekemisessä	Varhaiskasvatusyksiköiden vierailujen julkaiseminen omilla some-kanavilla.	Toteutunut	Julkaisujen määrä.: Toteuma 5,0, Tavoite 3,0	Varhaiskasvatuksessa tehty yhteensä 16 vierailua eri yhteistyötahojen sekä paikallisten yritysten luona (hoivakodit, yritykset, seurakunta ym.) Viidessä somejulkaisussa mainittu paikallinen yhteistyötaho.

Varhaiskasvatuksen toimintamuodot:

Laaksolan päiväkot Kahdessa eri ryhmässä yhteensä 26 lasta. Lisäksi päiväkodissa on täydentävässä varhaiskasvatuksessa 26 esikouluikäistä lasta. Laaksolan päiväkodissa toteutetaan koululaisten ap-toiminta. Laaksolan päiväkot toimii myös perhepäivähoidon varahoitopaikkana tarvittaessa.

Vuoropäiväkot Rypäle Yksikössä järjestetään ns. vuoropäivähoito, eli ilta-, yö- ja viikonloppuhoito sitä tarvitseville lapsille. Yksikössä on 17 lasta. Vuoropäiväkot Rypäle toimii myös perhepäivähoidon varahoitopaikkana tarvittaessa.

Perhepäivähoidossa omissa kodeissaan työskentelee 3 hoitajaa, joilla on yhteensä 11 lasta hoidettavanaan.

Ryhmäperhepäivähoito Huvikumpu Kahdessa eri ryhmässä yhteensä 21 lasta. Ryhmäperhepäiväkot Huvikumpu toimii perhepäivähoidon lasten pääasiallisena varahoitoyksikkönä.

Talousarvioon sisältyvän tukijärjestelmän mukaisesti 31.12.2025 loppuun mennessä syntyneille lapsille tarjottiin 12 kk:n ajan maksuton varhaiskasvatuspaikka tai vaihtoehtoisesti maksettiin kotona tai yksityisessä hoidossa oleville alle kolmevuotiaille lapsille 100 €/kk kuntalisää kotihoidontukeen.

TALOUSARVIO TOTEUTUMINEN TEHTÄVÄALUETASOLLA (SISÄISET JA ULKOISET ERÄT):

	TP 2024	TA 2025	MUUTOS 2025	TA+ M 2025	TOT 2025	POIKK, €	POIKK, %
TOIMINTATUOTOT	91 032	37 800	32 700	70 500	80 106	9 606	113,6 %
Myyntituotot	20 636		2 000	2 000	4 519	2 519	225,9 %
Maksutuotot	26 212	19 400	1 000	20 400	23 545	3 145	115,4 %
Tuet ja avustukset	20 736		29 700	29 700	29 327	-373	98,7 %
Muut toimintatuotot	23 448	18 400		18 400	22 715	4 315	123,5 %
TOIMINTAKULUT	-1 953 542	-1 964 150	-32 700	-1 996 850	-1 904 393	92 457	95,4 %
Henkilöstökulut	-1 357 659	-1 342 530	-76 750	-1 419 280	-1 356 666	62 614	95,6 %
Palvelujen ostot	-231 937	-260 550	32 050	-228 500	-200 152	28 348	87,6 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-30 075	-25 150		-25 150	-27 364	-2 214	108,8 %
Avustukset	-69 044	-80 000	12 000	-68 000	-62 152	5 848	91,4 %
Muut toimintakulut	-264 827	-255 920		-255 920	-258 058	-2 138	100,8 %
TOIMINTAKATE	-1 862 509	-1 926 350		-1 926 350	-1 824 287	102 063	94,7 %
Poistot ja arvonalentumiset	-5 956						
Suunnitelman mukaiset poistot	-5 956						
TILIKAUDEN TULOS	-1 868 466	-1 926 350		-1 926 350	-1 824 287	102 063	94,7 %

TALOUSARVION TOTEUTUMINEN KUSTANNUSPAIKOITTAIN (SISÄISET JA ULKOISET ERÄT)**Päiväkoti Laaksola**

Ulkoiset ja sisäiset yht.	TP 2024	TA 2025	MUUTOS 2025	TA+ M 2025	TOT 2025	POIKK, €	POIKK, %
TOIMINTATUOTOT	39 307	19 500		19 500	18 666	-834	95,7 %
TOIMINTAKULUT	-726 295	-713 330	-25 450	-738 780	-711 238	27 542	96,3 %
TOIMINTAKATE	-686 988	-693 830	-25 450	-719 280	-692 573	26 707	96,3 %
Poistot ja arvonalentumiset	-5 956						
TILIKAUDEN TULOS	-692 945	-693 830	-25 450	-719 280	-692 573	26 707	96,3 %

Perhepäivähoito

Ulkoiset ja sisäiset yht.	TP 2024	TA 2025	MUUTOS 2025	TA+ M 2025	TOT 2025	POIKK, €	POIKK, %
TOIMINTATUOTOT	3 965	2 900		2 900	6 768	3 868	233,4 %
TOIMINTAKULUT	-161 276	-170 260	5 500	-164 760	-156 747	8 013	95,1 %
TOIMINTAKATE	-157 310	-167 360	5 500	-161 860	-149 979	11 881	92,7 %
TILIKAUDEN TULOS	-157 310	-167 360	5 500	-161 860	-149 979	11 881	92,7 %

Huvikumpu ryhmäperhepäivähoito

Ulkoiset ja sisäiset yht.	TP 2024	TA 2025	MUUTOS 2025	TA+ M 2025	TOT 2025	POIKK, €	POIKK, %
TOIMINTATUOTOT	13 843	5 700	1 000	6 700	8 880	2 180	132,5 %
TOIMINTAKULUT	-514 627	-478 740	-17 500	-496 240	-470 015	26 225	94,7 %
TOIMINTAKATE	-500 783	-473 040	-16 500	-489 540	-461 135	28 405	94,2 %
TILIKAUDEN TULOS	-500 783	-473 040	-16 500	-489 540	-461 135	28 405	94,2 %

Lasten kotihoidontuki

Ulkoiset ja sisäiset yht.	TP 2024	TA 2025	MUUTOS 2025	TA+ M 2025	TOT 2025	POIKK, €	POIKK, %
TOIMINTAKULUT	-69 044	-80 000	12 000	-68 000	-62 152	5 848	91,4 %
TOIMINTAKATE	-69 044	-80 000	12 000	-68 000	-62 152	5 848	91,4 %
TILIKAUDEN TULOS	-69 044	-80 000	12 000	-68 000	-62 152	5 848	91,4 %

Päiväkot Rypäle

Ulkoiset ja sisäiset yht.	TP 2024	TA 2025	MUUTOS 2025	TA+ M 2025	TOT 2025	POIKK, €	POIKK, %
TOIMINTATUOTOT	33 917	9 700	4 700	14 400	17 411	3 011	120,9 %
TOIMINTAKULUT	-482 300	-521 820	26 500	-495 320	-468 414	26 906	94,6 %
TOIMINTAKATE	-448 383	-512 120	31 200	-480 920	-451 003	29 917	93,8 %
TILIKAUDEN TULOS	-448 383	-512 120	31 200	-480 920	-451 003	29 917	93,8 %

Valssin käyttöönotto OKM/370/520/2024

Ulkoiset ja sisäiset yht.	TP 2024	TA 2025	MUUTOS 2025	TA+ M 2025	TOT 2025	POIKK, €	POIKK, %
TOIMINTATUOTOT			27 000	27 000	28 381	1 381	105,1 %
TOIMINTAKULUT			-33 750	-33 750	-35 826	-2 076	106,1 %
TOIMINTAKATE			-6 750	-6 750	-7 445	-695	110,3 %
TILIKAUDEN TULOS			-6 750	-6 750	-7 445	-695	110,3 %

2.3.3. ESI- JA PERUSOPETUS

Tehtäväalueen tarkoitus:

Tehtäväalueen tarkoitus on järjestää esi- ja perusopetusta kunnassa.

Tehtäväalueen vastuhenkilö: perusopetuksen ja lukion rehtori sekä perusopetuksen apulaisrehtori.

Perustelut ja informatiiviset tiedot:

Kunta järjestää esi- ja perusopetusta alueellaan asuville esiopetus- ja oppivelvollisuusikäisille. Esiopetus on tavoitteellista toimintaa, jonka tehtävänä on tarjota joustava, lapsen tarpeista lähtevä oppimisen polku varhaiskasvatuksesta esiopetukseen ja edelleen perusopetukseen. Lapsen on osallistuttava vuoden kestävään esiopetukseen oppivelvollisuutta edeltävänä vuonna. Esiopetusryhmä toimii Karstulan Yhtenäiskoulussa. Esiopetuksessa on opettaja ja ohjaaja, myös varhaiskasvatuksen erityisopettaja on osan aikaa käytettävissä.

Perusopetus luo perustan yleissivistykselle. Perusopetuksen järjestämistä ohjaavat perusopetuslain ja –asetuksen säädökset sekä valtakunnalliset opetussuunnitelman perusteet. Perusopetuksella on opetus- ja kasvatustehtävän lisäksi myös yhteiskunnallinen sekä kulttuuri- ja tulevaisuustehtävä.

Karstulassa toimii luokilla 1–9 yhteinen perusopetus, jossa on 19 luokkaa ja näistä kolme ns. pienluokkaa. Luokkakoot ovat 6–24 oppilasta. Vuoden 2025 alkaessa henkilökuntaan kuuluu 9 luokanopettajaa, 6 erityisopettajaa, 16 aineenopettajaa ja 8 koulunkäynninohjaajaa. Hallinnossa työskentelee rehtori ja apulaisrehtori sekä kaksi koulusihteeriä. Vuonna 2025 ei tapahdu henkilöstön määrässä muutoksia.

Opiskeluhuollon järjestämisvastuu on hyvinvointialueella, ja se toimii opetussuunnitelman ja opiskeluhoitolain mukaisesti osana koulun toimintaa.

Aamu- ja iltapäivätoiminta on oppituntien ulkopuolista toimintaa, joka on suunnattu 1. ja 2. luokan oppilaille sekä erityisopetuksen oppilaille. Toiminta järjestetään kunnan omana toimintana aamupäivisin päiväkodin ja eskarin tiloissa klo 7–8.30 ja iltapäivisin koulun tiloissa klo 12.30–16.

Kuntastrategiaan perustuvat tavoitteet

2. Karstula kuuluu ja näkyy

Tavoite:	Konkreettiset toimenpiteet:	Tila:	Mittari:	Arviointi:
2.1 Kunnan brändin kirkastaminen ja vetovoiman lisääminen	Hyvinvointiprofiilin sekä kouluterveyskyselyn toteuttaminen ja vertailu edellisvuoden vastauksiin.	Toteutunut	Hyvinvointiprofiilin kysely toteutetaan luokilla 1-9.	On toteutettu.
	Konkreettiset toimenpiteet:	Tila:	Mittari:	Arviointi:
	Joka kuukausi on paikallislehdessä kouluun liittyvä julkaisu.	Toteutunut	Kouluun liittyvien julkaisujen määrä vuonna 2025.: Toteuma 10,0, Tavoite 10,0	Kerran kuussa kouluun liittyvä julkaisu.
	Konkreettiset toimenpiteet:	Tila:	Mittari:	Arviointi:

Koulun ja kotien yhteistyötä kehitetään tapahtuman järjestämisen tasolle.

Toteutunut

Koulun ja kotien yhteisen tapahtuman järjestäminen vanhempaintoimikunnan kanssa.: Toteuma 1,0, Tavoite 1,0

Järjestettiin kodin ja koulun päivä Kouhero-patikka syyskuussa 2025.

Konkreettiset toimenpiteet:

Tila:

Mittari:

Arviointi:

Koulun tapahtumista, vierailuista ja arjesta tehdään Facebookissa ja Instagramissa julkaisuja.

Toteutunut

Julkaisujen määrä Facebookissa ja Instagramissa.: Toteuma 5,0, Tavoite 10,0

Viisi erillistä julkaisua. Julkaisuja hankaloittaa se, ettei ole julkaisulupaa oppilaiden kuvista.

Konkreettiset toimenpiteet:

Tila:

Mittari:

Arviointi:

Koulunuorisotyön näkyvyyden lisääminen ja vaikuttavuusarviointi

Toteutunut

Koulunuorisotyön näkyvyys koulun infotauluilla.: Toteuma 30,0, Tavoite 38,0

Koulunuorisotyön näkyvyys somessa.: Toteuma 21,0, Tavoite 38,0

Vaikuttavuusarvioinnin toteuttaminen.: Toteuma 1,0, Tavoite 1,0

Koulunuorisotyö on näkynyt infotaululla 30 kertaa. Somenäkyvyys on ollut 21 kertaa. Vaikuttavuusarviointi on tehty syyskaudella 2025.

Konkreettiset toimenpiteet:

Tila:

Mittari:

Arviointi:

Koulussa luotujen arvojen pohjalta pidetään positiivisuutta ja myönteisyyttä yllä.

Toteutunut

Henkilöstön koulutukset ja yhteiset suunnittelukokoukset asiaan liittyen: Lähtö 5,0, Toteuma 5,0

Koulun yhteisiä kokouksia on keskimäärin 2 kuukaudessa. Näitä pidettiin yhteensä 10 vuoden 2025 aikana.

Tavoite:

Konkreettiset toimenpiteet:

Tila:

Mittari:

Arviointi:

2.5 Kunta kannustaa yksilö- ja seuratoimintaa tavoitteena saada merkittävä toimija valtakunnallisella tasolla

Koulu on osallisena monipuolisen kerho- ja muun harrastustoiminnan tarjoamisessa.

Toteutunut

Koulun kerhojen määrä.: Toteuma 2,0, Tavoite 2,0

Koululla on toiminut kaksi kerhoa Harrastamisen Suomen Malli kerhojen lisäksi.

Konkreettiset toimenpiteet:

Tila:

Mittari:

Arviointi:

Koulussa järjestetään harrastus-/seurapäivä.

Osittain toteutunut

Harrastus- /seurapäivän järjestäminen vuoden aikana.: Toteuma 1,0

Suunnittelu on aloitettu. Seurapäivä tullaan pitämään toukokuussa 2026.

Tavoite:	Konkreettiset toimenpiteet:	Tila:	Mittari:	Arviointi:
2.6 Käytetään Karstulassa toimivia yrityksiä ja muita toimijoita Karstulan tunnetuksi tekemisessä	Koulussa järjestetään FeelGood- messut.	Toteutunut	FeelGood-messujen järjestäminen yhteistyökumppaneiden kanssa.: Toteuma 1,0, Tavoite 1,0	Messut pidetty keväällä 2025.

TALOUSARVIO TOTEUTUMINEN TEHTÄVÄALUETASOLLA (SISÄISET JA ULKOISET ERÄT):

	TP 2024	TA 2025	MUUTOS 2025	TA+ M 2025	TOT 2025	POIKK, €	POIKK, %
TOIMINTATUOTOT	221 626	153 050	28 300	181 350	233 908	52 558	129,0 %
Myyntituotot	100 952	118 850	2 000	120 850	149 194	28 344	123,5 %
Maksutuotot	12 941	10 000		10 000	10 912	912	109,1 %
Tuet ja avustukset	80 269		30 000	30 000	53 915	23 915	179,7 %
Muut toiminta-tuotot	27 464	24 200	-3 700	20 500	19 886	-614	97,0 %
TOIMINTAKULUT	-4 271 549	-4 151 270	56 000	-4 095 270	-4 052 910	42 360	99,0 %
Henkilöstökulut	-2 518 715	-2 354 500	73 000	-2 281 500	-2 360 655	-79 155	103,5 %
Palvelujen ostot	-731 377	-801 630	-17 440	-819 070	-766 689	52 381	93,6 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-89 048	-98 530	-30	-98 560	-95 225	3 335	96,6 %
Muut toimintakulut	-932 409	-896 610	470	-896 140	-830 342	65 798	92,7 %
TOIMINTAKATE	-4 049 923	-3 998 220	84 300	-3 913 920	-3 819 002	94 918	97,6 %
Poistot ja arvonalentumiset	-65 082				-880	-880	
Suunnitelman mukaiset poistot	-65 082				-880	-880	
TILIKAUDEN TULOS	-4 115 005	-3 998 220	84 300	-3 913 920	-3 819 883	94 037	97,6 %

TALOUSARVION TOTEUTUMINEN KUSTANNUSPAIKOITTAIN (SISÄISET JA ULKOISET ERÄT)

Esiopetus

Ulkoiset ja sisäiset yht.	TP 2024	TA 2025	MUUTOS 2025	TA+ M 2025	TOT 2025	POIKK, €	POIKK, %
TOIMINTATUOTOT	1 858	2 000		2 000	3 048	1 048	152,4 %
TOIMINTAKULUT	-154 724	-221 080	4 400	-216 680	-219 859	-3 179	101,5 %
TOIMINTAKATE	-152 866	-219 080	4 400	-214 680	-216 811	-2 131	101,0 %
Poistot ja arvonalentumiset	-410						
TILIKAUDEN TULOS	-153 276	-219 080	4 400	-214 680	-216 811	-2 131	101,0 %

Jakamattomat erät

Ulkoiset ja sisäiset yht.	TP 2024	TA 2025	MUUTOS 2025	TA+ M 2025	TOT 2025	POIKK, €	POIKK, %
TOIMINTATUOTOT	74 157	118 350		118 350	118 353	3	100,0 %
TOIMINTAKULUT	-41 059	-65 010		-65 010	-65 009	1	100,0 %
TOIMINTAKATE	33 098	53 340		53 340	53 344	4	100,0 %
TILIKAUDEN TULOS	33 098	53 340		53 340	53 344	4	100,0 %

Peruskoulun opetus

Ulkoiset ja sisäiset yht.	TP 2024	TA 2025	MUUTOS 2025	TA+ M 2025	TOT 2025	POIKK, €	POIKK, %
TOIMINTATUOTOT	48 801	18 000	2 000	20 000	48 530	28 530	242,6 %
TOIMINTAKULUT	-3 304 225	-3 281 750	-259 440	-3 541 190	-3 585 274	-44 084	101,2 %
TOIMINTAKATE	-3 255 424	-3 263 750	-257 440	-3 521 190	-3 536 745	-15 555	100,4 %
Poistot ja arvonalentumiset	-64 672				-880	-880	
TILIKAUDEN TULOS	-3 320 096	-3 263 750	-257 440	-3 521 190	-3 537 625	-16 435	100,5 %

Erityisopetus

Ulkoiset ja sisäiset yht.	TP 2024	TA 2025	MUUTOS 2025	TA+ M 2025	TOT 2025	POIKK, €	POIKK, %
TOIMINTATUOTOT	3 457	3 700	-3 700		0		
TOIMINTAKULUT	-515 050	-455 450	362 960	-92 490	0	92 490	
TOIMINTAKATE	-511 592	-451 750	359 260	-92 490	0	92 490	0,0 %
TILIKAUDEN TULOS	-511 592	-451 750	359 260	-92 490	0	92 490	0,0 %

Aamu- ja iltapäivätoiminta

Ulkoiset ja sisäiset yht.	TP 2024	TA 2025	MUUTOS 2025	TA+ M 2025	TOT 2025	POIKK, €	POIKK, %
TOIMINTATUOTOT	14 705	10 500		10 500	12 289	1 789	117,0 %
TOIMINTAKULUT	-140 605	-127 050	5 480	-121 570	-109 690	11 880	90,2 %
TOIMINTAKATE	-125 900	-116 550	5 480	-111 070	-97 401	13 669	87,7 %
TILIKAUDEN TULOS	-125 900	-116 550	5 480	-111 070	-97 401	13 669	87,7 %

Koulutapaturmat

Ulkoiset ja sisäiset yht.	TP 2024	TA 2025	MUUTOS 2025	TA+ M 2025	TOT 2025	POIKK, €	POIKK, %
TOIMINTATUOTOT		500		500		-500	
TOIMINTAKULUT		-930		-930		930	
TOIMINTAKATE		-430		-430		430	
TILIKAUDEN TULOS		-430		-430		430	

Hankkeet perusopetus

Ulkoiset ja sisäiset yht.	TP 2024	TA 2025	MUUTOS 2025	TA+ M 2025	TOT 2025	POIKK, €	POIKK, %
TOIMINTATUOTOT	78 647		30 000	30 000	51 689	21 689	172,3 %
TOIMINTAKULUT	-115 886		-57 400	-57 400	-73 079	-15 679	127,3 %
TOIMINTAKATE	-37 239		-27 400	-27 400	-21 390	6 010	78,1 %
TILIKAUDEN TULOS	-37 239		-27 400	-27 400	-21 390	6 010	78,1 %

2.3.4. LUKIO

Tehtäväalueen tarkoitus:

Lukiokoulutuksen järjestäminen

Tehtäväalueen vastuuhenkilö: perusopetuksen ja lukion rehtori.

Tehtäväalueen tiedot:

Karstulan lukio on paikkakunnan ainoa toisen asteen opiskelupaikka, jonka tehtävänä on lukiokoulutuksen järjestäminen. Lukio tarjoaa palveluita myös naapurikuntien nuorille ja kaikille yhteisvalinnan kautta hakeutuville. Monipuolinen kurssitarjonta, painotukset ja opiskelijan yksilöllinen ohjaaminen takaavat lukion vetovoiman. Lukion opettajat ovat yhteisiä perusopetuksen kanssa. Aineenopettajia lukiossa on 13, joista viiden pääasiallinen virkatehtävä on lukiossa. Lukiossa on yksi luokka muilla vuositasoilla, paitsi syksyllä 2025 aloittaneita lukiolaisia tuli kahden opetusryhmän verran. Luokkakoko on 8-23 oppilasta.

Kuntastrategiaan perustuvat tavoitteet

2. Karstula kuuluu ja näkyy

Tavoite:	Konkreettiset toimenpiteet:	Tila:	Mittari:	Arviointi:
2.1 Kunnan brändin kirkastaminen ja vetovoiman lisääminen	Lukio tuottaa someen julkaisija koulun arjesta, juhlista ja tapahtumista	Toteutunut	Julkaisujen määrä: Toteuma 30,0	Lukio on tehnyt some-julkaisuja vuoden aikana yli 30 kertaa.
	Konkreettiset toimenpiteet:	Tila:	Mittari:	Arviointi:
	Lukion näkyy paikallislehdessä, alueen lehdissä ja opiskelijoille suunnatuissa mainosjulkaisuissa.	Toteutunut	Julkaisujen määrä: Toteuma 10,0, Tavoite 12,0	Lukio ollut esillä 10 kertaa eri julkaisuissa.
	Konkreettiset toimenpiteet:	Tila:	Mittari:	Arviointi:

Lukion uuden linjan mainostaminen lehdissä, somessa ja jatko-opintoilloissa.

Toteutunut

Julkaisujen määrä: Toteuma 20,0, Tavoite 20,0

Tavoite on ylitetty, mutta tarkkaa määrää ei ole selvillä. Jokainen facebookin julkaisu tai mainos tavoittaa 1000–20000 katsojaa. DI-IT linjaa on erikseen mainostettu viidessä jatko-opintoinfossa seudullisesti. Lehtihaastattelu on julkaistu kerran, somen markkinointimainoksissa on DI-IT linja mainittu erikseen.

Konkreettiset toimenpiteet:

Tila:

Mittari:

Arviointi:

Osallistutaan jatko-opintoihin lähikuntien alueella.

Toteutunut

Jatko-opintoiltojen määrä: Toteuma 5,0, Tavoite 5,0

Viisi esittelyä pidetty jatko-opintoilloissa.

Konkreettiset toimenpiteet:

Tila:

Mittari:

Arviointi:

Yhtenäiskoulun ja lukion arvojen edistäminen ratkaisukeskeisellä, positiivisella ja eteenpäin menevällä otteella.

Toteutunut

Henkilökunnan koulutukset ja keskustelutilaisuudet asian edistämiseksi, määrä: Toteuma 10,0, Tavoite 10,0

Henkilökunnan iltapäiviä 2-3 kuukaudessa.

Tavoite:

Konkreettiset toimenpiteet:

Tila:

Mittari:

Arviointi:

2.3 Kunnan sivut ja muu julkinen materiaali uudistetaan uuden strategian mukaiseksi

Lukion mainosmateriaali uudistetaan kunnan viestintämateriaalin mukaiseksi.

Toteutunut

Uudistuksen toteuttaminen: Tavoite 1,0

Mainosmateriaali on päivitetty.

Tavoite:

Konkreettiset toimenpiteet:

Tila:

Mittari:

Arviointi:

2.6 Käytetään Karstulassa toimivia yrityksiä ja muita toimijoita Karstulan tunnetuksi tekemisessä

Jatketaan paikallisten yritysten kanssa yhteistyötä korkeakouluviikon yhteydessä. Kummiyrityksen tehtäväänto oppilaille yrityksen kehittämiseksi ratkotaan Innoflash ja

Toteutunut

Yrityskummin saaminen ja toiminnan toteutus: Toteuma 1,0, Tavoite 1,0

Yrityskummina on toiminut Wanhat Wehkeet.

Desing thinking -
menetelmillä.

**Konkreettiset
toimenpiteet:**

Tila:

Mittari:

Arviointi:

Opiskelijoiden
yritysvierailut

Toteutunut

Vierailujen määrä: Toteuma Yritysvierailuja tehtiin 1.
1,0, Tavoite 1,0

Ulkoiset ja sisäiset yht.	TP 2024	TA 2025	MUUTOS 2025	TA+ M 2025	TOT 2025	POIKK, €	POIKK, %
TOIMINTATUOTOT	18 844	9 500	11 000	20 500	19 818	-682	96,7 %
TOIMINTAKULUT	-908 297	-862 240	-66 000	-928 240	-911 438	16 802	98,2 %
TOIMINTAKATE	-889 453	-852 740	-55 000	-907 740	-891 620	16 120	98,2 %
Poistot ja arvonalentumiset	-1 633						
TILIKAUDEN TULOS	-891 086	-852 740	-55 000	-907 740	-891 620	16 120	98,2 %

2.3.5. KANSALAI SOPISTO

Tehtäväalueen tarkoitus:

Karstulan kansalaisopisto edistää kuntalaisten osaamista ja hyvinvointia järjestämällä kaikille ikäryhmille mahdollisuuksia kouluttautua ja harrastaa. Kansalaisopiston toiminnan pohjana ovat avoimuus, yhdenvertaisuus ja joustavuus.

Tehtäväalueen vastuhenkilö: kansalaisopiston rehtori.

Tehtäväalueen tiedot:

Kansalaisopisto on OKM:n järjestämislupaan perustuva vapaan sivistystyön oppilaitos, joka toimii myös Kyyjärven ja Kivijärven kunnissa yhteistoimintasopimuksen mukaisesti. Opetus on suunnattu ensisijaisesti aikuisille mutta toimii ikärajattomasti. Kansalaisopiston noin yli kahdeksassakymmenessä opintoryhmässä opiskeli vuonna 2025 kaikkiaan 745 opiskelijaa, moni heistä useammalla kurssilla. Sivutoimisia, määräaikaista opettajia eri kursseilla on vuosittain yli 50. Valtionosuutta kansalaisopisto saa toimintaansa varten 2838 vuosittaisen opetustunnin perusteella. Ylimenevältä tuntimäärältä kustannuksista vastaavat kokonaan kansalaisopiston ylläpitäjäkunnat.

Kuntastrategiaan perustuvat tavoitteet

2. Karstula kuuluu ja näkyy

Tavoite:	Konkreettiset toimenpiteet:	Tila:	Mittari:	Arviointi:
2.9. Kansalaisopiston kausikortit teemoitetaan ja tuodaan aktiivisesti osaksi kulttuuritarjontaa	Kevät- ja syyskonserttien lisäksi pyritään tuomaan harrastajien osaamista esille alueen yhteisöissä, juhlissa ja muissa tilaisuuksissa sekä päiväkot- ja kouluesityksiin.	Toteutunut	KKO mukana yhteistoteutuksissa eri paikoissa.: Lähtö 3,0, Toteuma 5,0, Tavoite 4,0	Kevät- ja joulukonsertit toteutettiin yhdessä Viitasalo-opiston Karstulassa opiskelevien soittajien kanssa. Kevätnäyttely pidettiin sekä Galleria Himmelissä että Oinoskylän kylätalossa ja Kyyjärven kirjastolla. Kuorot ja yhteissoittoryhmät esiintyivät omin konsertein eri puolilla toiminta-aluetta. Saarijärven kansalaisopiston kanssa yhteinen kansanmusiikkiryhmä työsti tallenteen, joka julkaistiin juuri vuoden 2025 päättyessä.
Konkreettiset toimenpiteet:		Tila:	Mittari:	Arviointi:
Kädentaitojen tuotteet tuodaan esille Galleria Himmelin näyttelyyn.		Toteutunut	Näyttely Galleria Himmelissä.: Lähtö 1,0, Toteuma 3,0, Tavoite 1,0	Toteutui näyttely Galleria Himmelissä, lisäksi Kyyjärvellä ja Oinoskylällä oli kädentaitojen näyttelyt.

Ulkoiset ja sisäiset yht.	TP 2024	TA 2025	MUUTOS 2025	TA+ M 2025	TOT 2025	POIKK, €	POIKK, %
TOIMINTATUOTOT	74 798	62 100	10 000	72 100	91 526	19 426	126,9 %
TOIMINTAKULUT	-327 224	-333 370	-10 000	-343 370	-344 102	-732	100,2 %
TOIMINTAKATE	-252 426	-271 270		-271 270	-252 576	18 694	93,1 %
TILIKAUDEN TULOS	-252 426	-271 270		-271 270	-252 576	18 694	93,1 %

Taiteen perusopetus

Ulkoiset ja sisäiset yht.	TP 2024	TA 2025	MUUTOS 2025	TA+ M 2025	TOT 2025	POIKK, €	POIKK, %
TOIMINTATUOTOT	972	2 100		2 100	366	-1 734	17,4 %
TOIMINTAKULUT	-2 471	-7 850		-7 850	-1 552	6 298	19,8 %
TOIMINTAKATE	-1 499	-5 750		-5 750	-1 186	4 564	20,6 %
TILIKAUDEN TULOS	-1 499	-5 750		-5 750	-1 186	4 564	20,6 %

Maksupalvelukoulutus

Ulkoiset ja sisäiset yht.	TP 2024	TA 2025	MUUTOS 2025	TA+ M 2025	TOT 2025	POIKK, €	POIKK, %
TOIMINTATUOTOT	1 855						
TOIMINTAKULUT	-2 332				-34	-34	
TOIMINTAKATE	-477				-34	-34	
TILIKAUDEN TULOS	-477				-34	-34	

2.3.6. MUSIIKKIOPISTOT

Tehtäväalueen tarkoitus:

Kunnalla on lakisääteinen velvoite järjestää taiteen perusopetuslain mukaista toimintaa kuntalaisille eri taidemuodoissa. Musiikin osalta tarjotaan laajan oppimäärän opetusta ostopalveluna Viitasalo-opistolta.

Tehtäväalueen vastuhenkilö: sivistysjohtaja

Tehtäväalueen tiedot:

Kunta järjestää opetuksen tarvitsemat tilat ja välineistöä Karstulassa tapahtuvaan opetukseen. Karstulan osuus Viitasalo-opiston vuositunneista on 23,2 %. Viitasalo-opistossa on nykyisin 21 karstusta lasta ja nuorta muskari- ja instrumenttiopinnoissa. Kunnan maksuosuus vuodelle 2025 muodostuu opetuksen ostopalvelusta sekä tilakustannuksista. Kunnalle kuuluva valtionosuus musiikin perusopetuksen tuottamiseen tuloutuu Viitasalo-opiston kautta.

Kuntastrategiaan perustuvat tavoitteet

2. Karstula kuuluu ja näkyy

Tavoite:	Konkreettiset toimenpiteet:	Tila:	Mittari:	Arviointi:
2.10. Musiikkiopiston oppilaat esiintyvät avoimissa tilaisuuksissa ja eri yhteyksissä.	Musiikkiopiston oppilaat ovat mukana kansalaisopiston tilaisuuksissa ja tapahtumissa	Toteutunut	Kevät- ja joulukonsertit yhdessä KKO:n kanssa.: Lähtö 2,0, Toteuma 2,0, Tavoite 2,0	Toteutui. Kevät- ja joulukonsertit toteutettiin yhdessä kansalaisopiston kanssa.
	Konkreettiset toimenpiteet:	Tila:	Mittari:	Arviointi:
	Musiikkiopiston toiminta näkyy päiväkodeissa ja koulussa vierailuin ja esityksin.	Toteutunut	Viitasalo-opiston koululaiskonsertti: Lähtö 1,0, Toteuma 1,0, Tavoite 1,0	Viitasalo-opiston oppilailla oli keväällä 2025 oma konsertti koululaisille.

Ulkoiset ja sisäiset yht.	TP 2024	TA 2025	MUUTOS 2025	TA+ M 2025	TOT 2025	POIKK, €	POIKK, %
TOIMINTAKULUT	-77 703	-74 940		-74 940	-66 869	8 071	89,2 %
TOIMINTAKATE	-77 703	-74 940		-74 940	-66 869	8 071	89,2 %
TILIKAUDEN TULOS	-77 703	-74 940		-74 940	-66 869	8 071	89,2 %

2.3.7. KIRJASTOPALVELUT

Tehtäväalueen tarkoitus:

Kirjasto toteuttaa kirjasto- ja tietopalveluja kirjastolain (29.12.2016/1492) mukaisesti.

Tehtäväalueen vastuhenkilö: kirjastonjohtaja

Tehtäväalueen tiedot:

Karstulan kirjasto kuuluu Keski-kimppaan, joka kattaa kaikki Keski-Suomen 22 kuntaa ja Pirkanmaalta Kuhmoisen. Yhteisen kirjastojärjestelmän, verkkokirjaston ja viikoittaisten aineistokuljetusten ansiosta kuntalaisten käytössä on yli 2 miljoonan niteen kirjastokokoelma oman kokoelman lisäksi. Lisäksi kuntalaiset pääsevät hyödyntämään 2024 toimintansa aloittanutta kuntien yhteistä, Kansalliskirjaston tuottamaa e-kirjastoa. E-kirjaston toiminta kehittyy edelleen ja se on toistaiseksi käytössä vain puhelinsovelluksena.

Vuoden 2025 ajan kirjasto asiointipiste on sijainnut kunnantalo Himmelin katutasossa, koska kirjaston oma rakennus (Koulutie 13) on ollut remontissa. Himmelin kirjastolla on ollut samat palveluajat kuin kirjastolla aiemminkin, joskaan omatoimiaikaa ei ole voitu järjestää. Karstulan kirjaston oma kirjakokoelma ei ole ollut lainattavissa, mutta Himmelin palvelupisteeltä on voinut noutaa verkon kautta varattuja kirjalainoja ja sinne on voinut palauttaa mistä tahansa Keski-kirjastosta lainattuja kirjoja. Pienehkö uutuuskirjojen kokoelma on ollut suoraan lainattavissa Himmelistä. Asiakkaille on ollut käytettävissä myös verkkoyhteyksin varustettu

tietokone ja tulostin. Digineuvontaa on annettu mahdollisuuksien mukaan. Himmelin tiloihin järjestyi myös pieni lehtilukutila. Lasten ja nuorten kirjastotoimintaa on toteutettu ns. jalkautuvana eli informaattikko on vierailut koulussa ja päiväkodeissa. Lukupiiritilaisuuksia on toteutettu mm. Kruukkilan kotiseututalossa. Syksyllä saatiin Koneen säätiön tuen turvin toteutettua myös kirjavierailu, tilaisuus oli Kruukkilan tiloissa.

Monipuolinen viestintä ja aineistoesittelyt, tapahtumat ja käyttäjäkoulutukset edistävät asiakkaiden kykyä käyttää kirjastoa monipuolisesti ja omatoimisesti. IKIS-luentojen toteuttaminen kirjastolla ei ollut mahdollista tilojen remontin takia sekä siksi, että luentoja järjestävä Jyväskylän Kesäyliopistoyhdistys muutti osallistumis- ja kustannuseriaatteitaan. Kirjaston ja kansalaisopiston kautta tiedotettiin asiakkaille mahdollisuudesta osallistua suoraan Jyväskylän Kesäyliopistoyhdistyksen verkkovälitteisille luennoille.

Yleisten kirjastojen tilastot julkaistaan vuosittain huhtikuussa ja ne löytyvät osoitteesta <https://tilastot.kirjastot.fi>.

Kuntastrategiaan perustuvat tavoitteet

2. Karstula kuuluu ja näkyy

Tavoite:	Konkreettiset toimenpiteet:	Tila:	Mittari:	Arviointi:
2.11. IKIS-luennot avoimena ja maksuttomana kuntalaisille kirjastolla	IKIS-luentojen maksuttomuus toteutetaan erikseen haettavalla opintotietoli -rahoituksella (OKM/kirjastopalvelut).	Ei toteutunut		Jyväskylän Kesäyliopiston tuottaman luentosarjan ehdot muuttuivat, eikä luentoja hankittu. Yhteistyö kirjaston kanssa ei olisi onnistunut kirjastotalon remontin takia.
	Konkreettiset toimenpiteet:	Tila:	Mittari:	Arviointi:
	IKIS-luentojen toteuttaminen yhdessä kansalaisopiston kanssa.	Ei toteutunut		Jyväskylän Kesäyliopiston tuottamien luentojen ehdot muuttuivat, eikä luentoja hankittu.
Tavoite:	Konkreettiset toimenpiteet:	Tila:	Mittari:	Arviointi:

2.12. Senioritoimintaa lisätään kirjastolla	Haetaan OKM:ltä hankerahoitusta kirjaston Senioritoiminta -hankkeelle. Hankerahoituksen turvin olisi järjestettävissä kirjailijavierailuja ja kotikirjastopalvelun aloittaminen mahdollistuisi.	Osittain toteutunut	Kirjailijavierailuihin osallistuneiden määrä: Lähtö 5,0, Toteuma 25,0, Tavoite 15,0 Kirjailijavierailujen määrä: Lähtö 1,0, Toteuma 1,0, Tavoite 2,0 Kotikirjastotoiminnan asiakkaiden määrä: Lähtö 1,0, Tavoite 3,0	Senioritoiminta - hankeavustus jäi hakematta lähinnä kirjaston peruskorjausremontin vuoksi, joka venyi odotettua pitemmälle ajalle. Kotikirjastopalvelutoiminnan aloitus siirtyy vuodelle 2026.
---	---	---------------------	--	---

Ulkoiset ja sisäiset yht.	TP 2024	TA 2025	MUUTOS 2025	TA+ M 2025	TOT 2025	POIKK, €	POIKK, %
TOIMINTATUOTOT	2 301	3 500		3 500	1 523	-1 977	43,5 %
TOIMINTAKULUT	-261 616	-274 740		-274 740	-247 757	26 983	90,2 %
TOIMINTAKATE	-259 315	-271 240		-271 240	-244 324	26 916	90,1 %
Poistot ja arvonalentumiset	-964	-800		-800	-723	77	90,4 %
TILIKAUDEN TULOS	-260 279	-272 040		-272 040	-245 047	26 993	90,1 %

2.3.8. KULTTUURI

Tehtäväalueen tarkoitus:

Laadukkaiden kulttuuripalvelujen järjestäminen paikkakunnalla asuvalle ja vierailevalle väestölle sekä kuntalaisten omaehtoisen kulttuuritoiminnan tukeminen ja kannustaminen. Laki kuntien kulttuuritoiminnasta (166/2019) uusittuna astui voimaan 1.3.2019

Tehtäväalueen vastuhenkilö: kulttuurivastaava

Tehtäväalueen tiedot:

Lain mukaan kunnan tehtävänä on järjestää kulttuuritoimintaa.

Tämän tehtävän toteuttamiseksi kunnan tulee:

- Edistää kulttuurin ja taiteen yhdenvertaista saatavuutta ja monipuolista käyttöä;
- luoda edellytyksiä ammattimaiselle taiteelliselle työlle ja toiminnalle;
- edistää kulttuurin ja taiteen harrastamista sekä niihin liittyvää kansalaistoimintaa;
- tarjota mahdollisuuksia kulttuurin ja taiteen eri muotojen ja alojen tavoitteelliseen taide- ja kulttuurikasvatukseen;
- edistää kulttuuriperinnön ylläpitämistä ja käyttöä sekä paikallista identiteettiä tukevaa ja kehittävää toimintaa;
- edistää kulttuuria ja taidetta osana asukkaiden hyvinvointia ja terveyttä, osallisuutta ja yhteisöllisyyttä sekä paikallista ja alueellista elinvoimaa;
- edistää kulttuurista vuorovaikutusta ja kansainvälistä toimintaa ja toteuttaa muita kulttuuriin ja taiteeseen liittyviä toimia. Kunnan tulee yllä mainittuja tehtäviä ja niihin liittyviä palveluita

järjestäessään ottaa huomioon paikalliset olosuhteet ja voimavarat sekä eri väestöryhmien tarpeet. Kunta voi järjestää kulttuuritoiminnan itse taikka yhteistyössä toisten kuntien kanssa tai muulla tavoin. Kuntien kulttuuritoiminnan järjestämisessä tulee olla riittävää ja monipuolista asiantuntijaosaamista.

Ulkoiset ja sisäiset yht.	TP 2024	TA 2025	MUUTOS 2025	TA+ M 2025	TOT 2025	POIKK, €	POIKK, %
TOIMINTATUOTOT	44 099	44 500		44 500	45 630	1 130	102,5 %
TOIMINTAKULUT	-113 233	-123 620		-123 620	-125 322	-1 702	101,4 %
TOIMINTAKATE	-69 134	-79 120		-79 120	-79 692	-572	100,7 %
TILIKAUDEN TULOS	-69 134	-79 120		-79 120	-79 692	-572	100,7 %

Käsityöalo

Käsityöalo mahdollistaa kuntalaisille käsityöperinteisiin ja -tekniikkoihin tutustumisen ja niiden toteuttamisen. Käsityöalo miljöönä sekä artesaanimyymälä samassa rakennuksessa ovat osaltaan Karstulan kulttuuriperintöä Heinon kaupan perinteiden jatkajana. Käsityöaloin toiminnalla toteutetaan kunnallisesta kulttuuritoiminnasta säädetyn lain (166/2019) tavoitteita. Tehtäväalueen vastuuhenkilönä toimii kulttuurivastaava.

Käsityöaloin toiminta täydentää koulujen ja kansalaisopiston tarjoamia kuntalaisten kädentaitojen omaehtoisia kehittämismahdollisuuksia. Käsityöaloin taitopajatoiminta järjestää ohjausta mm. kudonnan, kankaanpainannon ja huovutuksen parissa.

Myymälästä löytyy erilaisia materiaaleja käsitöiden tekoon, lisäksi se toimii uniikkina lahjatavaraliikkeenä sekä kunnan matkailuinfo- ja lupa-asiakirjojen lunastuspisteenä. Käsityöaloin myymälän myyntitilitoiminta mahdollistaa alueen kädentaitajille artesaani tuotteiden myynnin tuottamistavasta riippumatta. Käsityöalo tarjoaa mahdollisuuksia kaupan ja kädentaitoaloin työhäjoittelulle ja tukityöllistämiseksi.

Käsityöaloin toiminta on 1.8.2023 alkaen jaettu myymälätoimintaan, taitopajatoimintaan sekä muille tiloille käyttäville kustannuspaikoille, joista merkittävin on kansalaisopiston kudontakurssit.

Kuntastrategiaan perustuvat tavoitteet

1. Kestävästi omavarainen Karstula

Tavoite:	Konkreettiset toimenpiteet:	Tila:	Mittari:	Arviointi:
1.4. Kestävä talous	Käsityöaloin myymälä on avoinna työvoimakustannusten mahdollistamissa rajoissa. Lupa-asiakirjojen luovutuspalvelu pidetään kunnan palveluna.	Toteutunut	Myyntituotot, muutos edeltävään vuoteen: Toteuma 12 290,0, Tavoite 11 000,0	Myyntituotot ylittivät talousarviossa annetun luvun n. 10 %. Kesä-elokuussa sekä joulukuussa myymälä oli avoinna viitenä viikonpäivänä. Muina

aikoina myymälä oli auki kolmena viikonpäivänä.

Tavoite:	Konkreettiset toimenpiteet:	Tila:	Mittari:	Arviointi:
1.5. Koulutuksen, kasvatuksen ja kulttuurin kestävä omavaraisuus	Tuetaan kädentaitojen osaamista järjestämällä käsityötalolla perinteisten taitojen työpajoja. Kutomo on omatoimikutojille käytettävissä ympärivuotisesti. Kansalaisopiston kudontakurssit hyödyntävät myös kutomotiloja.	Toteutunut	Kädentaitotyöpajojen määrä/vuosi: Lähtö 4,0, Toteuma 3,0, Tavoite 4,0	Kädentaito-työpajatapahtumista toteutui ne, joihin saatiin vetäjä ja osallistujat. Kansalaisopistolla käytössä noin puolet talolla olevista kangaspuista, joista osa on kutomon tiloissa.

3. Hyvinvoiva Karstula

Tavoite:	Konkreettiset toimenpiteet:	Tila:	Mittari:	Arviointi:
3.3. Kunta vahvistaa harrastamisen edellytyksiä	Käsityötalon taitopajatoiminta on monipuolisesti kädentaidoista kiinnostuneille tarjolla.	Toteutunut	Käsityötalon muu käyttö myös myymälän aukiolon ulkopuolisena aikana: Toteuma 2,0, Tavoite 2,0	Omatoimisesti kutomossa kävijöiden määrä on vakioitunut, kutomo käytettävissä myös myymälän ollessa suljettuna.

	TP 2024	TA 2025	MUUTOS 2025	TA+ M 2025	TOT 2025	POIKK, €	POIKK, %
Käsityöalo							
TOIMINTAKULUT	0						
TOIMINTAKATE	0						
TILIKAUDEN TULOS	0						
Taitopajatoiminta							
TOIMINTATUOTOT	781	600		600	156	-444	26,1 %
TOIMINTAKULUT	-29 225	-31 200		-31 200	-30 187	1 013	96,8 %
TOIMINTAKATE	-28 444	-30 600		-30 600	-30 030	570	98,1 %
TILIKAUDEN TULOS	-28 444	-30 600		-30 600	-30 030	570	98,1 %
Käsityöalan myymälä							
TOIMINTATUOTOT	14 738	13 900		13 900	15 968	2 068	114,9 %
TOIMINTAKULUT	-28 600	-31 550		-31 550	-35 488	-3 938	112,5 %
TOIMINTAKATE	-13 863	-17 650		-17 650	-19 520	-1 870	110,6 %
TILIKAUDEN TULOS	-13 863	-17 650		-17 650	-19 520	-1 870	110,6 %

Taitopajatoiminta

Taitopajatoiminta on osa käsityöalolla tapahtuvaa kulttuuritoimintaa, joka toteuttaa kulttuuritoimilain 3 §:n velvoitteita (L kuntien kulttuuritoiminnasta 166/2019). Erilaisissa matalan kynnyksen osallistumisen mahdollistavissa kädentaitojen työpajatapahtumissa opastetaan sekä perinteisten että ajassa pinnalla olevien kädentaitojen kokeilemisessa. Taitopajatoiminnalla ylläpidetään paikallista kädentaitokulttuurin säilymistä ja edistetään sen mukautumista kuntalaisten arkeen.

Keskeisimmät taitopajatoiminnan muodot ovat omatoimisen kangaspuilla kutomisen mahdollistaminen sekä teemoitetut työpajatapahtumat koriste-, käyttö- ja kodintekstiilien valmistuksessa.

Taitopajatoiminnasta vastaa koulutettu tekstiilialan ammattilainen, tarvittaessa työpajoissa ohjaajina toimivat eri kädentaitojen erikoisosaajat.

Kuntastrategiaan perustuvat tavoitteet

2. Karstula kuuluu ja näkyy

Tavoite:

Konkreettiset
toimenpiteet:

Tila:

Mittari:

Arviointi:

2.1 Kunnan brändin kirkastaminen ja vetovoiman lisääminen	Taitopaja toimii paikallisen käsityöperinteen esilletuojana	Toteutunut	Teemapäivien työpajoihin osallistuneiden määrä: Lähtö 5,0, Toteuma 45,0 Teemapäiviä perinne­käsitöistä: Lähtö 1,0, Toteuma 4,0	Yhdessä myymälän kanssa järjestettiin pihakirppispäiviä kesäkaudella 2025. Karstulan käsityö­­talo tukee paikallista käsityöperinnettä erilaisin lyhytkurssein ja asiakasmaksullisin toiminnoin. Esimerkkeinä mainittakoon havukranssi-, huovutus- ja kynttilänvalmistusteemapäivät.
---	---	------------	---	--

Tavoite:	Konkreettiset toimenpiteet:	Tila:	Mittari:	Arviointi:
2.7 Tehtäväkohtaiset toimenpiteet tarvittaessa	Taitopajalla ylläpidetään kutomoa ja tekstiilityötilaa.	Toteutunut		Taitopajalla on useita kangaspuita asiakkaiden hyödynnettäväksi erilaisten tekstiilien kutomiseen. Tilasta löytyy myös ompelukoneita asiakkaiden omaan käyttöön maksua vastaan. Ompelutöitä voi myös teettää maksullisesti taitopajan työntekijällä. Taitopajatoiminnasta vastaa koulutettu tekstiilialan ammattilainen. Tarvittaessa työpajoissa ohjaajina toimivat eri kädentaitojen erikoisosaaajat. Toiminta on toteutunut suunnitelman mukaisesti.

Ulkoiset ja sisäiset yht.	TP 2024	TA 2025	MUUTOS 2025	TA+ M 2025	TOT 2025	POIKK, €	POIKK, %
TOIMINTATUOTOT	781	600		600	156	-444	26,1 %
TOIMINTAKULUT	-29 225	-31 200		-31 200	-30 187	1 013	96,8 %
TOIMINTAKATE	-28 444	-30 600		-30 600	-30 030	570	98,1 %
TILIKAUDEN TULOS	-28 444	-30 600		-30 600	-30 030	570	98,1 %

Käsityö­­talon myymälä

Käsityö­­talo­­lla toimii kädentaitotuotteiden myymälä. Osana kunnan kulttuuripalveluja myymälätoiminta toteuttaa kuntien kulttuuritoiminnasta säädetyn lain (166/2019) 3 §:n kohtia 2, 3, 5 ja 6.

Myyntituotteina ovat erilaiset Karstula-tuotteet sekä kunnan brändituotevalikoimasta että yksityishenkilöiden valmistamina teematuotteina. Valtaosa myytävistä tuotteista on myyntitileille tuotuja

kädentaitotuotteita käyttötekstiileistä lahjatavaroihin. Myymälässä ei myydä käytettyjä tuotteita. Vain rajatusti myydään teollisesti valmistettuja tuotteita, kuten erikoisemmat tekstiilityön materiaalit, matonkuteet ja -loimet sekä suppea valikoima tekstiilityön muita tarvikkeita. Myyntitilille otettavien tuotteiden laatu ja muut ominaisuudet ovat tuotteiden valmistajan vastuulla, joskin myymälätoiminnan sekä taitopajatoiminnan vastuuhenkilöt pyrkivät varmistamaan myytävien tuotteiden laadulliset ja tekniset ominaisuudet tarkoitustaan vastaaviksi. Myyntitilin muodostamiskorvaus (ns. hyllypaikkamaksu) pidettiin kohtuullisena, jotta myös mahdollisimman monella ei-ammattillisesti toimivalla kädentaitojen osaajalla oli mahdollisuus tuoda tuotteita myyntiin. Myyntitilituotteiden hinnoittelun perusteena on valmistajan ilmoittama ja hänelle tuotteen myynnistä hyvitetävä hinta sekä myymälän provisio-osuus (30 %). Muiden myytävien tuotteiden hinnoittelussa noudatetaan kaupan alan yleisiä hinnoittelu- ja katekäytäntöjä. Karstula-tuotteiden lisäksi myydyimpien tuotteiden joukossa olivat mm. yksilölliset villasukat, muut neuleet ja kodin somisteet. Kansalaisopiston kurssilaisille ja muille kangaspuilla kutoville myytiin aiempien vuosien tapaan huomattava määrä kuteita.

Käsityötalon myymälä toimii myös viranomaisen valtuuttamana lupa-asiakirjojen luovutuspisteenä, jonka vaatimusten mukaisesti on järjestetty myymälätilan turvallisuus ja henkilökunnan vuosittainen koulutus viranomaistehtävään.

Myymälätoiminnasta vastaa myyntityön kokemuksen omaava kulttuurityöntekijä, jolla on 50 % työaika tähän tehtävään. Käsityömyymälän vastuullisena viranhaltijana toimii kulttuurivastaava.

Kuntastrategiaan perustuvat tavoitteet

2. Karstula kuuluu ja näkyy

Tavoite:	Konkreettiset toimenpiteet:	Tila:	Mittari:	Arviointi:
2.1 Kunnan brändin kirkastaminen ja vetovoiman lisääminen	Käsityötalon myymälä toimii kädentaitajien tuotteille ja osaamiselle näkyvänä esilletulona	Toteutunut	Kädentaitojen edistäminen yhdessä taitopajan kanssa - Myymälä ja taitopaja järjestävät yhteisiä kädentaitojen teematapahtumia Myymälän aukioloajat palvelevat kuntalaisia - Kesäkaudeksi ja joulusesongille aukioloa laajennettu	Toteutui. Myymälän aukioloajat 1.6.-12.8.2025 sekä joulukaudella avoinna ti-la, muulloin ke-pe klo 10–17. Käsityötalon myymälässä on tarjolla mm. erilaisia käsityönä valmistettuja myyntitilituotteita, muualta hankittujen tilaustuotteiden lisäksi. Myyntitilituotteilla myymälästä on saatu houkutteleva, monipuolinen ja värikäs esillepano. Käsintehdyillä myyntitilituotteilla on myymälän valikoimasta valtaosa.

Ulkoiset ja sisäiset yht.	TP 2024	TA 2025	MUUTOS 2025	TA+ M 2025	TOT 2025	POIKK, €	POIKK, %
TOIMINTATUOTOT	14 738	13 900		13 900	15 968	2 068	114,9 %
TOIMINTAKULUT	-28 600	-31 550		-31 550	-35 488	-3 938	112,5 %
TOIMINTAKATE	-13 863	-17 650		-17 650	-19 520	-1 870	110,6 %
TILIKAUDEN TULOS	-13 863	-17 650		-17 650	-19 520	-1 870	110,6 %

Kulttuuritoimi

Kulttuuripalveluna toteutetaan kulttuurielämyksiä paikkakunnalla asuville ja vieraileville sekä tuetaan kuntalaisten omaehtoista kulttuuritoimintaa. Kunnan kulttuuritoiminta perustuu siitä annettuun lakiin (166/2019).

Kunnan kulttuuritoimintaan sisältyy kuntalaisille suunnattu taiteiden tarjonta tapahtumien ja galleriatoiminnan sekä kulttuuriperinteiden ylläpitämisen eri muodoissa. Kunnantalo Himmelin taidegalleria, käsityöalan taitopajatoiminta sekä myymälä, kotiseutu- ja itsenäisyysjuhlat, konsertit ja monitaiteiset tapahtumat, kuten FieandtFest, ovat vuosittain toteutettavia kulttuurityön muotoja.

Varhaiskasvatuksen ja koulun kulttuurityöhön linkittyviä toimintatapoja vahvistettiin, kun kulttuurityöntekijä kävi kuukausittain eri ryhmille pitämässä osallistavia musiikkituokioita. Myös koulun henkilöstössä yhdellä opettajalla on kulttuurivastuuhenkilön työnosuutta, mikä on joustavoittanut kalendaaristen yleisötapahtumien toteuttamista yhdessä perusopetuksen kanssa. Kulttuurityötä toteutetaan yhdessä yhdistysten ja järjestöjen kanssa, toimijoina osa-aikainen kulttuurityöntekijä (60 %) sekä hallinnollinen kulttuurivastaava (10 %).

Kuntastrategiaan perustuvat tavoitteet

2. Karstula kuuluu ja näkyy

Tavoite:	Konkreettiset toimenpiteet:	Tila:	Mittari:	Arviointi:
----------	--------------------------------	-------	----------	------------

2.1 Kunnan brändin
kirkastaminen ja
vetovoiman lisääminen

Kulttuuripalvelujen
tarjonnalla tavoitetaan sekä
kuntalaisia että kunnassa
vieraillevia.

Toteutunut

Kunnan järjestämiä
kulttuuritapahtumia /vuosi:
Lähti 3,0, Toteuma 7,0,
Tavoite 6,0

Kulttuuripalvelujen
tarjonnalla on tavoitettu
kuntalaisia ja kesäasukkaita
arvion mukaisesti.
Tavoitteiden
toteutumisessa on auttanut
some-markkinointi ja
ilmoittelu mm. kauppojen
ilmoitustauluilla.
Tapahtumapaikat ovat
olleet helposti
saavutettavia matalan
tulokynnyksen paikkoja
kuten torilla Kopeskaaren
luona, Himmelissä ja
Kruukkilassa. Suuri osa
tapahtumista on ollut
ilmaisia. Maksullisissa
tapahtumissa
osallistumismaksu on ollut
erittäin kohtuullinen ja
maksuissa on huomioitu
erilaiset asiakasryhmät.

**Konkreettiset
toimenpiteet:**

Tila:

Mittari:

Arviointi:

Kulttuuripalvelut on
mukana toteuttamassa
seutukunnallista näkyvyyttä
saavaa tapahtumaa

Toteutunut

Eri yhteistyötahojen kanssa
vireillä olevia tapahtumien
aihoita toteutetaan
resurssien
mahdollistamassa
aikataulussa. Vuonna 2025
ei pystytty toteuttamaan
uutta seutukunnallista
tapahtumaa.

Kulttuuripalvelut on ollut
mukana toteuttamassa
seutukunnallista näkyvyyttä
mm. yhteistyössä Karstulan
evangelisen opiston kanssa
sekä usein erilaisin
kulttuuritapahtumin
kuluneen vuoden mittaan.
Näitä ovat olleet mm.
erilaiset konsertit, lähes
kuukausittain vaihtuneet
näyttelyt Himmelissä,
kotiseutumuseotoiminta ja
pienimuotoiset
teatteriesitykset.
Kesäkarstusten
jokakesäinen
toritapahtuma, heinäkuinen
kotiseutujuhla,
yhteislauluillat sekä
syksyinen Fieandt Fest -
tapahtuma ovat myös olleet
tärkeä osa Karstulan
kulttuuripalveluiden
vuotuista toimintaa.

Ulkoiset ja sisäiset yht.	TP 2024	TA 2025	MUUTOS 2025	TA+ M 2025	TOT 2025	POIKK, €	POIKK, %
TOIMINTATUOTOT	28 580	30 000		30 000	29 505	-495	98,4 %
TOIMINTAKULUT	-55 408	-60 870		-60 870	-59 647	1 223	98,0 %
TOIMINTAKATE	-26 827	-30 870		-30 870	-30 142	728	97,6 %
TILIKAUDEN TULOS	-26 827	-30 870		-30 870	-30 142	728	97,6 %

2.3.9. NUORISOPALVELUT

Tehtäväalueen tarkoitus:

Nuorisopalveluiden tehtävä on tukea nuorten kasvua ja itsenäistymistä, edistää aktiivista kansalaisuutta sekä parantaa nuorten kasvu- ja elinolosuhteita.

Tehtäväalueen vastuhenkilö: Vastuualueen esihenkilönä toimii sivistysjohtaja.

Tehtäväalueen tiedot:

Nuorisopalveluiden toiminta perustuu nuorten terveiden elintapojen, päihteettömyyden, sosiaalisen vahvistamisen sekä turvallisen ja aktiivisen kasvuympäristön tukemiseen ja kehittämiseen ennaltaehkäisevällä tavalla. Menetelminä ovat ohjattu nuorisotilatoiminta sekä nuorten osallisuuden tukeminen ohjaamalla nuorisovaltuustotoimintaa, järjestämällä retkiä, leirejä ja tapahtumia itse sekä yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa.

Nuorisopalveluissa työskentelee yksi nuorisotyöntekijä, kaksi etsivää nuorisotyöntekijää sekä yksi koulunuorisotyöntekijä.

Kuntastrategiaan perustuvat tavoitteet

3. Hyvinvoiva Karstula

Tavoite:	Konkreettiset toimenpiteet:	Tila:	Mittari:	Arviointi:
3.1. Kunta osallistaa kuntalaisia kunnan kehittämiseen	Nuorisovaltuuston toiminta on aktiivista	Toteutunut	Nuorisovaltuuston edustaja on mukana päätöselimissä: Lähtö 3,0, Toteuma 3,0, Tavoite 3,0 Nuorisovaltuuston omia kokoontumisia on säännöllisesti: Lähtö 5,0, Toteuma 7,0, Tavoite 6,0	Nuorisovaltuusto kokoontui 7 kertaa. Nuorisovaltuuston edustajat osallistuivat toimielinten kokouksiin säännöllisesti. Nuorisotila Ässä oli avoinna 144 päivänä, kävijöitä keskimäärin 20 hlöä/pv. Retkiä Karstulan ulkopuolelle järjestettiin

neljä, niihin osallistui 65 nuorta.

Ulkoiset ja sisäiset yht.	TP 2024	TA 2025	MUUTOS 2025	TA+ M 2025	TOT 2025	POIKK, €	POIKK, %
TOIMINTATUOTOT	44 663	93 250		93 250	80 860	-12 390	86,7 %
TOIMINTAKULUT	-182 979	-256 310		-256 310	-213 190	43 120	83,2 %
TOIMINTAKATE	-138 317	-163 060		-163 060	-132 330	30 730	81,2 %
TILIKAUDEN TULOS	-138 317	-163 060		-163 060	-132 330	30 730	81,2 %

Nuorisotoiminta

Ulkoiset ja sisäiset yht.	TP 2024	TA 2025	MUUTOS 2025	TA+ M 2025	TOT 2025	POIKK, €	POIKK, %
TOIMINTATUOTOT		250		250		-250	
TOIMINTAKULUT	-71 932	-83 870		-83 870	-80 340	3 530	95,8 %
TOIMINTAKATE	-71 932	-83 620		-83 620	-80 340	3 280	96,1 %
TILIKAUDEN TULOS	-71 932	-83 620		-83 620	-80 340	3 280	96,1 %

Muu nuorten leiritoiminta

Ulkoiset ja sisäiset yht.	TP 2024	TA 2025	MUUTOS 2025	TA+ M 2025	TOT 2025	POIKK, €	POIKK, %
TOIMINTATUOTOT		10 000		10 000		-10 000	
TOIMINTAKULUT		-12 910		-12 910		12 910	
TOIMINTAKATE		-2 910		-2 910		2 910	
TILIKAUDEN TULOS		-2 910		-2 910		2 910	

Nuorisovaltuusto

Ulkoiset ja sisäiset yht.	TP 2024	TA 2025	MUUTOS 2025	TA+ M 2025	TOT 2025	POIKK, €	POIKK, %
TOIMINTAKULUT	-884	-2 700		-2 700	-1 448	1 252	53,6 %
TOIMINTAKATE	-884	-2 700		-2 700	-1 448	1 252	53,6 %
TILIKAUDEN TULOS	-884	-2 700		-2 700	-1 448	1 252	53,6 %

Tehtäväalueen tarkoitus:

Koulunuorisotyö on koulussa tapahtuvaa nuorisotyötä, jonka tehtävänä on tukea nuorten kasvua ja kehittymistä yhteisön jäsenenä. Koulunuorisotyön kohderyhmää ovat 5.–9. vuosiluokkien oppilaat. Toimintamuotoina ovat mm. välituntitoiminta, tukioppilastoiminta, ryhmäyttämiset, nivelvaiheen tukeminen ja kohtaamispaikat sekä pienryhmätoiminta. Koulunuorisotyötä ohjaa nuorisolaki.

Tehtäväalueen vastuuhenkilö: Koulunuorisotyöntekijän työnjohdollisena esihenkilönä toimii yhtenäiskoulun rehtori, ja hallinnollisena esihenkilönä sekä toiminnan vastuuhenkilönä sivistysjohtaja.

Tehtäväalueen tiedot:

Koulunuorisotyö on aloitettu Karstulassa lukuvuonna 2023–24 hankeavustuksen turvin, ja lukuvuodelle 2024–25 on saatu hakeavustus koulunuorisotyön kehittämistyöhön.

Kuntastrategiaan perustuvat tavoitteet**2. Karstula kuuluu ja näkyy**

Tavoite:	Konkreettiset toimenpiteet:	Tila:	Mittari:	Arviointi:
2.7 Koululaisten ääni kuuluviin	Tukioppilastoiminta aktivoituu	Toteutunut	toiminnassa mukana olevat oppilaat lkm.: Toteuma 6,0 Tavoite 6,0	Tukioppilaille järjestettiin perehdytyspäivä ja jatkuvaa ohjausta arjessa.

Ulkoiset ja sisäiset yht.	TP 2024	TA 2025	MUUTOS 2025	TA+ M 2025	TOT 2025	POIKK, €	POIKK, %
TOIMINTATUOTOT		23 000		23 000	23 764	764	103,3 %
TOIMINTAKULUT		-39 790		-39 790	-23 795	15 995	59,8 %
TOIMINTAKATE		-16 790		-16 790	-31	16 759	0,2 %
TILIKAUDEN TULOS		-16 790		-16 790	-31	16 759	0,2 %

2.3.11. ETSIVÄ NUORISOTYÖ**Tehtäväalueen tarkoitus:**

Etsivä nuorisotyö on 15–29-vuotiaille tarkoitettua ennaltaehkäisevää ja korjaavaa toimintaa. Sen tarkoituksena on tavoittaa tuen tarpeessa oleva nuori ja saattaa hänet oikeiden palveluiden piiriin, sekä ohjata nuorta löytämään oma polku elämässä etenemiseen. Etsivä nuorisotyö perustuu nuorisolakiin (10§-12§) ja saa valtiolta erityisavustusta toiminnan kuluihin. Karstulan etsivä nuorisotyö toimii myös Kannonkoskella ja Kyyjärvellä. Etsivä nuorisotyö tekee tiivistä yhteistyötä alueen eri toimijoiden kanssa ja kuuluu alueellisiin yhteistyöverkostoihin.

Tehtäväalueen vastuhenkilö: Vastuualueen esihenkilönä kahdelle etsivälle nuorisotyöntekijälle toimii sivistysjohtaja.

Tehtäväalueen tiedot:

Etsivän nuorisotyö on kaikille alle 29-vuotiaille saatavissa oleva matalan kynnyksen palvelu, jonka toiminnot ovat nuorelle vapaaehtoisia ja ilmaisia. Etsivä työ tukee nuoren hyvinvointia ja osallisuutta.

Kuntastrategiaan perustuvat tavoitteet

2. Karstula kuuluu ja näkyy

Tavoite:	Konkreettiset toimenpiteet:	Tila:	Mittari:	Arviointi:
2.8. NEET- nuorten ääni esille	Hankkeiden ohjausryhmät (kohderymänä ent. asiakkaat)	Toteutunut	Ohjausryhmiin osallistumisia: Lähtö 1,0, Toteuma 4,0, Tavoite 4,0	Alueellisen en-työn ohjausryhmä, työpajatoiminnan ohjausryhmä, Lasten ja nuorten palvelujen ohjausryhmä, oppilashuollon paikallinen ohjausryhmä.
	Konkreettiset toimenpiteet:	Tila:	Mittari:	Arviointi:
	Nuorten ohjaus- ja palveluverkostossa mukanaolo	Toteutunut	tapahtumien lkm: Lähtö 3,0, Toteuma 3,0, Tavoite 3,0	Toteutui suunnitelmien mukaisesti.
	Konkreettiset toimenpiteet:	Tila:	Mittari:	Arviointi:
	Toimintakuntien oppilashuoltoryhmiin osallistuminen	Toteutunut	tapahtumien lkm: Lähtö 4,0, Toteuma 4,0, Tavoite 4,0	Toimintakuntien oppilashuoltoryhmiin osallistuttiin pyydettyä.
	Konkreettiset toimenpiteet:	Tila:	Mittari:	Arviointi:
	Vanhempainiltoihin osallistuminen	Toteutunut	tapahtumien lkm: Lähtö 3,0, Toteuma 4,0, Tavoite 3,0	Kolmessa toimintakunnassa osallistuttiin vanhempainiltoihin suunnitelman mukaisesti.

	TP 2024	TA 2025	MUUTOS 2025	TA+ M 2025	TOT 2025	POIKK, €	POIKK, %
Etsivä nuorisotyö 3.9.2023-22.12.24							
TOIMINTATUOTOT	42 045						
TOIMINTAKULUT	-107 546						
TOIMINTAKATE	-65 500						
TILIKAUDEN TULOS	-65 500						
Etsivä nuorisotyö 23.12.24-31.1.2026							
TOIMINTATUOTOT	2 617	60 000		60 000	57 097	-2 903	95,2 %
TOIMINTAKULUT	-2 617	-117 040		-117 040	-107 608	9 432	91,9 %
TOIMINTAKATE	0	-57 040		-57 040	-50 511	6 529	88,6 %
TILIKAUDEN TULOS	0	-57 040		-57 040	-50 511	6 529	88,6 %

2.3.12. LIIKUNTAPALVELUT

Tehtäväalueen tarkoitus:

Kuntien liikuntapalveluista on säädetty liikuntalaissa (390/2015). Liikuntapalvelujen tehtävänä on edistää kuntalaisten liikunta-aktiivisuutta tarjoamalla tasa-arvoisesti monipuolisia mahdollisuuksia liikunnan harrastamiseen sekä huolehtia liikuntapaikkojen käyttökunnosta.

Tehtäväalueen vastuhenkilö: liikunnanohjaaja (sivistyspalvelukeskus) ja liikuntapaikkojen hoitajat (tekninen palvelukeskus).

Tehtäväalueen tiedot:

Liikuntapalveluja toteutetaan yhteistyössä kunnan ja kolmannen sektorin toimijoiden kanssa. Liikunta- ja ulkoilupaikkojen hoito järjestetään kunnan teknisen palvelukeskuksen työnä.

Kuntastrategiaan perustuvat tavoitteet

2. Karstula kuuluu ja näkyy

Tavoite:	Konkreettiset toimenpiteet:	Tila:	Mittari:	Arviointi:
----------	--------------------------------	-------	----------	------------

2.4 Karstulaan luodaan valtakunnallista näkyvyyttä saava tapahtuma	Liikuntapalvelut on mukana toteuttamassa laajempaa näkyvyyttä saavaa tapahtumaa.	Ei toteutunut	Kunnan liikuntapalvelut on osallisena maakunnallisen tai valtakunnallisen tapahtuman toteutuksessa.: Tavoite 1,0	Tavoite jäi toteutumatta henkilöstöresurssin puuttuessa. Toteutuu mahdollisesti myöhemmin.
--	--	---------------	--	--

Tavoite:	Konkreettiset toimenpiteet:	Tila:	Mittari:	Arviointi:
2.6 Käytetään Karstulassa toimivia yrityksiä ja muita toimijoita Karstulan tunnetuksi tekemisessä	Liikuntapalvelut tuottaa yhdessä kolmannen sektorin tai yritysten kanssa uudenlaisen ulkoilutapahtuman.	Ei toteutunut	Ulkoilutapahtuman toteutus: Tavoite 1,0	Tavoite jäi toteutumatta henkilöstöresurssin puuttuessa. Toteutuu mahdollisesti myöhemmin.

Ulkoiset ja sisäiset yht.	TP 2024	TA 2025	MUUTOS 2025	TA+ M 2025	TOT 2025	POIKK, €	POIKK, %
TOIMINTATUOTOT	6 183		1 700	1 700	7 050	5 350	414,7 %
TOIMINTAKULUT	-264 994	-278 040	-8 000	-286 040	-274 625	11 415	96,0 %
TOIMINTAKATE	-258 811	-278 040	-6 300	-284 340	-267 575	16 765	94,1 %
Poistot ja arvonalentumiset	-8 167	-9 200		-9 200	-29 494	-20 294	320,6 %
TILIKAUDEN TULOS	-266 978	-287 240	-6 300	-293 540	-297 069	-3 529	101,2 %

Liikuntatoiminta

Ulkoiset ja sisäiset yht.	TP 2024	TA 2025	MUUTOS 2025	TA+ M 2025	TOT 2025	POIKK, €	POIKK, %
TOIMINTATUOTOT	1 803				2 370	2 370	
TOIMINTAKULUT	-64 348	-74 380	7 000	-67 380	-60 275	7 105	89,5 %
TOIMINTAKATE	-62 545	-74 380	7 000	-67 380	-57 905	9 475	85,9 %
TILIKAUDEN TULOS	-62 545	-74 380	7 000	-67 380	-57 905	9 475	85,9 %

Liikuntapaikat

Ulkoiset ja sisäiset yht.	TP 2024	TA 2025	MUUTOS 2025	TA+ M 2025	TOT 2025	POIKK, €	POIKK, %
TOIMINTAKULUT	-184 414	-203 660		-203 660	-199 563	4 097	98,0 %
TOIMINTAKATE	-184 414	-203 660		-203 660	-199 563	4 097	98,0 %
Poistot ja arvonalentumiset	-8 167	-9 200		-9 200	-29 494	-20 294	320,6 %
TILIKAUDEN TULOS	-192 581	-212 860		-212 860	-229 057	-16 197	107,6 %

Koululaisten päiväleiri 2024

Ulkoiset ja sisäiset yht.	TP 2024	TA 2025	MUUTOS 2025	TA+ M 2025	TOT 2025	POIKK, €	POIKK, %
TOIMINTATUOTOT	4 380						
TOIMINTAKULUT	-16 232						
TOIMINTAKATE	-11 852						
TILIKAUDEN TULOS	-11 852						

Koululaisten päiväleiri 2025

Ulkoiset ja sisäiset yht.	TP 2024	TA 2025	MUUTOS 2025	TA+ M 2025	TOT 2025	POIKK, €	POIKK, %
TOIMINTATUOTOT			1 700	1 700	4 680	2 980	275,3 %
TOIMINTAKULUT			-15 000	-15 000	-14 787	213	98,6 %
TOIMINTAKATE			-13 300	-13 300	-10 107	3 193	76,0 %
TILIKAUDEN TULOS			-13 300	-13 300	-10 107	3 193	76,0 %

2.4. TEKNISEN TOIMEN PÄÄVASTUUALUE

Toimielin: Tekninen lautakunta

Teknisen lautakunnan tehtävänä on huolehtia, että tekninen palvelukeskus järjestää kuntastrategian mukaisesti viranomais-, tila-, kunnallistekniikka-, mittaus- ja yksityistiepalvelut.

Palvelukeskukset: Tekninen palvelukeskus

Teknisen palvelukeskuksen perustehtävänä on toteuttaa ja tukea kunnan sisäistä ja ulkoista palvelutuotantoa ja vastata oman toimialansa hallinnon, yhdyskuntateknisten palvelujen, kiinteistötoimen, kunnan rakennusvalvonnan, ympäristöhoidon viranomaistehtävistä ja jätehuollon valvontatehtävistä sekä vesi- ja viemärilaitoksen toiminnasta.

Päävastuualueen talousarvio sisältää tarkemmin esiteltävien eri tehtäväalueiden käyttötalouden lisäksi euromääräisesti pienet määrärahavaraudet väestönsuojeluun ja öljyvahinkojen torjuntaan.

Tilivelvollinen viranhaltija: tekninen johtaja

Päävastuualueet:

Tekninen hallinto, yhdyskuntatekniset palvelut, kiinteistöjen hallinto ja hoito, kunnan ympäristönsuojelun viranomaistehtävät, mittaus- ja yksityistiepalvelut, jätehuollon valvontatehtävät sekä vesi- ja viemärilaitoksen toiminta.

TALOUSARVION TOTEUTUMINEN LAUTAKUNTATASOLLA (ULKOISET JA SISÄISET ERÄT)

Ulkoiset	TP 2024	TA 2025	MUUTOS 2025	TA+ M 2025	TOT 2025	POIKK, €	POIKK, %
TOIMINTATUOTOT	2 754 132	2 422 530	130 400	2 552 930	2 631 379	78 449	103,1 %
Myyntituotot	872 100	852 760		852 760	898 116	45 356	105,3 %
Maksutuotot	5 039	5 500		5 500	12 651	7 151	230,0 %
Tuet ja avustukset	66 238	30 000		30 000	43 017	13 017	143,4 %
Muut toimintatuotot	1 810 755	1 534 270	130 400	1 664 670	1 677 595	12 925	100,8 %
Valmistus omaan käyttöön	90 033	99 000		99 000	100 559	1 559	101,6 %
TOIMINTAKULUT	-4 404 960	-4 154 090	8 600	-4 145 490	-4 230 382	-84 892	102,0 %
Henkilöstökulut	-1 100 872	-1 112 070	-35 000	-1 147 070	-1 155 458	-8 388	100,7 %
Palvelujen ostot	-1 073 941	-914 510	-137 600	-1 052 110	-1 088 033	-35 923	103,4 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-828 696	-791 060	5 200	-785 860	-812 574	-26 714	103,4 %
Avustukset	-110 038	-121 000	32 000	-89 000	-88 762	238	99,7 %
Muut toimintakulut	-1 291 413	-1 215 450	144 000	-1 071 450	-1 085 555	-14 105	101,3 %
TOIMINTAKATE	-1 560 795	-1 632 560	139 000	-1 493 560	-1 498 444	-4 884	100,3 %
Poistot ja arvonalentumiset	-1 694 181	-1 634 000		-1 634 000	-1 618 783	15 217	99,1 %
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 694 181	-1 634 000		-1 634 000	-1 618 783	15 217	99,1 %
TILIKAUDEN TULOS	-3 254 976	-3 266 560	139 000	-3 127 560	-3 117 228	10 332	99,7 %

Sisäiset	TP 2024	TA 2025	MUUTOS 2025	TA+ M 2025	TOT 2025	POIKK, €	POIKK, %
TOIMINTATUOTOT	2 195 639	2 188 940		2 188 940	2 080 251	-108 689	95,0 %
Myyntituotot	528 478	560 970		560 970	562 356	1 386	100,2 %
Muut toimintatuotot	1 667 161	1 627 970		1 627 970	1 517 895	-110 075	93,2 %
TOIMINTAKULUT	-346 581	-370 860		-370 860	-375 186	-4 326	101,2 %
Palvelujen ostot	-303 521	-341 390		-341 390	-339 983	1 407	99,6 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-30 130	-17 170		-17 170	-23 684	-6 514	137,9 %
Muut toimintakulut	-12 929	-12 300		-12 300	-11 518	782	93,6 %
TOIMINTAKATE	1 849 059	1 818 080		1 818 080	1 705 065	-113 015	93,8 %
TILIKAUDEN TULOS	1 849 059	1 818 080		1 818 080	1 705 065	-113 015	93,8 %

Ulkoiset ja sisäiset yht.	TP 2024	TA 2025	MUUTOS 2025	TA+ M 2025	TOT 2025	POIKK, €	POIKK, %
TOIMINTATUOTOT	4 949 771	4 611 470	130 400	4 741 870	4 711 630	-30 240	99,4 %
TOIMINTAKULUT	-4 751 541	-4 524 950	8 600	-4 516 350	-4 605 568	-89 218	102,0 %
TOIMINTAKATE	288 264	185 520	139 000	324 520	206 621	-117 899	63,7 %
Poistot ja arvonalentumiset	-1 694 181	-1 634 000		-1 634 000	-1 618 783	15 217	99,1 %
TILIKAUDEN TULOS	-1 405 917	-1 448 480	139 000	-1 309 480	-1 412 162	-102 682	107,8 %

2.4.1. TEKNISET PALVELUT

Tehtäväalueen tarkoitus:

Vastata sujuvasta päätöksenteosta lautakunta- ja virkamiestasolla kunnan strategioiden, hallintosäännön ja valtakunnallisten määräysten mukaan, huolehtia palvelukeskuksen toiminnan, talouden ja organisaation kehittämisestä sekä seurata toiminnan toteutuksia ja tuloksia. Hallinnon tehtävänä on myös huolehtia yhteyksistä ja yhteistyöstä muiden hallinnonalojen ja yhteistyötahojen kanssa.

Tehtäväalueen vastuuhenkilö: Tekninen johtaja

Perustelut ja informatiiviset tiedot:

Tekniseen hallintoon sisältyy keskeisten toimialojen toimisto- ja hallintotehtävät sekä kunnan rakennushankkeiden yleissuunnittelu, ohjaus ja valvonta.

Karstulan kunnan investointisuunnitelma ei toteutunut vuonna 2025 täysimääräisesti suurehkon hankkeiden määrän ja isojen hankkeiden eri vaiheiden pitkäkestoisuuden vuoksi.

Tekninen lautakunta kokoontui 11 kertaa, ja käsitteli kokouksissaan yhteensä 100 asiakohtaa.

Kuntastrategiaan perustuvat tavoitteet

1. Kestävästi omavarainen Karstula

Tavoite:	Konkreettiset toimenpiteet:	Tila:	Mittari:	Arviointi:
1.4. Kestävä talous	Seuranta säännöllistä	Toteutunut	Talouden seuranta säännöllisin kuukausitoteuman raportein tekniselle lautakunnalle: Lähtö 10,0, Toteuma 11,0, Tavoite 10,0	Tekninen lautakunta kokoontui ja seurasi talouden kuukausitoteumaa 11 kokouksessa.

2. Karstula kuuluu ja näkyy

Tavoite:	Konkreettiset toimenpiteet:	Tila:	Mittari:	Arviointi:
2.1 Kunnan brändin kirkastaminen ja vetovoiman lisääminen	Karstulan kunta haluaa mahdollistaa kuntalaisille omavaraisuutta lähiruuan tuotannossa.	Ei toteutunut	Tarjoamme kuntalaisille yhden alueen viljelyspalstoja ja/tai -laatikoita varten vuonna 2025.: Tavoite 1,0	Karstulan kunta tarjosi vuonna 2023 viljelyspalsta-alueen. Viljelyspalstoille ei kuitenkaan ollut enää kysyntää, joten alue ei ollut käytössä kesällä 2025.

Toimipaikka kunnantalo Himmeli ja toiminta-alueena koko Karstulan kunnan alue.

TALOUSARVIO TOTEUTUMINEN TEHTÄVÄALUETASOLLA (SISÄISET JA ULKOISET ERÄT):

	TP 2024	TA 2025	MUUTOS 2025	TA+ M 2025	TOT 2025	POIKK, €	POIKK, %
TOIMINTATUOTOT	3 146	2 300		2 300	130	-2 170	5,7 %
Myyntituotot	2 968	2 250		2 250	89	-2 161	4,0 %
Muut toimintatuotot	178	50		50	41	-9	82,2 %
Valmistus omaan käyttöön	5 233				6 129	6 129	
TOIMINTAKULUT	-144 862	-141 700		-141 700	-145 913	-4 213	103,0 %
Henkilöstökulut	-117 798	-118 200		-118 200	-118 496	-296	100,3 %
Palvelujen ostot	-22 831	-23 300		-23 300	-24 196	-896	103,8 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 327	-1 900		-1 900	-1 643	257	86,5 %
Muut toimintakulut	-1 906	1 700		1 700	-1 578	-3 278	-92,8 %
TOIMINTAKATE	-136 483	-139 400		-139 400	-139 653	-253	100,2 %
TILIKAUDEN TULOS	-136 483	-139 400		-139 400	-139 653	-253	100,2 %

2.4.2. TEKNINEN HALLINTO

Tehtäväalueen tarkoitus:

Tekninen hallinto vastaa sujuvasta päätöksenteosta lautakunta- ja virkamiestasolla kunnan strategian, hallintosäännön ja valtakunnallisten määräysten mukaan, huolehtii palvelukeskuksen toiminnan, talouden ja organisaation kehittämisestä sekä seuraa toiminnan toteutuksia ja tuloksia. Hallinnon tehtävänä on myös huolehtia yhteyksistä ja yhteistyöstä muiden hallinnonalojen ja yhteistyötahojen kanssa. Tekniseen hallintoon sisältyy keskeisten toimialojen toimisto- ja hallintotehtävät sekä kunnan rakennushankkeiden yleissuunnittelu/ohjaus ja valvonta.

Tehtäväalueen vastuhenkilö: tekninen johtaja

Perustelut ja informatiiviset tiedot:

Kunnan investointiohjelma ei toteutunut vuonna 2025 täysimääräisesti suuren hankkeiden määrän ja isojen hankkeiden eri vaiheiden pitkäkestoisuuden vuoksi. Toimipaikka kunnantalo Himmeli ja toiminta-alueena koko Karstulan kunnan alue.

TALOUSARVIO TOTEUTUMINEN TEHTÄVÄALUETASOLLA (SISÄISET JA ULKOISET ERÄT):

	TP 2024	TA 2025	MUUTOS 2025	TA+ M 2025	TOT 2025	POIKK, €	POIKK, %
TOIMINTATUOTOT	3 146	2 300		2 300	130	-2 170	5,7 %
Myyntituotot	2 968	2 250		2 250	89	-2 161	4,0 %
Muut toiminta-tuotot	178	50		50	41	-9	82,2 %
Valmistus omaan käyttöön	5 233				6 129	6 129	
TOIMINTAKULUT	-144 862	-141 700		-141 700	-145 913	-4 213	103,0 %
Henkilöstökulut	-117 798	-118 200		-118 200	-118 496	-296	100,3 %
Palvelujen ostot	-22 831	-23 300		-23 300	-24 196	-896	103,8 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 327	-1 900		-1 900	-1 643	257	86,5 %
Muut toimintakulut	-1 906	1 700		1 700	-1 578	-3 278	-92,8 %
TOIMINTAKATE	-136 483	-139 400		-139 400	-139 653	-253	100,2 %
TILIKAUDEN TULOS	-136 483	-139 400		-139 400	-139 653	-253	100,2 %

TALOUSARVION TOTEUTUMINEN KUSTANNUSPAIKOITTAIN (SISÄISET JA ULKOISET ERÄT)

Tekninen hallinto

Ulkoiset ja sisäiset yht.	TP 2024	TA 2025	MUUTOS 2025	TA+ M 2025	TOT 2025	POIKK, €	POIKK, %
TOIMINTATUOTOT	3 146	2 300		2 300	130	-2 170	5,7 %
TOIMINTAKULUT	-144 862	-141 700		-141 700	-145 913	-4 213	103,0 %
TOIMINTAKATE	-136 483	-139 400		-139 400	-139 653	-253	100,2 %
TILIKAUDEN TULOS	-136 483	-139 400		-139 400	-139 653	-253	100,2 %

2.4.3. MITTAUSTOIMINTA

Tehtäväalueen tarkoitus:

Mittaustoiminta huolehtii keskitetysti kunnan mittaustoimesta.

Tehtäväalueen vastuhenkilö: ympäristösihteeri/mittausteknikko

Perustelut ja informatiiviset tiedot:

Mittaustoimen käytössä oleva takymetrikalusto on vanhentunut. Neljän kunnan yhteinen GPS-mittauskalusto sekä kunnan oma mittausohjelmisto ovat käytössä. Kunnan omistamien maa-alueiden ja kaavojen maastoon merkitseminen, omien soranotto- ym. suunnitelmiin liittyvien maastomittausten tekeminen, uusien johtolinjojen kartoittaminen ja tallentaminen. Naapurikuntien tarvitsemat mittaukset yhteisellä mittauslaitteistolla laskutustyönä. Yksityisille tehtävät mittauspalvelut resurssien mukaan, lähinnä kunnan omiin hankkeisiin liittyvät palvelut.

GPS-mittauskaluston sopimuskunnat ovat Karstula, Kannonkoski, Kivijärvi, Kyyjärvi. Suurin mittaustoimen tehtävä oli Koivurannan teollisuusalueen infrahankkeen mittauksissa. Muita isoja töitä oli Kannonkosken Öijänniemen tonttien merkkäus ja Kivijärven vesijohtoverkoston päivityskartoitus. Saarijärven kaupungin maanmittausinsinööri valvoo asemakaavan pohjakartan kartoitusmittaukset ja hyväksyy pohjakartan.

Kuntastrategiaan perustuvat tavoitteet

1. Kestävästi omavarainen Karstula

Tavoite:	Konkreettiset toimenpiteet:	Tila:	Mittari:	Arviointi:
1.4. Kestävä talous	Mittauspalvelua tarjotaan kunnan omiin mittausstarpeisiin sekä yhteistyökunnille, yhteinen GPS-laite.	Toteutunut	Oman kunnan ja yhteistyökuntien mittaukset, %: Lähtö 100,0, Toteuma 95,0, Tavoite 100,0	Vuoden 2025 tarvittavat oman kunnan ja yhteistyökuntien mittaukset on toteutettu maastossa, mutta joitain mittauksia on käsittelemättä toimistolla.

TALOUSARVIO TOTEUTUMINEN TEHTÄVÄALUETASOLLA (SISÄISET JA ULKOISET ERÄT):

	TP 2024	TA 2025	MUUTOS 2025	TA+ M 2025	TOT 2025	POIKK, €	POIKK, %
TOIMINTATUOTOT	2 429	2 380		2 380	3 466	1 086	145,6 %
Myyntituotot	2 429	2 380		2 380	3 466	1 086	145,6 %
Valmistus omaan käyttöön	6 199				3 294	3 294	
TOIMINTAKULUT	-17 800	-23 350		-23 350	-19 462	3 888	83,3 %
Henkilöstökulut	-14 620	-14 660		-14 660	-15 892	-1 232	108,4 %
Palvelujen ostot	-2 852	-8 210		-8 210	-2 637	5 573	32,1 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-136	-330		-330	-784	-454	237,7 %
Muut toimintakulut	-192	-150		-150	-149	1	99,2 %
TOIMINTAKATE	-9 172	-20 970		-20 970	-12 702	8 268	60,6 %
TILIKAUDEN TULOS	-9 172	-20 970		-20 970	-12 702	8 268	60,6 %

TALOUSARVION TOTEUTUMINEN KUSTANNUSPAIKOITTAIN (SISÄISET JA ULKOISET ERÄT)**Mittaustoiminta**

Ulkoiset ja sisäiset yht.	TP 2024	TA 2025	MUUTOS 2025	TA+ M 2025	TOT 2025	POIKK, €	POIKK, %
TOIMINTATUOTOT	2 429	2 380		2 380	3 466	1 086	145,6 %
TOIMINTAKULUT	-17 800	-23 350		-23 350	-19 462	3 888	83,3 %
TOIMINTAKATE	-9 172	-20 970		-20 970	-12 702	8 268	60,6 %
TILIKAUDEN TULOS	-9 172	-20 970		-20 970	-12 702	8 268	60,6 %

2.4.4. YHDYSKUNTATEKNISET PALVELUT**Tehtäväalueen tarkoitus:**

Yhdyskuntatekniset palvelut huolehtivat kunnan hallinnoimien liikenneväylien ja yleisten alueiden kunnossapidosta, saneerauksesta ja uudisrakentamisesta kustannustehokkaasti turvallisuus ja ympäristö huomioiden. Tehtäväalueen vastuuhenkilönä toimii yhdyskuntateknikko.

Yhdyskuntatekniikan tehtävänä on liikenneväylien liikennöitävyyden varmistaminen, yleisten alueiden hoidon järjestäminen sekä kaatopaikkojen jälkihoidosta huolehtiminen. Tehtävä toteutetaan oman organisaation sekä julkisten ja yksityisten palveluntuottajien kanssa tehtävällä yhteistyöllä.

Tehtäväalueen vastuuhenkilö: Yhdyskuntateknikko, Ympäristösihteeri/mittausteknikko

Perustelut ja informatiiviset tiedot:

Kaavateitä, kunnan omistamia liikenneväyliä, puistoja ja ulkoilualueita rakennetaan ja ylläpidetään hyväksyttyjen tasovaatimusten pohjalta. Kaavateiden perusparannuksia ja päällystämisiä toteutetaan aluekokonaisuuksina.

Tievalaistuslinjoja rakennetaan ja ylläpidetään kirkonkylän alueella ja sivukylillä. Valoja valmistaudutaan uusimaan uudella valaisintekniikalla toimiviksi.

Ulkoliikuntapaikat, uimarannat ja uimapaidat, venevalkammat rakennetaan ja ylläpidetään yleisten tasovaatimusten pohjalta. Liikuntapaikkojen hoito tuotetaan ostopalveluna sivistyslautakunnalle.

Löytöeläinpalvelu, eläinten tilapäinen hoito, järjestetään ostopalveluna.

Kunnan omistamia **sora-alueita** ja **soravarastoja** hyödynnetään kunnan omissa rakennuskohteissa.

Konekeskus palvelee muita toimintoja: konetyön myynti ja laitteiden vuokraus kunnan omiin kohteisiin sekä yksityisille ja yhteisöille resurssien sallimissa puitteissa teknisen lautakunnan hyväksymin taksoin.

Jätehuollon osalta tehtävänä on Lampisuon suljetun kaatopaikka-alueen jälkitarkkailu.

Ajankohtaiset tie- ja yleisten alueiden suunnitelmat:

Vuoden 2025 aikana toteutettiin investointiohjelman mukaiset hankkeet/toimenpiteet.

Kuntastrategiaan perustuvat tavoitteet

2. Karstula kuuluu ja näkyy

Tavoite:	Konkreettiset toimenpiteet:	Tila:	Mittari:	Arviointi:
2.1 Kunnan brändin kirkastaminen ja vetovoiman lisääminen	Järjestetään yhteiset palaverit eri tahojen kanssa.	Toteutunut	Järjestetään yhteistyöpalaverit eri tahojen kanssa vähintään kaksi kertaa vuodessa.: Lähtö 1,0, Toteuma 2,0, Tavoite 2,0	Teknisen ja sivistyksen kanssa pidetty ulkoliikuntapaikkoja koskeva palaveri syksyisin ja keväisin.
	Konkreettiset toimenpiteet:	Tila:	Mittari:	Arviointi:
	Kunta kohottaa keskusta-alueen viihtyisyyttä.	Osittain toteutunut	Kunta toteuttaa keskustan puistojen ja yleisten alueiden tarvittavat peruskorjaukset ja siistimiset useamman vuoden toteutusajalla.	Laitettu keskusta-alueelle uusia kukkaistutuksia ja hoidettu vanhoja, poistettu vaaralliset puustot leikkialueelta ja raivattu risukoita.
	Konkreettiset toimenpiteet:	Tila:	Mittari:	Arviointi:
	Uuden teollisuusalueen infran rakentaminen.	Toteutunut	Infran rakentaminen mahdollistaa asemakaavan mukaisten teollisuus- ja liiketilojen tonttien käyttöönoton ja rakentamisen.: Lähtö 0,5, Toteuma 1,0, Tavoite 1,0	Uuden teollisuusalueen infran toteuttaminen aikataulussa vuoden 2025 loppuun mennessä.

TALOUSARVION TOTEUTUMINEN KUSTANNUSPAIKOITTAIN (SISÄISET JA ULKOISET ERÄT)

	TP 2024	TA 2025	MUUTOS 2025	TA+ M 2025	TOT 2025	POIKK, €	POIKK, %
Yhdyskuntatekniset palvelut							
TOIMINTATUOTOT	220 128	203 090		203 090	204 414	1 324	100,7 %
TOIMINTAKULUT	-598 499	-539 690	25 900	-513 790	-499 676	14 114	97,3 %
TOIMINTAKATE	-374 439	-336 600	25 900	-310 700	-294 695	16 005	94,8 %
Poistot ja arvonalentumiset	-301 466	-343 950		-343 950	-287 173	56 777	83,5 %
TILIKAUDEN TULOS	-675 905	-680 550	25 900	-654 650	-581 868	72 782	88,9 %
Kaavatiet							
TOIMINTATUOTOT					186	186	
TOIMINTAKULUT	-172 412	-157 850		-157 850	-142 652	15 198	90,4 %
TOIMINTAKATE	-172 055	-157 850		-157 850	-141 899	15 951	89,9 %
Poistot ja arvonalentumiset	-143 274	-143 000		-143 000	-129 596	13 404	90,6 %
TILIKAUDEN TULOS	-315 329	-300 850		-300 850	-271 495	29 355	90,2 %
Muut liikenneväylät							
Poistot ja arvonalentumiset	-1 129	-56 000		-56 000	-4 346	51 654	7,8 %
TILIKAUDEN TULOS	-1 129	-56 000		-56 000	-4 346	51 654	7,8 %
Kirkonkylän teiden valaistus							
TOIMINTATUOTOT	550						
TOIMINTAKULUT	-24 139	-18 000	-3 000	-21 000	-20 072	928	95,6 %
TOIMINTAKATE	-23 590	-18 000	-3 000	-21 000	-20 072	928	95,6 %
Poistot ja arvonalentumiset	-30 819	-32 100		-32 100	-37 672	-5 572	117,4 %
TILIKAUDEN TULOS	-54 408	-50 100	-3 000	-53 100	-57 744	-4 644	108,7 %
Sivukylien teiden valaistus							
TOIMINTAKULUT	-14 098	-8 150		-8 150	-9 307	-1 157	114,2 %
TOIMINTAKATE	-14 098	-8 150		-8 150	-9 307	-1 157	114,2 %
Poistot ja arvonalentumiset	-19 981	-23 000		-23 000	-18 994	4 006	82,6 %
TILIKAUDEN TULOS	-34 079	-31 150		-31 150	-28 302	2 848	90,9 %
Puistojen ja torien kp.							
TOIMINTATUOTOT	9 514				40	40	
TOIMINTAKULUT	-82 090	-85 330		-85 330	-79 554	5 776	93,2 %
TOIMINTAKATE	-72 576	-85 330		-85 330	-79 514	5 816	93,2 %
Poistot ja arvonalentumiset	-11 709	-12 300		-12 300	-22 729	-10 429	184,8 %
TILIKAUDEN TULOS	-84 284	-97 630		-97 630	-102 243	-4 613	104,7 %
TOIMINTATUOTOT	197 236	202 360		202 360	203 463	1 103	100,5 %
TOIMINTAKULUT	-133 138	-128 910		-128 910	-133 157	-4 247	103,3 %
TOIMINTAKATE	64 098	73 450		73 450	70 306	-3 144	95,7 %
Poistot ja arvonalentumiset	-64 098	-73 450		-73 450	-70 306	3 144	95,7 %
TILIKAUDEN TULOS	0						
Uimarantojen kunnossapito							
TOIMINTATUOTOT	734	730		730	725	-5	99,3 %
TOIMINTAKULUT	-7 904	-11 620		-11 620	-13 749	-2 129	118,3 %
TOIMINTAKATE	-7 170	-10 890		-10 890	-13 024	-2 134	119,6 %
Poistot ja arvonalentumiset	-4 153	-4 100		-4 100	-3 530	570	86,1 %
TILIKAUDEN TULOS	-11 323	-14 990		-14 990	-16 554	-1 564	110,4 %

Sora-alueet							
TOIMINTATUOTOT	2 565						
TOIMINTAKULUT	-3 175	-160	-3 100	-3 260	-3 444	-184	105,6 %
TOIMINTAKATE	-610	-160	-3 100	-3 260	-3 444	-184	105,6 %
TILIKAUDEN TULOS	-610	-160	-3 100	-3 260	-3 444	-184	105,6 %
Löytöeläimet							
TOIMINTAKULUT	-3 387	-3 450		-3 450	-3 387	63	98,2 %
TOIMINTAKATE	-3 387	-3 450		-3 450	-3 387	63	98,2 %
TILIKAUDEN TULOS	-3 387	-3 450		-3 450	-3 387	63	98,2 %
Varastot							
TOIMINTAKULUT					-28	-28	
TOIMINTAKATE					-28	-28	
Poistot ja arvonalentumiset	-5 517	-5 520		-5 520	-5 517	3	99,9 %
TILIKAUDEN TULOS	-5 517	-5 520		-5 520	-5 545	-25	100,5 %
Konekeskus							
TOIMINTATUOTOT	7 080	14 570		14 570	12 400	-2 170	85,1 %
TOIMINTAKULUT	-33 271	-36 720		-36 720	-34 451	2 269	93,8 %
TOIMINTAKATE	-22 617	-22 150		-22 150	-22 051	99	99,6 %
Poistot ja arvonalentumiset	-13 425	-6 620		-6 620	-10 284	-3 664	155,3 %
TILIKAUDEN TULOS	-36 042	-28 770		-28 770	-32 335	-3 565	112,4 %
Jätehuolto							
TOIMINTATUOTOT					68	68	
TOIMINTAKULUT	-6 176	-3 380		-3 380	-3 737	-357	110,6 %
TOIMINTAKATE	-6 176	-3 380		-3 380	-3 669	-289	108,6 %
Poistot ja arvonalentumiset	-107	-100		-100	-751	-651	750,6 %
TILIKAUDEN TULOS	-6 284	-3 480		-3 480	-4 420	-940	127,0 %

2.4.5. YKSITYISTIET

Tehtäväalueen tarkoitus:

Tehtäväalueen tavoitteena on kuntalaisten liikenneyhteyksien turvaaminen, tieolojen ja tieverkon kehittäminen sekä liikenneturvallisuustyön edistäminen.

Tehtäväalueen vastuhenkilö: ympäristösihteeri/mittausteknikko ja yhdyskuntateknikko.

Perustelut ja informatiiviset tiedot:

Yksityisteiden perusparannus- ja kunnostushankkeita tuetaan (1–2 tietä/vuosi). Valtionavustusta saaviin hankkeisiin annetaan kunnan avustusta enintään 10 % määrärahan puitteissa, muihin enintään 75 % erillisillä päätöksillä. Isoista hankkeista tehdään erillispäätökset. Tie kuntien omavastuuosuus vähintään 20 %.

Yksityisteiden kunnossapidon avustaminen, hoito- ja kustannustason seuranta ja tie kuntien toiminnan kehittäminen. Avustusperusteena tien vähimmäispituus 500 m ja vakituinen asunto tien varrella. Tehtävä toteutetaan pääosin omana työnä, yksikönnit ostopalveluna paikkakunnan palveluntuottajilta.

Valtion tiepolitiikan seuranta (tiehankkeet, yleisten teiden hoitotaso ja muutosesitykset). Liikenneturvallisuustyö suunnitelman mukaisilla painopistealueilla ja turvallisuusriskien kartoittaminen. Liikenneturvallisuustyöryhmä kokoontuu 1–2 kertaa vuodessa. Karstula osallistuu Pohjoisen Keski-Suomen liikenneturvallisuussuunnitelmien laadintaan.

Vuonna 2025 ei haettu yksityisteiden perusparannusavustuksia. Yksityisteiden kunnossapitoavustuksia maksettiin yhteensä 88 757 euroa. Avustusperusteena kunnossapidon avustukselle on tien varrella olevan vakituksen asunnon sijaan tien käyttö läpikulkutienä, tällöinkin tien tulee olla vähintään 500 m pitkä. Yksiköinnit eivät kuulu muutoinkaan kunnan tehtäviin, vaan ne kuuluvat kyseessä olevan tiekunnan tehtäviin.

Kuntastrategiaan perustuvat tavoitteet

2. Karstula kuuluu ja näkyy

Tavoite:	Konkreettiset toimenpiteet:	Tila:	Mittari:	Arviointi:
2.1 Kunnan brändin kirkastaminen ja vetovoiman lisääminen	Infran pitäminen hyvässä kunnossa myös haja-asutusalueella, kunta avustaa yksityisteitä kunnossapidossa ja perusparannushankkeissa.	Toteutunut	Toteutuneet kunnossapitoavustukset, %: Lähtö 96,0, Toteuma 97,0, Tavoite 100,0 Toteutuneet perusparannushankkeet, kpl.: Tavoite 1,0	Kunnossapitoavustusten seuranta: 1/3 tukea saavista yksityisteistä tarkastetaan vuosittain. Kahdelle yksityistielle ei maksettu kunnossapitoavustusta, koska ne eivät olleet toimittaneet tilitietojaan useaan vuoteen. Viime vuonna ei toteutettu yksityisteiden perusparannushankkeita.

TALOUSARVIO TOTEUTUMINEN TEHTÄVÄALUETASOLLA (SISÄISET JA ULKOISET ERÄT):

	TP 2024	TA 2025	MUUTOS 2025	TA+ M 2025	TOT 2025	POIKK, €	POIKK, %
TOIMINTAKULUT	-114 939	-126 220	32 000	-94 220	-94 354	-134	100,1 %
Henkilöstökulut	-4 873	-4 970		-4 970	-5 297	-327	106,6 %
Palvelujen ostot	-28	-200		-200	-263	-63	131,5 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		-50		-50	-32	18	64,9 %
Avustukset	-110 038	-121 000	32 000	-89 000	-88 762	238	99,7 %
TOIMINTAKATE	-114 939	-126 220	32 000	-94 220	-94 354	-134	100,1 %
TILIKAUDEN TULOS	-114 939	-126 220	32 000	-94 220	-94 354	-134	100,1 %

2.4.6. KIINTEISTÖJEN HALLINTO

Tehtäväalueen tarkoitus:

Hallinnoi, hoitaa, kunnostaa ja ylläpitää kunnan omistamia kiinteistöjä, huolehtia kiinteistöjen arvon säilymisestä ja kiinteistöjen soveltumisesta käyttötarkoitukseensa.

Tehtäväalueen vastuuhenkilö: kiinteistöinsinööri, tekninen johtaja

Perustelut ja informatiiviset tiedot:

”Kiinteistöllä tarkoitetaan kiinteistörekisteriin kiinteistönä merkittyä maa- tai vesialueen omistuksen yksikköä. Kiinteistöön kuuluvat sillä sijaitsevat kiinteistön omistajan omistamat rakennukset ja kiinteät laitteet.” Tilastokeskus.

Kunnan suorassa omistuksessa on noin 200 kiinteistöä, joilla sijaitsee noin 90 rakennusta. Rakennusten yhteenlaskettu kerrosala on noin 44 000 m² ja tilavuus 207 400 m³. Kirjanpidollisesti kiinteistöt on jaettu teollisuuskiinteistöihin, sivistystoimen, sosiaali- ja terveystoimen, muihin vuokrattaviin kiinteistöihin sekä vesi- ja viemärlaitoksen kiinteistöihin. Rakennusten kunto vaihtelee kohteittain.

Kiinteistöhallinnon vastuulla on huoltaa, korjata ja rakennuttaa kunnan palveluja ylläpitävät tilat. Vastuualue kuuluu tekniselle palvelukeskukselle. Päävastuussa ovat tekninen johtaja rakentamattomista kiinteistöistä ja uudiskohteista, yhdyskuntateknikko vesi- ja viemärlaitoksen sekä liikuntapaikkojen kiinteistöistä ja kiinteistöinsinööri muista kiinteistöistä. Toisten palvelukeskusten toimijat ovat kunnan tiloissa sisäisellä vuokralla. Muita vuokralaisia ovat muun muassa Keski-Suomen Hyvinvointialue ja useat elinkeinonharjoittajat sekä yksityiset henkilöt.

Tulevina vuosina tullaan panostamaan rakennusten ylläpitoon ja huoltoon jo käyttöönotosta lähtien. Käyttäjien ja huollosta vastaavien perehdyttäminen, digitaalinen huoltokirja ja nettivalvomo luovat mahdollisuudet onnistumiseen. Ostopalveluna olevan kiinteistönhoidon tukena toimii kouluisäntä/talonmies.

Vuonna 2025 kirjaston peruskorjaus vietiin loppuun rakentamisen osalta.

Valmistauduttiin Ropotin peruskorjaukseen sekä tilamuutoksiin työpajan toimintoja varten kilpailuttamalla talotekniset urakat.

Vanhan terveysaseman purkamiseen varattiin 500 000 € vuoden 2026 talousarvioon.

Vastaanottohallin lämmitystaparemonttia ei toteutettu.

Uudelleen koulutettiin yksi kunnan työntekijä kiinteistönhoitajaksi oppisopimuksella.

Siivouspalvelut

Tehtäväalueen tarkoitus on tuottaa tarvittavat siivouspalvelut. Siivouspalvelut siirtyivät 1.1.2023 alkaen teknisen johtajan vastuualueelle.

Siivouspalvelu huolehtii Yhtenäiskoulun, kirjaston, päiväkotien, liikuntahallin, Himmelin, Kruukkilan, Ropotin, nuorisotilan ja Heikintuvan, jätevedenpuhdistamon valvomon ja liikuntapaikkojen pukutilojen puhtaanapidosta siivoustyön mitoituksen mukaisesti. Siivouspalvelut toteutetaan omana palvelutuotantona, pienessä määrin käytetään ostopalvelua. Siivouspalvelut tuotetaan ja hankitaan keskitetysti tehokkaan suunnittelun ja siivousmitoituksen mukaisesti laatutaso huomioiden.

Siivouspalveluiden toimintaa ohjataan kestävän kehityksen näkökulmat huomioiden, hyödyntämällä uusia teknologisia ratkaisuja sekä kehittämällä uusia tehokkaita toimintatapoja.

Kuntastrategiaan perustuvat tavoitteet

2. Karstula kuuluu ja näkyy

Tavoite:	Konkreettiset toimenpiteet:	Tila:	Mittari:	Arviointi:
2.1 Kunnan brändin kirkastaminen ja vetovoiman lisääminen	Kunnan tärkeimmistä kiinteistöistä tehdään lyhyet esittelyt kunnan nettisivuille.	Osittain toteutunut	Esittelyt tehty.: Toteuma 0,1, Tavoite 1,0	Työ on aloitettu
	Konkreettiset toimenpiteet:	Tila:	Mittari:	Arviointi:
	Liikuntahallille hankitaan suojamatto tapahtumien järjestämisen mahdollistamiseksi.	Toteutunut	Hankinta tehty.: Toteuma 1,0, Tavoite 1,0	Matot hankittiin ja niitä käytettiin joulumessuilla.

3. Hyvinvoiva Karstula

Tavoite:	Konkreettiset toimenpiteet:	Tila:	Mittari:	Arviointi:
3.2. Kunta panostaa kaikkien kuntalaisten hyvinvointiin	Kiinteistönhallinto ja -hoito toteutetaan laadukkaasti.	Toteutunut	Asiakastyytyväisyyskyselyt toteutetaan kaikille asiakasryhmille kerran vuodessa.: Toteuma 1,0, Tavoite 1,0	Asiakastyytyväisyyskysely toteutettiin.
	Konkreettiset toimenpiteet:	Tila:	Mittari:	Arviointi:
	Siivouspalvelut toteutetaan laadukkaasti palvelusopimusten mukaisina	Toteutunut	Asiakastyytyväisyyskyselyt toteutetaan kaikille asiakasryhmille kerran vuodessa.: Lähtö 1,0, Toteuma 1,0, Tavoite 1,0	Siivouspalveluiden asiakastyytyväisyyskysely toteutettiin vuoden 2025 osalta kaikille asiakasryhmille. Tulokset olivat parantuneet edellisen vuoden asiakastyytyväisyyskyselyn tuloksiin verrattuna.

TALOUSARVIO TOTEUTUMINEN TEHTÄVÄALUETASOLLA (SISÄISET JA ULKOISET ERÄT):

	TP 2024	TA 2025	MUUTOS 2025	TA+ M 2025	TOT 2025	POIKK, €	POIKK, %
TOIMINTATUOTOT	3 760 708	3 476 380	130 400	3 606 780	3 513 083	-93 697	97,4 %
Myyntituotot	291 591	303 350		303 350	304 889	1 539	100,5 %
Tuet ja avustukset	16 035	15 000		15 000	16 373	1 373	109,2 %
Muut toimintatuotot	3 453 082	3 158 030	130 400	3 288 430	3 191 821	-96 609	97,1 %
Valmistus omaan käyttöön	69 666	99 000		99 000	90 568	-8 432	91,5 %
TOIMINTAKULUT	-3 063 436	-2 928 560	14 700	-2 913 860	-2 979 897	-66 037	102,3 %
Henkilöstökulut	-489 988	-503 850	-35 000	-538 850	-530 187	8 663	98,4 %
Palvelujen ostot	-685 596	-649 580	-96 500	-746 080	-784 301	-38 221	105,1 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-594 603	-547 850	2 200	-545 650	-578 945	-33 295	106,1 %
Muut toimintakulut	-1 293 250	-1 227 280	144 000	-1 083 280	-1 086 465	-3 185	100,3 %
TOIMINTAKATE	766 938	646 820	145 100	791 920	623 754	-168 166	78,8 %
Poistot ja arvon alentumiset	-1 060 355	-938 500		-938 500	-958 265	-19 765	102,1 %
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 060 355	-938 500		-938 500	-958 265	-19 765	102,1 %
TILIKAUDEN TULOS	-293 416	-291 680	145 100	-146 580	-334 511	-187 931	228,2 %

TALOUSARVION TOTEUTUMINEN KUSTANNUSPAIKOITTAIN (SISÄISET JA ULKOISET ERÄT)

	TP 2024	TA 2025	MUUTOS 2025	TA+ M 2025	TOT 2025	POIKK, €	POIKK,%
Kiinteistöjen hallinto							
TOIMINTAKULUT	-74 737	-80 650		-80 650	-77 728	2 922	96,4 %
TOIMINTAKATE	-74 737	-80 650		-80 650	-77 728	2 922	96,4 %
TILIKAUDEN TULOS	-74 737	-80 650		-80 650	-77 728	2 922	96,4 %
Teollisuuskiinteistöt							
TOIMINTATUOTOT	622 641	481 310	13 500	494 810	500 901	6 091	101,2 %
TOIMINTAKULUT	-210 335	-142 680	9 300	-133 380	-166 751	-33 371	125,0 %
TOIMINTAKATE	412 306	338 630	22 800	361 430	334 150	-27 280	92,5 %
Poistot ja arvonalentumiset	-278 420	-262 670		-262 670	-262 267	403	99,8 %
Suunnitelman mukaiset poistot	-278 420	-262 670		-262 670	-262 267	403	99,8 %
TILIKAUDEN TULOS	133 885	75 960	22 800	98 760	71 884	-26 876	72,8 %
Sosiaali- ja teveyshoitojen kiinteistöt							
TOIMINTATUOTOT	653 544	604 620	32 000	636 620	638 001	1 381	100,2 %
TOIMINTAKULUT	-533 473	-528 570	58 000	-470 570	-482 257	-11 687	102,5 %
TOIMINTAKATE	120 071	76 050	90 000	166 050	155 744	-10 306	93,8 %
Poistot ja arvonalentumiset	-82 853	-47 400		-47 400	-46 154	1 246	97,4 %
Suunnitelman mukaiset poistot	-82 853	-47 400		-47 400	-46 154	1 246	97,4 %
TILIKAUDEN TULOS	37 217	28 650	90 000	118 650	109 590	-9 060	92,4 %
Sivistystoimen kiinteistöt							
TOIMINTATUOTOT	1 698 689	1 648 990	50 200	1 699 190	1 584 740	-114 450	93,3 %
TOIMINTAKULUT	-1 453 926	-1 432 560	19 400	-1 413 160	1 430 846	-17 686	101,3 %
TOIMINTAKATE	244 763	216 430	69 600	286 030	153 894	-132 136	53,8 %
Poistot ja arvonalentumiset	-319 203	-258 010		-258 010	-226 614	31 396	87,8 %
Suunnitelman mukaiset poistot	-319 203	-258 010		-258 010	-226 614	31 396	87,8 %
TILIKAUDEN TULOS	-74 440	-41 580	69 600	28 020	-72 720	-100 740	-259,5 %
Muut vuokrattavat kiinteistöt							
TOIMINTATUOTOT	507 222	438 410	34 700	473 110	486 041	12 931	102,7 %
TOIMINTAKULUT	-511 090	-460 030	-72 000	-532 030	-550 091	-18 061	103,4 %
TOIMINTAKATE	65 798	77 380	-37 300	40 080	26 519	-13 561	66,2 %
Poistot ja arvonalentumiset	-379 878	-370 420		-370 420	-423 231	-52 811	114,3 %
Suunnitelman mukaiset poistot	-379 878	-370 420		-370 420	-423 231	-52 811	114,3 %
TILIKAUDEN TULOS	-314 080	-293 040	-37 300	-330 340	-396 712	-66 372	120,1 %
Siivouspalvelut							
TOIMINTATUOTOT	278 613	303 050		303 050	303 400	350	100,1 %
TOIMINTAKULUT	-279 875	-284 070		-284 070	-272 225	11 845	95,8 %
TOIMINTAKATE	-1 262	18 980		18 980	31 175	12 195	164,3 %
TILIKAUDEN TULOS	-1 262	18 980		18 980	31 175	12 195	164,3 %

2.4.7. VESI- JA VIEMÄRILAITOS

Tehtäväalueen tarkoitus:

Vesi- ja viemärlaitoksen tehtävänä on hoitaa keskitetty talousveden hankinta ja jakelu sekä viemärlaitostoiminta määritellyillä toiminta- ja kehittämisalueilla, kunnan omistaman vesihuoltoverkoston ja sen laitteistojen hoitaminen, rakentaminen ja saneeraaminen. Vesi- ja viemärlaitostoiminta toteutetaan kunnan omana työnä.

Tehtäväalueen vastuhenkilö: yhdyskuntateknikko

Perustelut ja informatiiviset tiedot:

Talousarviossa toiminta on eriytetty laskennalliseksi taseyksiköksi. Vesihuoltolaitoksen eriytetty tulos- ja rahoituslaskelma on talousarviokirjan kohdassa 6. Vesi- ja viemärlaitoksen vastuuhenkilönä toimii yhdyskuntateknikko. Vesi- ja viemärlaitoksella on kunnan alueella kuusi vedenottamoa, vuonna 2025 toimitettiin vettä noin $183\,000\text{ m}^3$ ja vesisopimuksia noin 1670 kpl. Kuivattu puhdistamoliete kompostoidaan toistaiseksi aumakompostointialueella Peränevalla. Vesi- ja viemärlaitos tarjoaa suunnittelu- ja rakentamispalveluja kunnan muille palvelukeskuksille, yksityisille ja yhteisöille resurssien sallimissa puitteissa lautakunnan hyväksymin taksoin.

Ajankohtaiset vesihuollon suunnitelmat ja toteutukset:

Uuden vedenottamon suunnittelu. Vesi- ja viemärlaitoksen automaation laajentaminen jatkuu. Hulevesijärjestelmien suunnittelua jatketaan ja aloitetaan toteutuksen ensimmäinen vaihe. Vesijohtoverkoston runkoventtiilien saneeraus. Vesihuoltolaitoksen kyber- ja toimintaturvallisuuden parantaminen.

Uuden vedenottamon suunnittelun valmistelu jatkuu. Hulevesien virtaumien kartoitus vuotomittausten avulla. Uusien vesiliittymien rakentaminen sekä irtisanoutuneiden verkostosta irrottaminen.

Kuntastrategiaan perustuvat tavoitteet

4. Elinvoimainen Karstula

Tavoite:	Konkreettiset toimenpiteet:	Tila:	Mittari:	Arviointi:
4.4. Kunta vahvistaa ja kehittää digitalisaatiota	Kunta kehittää vesi- ja viemärlaitoksen automaatiojärjestelmiä ja kyberturvallisuutta	Osittain toteutunut	Automaation laajennuksen toinen vaihe, kun saneerattu ja laajennettu jätevedenpuhdistamo on valmistunut 2023. Kyber- ja toimintaturvallisuutta parannetaan.: Toteuma 0,3, Tavoite 1,0	Automaatiojärjestelmää saneerattu yhdellä vedenottamalla ja yhteyksiä varmistettu kahdella uudella mastolla.

Toimipaikkana kunnantalo Himmeli, vesilaitokset ja jätevedenpuhdistamo. Toiminta-alueena koko Karstulan kunnan alue.

TALOUSARVIO TOTEUTUMINEN TEHTÄVÄALUETASOLLA (SISÄISET JA ULKOISET ERÄT):

	TP 2024	TA 2025	MUUTOS 2025	TA+ M 2025	TOT 2025	POIKK, €	POIKK, %
TOIMINTATUOTOT	954 445	903 290		903 290	960 622	57 332	106,3 %
Myyntituotot	911 286	887 290		887 290	937 469	50 179	105,7 %
Tuet ja avustukset	26 632	15 000		15 000	22 764	7 764	151,8 %
Muut toimintatuotot	16 528	1 000		1 000	389	-611	38,9 %
Valmistus omaan käyttöön	5 003						
TOIMINTAKULUT	-624 976	-543 430	-23 000	-566 430	-621 480	-55 050	109,7 %
Henkilöstökulut	-264 311	-254 520		-254 520	-275 919	-21 399	108,4 %
Palvelujen ostot	-155 175	-95 230	-23 000	-118 230	-155 972	-37 742	131,9 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-198 709	-193 680		-193 680	-183 752	9 928	94,9 %
Muut toimintakulut	-6 782				-5 836	-5 836	
TOIMINTAKATE	334 472	359 860	-23 000	336 860	339 142	2 282	100,7 %
Poistot ja arvonalentumiset	-332 360	-332 170		-332 170	-344 626	-12 456	103,7 %
Suunnitelman mukaiset poistot	-332 360	-332 170		-332 170	-344 626	-12 456	103,7 %
TILIKAUDEN TULOS	2 112	27 690	-23 000	4 690	-5 484	-10 174	-116,9 %

TALOUSARVION TOTEUTUMINEN KUSTANNUSPAIKOITTAIN (SISÄISET JA ULKOISET ERÄT)

Vesilaitos

Ulkoiset ja sisäiset yht.	TP 2024	TA 2025	MUUTOS 2025	TA+ M 2025	TOT 2025	POIKK, €	POIKK, %
TOIMINTATUOTOT	448 368	424 970		424 970	454 027	29 057	106,8 %
TOIMINTAKULUT	-251 355	-238 520		-238 520	-244 495	-5 975	102,5 %
TOIMINTAKATE	198 353	186 450		186 450	209 532	23 082	112,4 %
Poistot ja arvonalentumiset	-54 881	-59 150		-59 150	-69 808	-10 658	118,0 %
TILIKAUDEN TULOS	143 472	127 300		127 300	139 725	12 425	109,8 %

Viemärlaitos

	TP 2024	TA 2025	MUUTOS 2025	TA+ M 2025	TOT 2025	POIKK, €	POIKK, %
TOIMINTATUOTOT	506 077	478 320		478 320	506 594	28 274	105,9 %
TOIMINTAKULUT	-373 622	-304 910	-23 000	-327 910	-376 985	-49 075	115,0 %
TOIMINTAKATE	136 118	173 410	-23 000	150 410	129 609	-20 801	86,2 %
Poistot ja arvonalentumiset	-277 479	-273 020		-273 020	-274 819	-1 799	100,7 %
TILIKAUDEN TULOS	-141 361	-99 610	-23 000	-122 610	-145 209	-22 599	118,4 %

Aumakompostointi/Peräneva

Ulkoiset ja sisäiset yht.	TP 2024	TA 2025	MUUTOS 2025	TA+ M 2025	TOT 2025	POIKK, €	POIKK, %
TOIMINTATUOTOT	5 043	5 200		5 200	6 156	956	118,4 %
TOIMINTAKULUT	-13 265	-8 950		-8 950	-15 656	-6 706	174,9 %
TOIMINTAKATE	-8 222	-3 750		-3 750	-9 500	-5 750	253,3 %
TILIKAUDEN TULOS	-8 222	-3 750		-3 750	-9 500	-5 750	253,3 %

2.4.8. PALVELUTOIMINTA

Tehtäväalueen tarkoitus:

Palvelutoiminta tuottaa Karstulan kunnan muut yhdyskuntatekniset palvelut. Osa-alueeseen kuuluvat sammutusvesipumppaamo, hulevesi, varastot, konekeskus ja jätehuolto.

Tehtäväalueen vastuhenkilö: Yhdyskuntateknikko, kiinteistöinsinööri sammutusvesipumppaamon osalta.

Perustelut ja informatiiviset tiedot:

Konekeskus palvelee muita yhdyskuntateknisiä toimintoja: konetyön myynti ja laitteiden vuokraus kunnan omiin kohteisiin sekä yksityisille ja yhteisöille resurssien sallimissa puitteissa teknisen lautakunnan hyväksymin taksoin. **Jätehuollon** osalta tehtävänä on Lampisuon suljetun kaatopaikka-alueen jälkitarkkailu. **Sammutusvesipumppaamon** tehtävänä on turvata Hongan/Humpin teollisuusalueella tarvittavan sammutusveden riittävä saanti suurpalon sattuessa.

Toimipaikka on Karstulan kunnan varastolla. Toiminta-alueena on koko Karstulan kunnan alue.

Konekeskuksella etusijalla kunnan omien toimipisteiden palveleminen.

TALOUSARVIO TOTEUTUMINEN TEHTÄVÄALUETASOLLA (SISÄISET JA ULKOISET ERÄT):

	TP 2024	TA 2025	MUUTOS 2025	TA+ M 2025	TOT 2025	POIKK, €	POIKK, %
TOIMINTATUOTOT	9 529	15 900		15 900	13 345	-2 555	83,9 %
Myyntituotot	6 550	14 270		14 270	12 400	-1 870	86,9 %
Muut toimintatuotot	2 979	1 630		1 630	945	-685	58,0 %
Valmistus omaan käyttöön	3 574						
TOIMINTAKULUT	-43 215	-42 460		-42 460	-39 910	2 550	94,0 %
Henkilöstökulut	-14 713	-16 030		-16 030	-16 533	-503	103,1 %
Palvelujen ostot	-17 618	-9 200		-9 200	-11 668	-2 468	126,8 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-9 305	-15 630		-15 630	-10 233	5 397	65,5 %
Muut toimintakulut	-1 580	-1 600		-1 600	-1 476	124	92,2 %
TOIMINTAKATE	-30 112	-26 560		-26 560	-26 565	-5	100,0 %
Poistot ja arvonalentumiset	-26 304	-19 380		-19 380	-28 718	-9 338	148,2 %
Suunnitelman mukaiset poistot	-26 304	-19 380		-19 380	-28 718	-9 338	148,2 %
TILIKAUDEN TULOS	-56 416	-45 940		-45 940	-55 284	-9 344	120,3 %

TALOUSARVION TOTEUTUMINEN KUSTANNUSPAIKOITTAIN (SISÄISET JA ULKOISET ERÄT)

Sammutusvesipumppaamo

Ulkoiset ja sisäiset yht.	TP 2024	TA 2025	MUUTOS 2025	TA+ M 2025	TOT 2025	POIKK, €	POIKK, %
TOIMINTATUOTOT	2 449	1 330		1 330	878	-452	66,0 %
TOIMINTAKULUT	-3 768	-2 360		-2 360	-1 695	665	71,8 %
TOIMINTAKATE	-1 319	-1 030		-1 030	-817	213	79,3 %
Poistot ja arvonalentumiset	-822	-740		-740	-6 184	-5 444	835,7 %
TILIKAUDEN TULOS	-2 141	-1 770		-1 770	-7 001	-5 231	395,6 %

Hulevesi

Ulkoiset ja sisäiset yht.	TP 2024	TA 2025	MUUTOS 2025	TA+ M 2025	TOT 2025	POIKK, €	POIKK, %
Poistot ja arvonalentumiset	-6 433	-6 400		-6 400	-5 982	418	93,5 %
TILIKAUDEN TULOS	-6 433	-6 400		-6 400	-5 982	418	93,5 %

2.4.9. RAKENNUSTARKASTUS

Tehtäväalueen tarkoitus:

Lakisääteisen rakennusvalvonnan tavoitteena on edistää turvallisen, terveellisen, viihtyisän, taloudellisen ja eri väestöryhmien tarpeet tyydyttävän toiminta- ja asuinympäristön luomista.

Tehtäväalueen vastuhenkilö: Rakennustarkastaja

Tehtäväalueen tiedot:

Rakennusvalvontaviranomainen valvoo kaavojen noudattamista, huolehtii rakentamista ja muita toimenpiteitä koskevien lupien käsittelemisestä sekä osaltaan valvoo rakennetun ympäristön ja rakennusten kunnossapitoa ja hoitoa lainsäädännön edellyttämällä tavalla. Rakennuslupien sekä rakentamiseen liittyvien lupien, ilmoitusten ja lausuntojen valmistelut ja päätöksenteot. Rakentamisaikaiset tarkastus-, valvonta- ja seurantatehtävät. Rakentamisen ja kiinteistöjen tietopalvelut. Kunnan rakennusmääräysten ja -ohjeiden valmistelutehtävät, sekä kaavojen valmistelussa avustaminen.

Rakennustarkastuksen palvelut ostetaan 1.1.2024 alkaen yhteistoiminta-alueena Pohjoisen Keski-Suomen ympäristöpalveluilta, joka toimii palveluntuottajana. Vastuukuntana toimii Viitasaaren kaupunki.

Lupia on käsitelty vuonna 2025 seuraavasti: 25 rakennuslupaa, 2 toimenpideilmoitusta, 4 kunnan poikkeamispäätöstä ja 2 maisematyölupaa. Katselmuksia on pidetty 32 kappaletta. Uusia talousrakennuksia on rakennettu 2 kappaletta, ei uusia omakotitaloja, vapaa-ajan asuinrakennuksia tai saunarakennuksia. Tämä johtunee rakentamislakiin vuoden 2025 alusta voimaan tulleista muutoksista. Kaikki rakennukset yhteensä, sisältäen lisärakentamisen, 22 kappaletta.

Ulkoiset ja sisäiset yht.	TP 2024	TA 2025	MUUTOS 2025	TA+ M 2025	TOT 2025	POIKK, €	POIKK, %
TOIMINTATUOTOT					43	43	
TOIMINTAKULUT	-59 108	-67 300	-9 000	-76 300	-73 683	2 617	96,6 %
TOIMINTAKATE	-59 108	-67 300	-9 000	-76 300	-73 640	2 660	96,5 %
TILIKAUDEN TULOS	-59 108	-67 300	-9 000	-76 300	-73 640	2 660	96,5 %

2.4.10. YMPÄRISTÖNSUOJELU

Tehtäväalueen tarkoitus:

Ympäristönsuojelu vastaa kunnan lakisääteisistä ympäristönsuojeluviranomaisen tehtävistä samalla kannustaen kuntalaisia toimimaan aktiivisesti ympäristönsuojelu huomioiden.

Tehtäväalueen vastuhenkilö: Ympäristösihteeri/mittausteknikko

Tehtäväalueen tiedot:

Vuosittain käsitellään 2–5 ympäristölupaa, maa-aineslupia tarpeen mukaan, annetaan lausuntoja eri viranomaisissa vireillä oleviin hakemuksiin ja valituksiin, toteutetaan ympäristölupien valvontasuunnitelman mukaista valvontaa. Jätehuollon valvonta. Pääjärven vähäarvoisen kalan hoitopyynti keväisin.

Tehtäväalueeseen kuuluu myös nitraattidirektiivin valvonta ja vesihuoltolain 11 §:n mukaisten hakemusten käsittely. Vuonna 2025 yksi maa-aineslupan ja ympäristölupan yhteiskäsittelyhakemus käsiteltiin valmiiksi ja kaksi käsiteltiin kokonaisuudessaan. Yksi maa-aineslupa lopputarkastettiin. Yksi vesihuoltolain 11 §:n mukainen hakemus käsiteltiin. Jätevedenpuhdistamon toiminnan määräaikaistarkastus tehtiin syyskuussa 2025.

Kuntastrategiaan perustuvat tavoitteet

2. Karstula kuuluu ja näkyy

Tavoite:	Konkreettiset toimenpiteet:	Tila:	Mittari:	Arviointi:
----------	-----------------------------	-------	----------	------------

2.1 Kunnan brändin kirkastaminen ja vetovoiman lisääminen	Karstula tunnetaan hyvinvoivasta ympäristöstään ja luonnostaan. Kunnan ympäristö ja luonto on tekijänä vaikuttamassa Karstulan elinvoimaan.	Toteutunut	Hoitokalastuksen saalistavoite, kg.: Toteuma 1 710,0, Tavoite 5 000,0 Jätevedenpuhdistamon puhdistustulosta seurataan ympäristöluvan ehtojen mukaisella 14 näytteellä vuosittain. Varsinainen mittari on ehdot täyttävien näytteiden lukumäärä.: Lähtö 2,0, Toteuma 4,0, Tavoite 14,0	Hoitokalastuksessa saalis oli vain 1 710 kg, mikä alitti 5 000 kg:n tavoitteen. Alhainen tulos on merkki siitä, että hoitokalastus on tuottanut tulosta. Näin ollen vuonna 2026 ei todennäköisesti hoitokalasteta. Karstulan jätevedenpuhdistamon puhdistustulos oli neljällä kerralla näytteiden mukaan ympäristöluvan ehtojen mukainen ja suurin osa lupaehtojen alittaneista tuloksista alitti ehdot lievästi.
---	---	-------------------	---	--

Ulkoiset ja sisäiset yht.	TP 2024	TA 2025	MUUTOS 2025	TA+ M 2025	TOT 2025	POIKK, €	POIKK, %
TOIMINTATUOTOT	6 599	6 300		6 300	14 210	7 910	225,6 %
TOIMINTAKULUT	-39 144	-36 130		-36 130	-43 506	-7 376	120,4 %
TOIMINTAKATE	-32 545	-29 830		-29 830	-29 296	534	98,2 %
TILIKAUDEN TULOS	-32 545	-29 830		-29 830	-29 296	534	98,2 %

2.4.11. YMPÄRISTÖTERVEYDENHUOLTO JA ELÄINLÄÄKINTÄ

Tehtäväalueen tarkoitus:

Ympäristöterveydenhuolto

Pohjoisen Keski-Suomen ympäristöpalveluiden perustehtävänä on tuottaa Karstulan kunnalle ympäristöterveysvalvonnan lakisääteiset viranomaispalvelut, joiden tavoitteena on turvata kuntalaisten terveellinen, turvallinen ja viihtyisä elinympäristö sekä ehkäistä terveyshaittoja ennakolta.

Ympäristöterveysvalvonta käsittää erityisesti seuraavat tehtäväkokonaisuudet:

- Elintarvikevalvonta, jolla varmistetaan elintarvikkeiden turvallisuus ja elintarvikelainsäädännön noudattaminen.
- Terveysuojelu, mukaan lukien talousveden, uimavesien ja sisäilman terveydellisen laadun valvonta sekä terveyshaittojen ehkäisy.
- Kuluttajaturvallisuusvalvonta, jonka tavoitteena on ehkäistä kuluttajapalveluista ja -- tavaroista aiheutuvia tapaturmia ja terveysvaaroja.
- Tupakkalain mukainen valvonta, mukaan lukien myynti- ja käyttökieltojen sekä lupa- ja ilmoitusmenettelyjen valvonta.
- Terveysuojelulain mukaiset huoneistot, kuten yleiset kokoontumistilat ja majoitustilat.
- Tuholaistorjuntaan liittyvä viranomaisvalvonta.

Tehtävät toteutetaan suunnitelmallisesti, riskiperusteisesti ja lainsäädäntöön perustuen osana yhteistoiminta-aluetta, jossa viranomaisena toimii Pohjoisen Keski-Suomen ympäristölautakunta.

Eläinlääkintä ja eläinsuojelu

Pohjoisen Keski-Suomen ympäristöpalveluiden perustehtävänä on huolehtia Karstulan kunnan alueella eläinlääkinnän ja eläinsuojelun viranomais- ja palvelutehtävistä, joilla edistetään eläinten terveyttä, hyvinvointia ja kansanterveyttä sekä ehkäistään eläintauteja.

Perustehtävä sisältää:

- Eläinlääkintähuollon palvelut, mukaan lukien peruseläinlääkäripalvelut sekä eläintautien ennaltaehkäisy ja torjunta.
- Eläinsuojelulain mukaiset viranomaistehtävät, kuten eläinsuojelutarkastukset, neuvonta ja tarvittaessa hallinnolliset toimenpiteet eläinten hyvinvoinnin turvaamiseksi.
- Yhteistyö muiden viranomaisten kanssa, erityisesti poliisin ja aluehallintoviranomaisten kanssa, eläinsuojelu- ja eläintautitilanteissa.

Toiminnan tavoitteena on turvata eläinten asiallinen kohtelu, ehkäistä eläimistä ihmisiin tarttuvia tauteja sekä varmistaa maatalouden ja muun eläintenpidon toimintaedellytykset Karstulan kunnassa.

Tehtäväalueen vastuhenkilö: Tekninen johtaja teknisen palvelukeskuksen määrärahojen osalta.

Tehtäväalueen tiedot:

Pohjoisen Keski-Suomen ympäristöpalveluilta, vastuukuntana Viitasaaren kaupunki, ostettavat ympäristöterveysvalvonnan sekä eläinlääkinnän ja eläinsuojelun kustannukset siirtyivät 1.1.2023 teknisen lautakunnan alaiseen talousarvioon. Aikaisempina vuosina kustannukset esitetty sosiaali- ja terveystoimen palvelualueella.

Ulkoiset ja sisäiset yht.	TP 2024	TA 2025	MUUTOS 2025	TA+ M 2025	TOT 2025	POIKK, €	POIKK, %
TOIMINTAKULUT	-197 628	-196 800		-196 800	-175 739	21 061	89,3 %
TOIMINTAKATE	-197 628	-196 800		-196 800	-175 739	21 061	89,3 %
TILIKAUDEN TULOS	-197 628	-196 800		-196 800	-175 739	21 061	89,3 %

Ympäristöterveydenhuolto

Ulkoiset ja sisäiset yht.	TP 2024	TA 2025	MUUTOS 2025	TA+ M 2025	TOT 2025	POIKK, €	POIKK, %
TOIMINTAKULUT	-48 202	-53 400		-53 400	-50 399	3 001	94,4 %
TOIMINTAKATE	-48 202	-53 400		-53 400	-50 399	3 001	94,4 %
TILIKAUDEN TULOS	-48 202	-53 400		-53 400	-50 399	3 001	94,4 %

Eläinlääkintähuolto

Ulkoiset ja sisäiset yht.	TP 2024	TA 2025	MUUTOS 2025	TA+ M 2025	TOT 2025	POIKK, €	POIKK, %
TOIMINTAKULUT	-149 426	-143 400		-143 400	-125 340	18 060	87,4 %
TOIMINTAKATE	-149 426	-143 400		-143 400	-125 340	18 060	87,4 %
TILIKAUDEN TULOS	-149 426	-143 400		-143 400	-125 340	18 060	87,4 %

2.5. KONSERNIYHTEISÖT

2.5.1. KEHITTÄMISYHTIÖ KARSTULANSEUTU OY

Yhtiön on perustettu edistämään Karstulan kunnan elinkeinoelämää ja monipuolistamaan sen rakennetta. Tässä tarkoituksessa yhtiö voi toimia yhteistyössä myös Karstulan ulkopuolisten toimijoiden kanssa. Yhtiön tarkoituksena ei ole tuottaa voittoa osakkeenomistajilleen. Kunta omistaa 100 % yhtiön osakkeista.

Konserniohjaus

Yhtiökokousasiat käydään läpi kunnanhallituksessa toimitusjohtajan selostuksen pohjalta ja annetaan ohjeet yhtiökokousedustajalle. Elinkeino- ja yritysasioita yleensä käsitteleviä infoja pidetään ajankohtaisten hankkeiden yhteydessä kunnanhallitukselle yhtiökokousasioiden lisäksi 2–3 / vuosi sekä kunnanvaltuustoinfo vähintään 1 / vuosi. Puulaakson Sijoituksen neuvottelukunta toimii ohjeensa mukaisesti yhteistyöelimenä

Strategiset tavoitteet:

Kuntastrategiaan perustuvat tavoitteet

2. Karstula kuuluu ja näkyy

Tavoite:	Konkreettiset toimenpiteet:	Tila:	Mittari:	Arviointi:
Kehittämisyhtiö kuuluu ja näkyy	Kehittämisyhtiön toiminta kuuluu ja näkyy	Toteutunut	Kehittämisyhtiö on positiivisesti esillä tiedotusvälineissä: Lähtö 10,0, Toteuma 10,0, Tavoite 10,0	Kehittämisyhtiö on ollut vuoden 2025 aikana positiivisesti näkyvillä yli 10 kertaa lehdistössä, messuilla ja tapahtumissa.

4. Elinvoimainen Karstula

Tavoite:	Konkreettiset toimenpiteet:	Tila:	Mittari:	Arviointi:
4.5. Karstula sijoittuu kuntabarometrissa kokoluokassaan kymmenen parhaan joukkoon Suomessa	Kehittämisyhtiön toimintaedellytysten varmistaminen	Toteutunut	Kehittämisyhtiön rahoitus on turvattu: Toteuma 1,0, Tavoite 1,0	Kuntabarometrin tulokset vuodelta 2025 valmistuvat toukokuussa 2026. Vuoden 2024 kuntabarometrissa kehittämisyhtiö oli kokoluokkansa ykkönen.

Konserniohjauksen toteutuminen:

Yhtiön hallitus on käsitellyt kunnan konserniohjeen ja sitoutunut sitä noudattamaan. Hallitus vie ohjeen myös yhtiökokouksen hyväksyttäväksi. Kunnanjohtaja on osallistunut mahdollisuuksien mukaan hallituksen kokouksiin.

2.5.2. KARSTULAN VUOKRA-ASUNNOT OY

Karstulan Vuokra-asunnot Oy on yhtiö, joka rakennuttaa, omistaa ja hallinnoi kiinteistöjä ja vuokratonteilla olevia rakennuksia, ostaa ja vuokraa alueita, rakennuksia ja huoneistoja, antaa vuokralle kiinteistöjä ja huoneistoja sekä harjoittaa kiinteistöjen ja vuokratonteilla olevien rakennusten isännöinti- ja huoltotoimintaa. Yhtiöllä on 19 kpl rakennuksia, joista 15 kpl asuintaloja ja 4 kpl muita rakennuksia (huoltorakennukset). Huoneistoja on yhteensä 77 kpl. Karstula omistaa 100 % yhtiön osakkeista.

Tilikauden tulos 37.657 € tappiollinen. Talousarvio toteutui vuokrien osalta alijäämäisesti ja vuokrausaste laski edellisestä vuodesta 4 %. Vuokrausaste laski merkittävästi vuoden 2025 aikana ollen vuoden lopulla noin 60 %. Vuonna 2025 toteutettiin vain akuutit pakolliset korjaukset. Yhtiön maksuvalmius on ollut kohtalainen ja vuoden lopussa heikko. Yhtiössä tehdään stragiatyötä laadittujen kuntoarvioiden pohjalta jotta yhtiö pysyy säilyttämään toimintakykynsä tulevaisuudessa. Yhtiö tarvitsee lisärahoitusta vuoden 2026 aikana.

Konserniohjaus

Kunnanhallitus esittää yhtiökokoukselle yhtiön hallituksen jäsenet. Yhtiökokousasiat käydään läpi kunnanhallituksessa toimitusjohtajan selostuksen pohjalta ja annetaan ohjeet yhtiökokousedustajalle. Yhtiön keskeisistä asioista annetaan infoa kunnanhallitukselle yhtiökokousasioiden käsittelyn yhteydessä.

Strategiset tavoitteet:

Kuntastrategiaan perustuvat tavoitteet

1. Kestävästi omavarainen Karstula

Tavoite:	Konkreettiset toimenpiteet:	Tila:	Mittari:	Arviointi:
1.4. Kestävä talous	Tilikauden tulos positiivinen. Vieraan pääoman määrä taseessa vähenevä. Vuokrasaamiset alle 5 % liikevaihdosta.	Ei toteutunut	tilinpäätös	Tilikauden tulos alijäämäinen 37.657 €. Vieraspääoma on taseessa vähentynyt edellisestä vuodesta, vuokrasaamiset 1,6 % liikevaihdosta.

4. Elinvoimainen Karstula

Tavoite:	Konkreettiset toimenpiteet:	Tila:	Mittari:	Arviointi:
4.3. Kunnan väestökehitys ennakoitaan ja hallitaan	Päätöksen asuntihakemuksesta saa viikon kuluessa asuntohakemuksen jättämisestä. Asuntojen vuokrausaste on vähintään 85 %,	Ei toteutunut	hakemusten käsittelyaika, vrk: Tavoite 7,0 vuokrausaste, %: Lähtö 77,5, Toteuma 73,5, Tavoite 85,0	Asuntojen vuokrausaste on vuonna 2025 oli 73,48 ja on laskenut edellisestä vuodesta 4 %, vuokratappio tyhjistä asunnoista n. 98 t€.

Konserniohjauksen toteutuminen:

Konserniohjaus on toteutunut hallituksen jäsenten kautta. Kunnanjohtaja on osallistunut mahdollisuuksien mukaan hallituksen kokouksiin.

2.5.3. KARSTULAN LÄMPÖVERKKO OY

Karstulan Lämpöverkko Oy on perustettu vuonna 1999. Yhtiö toimii kaukolämmön jakeluyhtiönä Karstulan kunnan alueella. Yhtiön omistaa Karstulan kunta. Yhtiöllä on kaukolämmönjakeluverkostoa hallussaan noin 23 km ja asiakkaita yhtiöllä on 150. Lämpöä toimitetaan pienistä omakotitaloista suuriin teollisuuskiinteistöihin.

Lämpölaitoksen kuluttajat maksavat tilaamastaan lämpötehosta liittymismaksun ja perusmaksun sekä käyttämästään lämpöenergiasta kulutusmaksun.

Liittymismaksun ja perusmaksun suuruus riippuu tilausvesivirrasta, (m³/h). Tilausvesivirtaa laskettaessa käytetään uuden asuinrakennuksen ominaiskulutuksena 25 W/m³. Nimellisjäähdytyksenä käytetään 55 °C.

Konserniohjaus

Kunnanhallitus ehdottaa yhtiökokoukselle yhtiön hallituksen jäsenet. Yhtiökokousasiat käydään läpi kunnanhallituksessa toimitusjohtajan tai yhtiön hallituksen puheenjohtajan selostuksen pohjalta ja annetaan ohjeet yhtiökokousedustajalle. Mahdollisten periaateratkaisujen yhteydessä pidetään infoja kunnanhallitukselle sekä kunnanvaltuustolle.

Strategiset tavoitteet:

Kuntastrategiaan perustuvat tavoitteet

1. Kestävästi omavarainen Karstula

Tavoite:	Konkreettiset toimenpiteet:	Tila:	Mittari:	Arviointi:
1.3. Energiaomavaraisuus	Yhtiön kannalta taloudellisesti liitettävissä olevat kiinteistöt liitetään kaukolämmön piiriin.	Toteutunut	uudet liittymät: Toteuma 1,0	Yksi uusi liittymä vuonna 2025.
Tavoite:	Konkreettiset toimenpiteet:	Tila:	Mittari:	Arviointi:
1.4. Kestävä talous	Energian hinnan taso alueellisesti kilpailukykyinen, pienehkö osingonjako omistajille.	Ei toteutunut	energianhinta, €/MWh, alv 0 %: Lähtö 66,8, Toteuma 84,7	Energiahinnan lähtöarvo on virheellinen, oikea luku 1.1.2025 oli 75,71.

Osinkoa ei jaettu vuonna 2025.

Konserniohjauksen toteutuminen:

Yhtiön hallitus on käsitellyt kunnan konserniohjeen ja sitoutunut sitä noudattamaan. Hallitus vie ohjeen myös yhtiökokouksen hyväksyttäväksi. Kunnanjohtaja on osallistunut mahdollisuuksien mukaan hallituksen kokouksiin.

	2025	2024	2023	2022	2021	2020
Sopimuksia, kpl Asiakkaita	150	149	148	147	144	142
Asiakkaita, kpl	112	111	110	111	108	107
Kaukolämmittettävä rakennustilavuus, m3	462 467	462 167	455 842	441 242	440 202	438 400
Kaukolämmön myynti, GWh	13,8	14,5	16,8	17,5	17,3	16,9
Muutos edellisvuoteen %	-5	-13,7	-3	1,3	2,5	-4,1
Kaukolämmön hinta, €/MWh						
Verollinen keskihinta Suomessa	116,18	87,65	97,8	100,15	95,84	95,72
Yhtiön vastaava keskihinta	118,93	86,03	94,52	101,44	92,03	92,76
Yhtiön liikevaihto, €	1 192 319	1 278 905	1 275 569	1 385 732	1 388 487	1 203 715

2.5.4. PUULAAKSON ENERGIA OY

Puulaakson Energia Oy perustettiin vuonna 1999 tuottamaan ekologista ja hinnaltaan kilpailukykyistä energiaa Puulaakson yrityksille ja Karstulan kuntakeskukseen. Yhtiön omistavat Karstulan kunta (37,3 %), Karstulan Lämpöverkko Oy (36,8 %) ja Honkarakenne Oyj (25,9 %) Kunnan omistus yhtiöstä on yhteensä 74,1 %. Voimalaitoksen energialähteenä käytetään metsäteollisuuden sivutuotteena syntyvää biopohjaista puupolttoainetta ja metsähaketta. Voimalaitoksen teho on 16 MW, josta sähköntuotannon osuus on 2,3 MW. Varavoimaa yhtiöllä on käytettävissä 12 MW. Lämmön ja sähkön lisäksi laitos tuottaa prosessihöyryä Puulaakson yrityksille.

Biopohjaisia polttoaineita yhtiö käyttää vuositasolla noin 34 000 MW.

Konserniohjaus

Kunnanhallitus esittää yhtiökokoukselle kunnan edustajat yhtiön hallituksen jäseniksi. Yhtiökokousasiat käydään läpi kunnanhallituksessa toimitusjohtajan tai yhtiön hallituksen puheenjohtajan selostuksen pohjalta ja annetaan ohjeet yhtiökokousedustajalle. Mahdollisten periaateratkaisujen yhteydessä pidetään infoja kunnanhallitukselle sekä kunnanvaltuustolle.

Strategiset tavoitteet:

Kuntastrategiaan perustuvat tavoitteet

1. Kestävästi omavarainen Karstula

Tavoite:	Konkreettiset toimenpiteet:	Tila:	Mittari:	Arviointi:
1.4. Kestävä talous	Kaukolämpöenergian tuotaminen osakassopimuksen mukaisesti omakustannusperiaatteella Karstulan Lämpöverkko Oy:lle.	Toteutunut	energian hinta, €/MWh alv 0 %: Lähtö 62,2, Toteuma 65,8	Toteutui
	Konkreettiset toimenpiteet:	Tila:	Mittari:	Arviointi:
	Yhtiön toiminta taloudellisesti kannattavaa, kattaa käyttö- sekä investointikustannukset.	Ei toteutunut	hintavertailu	Yhtiön operatiivinen tulos oli alijäämäinen -79 305 €, poistojen jälkeen tilikauden tulos oli -306 472 € alijäämäinen.

Konserniohjauksen toteutuminen:

Yhtiön hallitus on käsitellyt kunnan konserniohjeen ja sitoutunut sitä noudattamaan. Hallitus vie ohjeen myös yhtiökokouksen hyväksyttäväksi. Kunnanjohtaja on osallistunut mahdollisuuksien mukaan hallituksen kokouksiin.

	2025	2024	2023	2022	2021	2020
Tuotanto, GWh						
- kokonaislämpöteho	30,5	31,7	32,9	32,2	35,6	32,6
- kaukolämpö	16,9	17,5	16,8	17,5	19,0	17,0
- prosessilämpö	5,2	4,9	6,1	6,2	6,7	5,5
- sähkö	0,5	1,1	0,45	0,5	1,6	1,6
Yhtiön liikevaihto, €	1 483 465	1 418 950	1 401 073	1 546 844	1 764 037	1 469 559

2.5.5. KARSTULAN SEUDUN RAVITSEMISPALVELUT KARSERÄ OY

Hyvinvointialueuudistuksen myötä 1.1.2023 on aloittanut toimintansa 7.11.2022 perustettu osakeyhtiö Karstulan Seudun Ravitsemuspalvelut Karsera Oy. Yhtiö on Karstulan kunnan tytäryhtiö ja yhtiön osakkaaksi tuli myös hyvinvointialue (osakkeista 1 %, hallituspaikka). Yhtiön palvelukseen siirtyi kunnan ravitsemispalveluiden henkilöstö. Yhtiöittämisen tarkoituksena oli ruoan tuotannon turvaaminen kunnan omien yksiköiden asiakkaille sekä Karstulassa toimivien hyvinvointialueen yksiköiden asiakkaille sekä työpaikkojen säilyminen Karstulassa. Yhtiö toimii vuokralaisena yhtenäiskoulun tiloissa.

Yhtiö on toiminut koko toimintansa ajan taloudellisesti kannattavasti.

Konserniohjaus

Kunnanhallitus esittää yhtiökokoukselle yhtiön hallituksen jäsenet. Yhtiökokousasiat käydään läpi kunnanhallituksessa toimitusjohtajan tai yhtiön hallituksen puheenjohtajan selostuksen pohjalta ja annetaan ohjeet yhtiökokousedustajalle. Mahdollisten periaateratkaisujen yhteydessä pidetään infoja kunnanhallitukselle sekä kunnanvaltuustolle.

Strategiset tavoitteet:

Kuntastrategiaan perustuvat tavoitteet

1. Kestävästi omavarainen Karstula

Tavoite:	Konkreettiset toimenpiteet:	Tila:	Mittari:	Arviointi:
1.1. Omavaraisuutta ruuan tuotannossa	Suositaan lähiruuan käyttöä.	Toteutunut	lähiruokaa toimittavien tahojen kartoitus	Lähiruuan käyttöä on edistetty sen saatavuuden puitteissa. Paikallisilta tuottajilta on hankittu erityisesti perunoita, marjoja ja leipomotuotteita. Lisäksi on selvitetty mahdollisuuksia lisätä paikallisten lihatuotteiden käyttöä. Lähiruokaa toimittavien tahojen kartoitus on toteutettu vuonna 2025.
Tavoite:	Konkreettiset toimenpiteet:	Tila:	Mittari:	Arviointi:

1.4. Kestävä talous

Laadukkaat ja kustannustehokkaat palvelut.

Toteutunut

asiakastyytyväisyyskyselyt

suoritehintaa, €: Toteuma 4,0

suoritteet, kpl: Lähtö 220 000,0, Toteuma 291 922,0, Tavoite 220 000,0

Suoritteiden määrä on laskenut edellisvuoteen verrattuna erityisesti hyvinvointialueella tapahtuneiden muutosten seurauksena. Suoritemäärien vähentyminen on osaltaan vaikuttanut suoritehinnan nousuun. Vuoden 2024 suoritehintaa oli 3,58 €.

Palvelujen laatuun ja saatavuuteen on kuitenkin oltu yleisesti tyytyväisiä. Toimintaa on pyritty tuottamaan mahdollisimman kustannustehokkaasti, vaikka yleinen hintatason nousu ja henkilöstökulujen kasvu ovat lisänneet toiminnan kokonaiskustannuksia.

Asiakastyytyväisyyskyselyjä toteutetaan vuosittain asiakkaille. Kyselyiden tulosten perusteella ruokalistoilta on lisätty toiveruokia vastaamaan paremmin asiakkaiden tarpeita ja odotuksia.

Konkreettiset toimenpiteet:

Tila:

Mittari:

Arviointi:

Ruokahävikin vähentäminen.

Osittain toteutunut

ruokahävikin määrä, kg/v: Lähtö 2 000,0, Toteuma 4 200,0, Tavoite 1 900,0

Lautashävikki on hieman vähentynyt vuoden aikana. Kokonaishävikki on kuitenkin kasvanut. Muutoksen taustalla on biovaa'an käyttöönotto, jonka myötä hävikin mittaaminen on tarkentunut ja aiempaa luotettavampaa. Mittaustarkkuuden paraneminen selittää hävikin määrän nousua, eikä se sellaisenaan kuvaa toiminnan heikentymistä. Kokonaishävikki vuonna 2025 yhteensä 4 200 kg

tästä hävikkiruokailun ja lahjoitetun hävikin määrä 1 100 kg.

Konserniohjauksen toteutuminen:

Kunnanhallitus nimeää yhtiön hallituksen jäsenet. Yhtiökokousasiat käydään läpi kunnanhallituksessa toimitusjohtajan tai yhtiön hallituksen puheenjohtajan selostuksen pohjalta ja annetaan ohjeet yhtiökokousedustajalle. Mahdollisten periaateratkaisujen yhteydessä pidetään infoja kunnanhallitukselle sekä kunnanvaltuustolle. Yhtiön hallitus on käsitellyt kunnan konserniohjeen ja sitoutunut sitä noudattamaan. Hallitus vie ohjeen myös yhtiökokouksen hyväksyttäväksi. Kunnanjohtaja on osallistunut mahdollisuuksien mukaan hallituksen kokouksiin.

2.5.6. AS OY VUOKRAKELSA, AS OY VUOKRAKARSTU

Yhtiöt ovat asuntoja vuokraavia asunto-osakeyhtiöitä.

Asunto Oy Karstulan Vuokrakelsa on 15 huoneiston kerrostalo, joka on valmistunut vuonna 1981. Karstulan kunta omistaa yhtiöstä 100 %. Yhtiön tilikauden tulos hieman voitollinen. Talousarvio toteutui vuokrien osalta alijäämäisesti, käyttökorvaukset alittuivat arvioidusta. Vuokrausaste oli 79,04 %. Vuonna 2025 toteutettiin elementtisaumojen uusinta, yhteisen jätekatoksen ulkovuoden maalaus ja osittainen uusinta, saunan lauteiden uusinta sekä normaaleja huolto- ja ylläpitokorjauksia. Asukasmäärä 31.12.2025 16 hlöä (17 hlöä 31.12.2024).

Asunto Oy Karstulan Vuokrakarstu on 17 huoneiston kerrostalo joka, on valmistunut vuonna 1976. Karstulan kunta omistaa yhtiöstä 68 %. Tilikauden tulos hieman voitollinen. Talousarvio toteutui vuokrien osalta alijäämäisesti, käyttökorvaukset alittuivat arvioidusta. Vuokrausaste oli 73,90 %. Vuonna 2025 toteutettiin jätekatoksen ulkovuoren maalaus ja osittainen uusinta sekä normaaleja huolto- ja ylläpitokorjauksia. Asukasmäärä 31.12.2025 15 hlöä (15 hlöä 31.12.2024).

Yhtiöiden hallitukset ovat laatineet 5 vuoden kunnossapitotarveselvitykset, joissa esitettyjä korjauksia on jatkettu suunnitelmallisesti.

Konserniohjaus

Kunnanhallitus esittää yhtiökokoukselle kunnan edustajat yhtiöiden hallituksen jäseniksi. Yhtiökokousasiat käydään läpi kunnanhallituksessa isännöitsijän selostuksen pohjalta ja annetaan ohjeet yhtiökokousedustajalle. Yhtiön keskeisistä asioista annetaan infoa kunnanhallitukselle yhtiökokousasioiden käsittelyn yhteydessä.

Konserniohjauksen toteutuminen:

Kunnanhallitus nimeää kunnan edustajat yhtiöiden hallituksen jäseniksi. Yhtiökokousasiat käydään läpi kunnanhallituksessa isännöitsijän selostuksen pohjalta ja annetaan ohjeet yhtiökokousedustajalle. Yhtiön keskeisistä asioista annetaan infoa kunnanhallitukselle yhtiökokousasioiden käsittelyn yhteydessä. Kunnanjohtaja on osallistunut mahdollisuuksien mukaan hallituksen kokouksiin.

2.5.7. MUUT KARSTULAN KUNNAN KANNALTA KESKEISET YHTEISÖT

Karstulan kunnan konserniohjaukseen ja -talouteen sekä edunvalvontaan liittyen keskeisiä, viralliseen kuntakonserniin kuuluvia yhteisöjä ovat mm. Keski-Suomen liitto sekä Äänekosken ammatillisen koulutuksen kuntayhtymä. Kuntakonserniin kuulumattomia yhteisöjä ovat mm, Karstulan Hyvinvointipalvelusäätiö, Pohjoisen Keski-Suomen Verkkopalvelu Oy, Pohjoisen Keski-Suomen musiikkiopisto, Sammakkokangas Oy, Sydän-Suomen jätelautakunta ja Keski-Suomen Valokuituverkot Oy.

Konserniohjaus

Näiden yhteisöjen osalta kunta pyrkii vaikuttamaan yhteisöihin omien tavoitteidensa mukaisesti yhteisöjen toimielimiin valittujen edustajien sekä erilaisten yhteistyökanavien kautta. Konserniohjauksessa tulee huomioida tiivis ja säännöllinen hallinnollinen yhteistyö.

Konserniohjauksen toteutuminen:

Karstulan kunnalla on edustuksensa yhteisöissä, jonka kautta kunnalla on sananvaltaa.

3. TALOUSARVION TOTEUTUMINEN

3.1. TULOSLASKELMAOSAN TOTEUTUMINEN

Ulkoiset	TA 2025	MUUTOS 2025	TA+ M 2025	TOT 2025	POIKK, €	POIKK, %
TOIMINTATUOTOT	3 285	355	3 640	3 820	180	104,94 %
Myyntituotot	1 371	87	1 458	1 585	127	108,71 %
Maksutuotot	78	1	79	84	5	106,87 %
Tuet ja avustukset	210	78	288	314	27	109,27 %
Muut toimintatuotot	1 627	189	1 816	1 837	21	101,13 %
Valmistus omaan käyttöön	114		114	102	- 12	89,88 %
TOIMINTAKULUT	- 13 921	- 106	- 14 027	- 13 742	285	97,97 %
Henkilöstökulut	- 7 231	- 137	- 7 368	- 7 215	152	97,93 %
Palvelujen ostot	- 3 561	- 164	- 3 726	- 3 535	191	94,87 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	- 1 032	- 3	- 1 035	- 1 073	- 38	103,64 %
Avustukset	- 681	44	- 637	- 645	- 8	101,33 %
Muut toimintakulut	- 1 416	154	- 1 261	- 1 274	- 13	100,99 %
TOIMINTAKATE	- 10 521	249	- 10 272	- 9 819	453	95,59 %
Verotulot	8 517	732	9 249	9 217	- 32	99,66 %
Valtionosuudet	3 875		3 875	3 837	- 38	99,03 %
Rahoitustuotot ja -kulut	- 373	160	- 213	- 193	19	90,93 %
Korkotuotot	43		43	51	8	118,56 %
Muut rahoitustuotot	33		33	37	4	112,50 %
Korkokulut	- 445	160	- 285	- 281	4	98,49 %
Muut rahoituskulut	- 3		- 3		3	1,67 %
VUOSIKATE	1 498	1 141	2 639	3 042	403	115,27 %
Poistot ja arvonalentumiset	- 1 683		- 1 683	- 1 677	6	99,63 %
Suunnitelman mukaiset poistot	- 1 683		- 1 683	- 1 677	6	99,63 %
Arvonalentumiset						
TILIKAUDEN TULOS	- 185	1 141	956	1 365	409	142,79 %
YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	- 185	1 141	956	1 365	409	142,79 %

Sisäiset ja ulkoiset	TA 2025	MUUTOS 2025	TA+ M 2025	TOT 2025	POIKK, €	POIKK, %
TOIMINTATUOTOT	5 712	355	6 067	6 150	82	101,35 %
Myyntituotot	2 166	87	2 253	2 391	139	106,15 %
Maksutuotot	82	1	83	89	6	107,76 %
Tuet ja avustukset	210	78	288	314	27	109,27 %
Muut toimintatuotot	3 255	189	3 444	3 354	- 89	97,40 %
Valmistus omaan käyttöön	114		114	102	- 12	89,88 %
TOIMINTAKULUT	- 16 348	- 106	- 16 454	- 16 072	382	97,68 %
Henkilöstökulut	- 7 231	- 137	- 7 368	- 7 215	152	97,93 %
Palvelujen ostot	- 4 339	- 164	- 4 504	- 4 313	191	95,76 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	- 1 049	- 3	- 1 052	- 1 102	- 50	104,73 %
Avustukset	- 685	44	- 641	- 650	- 9	101,47 %
Muut toimintakulut	- 3 044	154	- 2 889	- 2 791	98	96,60 %
TOIMINTAKATE	- 10 521	249	- 10 272	- 9 819	453	95,59 %
Verotulot	8 517	732	9 249	9 217	- 32	99,66 %
Valtionosuudet	3 875		3 875	3 837	- 38	99,03 %
Rahoitustuotot ja -kulut	- 373	160	- 213	- 193	19	90,93 %
Korkotuotot	53		53	174	121	327,98 %
Muut rahoitustuotot	65		65	69	4	106,12 %
Korkokulut	- 455	160	- 295	- 404	- 109	136,80 %
Muut rahoituskulut	- 36		- 36	- 32	3	91,46 %
VUOSIKATE	1 498	1 141	2 639	3 042	403	115,27 %
Poistot ja arvonalentumiset	- 1 683		- 1 683	- 1 677	6	99,63 %
Suunnitelman mukaiset poistot	- 1 683		- 1 683	- 1 677	6	99,63 %
Arvonalentumiset						
TILIKAUDEN TULOS	- 185	1 141	956	1 365	409	142,79 %
YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	- 185	1 141	956	1 365	409	142,79 %

Verotulojen erittely

Verotulot	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikk. €	Poikk. %
Kunnan tulovero	5 558	0	5 558	5 364	194	-3,5
Osuus yhteisöveron tuotosta	1 117	0	1 117	1 186	-69	6,2
Kiinteistövero	1 842	732	2 574	2 667	-93	3,6
Yhteensä	8 517	732	9 249	9 217	-32	-0,3

Tulovero	Tulovero %	Verotettava tulo, t€	muutos
2022	21,50	49 403	0,3
2023	8,86	56 279	13,9
2024	8,80	58 694	4,3
2025	9,00	63 237	7,7

Kiinteistövero %	yleinen	vakituinen asuinrak.	muut asuinrak.	yleishyöd. yhteisö	voimalaitos	rakentam. rakennuspaikka
2022	1,03	0,48	1,36	0,00	3,10	3,00
2023	1,03	0,48	1,36	0,00	3,10	3,00
2024	1,03	0,48	1,36	0,00	3,10	3,00
2025	1,03	0,48	1,36	0,00	3,10	3,00

Valtionosuuksien erittely

Valtionosuudet ja Verotulomenetysten korvaus	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikk. €	Poikk. %
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus m. tasaukset	3 197	0	3 197	3 211	-13	0,4
Harkinnanvarainen valtionosuuden korotus	0	0	0	0	0	0
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet	104	0	104	65	38	-36,8
Verotulomenetysten korvaus	574	0	574	562	13	-2,3
Yhteensä	3 875	0	3 875	3 837	38	-1,0

3.2. INVESTOINTIEN TOTEUTUMINEN

Investointisuunnitelman vastuuhenkilö: tekninen johtaja.

Investointisuunnitelmassa esitetyt hankkeet on otettu ohjelmaan seuraavin perustein:

- kesken olevat hankkeet viedään loppuun
- toimivaan ja viihtyisään ympäristöön kiinnitetään huomiota
- investoimalla säännöllisesti ei synnytetä korjausvelkaa
- kunnan tarjoamien kuntalaispalvelujen taso nousee
- vuodelle 2025 esitetyt kohteet ovat määrärahojen osalta sitovia hankeryhmittäin

Talousarvioon sisältyneiden investointien rahavirraksi (nettomenot) arvioitiin alkuperäisessä talousarviossa yhteensä 1 818 t€. Investointimenot 2 505 t€ ja investointitulot 687 t€. Kunnanvaltuuston 15.12.2025 hyväksymät määrärahamuutokset investointeihin;

Investointimenojen määrärahamuutokset yhteensä, vähennys 130 t€

Investointitulojen määrärahamuutokset yhteensä, lisäys 28 t€

Investoinnit netto määrärahamuutokset yhteensä, vähennys 158 t €

Keskeisemmät investoinnit vuonna 2025

Kunnanhallitus

– Maa-alueiden myyntitulot 54 t€, myyty 1 maa-alue, hankittu 2 maa-aluetta 2 t€

Tiedonhallintaohjelman hankinta 16 t€

Tekninen palvelukeskus

Vastaanottohallin lämmitystapamuutos

– Investointia ei toteutettu

Ilveskankaan ylläpitokorjaukset

– Teollisuushallin ja purusiilon ulkoverhous maalattiin, ulkovalaistus päivitettiin ledivaloihin, rikkoutunut ilmalämpöpumppu uusittiin, pihaa ja rännejä paranneltiin

Hongan liimahirsihallin korjaukset

– Ilmanvaihtokonehuoneen ongelmia selviteltiin ja korjauksia tehtiin. Kulut alittivat investointimäärärahan minimivaatimuksen ja kirjattiin käyttötalouteen

Kirjasto peruskorjaus

– Kirjaston peruskorjaus saatiin valmiiksi

Liikuntahallin lattian suojamatot

– Suojamatot hankittiin ja niille tehtiin kuljetuskärryt. Matot testattiin joulumessuilla ja todettiin hyviksi

Yhtenäiskoulun lisähankinnat ja työt

– Varavoimakone asennettiin paikoilleen ja otettiin käyttöön, Hammeri-puiston polun loput valot hankittiin, piha-alueen parannuksia tehtiin, lattiapinnoituksia tehtiin, uusi haitariseinä toteutettiin, siivoojien työergonomiaa parannettiin, keittiön rullakkovarasto rakennettiin, uusia liikennemerkkejä hankittiin

Kotiseutumuseon peruskorjaus

– Puustoa harvennettiin museon läheisyydestä, maa muotoiltiin johtamaan vesi pois rakennuksesta ja kivijalkaa oiottiin

Ropotti vanha osa, peruskorjaus

– Peruskorjaus suunniteltiin ja taloteknisiä urakoita varten kilpailutettiin urakoitsijat

Himmeli ylläpitokorjaus

– Ilmanvaihto järjestelmä nuohottiin ja säädettiin, sähköautonlataustolppa hankittiin, katon tuuletusta parannettiin, kattoikkunat kalvotettiin, uudet eteismatot hankittiin

Puistot ylläpitokorjaus

– Saneerattu leikkivarusteita, uusittu turvahiekoituksia, hankittu kiipeilyteline ja vaarallisia puita poistettu

Liikuntapaikat

- Kouheron ulkoilureitin ja kuntoradan saneerausta

Vesilaitoksen automaatiotyöt

– Toteutetaan useamman vuoden projektina viemärlaitoksen automaation kanssa. Turvattu automaation viestintää valvomon ja vedenottamoiden välillä rakentamalla kaksi yhteysmastoa. Yhdellä vedenottamalla uusittu automaatiota samoin vesitornilla

Viemärlaitos automaatio

–Jätevedenpuhdistamon automaatiojärjestelmää laajennettu myös muille jätevedenpumppaamoille. Kolme jätevedenpumppaamoa liitetty kaukovalvontaan

Kadut

- Koivurannan teollisuusalueen infran rakentaminen saatu aikataulussa valmiiksi 2025 loppuun mennessä. Koululaisten jättöpysäkin asfaltointi.

Investointiohjelman toteutuminen vuonna 2025 on kokonaisuutena arvioiden hallittu. Vaikka yksittäisiä määrärahan ylityksiä esiintyi, ne ovat euromääräisesti rajallisia ja perusteltavissa hankekohtaisilla syillä. Merkittävät talousarvion alitukset ja toteutumatta jääneet hankkeet puolestaan osoittavat, että investointien ajoitusta ja laajuutta on sopeutettu kunnan taloudellisen tilanteen ja toteutusvalmiuden mukaisesti.

Kokonaisuutena investointiohjelma ei ole aiheuttanut merkittäviä taloudellisia riskejä tilikaudella 2025, ja poikkeamat talousarvioon nähden ovat pääosin selitettävissä toiminnallisilla ja hankekohtaisilla tekijöillä.

INVESTOINNIT	TA 2025	MUUTOS	TA + M	TOTEUMA	POIKK, €	POIKK, %
KUNNANHALLITUS						
INVESTOINTIMENOT	-50 000	16 000	-34 000	-17 618	-16 383	-48,2
INVESTOINTITULOT	50 000	4 000	54 000	54 001	-1	
INVESTOINNIT NETTO	0	20 000	20 000	36 384	-16 384	81,9
SIVISTYSPALVELUKESKUS						
MUUT INVESTOINTIMENOT	-10 000	10 000				
INVESTOINTIMENOT	-10 000	10 000				
INVESTOINNIT NETTO	-10 000	10 000	0	0		
TEKNINEN PALVELUKESKUS						
INVESTOINTIMENOT	-2 445 000	103 500	-2 341 500	-2 070 973	-270 527	-11,6
INVESTOINTITULOT	637 000	24 500	661 500	536 333	125 167	-18,9
INVESTOINNIT NETTO	-1 808 000	128 000	-1 680 000	-1 534 640	-145 360	-8,7
INVESTOINNIT YHTEENSÄ						
INVESTOINTIMENOT	-2 505 000	129 500	-2 375 500	-2 088 591	-286 909	-12,1
INVESTOINTITULOT	687 000	28 500	715 500	590 334	125 166	-17,5
INVESTOINNIT NETTO	-1 818 000	158 000	-1 660 000	-1 498 257	-161 743	-9,7

INVESTOINNIT							
PV = PÄÄVASTUUALUE							
TK = Tehtäväkokonaisuus							
HR = Hankeryhmä,							
sitovuustaso valtuustoon							
H = Hanke sitovuustaso,							
lautakuntaan							
Hankkeen investointi							
kulut/tuotot							
		Alkuperäin en	Talousarvio -	Talousarvio	Toteutuma	Poikk.	Poikk.
		talousarvio	muutokset	muut jälk.	2025	€	%
KUNNANHALLITUS	PV						
Maa-alueet	HR	0	35 000	35 000	52 501	-17 501	-50,0
Maa-alueiden osto		-50 000	31 000	-19 000	-1 500	-17 500	92
Maa-alueiden myynti		50 000	4 000	54 000	54 001	-1	0
Konsernipalvelukeskus	PV	0	-15 000	-15 000	-16 118	1 118	-7,5
Docuware		0	-15 000	-15 000	-16 118	1 118	-7
tiedonhallintaohjelma							

SIVISTYSPALVELUKESKUS	PV						
Varhaiskasvatus	PV	-10 000	10 000	0	0	0	0,0
Varhaiskasvatuksen toiminnanohjausjärj.		-10 000	10 000	0	0	0,0	0,0
TEKNINEN PALVELUKESKUS	PV						
Kiinteistöt	TK						
Teollisuuskiinteistöt	HR	-120 000	102 000	-18 000	-18 775	775	-4,3
Vastaanottohallin lämmitystapamuutos		-90 000	90 000	0	0	0	0,0
Ilveskangas ylläpitokorjaukset		-10 000	-8 000	-18 000	-18 775	775	-4,3
Hongan liimahirsihallin korjaukset		-20 000	20 000	0	0	0	0,0
Sivistystoimen kiinteistöt	HR	-410 000	-273 000	-683 000	-715 295	32 295	-4,7
Kirjasto, peruskorjaus		-275 000	-250 000	-525 000	-564 306	39 306	-7,5
Liikuntahallin lattian suojausmatot		-20 000	0	-20 000	-14 831	-5 169	25,8
Yhtenäiskoulu lisähankinnat ja työt		-90 000	-28 000	-118 000	-126 159	8 159	-6,9
Kotiseutumuseon peruskorjaus		-25 000	5 000	-20 000	-9 999	-10 001	50,0
Muut kiinteistöt	HR	-400 000	315 500	-84 500	-50 441	-34 059	40,3
Ropotti vanha osa, peruskorjaus		-300 000	230 000	-70 000	-35 185	-34 815	49,7
Himmeli ylläpitokorjaus		-100 000	70 000	-30 000	-30 756	756	-2,5
Lääkäritalo, myynti		0	15 500	15 500	15 500	0	0,0
Yhdyskuntarakentaminen	TK						
Kadut	HR	-518 000	-69 000	-587 000	-466 872	-9 524	1,6
Nykyiset kadut, reunakivet ja kaivot		-30 000	5 000	-25 000	-11 690	-13 310	53,2
Soratiet, perusparannus		-15 000		-15 000	-6 976	-8 024	53,5
Koivurannan teollisuusalueen infran rak.		-910 000		-910 000	-717 846	-192 154	21,1
JTF-rahoitusavustus		637 000	0	637 000	505 223	131 777	20,7
Koivurannan teollisuusalueen liittymä		-200 000	-60 000	-260 000	-223 742	-36 258	13,9
Koululaispysäkki, Koulutie		0	-14 000	-14 000	-11 841	-2 159	15,4
Tievalaistus	HR	-80 000	-20 000	-100 000	-95 675	-4 325	4,3
Vanhat valaisinlinjat saneeraus, keskusta		-60 000	-40 000	-100 000	-95 675	-4 325	4,3
Vanhat valaisinlinjat saneeraus, sivukylät		-20 000	20 000	0	0	0	0,0
Puistot ja yleiset alueet	HR	-10 000	-10 000	-20 000	-18 350	1 650	-8,3
Puistot ylläpito/korjaukset		-10 000	-10 000	-20 000	-18 350	1 650	-8,3

Liikuntapaikat	HR	-10 000	-20 000	-30 000	-38 347	8 347	-27,8
Liikuntapaikkojen korjaukset		-10 000	-20 000	-30 000	-38 347	8 347	-27,8
Vesi- ja viemärilaitos	TK						
Vesilaitos	HR	-150 000	59 000	-91 000	-71 752	-35 365	38,9
Uusi vedenottamon suunnittelu		-20 000	20 000	0	0	0	0,0
Vedenottamoiden saneeraus		-50 000	0	-50 000	-33 772	-16 228	32,5
Runkovesiverkoston venttiilien uusiminen		-20 000	20 000	0	0	0	0,0
Vesilaitoksen automaatiotyöt		-40 000	0	-40 000	-44 457	4 457	-11,1
Vesihuollon toimintav. ja turvallisuuden par		-20 000	10 000	-10 000	-9 134	-866	8,7
rahoitusavustus		0	9 000	9 000	15 611	-6 611	-73,5
Viemärilaitos	HR	-110 000	43 500	-66 500	-59 133	-7 367	11,1
Viemäri/linjakaivosaneeraus		-30 000	13 500	-16 500	-8 685	-7 815	47,4
Viemärilaitos, automaatio		-20 000	0	-20 000	-19 455	-545	2,7
Pumppaamot, peruskorjaus		-30 000	0	-30 000	-30 993	993	-3,3
Hulevesiverkoston suunnittelu		-30 000	30 000	0	0	0	
INVESTOINTIMENOT		-2 505 000	129 500	-2 375 500	-2 088 592	-286 908	12,1
INVESTOINTITULOT		687 000	28 500	715 500	590 335	125 165	17,5
INVESTOINNIT NETTO		-1 818 000	158 000	-1 660 000	-1 498 257	-161 743	9,7

3.3. RAHOITUSOSAN TOTEUTUMINEN

1000 €	TA 2025	TAM 2025	MTA 2025	TP 2025	Poikkeama	Tot. %
Toiminnan rahavirta						
Vuosikate	1 498	1 141	2 639	3 042	403	15,3 %
Tulorahoituksen korjauserät		- 45	- 45	- 43	2	-5,0 %
Toiminnan rahavirta yhteensä	1 498	1 096	2 594	2 999	405	15,6 %
Investointien rahavirta						
Investointimenot	- 2 505	130	- 2 376	- 2 089	287	-12,1 %
Rahoitusosuudet investointimenoihin	637	9	646	521	- 125	-19,4 %
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	50	20	70	70		100,0 %
Investointien rahavirta yhteensä	- 1 818	159	- 1 660	- 1 498	161	-9,7 %
Toiminnan ja investointien rahavirta	- 320	1 255	935	1 501	566	60,6 %
Rahoitustoiminta						
Antolainauksen muutokset						
Antolainasaamisten lisäys		- 194	- 194	- 194		0,0 %
Antolainasaamisten vähennys	30	40	70	425	355	506,5 %
Antolainauksen muutokset yhteensä	30	- 154	- 124	231	355	-285,9 %
Lainakannan muutokset						
Lyhytaikaisten lainojen muutos		- 3 000	- 3 000	- 3 092	- 92	3,1 %
Lainakannan muutokset yhteensä		- 3 000	- 3 000	- 3 092	- 92	3,1 %
Oman pääoman muutokset				384	384	0,0 %
Muut maksuvalmiuden muutokset				- 890	- 890	0,0 %
Rahoituksen rahavirta	30	- 3 154	- 3 124	- 3 368	- 244	7,8 %
Vaikutus maksuvalmiuteen	- 290	- 1 900	- 2 189	- 976	1 213	-55,4 %

[illegible]

Pitkäaikaisten lainojen lisäys	B												
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	B												
Lyhytaikaisten lainojen muutokset	N		3 000	3 000	3 092	-92	-3						
YHTEENSÄ		14 396	2 627	17 023	16 473	550	3,2	12 422	772	13 194	13 479	285	2,2

4. TILINPÄÄTÖSLASKELMAT

TULOSLASKELMA

Ulkoinen (€)	TOT 2025	TP 2024
TOIMINTATUOTOT	3 820 142,79	4 014 697,62
Myyntituotot	1 584 901,37	1 511 783,26
Maksutuotot	84 318,84	81 418,88
Tuet ja avustukset	314 372,38	430 869,53
Muut toimintatuotot	1 836 550,20	1 990 625,95
Valmistus omaan käyttöön	102 468,64	90 032,94
TOIMINTAKULUT	-13 742 111,42	-13 731 433,24
Henkilöstökulut	-7 215 492,11	-7 445 533,25
Palvelujen ostot	-3 534 686,35	-3 260 819,56
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 072 552,35	-1 069 373,06
Avustukset	-645 483,39	-440 851,46
Muut toimintakulut	-1 273 897,22	-1 514 855,91
TOIMINTAKATE	-9 819 499,99	-9 626 702,68
Verotulot	9 217 277,83	8 466 595,05
Valtionosuudet	3 837 495,00	3 670 123,00
Rahoitustuotot ja -kulut	-193 216,62	-346 507,72
Korkotuotot	50 979,74	88 547,20
Muut rahoitustuotot	36 562,71	58 178,34
Korkokulut	-280 709,07	-493 233,26
Muut rahoituskulut	-50,00	
VUOSIKATE	3 042 056,22	2 163 507,65
Poistot ja arvonalentumiset	-1 676 972,29	-1 815 199,66
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 676 972,29	-1 815 199,66
Arvonalentumiset		
TILIKAUDEN TULOS	1 365 083,93	348 307,99
YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	1 365 083,93	348 307,99

Sisäinen (€)	TOT 2025	TP 2024
TOIMINTATUOTOT	2 329 476,81	2 427 872,47
Myyntituotot	806 569,62	755 350,83
Maksutuotot	5 011,73	4 964,40
Tuet ja avustukset		
Muut toimintatuotot	1 517 895,46	1 667 557,24
Valmistus omaan käyttöön		
TOIMINTAKULUT	-2 329 476,81	-2 427 872,47
Henkilöstökulut		
Palvelujen ostot	-777 938,39	-721 969,93
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-29 250,01	-34 216,46
Avustukset	-5 011,73	-4 964,40
Muut toimintakulut	-1 517 276,68	-1 666 721,68
TOIMINTAKATE		
Verotulot		
Valtionosuudet		
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	122 852,16	179 760,20
Muut rahoitustuotot	32 417,25	32 417,25
Korkokulut	-122 852,16	-179 760,20
Muut rahoituskulut	-32 417,25	-32 417,25
VUOSIKATE		
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot		
Arvonalentumiset		
TILIKAUDEN TULOS		
YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ		

Ulkoinen ja sisäinen (€)	TOT 2025	TP 2024
TOIMINTATUOTOT	6 149 619,60	6 442 570,09
Myyntituotot	2 391 470,99	2 267 134,09
Maksutuotot	89 330,57	86 383,28
Tuet ja avustukset	314 372,38	430 869,53
Muut toimintatuotot	3 354 445,66	3 658 183,19
Valmistus omaan käyttöön	102 468,64	90 032,94
TOIMINTAKULUT	-16 071 588,23	-16 159 305,71
Henkilöstökulut	-7 215 492,11	-7 445 533,25
Palvelujen ostot	-4 312 624,74	-3 982 789,49
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 101 802,36	-1 103 589,52
Avustukset	-650 495,12	-445 815,86
Muut toimintakulut	-2 791 173,90	-3 181 577,59
TOIMINTAKATE	-9 819 499,99	-9 626 702,68
Verotulot	9 217 277,83	8 466 595,05
Valtionosuudet	3 837 495,00	3 670 123,00
Rahoitustuotot ja -kulut	-193 216,62	-346 507,72
Korkotuotot	173 831,90	268 307,40
Muut rahoitustuotot	68 979,96	90 595,59
Korkokulut	-403 561,23	-672 993,46
Muut rahoituskulut	-32 467,25	-32 417,25
VUOSIKATE	3 042 056,22	2 163 507,65
Poistot ja arvonalentumiset	-1 676 972,29	-1 815 199,66
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 676 972,29	-1 815 199,66
Arvonalentumiset		
TILIKAUDEN TULOS	1 365 083,93	348 307,99
YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	1 365 083,93	348 307,99

RAHOITUSLASKELMA

Euroa (€)	TP 2025	TP 2024
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	3 042 056,22	2 163 507,65
Tulorahoituksen korjauserät	-42 749,68	-11 243,15
Toiminnan rahavirta yhteensä	2 999 306,54	2 152 264,50
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-2 088 590,63	-1 575 227,79
Rahoitusosuudet investointimenoihin	520 832,88	513 327,25
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	69 501,00	150 200,00
Investointien rahavirta yhteensä	-1 498 256,75	-911 700,54
Toiminnan ja investointien rahavirta	1 501 049,79	1 240 563,96
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäys	-194 000,00	-348 125,29
Antolainasaamisten vähennys	424 553,21	51 342,94
Antolainauksen muutokset yhteensä	230 553,21	-296 782,35
Lainakannan muutokset		
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-3 091 525,00	-241 916,68
Lainakannan muutokset yhteensä	-3 091 525,00	-241 916,68
Oman pääoman muutokset	383 539,19	0,00
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-26 402,75	-31 719,36
Vaihto-omaisuuden muutos	358,15	10 635,83
Saamisten muutos	-303 646,89	-234 430,67
Korottomien velkojen muutos	-560 466,12	-138 760,20
Muut maksuvalmiuden muutokset yhteensä	-890 157,61	-394 274,40
Rahoituksen rahavirta yhteensä	-3 367 590,21	-932 973,43
Rahavarojen muutos	-1 866 540,42	307 590,53
Rahavarojen muutos taseessa		
Rahavarat 31.12.	5 256 115,01	7 122 655,43
Rahavarat 1.1.	7 122 655,43	6 815 064,90
Rahavarojen muutos taseessa yhteensä	-1 866 540,42	307 590,53

TASE

VASTAAVAA (€)	31.12.2025	31.12.2024
PYSYVÄT VASTAAVAT	26 087 472,32	26 453 991,39
Aineettomat hyödykkeet	105 695,79	92 266,80
Aineettomat oikeudet	0,00	6 087,39
Muut pitkävaikutteiset menot	105 695,79	86 179,41
Aineelliset hyödykkeet	22 180 776,14	22 330 170,99
Maa- ja vesialueet	2 758 919,22	2 763 918,73
Rakennukset	15 119 003,70	15 460 920,40
Kiinteät rakenteet ja laitteet	4 137 822,88	3 552 108,35
Koneet ja kalusto	103 512,66	84 039,88
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	61 517,68	469 183,63
Sijoitukset	3 801 000,39	4 031 553,60
Osakkeet ja osuudet	3 324 566,67	3 324 566,67
Muut lainasaamiset	476 433,72	706 986,93
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	17 829,85	14 142,85
Lahjoitusrahastojen pääomat	17 829,85	14 142,85
VAIHTUVAT VASTAAVAT	6 308 716,98	7 871 968,66
Vaihto-omaisuus	26 486,52	26 844,67
Aineet ja tarvikkeet	26 486,52	26 844,67
Saamiset	1 026 115,45	722 468,56
Lyhytaikaiset saamiset	1 026 115,45	722 468,56
Myyntisaamiset	235 586,08	224 201,50
Lainasaamiset	267 549,76	
Muut saamiset	59 796,79	59 203,89
Siirtosaamiset	463 182,82	439 063,17
Rahoitusarvopaperit	2 008 227,06	2 008 227,06
Osakkeet ja osuudet	2 008 227,06	2 008 227,06
Rahat ja pankkisaamiset	3 247 887,95	5 114 428,37
VASTAAVAA YHTEENSÄ	32 414 019,15	34 340 102,90

VASTATTAVAA (€)	31.12.2025	31.12.2024
OMA PÄÄOMA	20 247 895,47	18 499 272,35
Peruspääoma	14 024 003,00	14 024 003,00
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	4 858 808,54	4 126 961,36
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	1 365 083,93	348 307,99
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	158 106,90	180 822,65
Lahjoitusrahastojen pääomat	155 663,65	180 822,65
Muut toimeksiantojen pääomat	2 443,25	
VIERAS PÄÄOMA	12 008 016,78	15 660 007,90
Pitkäaikainen	12 025,94	485 638,10
Muut velat/Liittymismaksut ja muut velat	12 025,94	485 638,10
Lyhytaikainen	11 995 990,84	15 174 369,80
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	10 000 000,00	13 000 000,00
Lainat muilta luotonantajilta	177 034,70	268 559,70
Saadut ennakot		1 467,29
Ostovelat	673 802,78	542 118,11
Muut velat/Liittymismaksut	169 691,71	149 378,62
Siirtovelat	975 461,65	1 212 846,08
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	32 414 019,15	34 340 102,90

KARSTULAN KUNTA

KONSERNITULOSLASKELMA

	2025		2024	
Toimintatuotot		6 669 304,97		6 730 418,09
Toimintakulut		-16 943 771,97		-16 738 834,80
Toimintakate		-10 274 467,00		-10 008 416,71
Verotulot		9 217 277,83		8 466 595,05
Valtionosuudet		4 602 961,34		4 476 668,99
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korkotuotot	51 866,25		88 059,32	
Muut rahoitustuotot	43 436,71		51 563,40	
Korkokulut	-366 993,49		-603 841,35	
Muut rahoituskulut	-1 651,50	-273 342,03	-4 891,80	-469 110,43
Vuosikate		3 272 430,14		2 465 736,90
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	-2 183 925,69		-2 329 193,81	
Arvonalentumiset	0,00	-2 183 925,69	-94 649,71	-2 423 843,52
Satunnaiset erät		0,00		0,00
Tilikauden tulos		1 088 504,45		41 893,38
Tilinpäätössiirrot		-247,91		377,32
Tilikauden verot		-17 722,67		-31 777,14
Laskennalliset verot		-776,60		-4 211,00
Vähemmistöosuudet		77 915,08		57 479,81
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)		1 147 672,35		63 762,37

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA

	2025		2024	
Toiminnan rahavirta				
Vuosikate	3 272 430,14		2 465 736,90	
Satunnaiset erät	0,83		0,00	
Tilikauden verot	-17 722,67		-31 777,14	
Tulorahoituksen korjauserät	-42 148,05	3 212 560,25	13 222,36	2 447 182,12
Investointien rahavirta				
Investointimenot	-2 428 732,10		-1 970 011,26	
Rahoitusosuudet investointimenoihin	522 568,74		537 763,81	
Pysyvien vast hyödykk. luovutustulot	69 501,83	-1 836 661,53	150 200,00	-1 282 047,45
Toiminnan ja investointien rahavirta		1 375 898,72		1 165 134,67
Rahoituksen rahavirta				
Antolainauksen muutokset				
Antolainasaamisten lisäys	-306 051,97		-208 900,00	
Antolainasaamisten vähennys	564 163,93	258 111,96	115 859,60	-93 040,40
Lainakannan muutokset				
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0,00		325 616,07	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-244 959,88		-273 866,38	
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-3 281 173,37	-3 526 133,25	-358 827,04	-307 077,35
Oman pääoman muutokset		413 615,65		-15 764,11
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Toimeksiantojen varojen ja po m	-61 540,97		-103 878,53	
Vaihto-omaisuuden muutos	356 312,60		-480 772,34	
Saamisten muutos	68 068,31		170 440,19	
Korottomien velkojen muutos	-997 550,58	-634 710,64	-533 789,18	-947 999,86
Rahoituksen rahavirta		-3 489 116,28		-1 363 881,72
Rahavarojen muutos		-2 113 217,57		-198 747,05
Rahavarojen muutos				
Rahavarat 31.12.	6 354 209,57		8 546 992,73	
Rahavarat 1.1.	8 467 427,14	-2 113 217,57	8 745 739,78	-198 747,05

KONSERNITASE

VASTAAVAA	31.12.2025	31.12.2024
PYSYVÄT VASTAAVAT	27 191 982,90	27 411 021,62
Aineettomat hyödykkeet	244 487,45	231 058,46
Aineettomat oikeudet	138 791,66	144 879,05
Muut pitkävaikutteiset menot	105 695,79	86 179,41
Ennakkomaksut		
 Aineelliset hyödykkeet	 25 903 284,61	 26 224 429,06
Maa- ja vesialueet	2 953 297,65	2 933 831,65
Rakennukset	16 265 007,78	16 653 551,18
Kiinteät rakenteet ja laitteet	5 234 563,95	4 781 641,25
Koneet ja kalusto	1 365 735,22	1 339 948,97
Muut aineelliset hyödykkeet		
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	84 680,01	515 456,01
 Sijoitukset	 1 044 210,84	 955 534,10
Osakkeet ja osuudet	909 277,11	889 672,45
Muut lainasaamiset	134 933,73	65 861,65
 TOIMEKSIANTOJEN VARAT	 55 584,40	 70 699,26
Valtion toimeksiannot	37 754,55	56 556,41
Lahjoitusrahastojen varat	17 829,85	14 142,85
Muut toimeksiantojen varat		
 VAIHTUVAT VASTAAVAT	 8 196 624,11	 10 704 649,23
Vaihto-omaisuus	298 106,82	654 419,43
Aineet ja tarvikkeet	286 086,52	632 507,67
Keskeneräiset tuotteet		
Muu vaihto-omaisuus	12 020,30	21 911,76
 Saamiset	 1 544 307,72	 1 503 237,07
Pitkäaikaiset saamiset	541,78	8 137,82
Lainasaamiset	0,00	7 596,02
Muut saamiset	541,78	541,80
Lyhytaikaiset saamiset	1 543 765,94	1 495 099,25
Myyntisaamiset	661 952,32	535 482,05
Lainasaamiset	55 937,27	27 400,00

Muut saamiset	66 698,82	133 109,55
Siirtosaamiset	759 177,53	799 107,65
Rahoitusarvopaperit	2 814 715,50	2 391 553,63
Osakkeet ja osuudet	2 008 227,06	2 008 227,06
Sijoitukset rahamarkkinainst.	573 401,17	358 283,84
Joukkovelkakirjalainasaamiset	33 087,27	25 042,73
Muut arvopaperit	200 000,00	0,00
Rahat ja pankkisaamiset	3 539 494,07	6 155 439,10
VASTAAVAA YHTEENSÄ	<u>35 444 191,41</u>	<u>38 186 370,11</u>

VASTATTAVAA	31.12.2025	31.12.2024
OMA PÄÄOMA	19 492 897,26	17 930 225,43
Peruspääoma	14 024 003,00	14 024 003,00
Muut omat rahastot	45 039,00	44 640,07
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	4 276 182,92	3 797 819,99
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	1 147 672,34	63 762,37
 VÄHEMMISTÖOSUUDET	 341 301,79	 415 494,70
 PAKOLLISET VARAUKSET		
 TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	 211 794,60	 288 450,43
Valtion toimeksiannot	53 687,70	107 627,78
Lahjoitusrahastojen pääomat	155 663,65	180 822,65
Muut toimeksiantojen pääomat	2 443,25	0,00
 VIERAS PÄÄOMA	 15 398 197,76	 19 552 199,55
Pitkäaikainen	2 951 965,08	3 671 288,05
Lainat rahoitus- ja vakuuslaitoksilta	2 055 190,80	2 313 049,61
Lainat julkisyhteisöiltä		
Muut velat/Liittymismaksut ja muut velat	896 774,28	1 358 238,44
 Lyhytaikainen	 12 446 232,68	 15 880 911,50
Lainat rahoitus- ja vakuuslaitoksilta	10 178 201,88	13 445 466,38
Saadut ennakot	41 285,47	41 214,86
Ostovelat	734 636,34	635 014,36
Muut velat/Liittymismaksut ja muut velat	245 268,02	239 509,57
Siirtovelat	1 210 378,37	1 484 020,33
Laskennalliset verovelat	36 462,60	35 686,00
VASTATTAVAA	35 444 191,41	38 186 370,11

KIRJANPIDOLLISESTI ERIYTETTY TASEYKSIKKÖ: VESI- JA VIEMÄRILAITOS

VESI- JA VIEMÄRILAITOS, TULOSLASKELMA	2025	2024
Liikevaihto	937 469,03	911 285,68
Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varastojen lisäys tai vähennys		
Valmistus omaan käyttöön		5 002,93
Liiketoiminnan muut tuotot	388,80	16 528,01
Tuet ja avustukset	22 763,73	26 631,53
Materiaalit ja palvelut	-339 724,07	-353 883,10
Aineet tarvikkeet ja tavarat	-183 752,42	-198 708,55
Ostot tilikauden aikana	-183 752,42	-198 708,55
Varastojen lisäys tai vähennys		
Palvelujen ostot	-155 971,65	-155 174,55
Henkilöstökulut	-275 919,40	-264 310,75
Palkat ja palkkiot	-222 050,66	-211 054,44
Henkilösivukulut	-53 868,74	-53 256,31
Eläkekulut	-45 603,41	-44 942,37
Muut henkilösivukulut	-8 265,33	-8 313,94
Poistot ja arvonalentumiset	-344 626,12	-332 360,16
Suunnitelman mukaiset poistot	-344 626,12	-332 360,16
Arvonalentumiset		
Liiketoiminnan muut kulut	-5 836,35	-6 782,42
Liikeylijäämä	-5 484,38	2 111,72
Rahoitustuotot ja -kulut	-155 269,41	-212 177,45
Korkotuotot		
Muut rahoitustuotot		
Kunnalle maksetut korkokulut	-122 852,16	-179 760,20
Muille maksetut korkokulut		
Korvaus peruspääomasta	-32 417,25	-32 417,25
Muut rahoituskulut		
Ylijäämä ennen satunnaisia eriä	-160 753,79	-210 065,73
Satunnaiset tuotot ja -kulut		
Ylijäämä ennen varauksia	-160 753,79	-210 065,73
Poistoeron lisäys tai vähennys		
Vapaehtoisten varausten lisäys tai vähennys		
Tuloverot		
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-160 753,79	-210 065,73

TUNNUSLUVUT

Sijoitetun pääoman tuotto, %	-0,12	0,04
Kunnan sijoittaman pääoman tuotto, %	-0,12	0,04
Voitto, %	-17,2	-23,1

Sijoitetun pääoman tuotto mittaa liikelaitoksen suhteellista kannattavuutta. Erikseen lasketaan kunnan sijoittaman pääoman tuotto. Sijoitetun pääoman tuottoa kuvaavat tunnusluvut parantuneet edellisvuodesta. Voittoprosentti kertoo, kuinka suuren osuuden ylijäämä ennen varauksia muodostaa liikevaihdosta. Jos prosenttiluku on negatiivinen, toiminta on tappiollista.

RAHOITUSLASKELMA

	2025	2024
Toiminnan rahavirta	183 872,33	122 294,43
Liikeliijäämä	-5 484,38	2 111,72
Poistot ja arvonalentumiset	344 626,12	332 360,16
Rahoitustuotot ja -kulut	-155 269,41	-212 177,45
Investointien rahavirta	-130 887,29	-99 075,30
Investointimenot	-146 497,52	-101 068,67
Rahoitusosuudet investointimenoihin	15 610,23	1 993,37
Toiminnan ja investointien rahavirta	52 985,04	23 219,13
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Lainakannan muutokset	-419 937,25	82 829,30
Pitkäaikaisten lainojen lisäys kunnalta	28 921,02	0,00
Pitkäaikaisten lainojen lisäys muilta	0,00	7 423,20
Pitkäaikaisten lainojen vähennys kunnalle	-126 420,93	-74 593,90
Pitkäaikaisten lainojen vähennys muille	-472 437,34	
Lyhytaikaisten lainojen muutos kunnalta	150 000,00	150 000,00
Oman pääoman muutokset	383 539,19	
Muut maksuvalmiuden muutokset	-16 586,98	-106 048,43
Saamisten muutos muilta	-34 982,79	3 129,75
Korottomien velkojen muutos	18 395,81	-109 178,18
Rahoituksen rahavirta	-52 985,04	-23 219,13

Rahavarojen muutos	0,00	0,00
---------------------------	------	------

TUNNUSLUVUT

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä

5 vuodelta, 1 000 €	-3 446	-3 277
Laskennallinen lainanhoitokate	0,9	0,8
Quick ratio (maksuvalmiussuhde)	0,4	0,3
Current ratio (käyttöpääomasuhde)	0,4	0,3

Quick ratio eli maksuvalmiussuhde kertoo, miten hyvin lyhytaikaisesti sidotuilla varoilla pystytään kattamaan lyhytaikaiset velat. Tunnuslukua voidaan vertailla vain saman toimialan liikelaitosten/taseyksikköjen kesken. Tunnusluvun viitteelliset ohjearvot: erinomainen yli 1,5, hyvä 1-1,5, tyydyttävä 0,5-1, välttämä 0,3-0,5, heikko alle 0,5.

Current ratio eli käyttöpääomasuhde kertoo nopeakiertoisen omaisuuden ja nopeakiertoisten velkojen suhteen. Siinä huomioidaan myös vaihto-omaisuus. Tunnuslukua voidaan parhaiten vertailla saman toimialan liikelaitosten kesken, mutta se sopii myös eri toimialojen yritysten vertailuun. Tunnusluvun viitteelliset ohjearvot: erinomainen yli 2,5, hyvä 2-2,5, tyydyttävä 1-5-2, välttämä 1-1,5, heikko alle 1. Lainanhoitokate kertoo tulorahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun.

VESI- JA VIEMÄRILAITOS, TASE

VASTAAVAA	31.12.2025	31.12.2024
PYSYVÄT VASTAAVAT	4 916 770,93	5 130 509,76
Aineettomat hyödykkeet		
Aineelliset hyödykkeet	4 916 770,93	5 130 509,76
Rakennukset	3 474 928,07	3 689 449,05
Kiinteät rakenteet ja laitteet	1 435 290,36	1 416 421,43
Koneet ja kalusto	6 552,50	12 600,86
Ennakkomak.ja keskeneräiset hankinnat	0,00	12 038,42
Sijoitukset		
TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
VAIHTUVAT VASTAAVAT	112 340,94	77 358,15
Vaihto-omaisuus		
Saamiset	112 340,94	77 358,15
Pitkäaikaiset saamiset		
Lyhytaikaiset saamiset	112 340,94	77 358,15
Myyntisaamiset	112 340,94	77 358,15
Saamiset kunnalta		
Rahoitusarvopaperit		
VASTAAVAA	<u>5 029 111,87</u>	<u>5 207 867,91</u>

VASTATTAVAA	31.12.2025	31.12.2024
OMA PÄÄOMA	1 889 054,19	1 666 268,79
Peruspääoma	1 296 689,95	1 296 689,95
Edellisten tilikausien ylijäämä	753 118,03	579 644,57
Tilikauden ylijäämä/-alijäämä	-160 753,79	-210 065,73
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET		
PAKOLLISET VARAUKSET		
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMA		
VIERAS PÄÄOMA	3 140 057,68	3 541 599,12
Pitkäaikainen	2 852 278,96	3 272 216,21
Lainat julkisyhteisöiltä	2 840 253,02	2 787 752,93
Liittymismaksut ja muut velat	12 025,94	484 463,28
Lyhytaikainen	287 778,72	269 382,91
Lainat julkisyhteisöltä	205 665,98	205 665,98
Ostovelat	46 939,11	32 439,43
Siirtovelat	35 173,63	31 277,50
VASTATTAVAA	<u>5 029 111,87</u>	<u>5 207 867,91</u>

TUNNUSLUVUT

Omavaraisuusaste, %	37,6 %	32,0 %
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	327,1 %	370,9 %
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), 1000 €	592	370
Lainakanta 31.12., 1000 €	3 046	2 993
Lainasaamiset 31.12., 1000 €		

Taseesta laskettavat tunnusluvut kuvaavat omavaraisuutta, kertynyttä yli- tai alijäämää ja velkaisuutta. Suhteellinen velkaantuneisuus laskenut edellisvuodesta mutta on edelleen korkealla tasolla. Lainakannan nousu jatkuu johtuen uusista investoinneista.

MUUT ERIYTETYT LASKELMAT, KILPAILULAKI § 30
KIINTEISTÖT

TULOSLASKELMA	2025	2024
Liikevaihto	1 098 851	1 225 116
Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varastojen lisäys tai vähennys		
Valmistus omaan käyttöön		
Liiketoiminnan muut tuotot		11 062
Tuet ja avustukset kunnalta		
Materiaalit ja palvelut	-285 236	-275 461
Aineet tarvikkeet ja tavarat	-180 066	-162 841
Ostot tilikauden aikana	-180 066	-162 841
Varastojen lisäys tai vähennys		
Palvelujen ostot	-105 170	-112 620
Henkilöstökulut	-49 664	-46 179
Palkat ja palkkiot	-39 791	-36 689
Henkilösivukulut	-9 873	-9 490
Eläkekulut	-8 344	-8 035
Muut henkilösivukulut	-1 529	-1 455
Poistot ja arvonalentumiset	-308 421	-361 273
Suunnitelman mukaiset poistot	-308 421	-361 273
Arvonalentumiset		
Liiketoiminnan muut kulut	-334 923	-433 686
Liikeliikenne	120 607	119 579
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot		
Muut rahoitustuotot		
Kunnalle maksetut korkokulut		
Muille maksetut korkokulut		
Korvaus peruspääomasta		
Muut rahoituskulut		
Ylijäämä ennen satunnaisia eriä	120 607	119 579
Satunnaiset tuotot ja -kulut		
Ylijäämä ennen varauksia	120 607	119 579
Poistoeron lisäys tai vähennys		
Vapaehtoisten varausten lisäys tai vähennys		
Tuloverot		
Tilikauden ylijäämä	120 607	119 579

IT-PALVELUT, TALOUSHALLINTO, HENKILÖSTÖYKSIKKÖ

Vuonna 2025 eriytetty taloushallinto

it-palveluilla ja henkilöstöyksiköllä ei eriytettävää toimintaa

TULOSLASKELMA	2025	2024
Liikevaihto	74 716	118 984
Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varastojen lisäys tai vähennys		
Valmistus omaan käyttöön		
Liiketoiminnan muut tuotot	0	0
Tuet ja avustukset kunnalta		
Materiaalit ja palvelut	-18 486	-29 047
Aineet tarvikkeet ja tavarat	-269	-772
Ostot tilikauden aikana	-269	-772
Varastojen lisäys tai vähennys		
Palvelujen ostot	-18 217	-28 275
Henkilöstökulut	-55 483	-93 204
Palkat ja palkkiot	-44 822	-74 091
Henkilösivukulut	-10 661	-19 113
Eläkekulut	-9 087	-16 490
Muut henkilösivukulut	-1 574	-2 623
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot		
Arvonalentumiset		
Liiketoiminnan muut kulut	-491	-2 875
Liikeliikemäärä	256	-6 142
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot		
Muut rahoitustuotot		
Kunnalle maksetut korkokulut		
Muille maksetut korkokulut		
Korvaus peruspääomasta		
Muut rahoituskulut		
Ylijäämä ennen satunnaisia eriä	256	-6 142
Satunnaiset tuotot ja -kulut		
Ylijäämä ennen varauksia	256	-6 142
Poistoeron lisäys tai vähennys		
Vapaehtoisten varausten lisäys tai vähennys		
Tuloverot		
Tilikauden yli-/alijäämä	256	-6 142

5. TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

5.1. TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

5.1.1. KUNNAN TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

- Tilinpäätöstä laadittaessa noudatetut arvostus- ja jaksotusperiaatteet ja -menetelmät

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskemaan suoriteperusteen mukaisesti. Suoriteperusteesta poiketen verotulot on kirjattu niiden tilitysajankohdan mukaisesti ao. tilikaudelle.

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

Pysyvien vastaavien sijoitukset on merkitty taseessa hankintamenoon tai sitä alempaan arvoon. Arvostuksen perusteena on ollut hyödykkeen todennäköisesti tulevaisuudessa kerryttämä tulo tai sen arvo palvelutuotannossa.

Pysyvien vastaavien sijoitusluonteiset erät on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.

Vaihto-omaisuus on merkitty taseeseen painotetun keskihinnan tai sitä alemman todennäköisen hankintamenon tai todennäköisen luovutushinnan määräisenä.

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon.

Rahoitusomaisuusarvopaperit on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.

Pysyvien vastaavien aineellisten hyödykkeiden hankintaan saadut **rahoitusavustukset** on merkitty ao. hyödykkeen hankintamenon vähennykseksi.

Liitetiedot on numeroitu kirjanpitolautakunnan hyvinvointialue- ja kuntajaoston antaman kunnan tilinpäätöksen liitetietoja koskevan yleisohjeen mukaisesti.

Konsernitili Kunnan konsernitilisopimuksen tiliehtojen mukaisesti sopimukseen liitettyjen kunnan tytäryhteisöjen rahavarat esitetään kunnan tilinpäätöksessä sekä rahojen ja pankkisaamisten lisäyksenä että lyhytaikaisena velkana tytäryhteisöille. Tytäryhteisöjen negatiiviset tilien saldot esitetään sekä kunnan lyhytaikaisena lainasaamisena tytäryhteisöiltä että rahojen ja pankkisaamisten vähennyksenä.

- Perustelu tuloslaskelman tai taseen esittämistavan muutoksesta: ei ilmoitettavaa
- Oikaisut edelliseltä tilikaudelta esitettäviin tietoihin: tarkennukset ja korjaukset edellisen tilikauden vertailutietoihin on merkitty tiedon esittämiskohtaan
- Edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus; ei ilmoitettavaa

- Aikaisempiin tilikausiin kohdistuvat merkittävät tuotot ja kulut sekä virheiden korjaukset: ei ilmoitettavaa.

5.1.2. KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Konsernitilinpäätöksen laajuus: Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty kaikki kuntakonsernin tytäryhteisöt. Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty jäsenosuuden mukaisessa suhteessa kaikki kuntayhtymät, joissa kunta on jäsenenä.

Sisäiset liiketapahtumat ja sisäiset katteet: Konserniyhteisöjen keskinäiset tuotot ja kulut, sisäinen voitonjako sekä saamiset ja velat on vähennetty konsernituloslaskelmaa, konsernitaseessa ja konsernin rahoituslaskelmaa laadittaessa. Samoin konserniyhteisöjen ja kunnan omistamien kuntayhtymien keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty vähäisiä liiketapahtumia lukuun ottamatta. Olennaiset pysyviin vastaaviin sisältyvät sisäiset katteet on vähennetty. Konserniyhteisöjen kunnalle maksamat kiinteistöverot on jätetty eliminoimatta oleellisuuden periaatteen mukaan.

Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset: Konsernitaseessa vapaaehtoiset ja verotusperusteiset varaukset sekä poistoero on jaettu vapaaseen omaan pääomaan ja laskennalliseen verovelkaan. Jako on otettu huomioon omistuksen eliminoinnissa, vähemmistöosuuksien erottamisessa sekä osakkuusyhteisöjen yhdistelemissä.

Keskinäisen omistuksen eliminointi: Kunnan ja sen tytäryhteisöjen sekä kuntayhtymien keskinäinen omistus on eliminoitu.

Vähemmistöosuudet on erotettu konsernin ylijäämästä konsernituloslaskelmassa sekä konsernin omasta pääomasta konsernitaseessa.

Suunnitelmapoistojen oikaisu: Konserniin kuuluvien tytäryhtiöiden Karstulan Vuokra-asunnot, Vuokrakarstu ja Vuokrakelsa kiinteistöjen tasearvoihin on tehty poisto-oikaisut vuosilta 1997–2017. Oikaisut on kirjattu konsernitaseessa tytäryhtiöiden rakennusten arvojen oikaisuksi sekä edellisten tilikausien yli- tai alijäämän oikaisuksi. Oikaisut yhtiöittäin: Karstulan Vuokra-asunnot Oy -1 413 124 €, As Oy Vuokrakarstu – 68 293 € ja As Oy Vuokrakelsa -42 644 € ja yhteensä 1 524 061 €. Oikaisulla on saatu arvot vastaamaan paremmin markkina-arvoa myyntiarvojen ja vuokratuottojen perusteella.

Osakkuusyhteisöt: Osakkuusyhteisöjä ei ole.

Poikkeavat arvostus- ja jaksotusperiaatteet ja menetelmät: Konsernitilinpäätöstä laadittaessa on noudatettu samoja arvostus- ja jaksotusperiaatteita kuin kunnan tilinpäätöksessä.

Poikkeavat tilikaudet: ei ole.

Konsernirakenteen muutokset: ei ole

Oikaisut edelliseltä tilikaudelta esitettäviin tietoihin: taulukko Konsernitase ja sen tunnusluvut, Lainat ja vuokravastuut, 31.12.,1000 € ja lainat ja vuokravastuut €/asukas. Vuoden 2024 vertailutiedot muutettu.

Konsernitaseen edellisten tilikausien yli-/alijäämätilin jatkuvuuden ero 414 600,56 €

Edellisten tilikausien yli/alijäämään tehdyt oikaisut 2025.

Karstulan kunta, vesi- ja viemärilaitosliittymät 2004–2024 yht. 383.539,19 €

Kehittämissyhtiö Karstulanseutu Oy, 7.410,82 €, Puulaakson Energia Oy 14.316,37 € ja

Äänekosken ammatillisen koulutuksen ky 8.063,96 €

5.2. TULOSLASKELMAA KOSKEVAT LIITETIEDOT

6) Toimintatuotot päävastuualueittain

6) Toimintatuotot päävastuualueittain (esitetään ulkoisista eristä)	TOT 2025	TP 2024
KARSTULAN KUNTA	3 820 143	4 014 698
KUNNANHALLITUKSEN PÄÄVASTUUALUE	633 284	758 929
SIVISTYSTOIMEN PÄÄVASTUUALUE	555 480	501 637
TEKNISEN TOIMEN PÄÄVASTUUALUE	2 631 379	2 754 132

7) Verotulojen erittely

7) Verotulojen erittely	TOT 2025	TP 2024
Verotulot	9 217 278	8 466 595
Kunnan tulovero	5 364 491	5 523 679
Kiinteistövero	2 666 753	1 807 823
Osuus yhteisöveron tuotosta	1 186 034	1 135 093

8) Valtionosuuksien erittely

8) Valtionosuuksien erittely	TOT 2025	TP 2024
Valtionosuudet	3 837 495	3 670 123
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	3 210 500	2 863 153
Verotuloihin perustuva valtionos. tasaus	1 709 455	1 643 871
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtiono	65 480	3 662
Rahoitusavustus		
Harkinnanvarainen valtionosuuden korotus		
Verotulomenetysten kompensatio	561 515	803 308

9) Palvelujen ostojen erittely

9) Palvelujen ostojen erittely	TOT 2025	TP 2024
Palvelujen ostot	-3 534 686	-3 260 820
Asiakaspalvelujen ostot	-106 086	-85 405
Muiden palvelujen ostot	-3 428 601	-3 175 415

10) Valtuustoryhmien toimintaedellytysten tukemiseksi annetut tuet valtuustoryhmittäin eriteltynä (Kuntalaki 19.2 §): ei ilmoitettavaa

11) Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista ja niiden muutoksista

Poistonalaisten hyödykkeiden poistojen määrittämiseen on käytetty ennalta laadittua poistosuunnitelmaa. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden hankintamenoista arvioitun taloudellisen käyttöiän mukaan.

Kunnanvaltuuston 17.12.2012 hyväksymässä poistosuunnitelmassa on joidenkin hyödykkeiden taloudellisen pitoajan uudelleenarvioinnin perusteella poistoaikoja tarkistettu 1.1.2013 alkaen kirjanpitolautakunnan kuntajaoston 15.11.2011 antaman yleisohjeen mukaisiksi. Poistosuunnitelman muutos koskee vain 1.1.2013 alkavan tilikauden ja sitä seuraavien tilikausien aikana valmistuvien investointien suunnitelmapoistoja: aiempien tilikausien poistoja ei oikaista eikä 31.12.2012 mennessä valmistuneiden investointien poistosuunnitelmaa muuteta.

Poistosuunnitelman mukaisesti noudatetaan ensisijaisesti poistoaikojen alarajaa, ellei pidemmän poistoaajan käyttämiselle ole hyödykekohtaista perustetta. Enintään poistoaikojen ylärajojen mukaisen pidemmän poistoaajan käyttämisestä päättää kunnanhallitus.

Vuoden 2025 tilinpäätöksessä käyttöomaisuuteen aktivoitu JTF Koivurannan infran rakentaminen ja Koivurannan teollisuusalueen tieliittymäinvestoinnin poistomenetelmäksi on valittu menojäännöspoiston sijaan tasapoisto 15 vuotta.

Arvioitut poistoaajat ja poistomenetelmät, 17.12.2012 alkaen		
Aineettomat hyödykkeet	2–5 vuotta	Tasapoisto
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet		Ei poistoja
Rakennukset ja rakennelmat		
Hallinto- ja laitosrakennukset	20–50 vuotta	Tasapoisto
Tehdas- ja tuotantorakennukset	20–30 vuotta	Tasapoisto
Asuinrakennukset	30–50 vuotta	Tasapoisto
Kiinteät rakenteet ja laitteet		
Kadut, tiet, torit ja puistot	15–20 vuotta	Menojäännöspoisto
Vesi- ja viemärirakenteet	30–40 vuotta	Menojäännöspoisto
Muut kiinteät koneet, laitteet ja rakenteet	10–15 vuotta	Menojäännöspoisto
Koneet ja kalusto		
Kuljetusvälineet	4–7 vuotta	Tasapoisto
Muut laitteet ja kalusteet	3–5 vuotta	Tasapoisto
Keskeneräiset hankinnat		Ei poistoja

Pienet pysyvien vastaavien hankinnat, joiden hankintameno on alle 10 000 euroa, on kirjattu vuosikuluiksi.

Arvioidut poistoajat ja niitä vastaavat vuotuiset poistoprosentit sekä poistomenetelmät, ennen 17.12.2012		
Aineettomat hyödykkeet	3–5 vuotta	Tasapoisto
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet		Ei poistoja
Rakennukset	15–50 vuotta	Tasapoisto
Kiinteät koneet ja laitteet	7–25 vuotta	Menojäännöspoisto
Koneet ja kalusteet	3–15 vuotta	Tasapoisto
Keskeneräiset hankinnat		Ei poistoja

12) Selvitys olennaisista tuottoihin ja kuluihin sisältyvistä pakollisten varausten muutoksista: ei ilmoitettavaa

13) Selvitys olennaisista muihin toimintatuottoihin sisältyvistä pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitoista ja luovutustappioista

Pysyvien vastaavien hyödykkeiden	Konserni		Kunta	
luovutusvoitot ja -tappiot	2025	2024	2025	2024
Muut toimintatuotot				
Maa- ja vesialueiden luovutusvoitot	49 183	68 175	49 183	68 175
Rakennusten luovutusvoitot				
Muut luovutusvoitot				
Luovutusvoitot yhteensä	49 183	68 175	49 183	68 175
Muut toimintakulut				
Maa- ja vesialueiden luovutustappiot	1 682	10 124	1 682	10 124
Rakennusten luovutustappiot	4 752	46 807	4 752	46 807
Muut luovutustappiot				
Rakennuksen käytöstäpoisto				
Luovutustappiot yhteensä	6 434	56 931	6 434	56 931

14) Satunnaisiin tuottoihin ja kuluihin sisältyvät erät: ei ilmoitettavaa

15) Yhteismäärät muihin rahoitustuottoihin sisältyvistä tuotoista, jotka on saatu osuuksista muissa yhteisöissä, jos ne ovat olennaisia: ei ilmoitettavaa

16) Erittely poistoeron muutoksista: ei ilmoitettavaa

5.3. TASETTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

5.3.1. TASEEN VASTAAVIA KOSKEVAT LIITETIEDOT

17) Lainan liikkeeseen laskemisesta aiheutuneet kuluksi kirjaamattomat menot ja pää oma-alennukset, jos tällaisia kuluja on aktivoitu: ei ilmoitettavaa

18) Arvonkorotusten periaatteet ja arvonmääritysmenetelmät: ei ilmoitettavaa

19) Tiedot pysyvistä vastaavista tase-eräkohtaisesti

Aineettomat hyödykkeet	Aineettomat oikeudet	Muut pitkävaikutteiset menot	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	6 087,39	86 179,41	92 266,80
Lisäykset tilikauden aikana		45 186,61	45 186,61
Rahoitusosuudet tilikaudella			
Vähennykset tilikauden aikana			
Siirrot erien välillä			
Tilikauden poisto	-6 087,39	-25 670,23	-31 757,62
Arvonlennukset ja niiden palautukset			
Aktivoidut korkomenot			
Poistamaton hankintameno 31.12.	0,00	105 695,79	105 695,79
Arvonkorotukset			
Kirjanpitoarvo 31.12.	0,00	105 695,79	105 695,79

Aineelliset hyödykkeet	Maa-alueet	Rakennukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusteet	Kesken eräiset hankinnat	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	2 763 918,73	15 460 920,40	3 552 108,35	84 039,88	469 183,63	22 330 170,99
Lisäykset tilikauden aikana	1 500,00	800 432,54	2 082 620,43	57 680,61	4 079,08	2 946 312,66
Rahoitusosuudet tilikaudella			-1 011 996,49			-1 011 996,49
Vähennykset tilikauden aikana	-6 499,51	-116 337,72	-57 423,50	-481,75	-411 745,03	-592 487,51
Siirrot erien välillä						
Tilikauden poisto		-1 026 011,52	-427 485,91	-37 726,08		-1 491 223,51
Arvonlennukset ja niiden palautukset						
Poistamaton hankintameno 31.12.	2 758 919,22	15 119 003,70	4 137 822,88	103 512,66	61 517,68	22 180 776,14
Arvonkorotukset						
Kirjanpitoarvo 31.12.	2 758 919,22	15 119 003,70	4 137 822,88	103 512,66	61 517,68	22 180 776,14
Olennaiset lisäpoistot						
Erittely olennaisista lisäpoistoista						

Kvalt 26.5.2025 § 30, kertapoistot		72 470,13	57 423,50	481,75		130 375,38
pienet investoinnit ennen 1.1.2013						
Himmelin kulunvalvonta v. 2000-2012		23 615,78				23 615,78
Olenaiset lisäpoistot yhteensä		96 085,91	57 423,50	481,75		153 991,16

Osakkeet ja osuudet	Osakkeet konserni yhtiöt	Kunta- yhtymä osuudet	Osakkeet omistus- yht. yht.	Muut osakkeet ja osuudet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	2 705 993,86	163 206,10		455 366,71	3 324 566,67
Lisäykset					
Vähennykset					
Siirrot erien välillä					
Hankintameno 31.12.	2 705 993,86	163 206,10		455 366,71	3 324 566,67
Arvonlennukset					
Arvonkorotukset					
Kirjanpitoarvo 31.12.	2 705 993,86	163 206,10		455 366,71	3 324 566,67

Jvk-, muut laina- ja muut saamiset	Jvk- laina saamiset	Saamiset konserni- yhteisöt	Saamiset kunta- yhtymät	Saamiset muut yhteisöt	Yhteensä
Hankintameno 1.1.		641 125,30		65 861,53	706 986,83
Lisäykset		66 000,00		88 000,00	154 000,00
Vähennykset		-365 625,29		-18 927,92	-384 553,21
Siirrot erien välillä					
Hankintameno 31.12.		341 500,01		134 933,61	476 433,62
Arvonlennukset					
Arvonkorotukset					
Kirjanpitoarvo 31.12.		341 500,01		134 933,61	476 433,62

20) Omistukset tytäryhteisöistä

21) Omistukset kuntayhtymistä, joissa kunta on jäsenenä

Tytäryhteisöt ja kuntayhtymäosuudet	Y-tunnus	Kunnan omistus- osuus	Konsernin omistus- osuus	Kuntakonsernin osuus (1 000 €)		
				Omasta pääomast a	Vieraasta pääomast a	Tilikaude n voitosta / tappiosta
Tytäryhteisöt						
Kehittämisyhtiö Karstulanseutu Oy	0776042-4	100,00%		140	226	45
Karstulan Vuokra-asunnot Oy	0402119-1	100,00%		119	1 993	-38
Karstulan Lämpöverkko Oy	1558985-8	100,00%		1 090	1 216	-65
As Oy Vuokrakelsa	0485614-8	100,00%		23	159	0
Puulaakson Energia Oy	1558986-6	37,30%	74,10 %	890	627	-227
Karsera Oy	3333466-4	99,00%		441	129	59
As Oy Vuokrakarstu	0175856-9	68,00%		48	44	0
Kuntayhtymät						
Äänekosken ammatillisen koulutuksen ky	0208589-6	4,20 %		998	114	5
Keski-Suomen liitto	0830155-3	1,25 %		14	19	1
			Yhteensä	3 763	4 527	-220

22) Omistukset yhteisyyhteisöistä sekä yhden viidesosan tai sitä suuremman omistusosuuden kohteena olevista yrityksistä tai yhteisöistä ja muista omistusyhteisyyhteisöistä

Kehittämisyhtiö Karstulanseutu Oy omistaa 100 % Aloha Tietotalo Oy:stä, mutta toiminnan pienen volyymin vuoksi Aloha Tietotalo Oy:tä ei ole Kehittämisyhtiön taseeseen yhdistelty.

23) Erittely pitkä- ja lyhytaikaisista saamisista tytäryhteisöiltä, kuntayhtymiltä joissa kunta on jäsenenä sekä osakkuus- ja muilta omistusyhteisöiltä

Saamisten erittely	2025	2025	2024	2024
	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
Saamiset tytäryhteisöiltä				
Myyntisaamiset		14 484,90		8 471,45
Lainasaamiset		253 179,13		
Muut saamiset				
Siirtosaamiset				
Yhteensä		267 664,03		8 471,45
Saamiset kuntayhtymiltä, joissa kunta on jäsenenä				
Myyntisaamiset		0,00		400,00

Lainasaamiset				
Muut saamiset				
Siirtosaamiset				
Yhteensä		0,00		400,00
Saamiset yhteensä		267 664,03		8 871,45

24) Siirtosaamisiin liittyvät olennaiset erät

Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Lyhytaikaiset siirtosaamiset				
Tulojäämät				
Siirtyvät korot	68 043,97	70 197,10	68 043,97	70 197,10
Kelan korvaus työterveydenhuollosta	35 562,41	45 843,11	30 785,40	40 753,76
Eu-tuet ja avustukset	218 789,20	279 600,98		
Muut tulojäämät	436 813,71	403 466,46	364 353,45	328 112,31
Tulojäämät yhteensä	759 177,53	799 107,65	463 182,82	439 063,17
Lyhytaikaiset siirtosaamiset yhteensä	759 177,53	799 107,65	463 182,82	439 063,17

5.3.2. TASEEN VASTATTAVIA KOSKEVAT LIITETIEDOT

25) Oman pääoman erittely

Oman pääoman erittely	Konserni	Konserni	Kunta	Kunta
	2025	2024	2025	2024
Peruspääoma 1.1.	14 024 003,00	14 024 003,00	14 024 003,00	14 024 003,00
Lisäykset 1.1.				
Vähennykset 1.1.				
Peruspääoma 31.12.	14 024 003,00	14 024 003,00	14 024 003,00	14 024 003,00
Arvonkorotusrahasto 1.1.				
Lisäykset				
Vähennykset				
Arvonkorotusrahasto 31.12.				
Muut omat rahastot 1.1.	44 640,07	32 042,01		
Muutokset	398,93	12 598,16		
Siirrot rahastosta				
Muut omat rahastot 31.12.	45 039,00	44 640,17		
Edellisen tilikausien ylijäämä 1.1.	3 861 582,36	3 829 710,71	4 475 269,35	4 126 961,36
Edellisen tilikauden oikaisu	414 600,56	-31 890,72	383 539,19	
Edellisten tilikausien ylijäämä 31.12.	4 276 182,92	3 797 819,99	4 858 808,54	4 126 961,36
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	1 147 672,34	63 762,37	1 365 083,93	348 307,99

Oma pääoma yhteensä	19 492 897,26	17 930 225,53	20 247 895,47	18 499 272,35
----------------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------

Edellisten tilikausien yli/alijäämään tehdyt oikaisut 2025

Kunta

Vesi- ja viemärlaitoksen liittymismaksut vuosilta 2024–2024 on kirjattu edellisten tilikausien ylijäämän lisäykseksi ja muiden pitkäaikaisten velkojen vähennykseksi yhteensä 383.539,19 €.

Konserni

Karstulan kunta, 383.539,19

Kehittämisyhtiö Karstulanseutu Oy, 7.410,82

Puulaakson Energia Oy, 14.316,37

Äänekosken ammatillisen koulutuksen ky, 8.063,96

26) Erittely poistoerosta: ei ilmoitettavaa

27) Pitkäaikaiset velat, jotka erääntyvät myöhemmin kuin viiden vuoden kuluttua: ei ilmoitettavaa

28) Erittely liikkeeseen lasketuista joukkovelkakirjalainoista

Joukkovelkakirjalainat	2025	2024
Alle vuoden kuluessa erääntyvät kuntatodistusslainat	10 000 000,00	13 000 000,00
korko %	2,08	3,41
erääntyvät	30.4.2026	28.2.2025
Joukkovelkakirjalainat yhteensä	10 000 000,00	13 000 000,00

29) Pakolliset varaukset: ei ilmoitettavaa

30) Erittely pitkä- ja lyhytaikaisista veloista tytäryhteisöille, kuntayhtymille, joissa kunta on jäsenenä sekä osakkuus- ja muilta omistusyhteisöille

Vieras pääoma	2025	2025	2024	2024
	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
Velat tytäryhteisöille				
Saadut ennakot				
Ostovelat		162 822,62		90 709,75
Muut velat				
Siirtovelat				
Yhteensä		162 822,62		90 709,75
Velat kuntayhtymille, joissa kunta on jäsenenä				
Saadut ennakot				

Ostovelat				
Muut velat				
Siirtovelat				
Yhteensä				
Vieras pääoma yhteensä		162 822,62		90 709,75

31) Maksuvalmiuden kannalta merkittävä sekkitililimiitti: ei ilmoitettavaa

32) Erittely muista veloista

Muiden velkojen erittely	Konserni	Konserni	Kunta	Kunta
	2025	2024	2025	2024
Muut velat				
Liittymismaksut	884 418,34	1 370 386,44	0,00	472 437,34
Muut velat	12 355,94	239 509,57	12 025,94	13 200,76
Muut velat yhteensä	896 774,28	1 609 896,01	12 025,94	485 638,10

33) Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät

Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät	Konserni	Konserni	Kunta	Kunta
	2025	2024	2025	2024
Lyhytaikaiset siirtovelat				
Tuloennakot	75 139,59	233 942,62	62 574,55	208 280,03
Menojäämät				
Lomapalkkavelan ja henkilösivukulujen jaksotukset	950 294,59	947 227,49	774 604,10	781 160,29
Muut palkkojen ja henkilöstösivukulujen jaksotukset	164 945,74	216 005,15	134 170,68	192 805,76
Korkojaksotukset	8 675,08	10 781,03		
Muut menojäämät				
Siirtovelat muille	11 355,15		4 112,32	30 600,00
Siirtovelat jäsenkuntayhtymille				
Lyhytaikaiset siirtovelat yhteensä	1 210 378,37	1 407 956,29	975 461,65	1 212 846,08
Siirtovelat yhteensä	1 210 378,37	1 407 956,29	975 461,65	1 212 846,08

Siirtovelat muille vuoden 2024 vertailutieto korjattu (If vahinkovakuutuskorvaus Tippamäki).

5.4. VAKUUKSIA JA VASTUUSITOUMUKSIA KOSKEVAT LIITETIEDOT

34) Velat, joista kunta on antanut vakuudeksi omaisuuttaan

Velat, joiden vakuudeksi annettu	Konserni	Konserni	Kunta	Kunta
kiinnityksiä kiinteistöihin	2025	2024	2025	2024
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	2 014 263,00	2 014 263,00		
Vakuudeksi annetut kiinnitykset	6 819 443,00	6 819 443,00		
Vakuudeksi annetut kiinnitykset yhteensä	8 833 706,00	8 833 706,00	0,00	0,00

35) Vakuudet, jotka kunta muulla tavoin on antanut omasta puolestaan: ei ilmoitettavaa.

36) Vakuudet, jotka kunta on antanut samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta: ei ilmoitettavaa

37) Yhteenlaskettu arvo kunnan antamista muista kuin edellä 34–36 kohdissa tarkoitetuista vakuuksista: ei ilmoitettavaa

38) Vuokrasopimusten mukaisten vuokrien jäljellä olevien määrien yhteissumma, jos se on merkittävä

Vuokravastuut	Konserni	Konserni	Kunta	Kunta
	2025	2024	2025	2024
Toimitilojen vuokravastuut	14 658 033,11	16 623 495,84	14 627 498,59	16 601 505,28
josta, Yhtenäiskoulu, 9.728.753,92				
Soteku -keskus 4.848.367,36				
Koneiden ja laitteiden vuokravastuut	92 577,10	112 389,33	90 470,97	105 811,85
Maa-alueiden vuokra-vastuut				
Muut vuokravastuut				
Vuokravastuut yhteensä	14 750 610,21	16 735 885,17	14 717 969,56	16 707 317,13
Siitä seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	1 006 784,16	1 171 846,41	1 005 615,37	1 170 794,33

Karstulan kunnalla on leasing kauden jälkeen, luetteloiduin ehdoin osto-oikeus yhtenäiskoulun rakennukseen. Jos tätä osto-oikeutta ei käytetä, on vuokrakohteelle velvollisuus osoittaa ostaja.

39) Vastuusitoumukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta

40) Vastuusitoumukset muiden puolesta

Vastuusitoumukset	Konserni	Konserni	Kunta	Kunta
Järjestelyjen tarkoitus	2025	2024	2025	2024
Takaukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta				
Alkuperäinen pääoma			3 430 000,00	3 430 000,00
Jäljellä oleva pääoma			2 251 471,00	2 388 211,00
Takaukset muiden puolesta				
Alkuperäinen pääoma	741 745,10	1 565 762,10	573 428,88	1 054 928,88
Jäljellä oleva pääoma	325 808,84	514 231,22	157 492,62	233 603,74
Kunnan osuus takauskeskuksen takausvastuista 31.12.			33 188 916,08	31 329 123,00
Kunnan osuus takauskeskuksen kattamattomista takausvastuista 31.12.				
Kunnan mahdollista vastuuta kattava osuus takauskeskuksen rahastosta 31.12.			42 481,23	33 619,00

41) Muut kuntaa koskevat taseen ulkopuoliset järjestelyt:

Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt	Konserni	Konserni	Kunta	Kunta
Järjestelyjen tarkoitus	2025	2024	2025	2024
Arvonlisäveron palautusvastuu	1 494 573,22	1 505 236,84	1 453 161,14	1 476 926,82

5.5. HENKILÖSTÖÄ JA TILINTARKASTAJAN PALKKIOITA KOSKEVAT LIITETIEDOT

42) HTV-2 Palvelukeskuksittain

Henkilötyövuodet	2025	2024	muutos, htv	muutos %
Konsernipalvelukeskus	19,4	25,1	-5,7	-22,7
Sivistyspalvelukeskus	89,1	92,6	-3,5	-3,8
Tekninen palvelukeskus	23,1	23,1	0,0	0,0
Karstulan kunta	131,6	140,8	-9,2	-6,5
Tytäryhtiöt	20	20	0,0	0,0
Konserni yhteensä	151,6	160,8	-9,2	-5,7

43) Henkilöstökulut

	TOT 2025	TP 2024
Valmistus omaan käyttöön	102 469	90 033
Henkilöstökulut	-7 215 492	-7 445 533
Palkat ja palkkiot	-5 840 924	-5 988 501
Henkilösivukulut	-1 374 568	-1 457 032

44) Luottamushenkilön palkkioista perityt ja puolueelle tai puolueyhdistykselle tilitetyt luottamushenkilömaksut (Kuntalaki 82.3 §)

Luottamushenkilön palkkioista perityt ja tilitetyt luottamushenkilömaksut	2025	2024
Keskustan Karstulan kunnallisjärjestö	11 437,75	5 750,10
Karstulan Kokoomus ry	1 419,27	1 617,91
Karstulan seudun Perussuomalaiset	700,76	1 026,52
Suomen sos. dem puolue	1 423,29	967,78
Suomen Vasemmistoliitto ry	90,00	66,00
Tilitetyt luottamushenkilömaksut yhteensä	15 071,07	9 428,31

45) Tilintarkastajan palkkiot 2025

Tilintarkastajan palkkiot	2025	2024
KPMG Oy Ab		
Tilintarkastuspalkkiot	6 941,88	5 549,09
Tilintarkastajan lausunnot		
Tarkastuslautakunnan sihteerin tehtävät	7 141,00	6 969,00

Muut palkkiot		
Palkkiot yhteensä	14 082,88	12 518,09

46) Tiedot kunnan ja sen intressitahoihin kuuluvien välisistä liiketoimista, jos ne ovat olennaisia eikä niitä ole toteutettu tavanomaisin kaupallisin ehdoin.

Kunnanjohtajan kanssa on 29.7.2025 solmittu kuntalain mukainen johtajasopimus, jossa on sovittu 6 kuukauden palkkaa vastaava erokorvaus, mikäli kunnanjohtaja sitoutuu irtisanoutumaan tilanteessa, jossa kunnanhallitus ja kunnanjohtaja ovat yhdessä todenneet, ettei kunnanjohtaja nauti poliittisen johdon luottamusta.

Konsernin lähipiirin/intressipiirin kanssa ei ole ollut tavanomaisesta poikkeavia liiketoimia.

6. TILINPÄÄTÖSTÄ VARMENTAVAT ASIAKIRJAT

LUETTELO KÄYTETYISTÄ KIRJANPITOKIRJOISTA JA TOSITELAJEISTA

Kirjanpitokirjat	Säilytysaika	Säilytystapa
tilinpäätös	pysyvästi	sidottu
päiväkirjat	10 vuotta	sähköisesti levytila
pääkirjat	10 vuotta	sähköisesti levytila
pääkirjat	10 vuotta	atk-tulosteina
tase-erittelyt	10 vuotta	atk-tulosteina
liitetietotositteet	10 vuotta	atk-tulosteina
konsernilaskenta	10 vuotta	atk-tulosteina
käyttöomaisuuslaskennan tulosteet	10 vuotta	atk-tulosteina
toteutusvertailu	10 vuotta	atk-tulosteina
ostoreskontra	10 vuotta	sähköisesti levytila
myyntireskontra	10 vuotta	atk-osakirjanpitona

ESR:n ja EAKR:n rahoittamien kohteisen tositteet 10 vuotta ohjelmakauden päättymisestä.

Tositelajit

001 Muistiot
 006 Muistiot
 002 Sisäiset
 003 Kassa
 005 Jaksotus
 008 Oikaisut tilinavaussaldoihin
 009 Käyttöomaisuus
 010 Tiliotetositteet
 020 Myyntireskontra, suoritukset
 021 Myyntireskontra, viitesuoritukset
 040 Ostoreskontra, suoritukset
 301 Palkat
 403 Ostolaskut
 606 Tekninen toimi
 608 Sekalaiset laskut
 615 Elinkeinotoimi
 618 Vuokrat
 620 Vesi- ja viemäri liittymät
 643 Vesilaskut
 654 Päivähoito
 99 Konserni, eliminointitositteet
 LT Liitetietotositteet

7. ALLEKIRJOITUKSET JA MERKINNÄT

7.1. TILINPÄÄTÖKSEN ALLEKIRJOITUS

Olemme hyväksyneet kokouksessamme Karstulan kunnan tilinpäätöksen
tilikaudelta 1.1.–31.12.2025 toimitettavaksi tilintarkastajien tarkastettavaksi.

Karstulassa 30.3.2026

KARSTULAN KUNNANHALLITUS

Mervi Viiru
puheenjohtaja

Pekka Kauppinen
varajäsen

Miska Keisanen
II varapuheenjohtaja

Satu Koskinen
jäsen

Gunnar Muhonen
jäsen

Petri Piispanen
jäsen

Riitta Sauna-aho
varajäsen

Eino Nissinen
kunnanjohtaja

Tästä asiakirjasta on poistettu analogiset allekirjoitukset (Julkisuuslaki 24 §, Eu:n tietosuojasetus 9 artikla).
Allekirjoitusten oikeellisuuden voi tarkistaa kirjaamosta.

7.2. TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ

Suoritetusta tilintarkastuksesta on sähköisen allekirjoituksen osoittamana päivänä annettu kertomus.

Karstulassa 18.5.2026

KPMG Oy Ab

Tilintarkastusyhteisö

Rami Olas

JHT, HT

Tästä asiakirjasta on poistettu analogiset allekirjoitukset (Julkisuuslaki 24 §, Eu:n tietosuoja-asetus 9 artikla).
Allekirjoitusten oikeellisuuden voi tarkistaa kirjaamosta.

8. LIITTEET

8.1. SELONTEKO KARSTULAN KUNNAN SISÄISEN VALVONNAN JA RISKIENHALLINNAN JÄRJESTÄMISESTÄ

2025 Sisäinen valvonta ja riskien hallinta on kunnissa lakisääteistä toimintaa, jota ohjataan kunnan omalla hallintosäännöllä (Kuntalaki 410/2015,14 §; Hallintosääntö 10 luku, 82–86 §) Sisäinen valvonta tarkoittaa kaikkea valvonta- ja tarkastustoimintaa, jota tehdään kunnan sisäisenä toimintana. Sen tarkoituksena on turvata kunnan toiminnan lainmukaisuus, taloudellisuus, turvallisuus ja tavoitteiden mukaisuus sekä kehittää kunnallista organisaatiota paremmin vastaamaan kunnallisen palvelutoiminnan haasteisiin.

Sisäinen valvonta sisältää organisaation oman jatkuvan valvonnan, sisäisen tarkastuksen ja riskien hallinnan. Sisäinen valvonta on osa organisaation jokapäiväistä johtamista. Sillä tarkoitetaan kaikkia niitä toimintatapoja ja menettelyjä, joilla toimitukset, viranhaltijat ja muut esimiehet varmistavat toiminnan taloudellisuutta ja tuloksellisuutta, päätöksenteon perusteena olevan tietopohjan riittävyyttä ja luotettavuutta, toiminnan ja päätösten lainmukaisuutta sekä omaisuuden ja erilaisten resurssien turvaamista.

Riskien hallinnan tarkoituksena on kunnan toiminnassa ilmenevien riskien tunnistaminen, luokittelu, nimeäminen, arviointi, kehittämistoimenpiteiden valinta ja raportointi. Sisäinen tarkastus on riippumatonta ja objektiivista arviointi-, varmistus- ja konsultointitoimintaa, jonka tarkoituksena on tuottaa lisäarvoa organisaatiolle ja parantaa sen toimintaa.

Sisäisen valvonnan periaatteista ja tavoitteista vastaa kunnanhallitus, jonka apuna toimii sisäisen valvonnan ja riskien hallinnan jaosto. Jaoston tehtävänä on suunnitella ja koordinoida valvontatoimintaa. Sivistyslautakunta, tekninen lautakunta ja kunnanhallitus konsernin osalta ovat valinneet kukin kaksi sisäistä asiantuntijatarkastajaa. Tarkastajien tehtävänä on toteuttaa kunnan toimintojen tarkastustoimintaa ja raportoida siitä Sisäisen valvonnan ja riskien hallinnan -jaostolle.

Sisäinen valvonta osana johtamistyötä

Talouden seuranta toteutetaan viranhaltijoiden toimesta jatkuvasti osana normaalia toimintaa. Lautakunnat seuraavat talouden toteutumista kuukausittain. Talousarvion täytäntöönpano-ohjeen mukaisesti talousarvion toteutumista seurataan osavuositarkastuksilla neljännesvuosittain kunnanhallituksessa ja -valtuustossa. Raporttien yhteydessä esitetään mahdolliset talousarviomuutokset. Kiireellisen ja merkittävät muutokset viedään tarvittaessa erillisinä muulloinkin.

Talousarvion täytäntöönpano-ohjeessa on annettu tarkempia ohjeita muun muassa henkilöstöön ja henkilöstökuluihin liittyvistä menettelyistä, matkalaskuista, tositteiden hyväksyjistä, myyntilaskutuksesta ja saatavien perinnästä sekä ostolaskujen käsittelijöistä. Lautakunnat ja kunnanhallitus päättävät vuosittain ostolaskujen tarkastajat ja hyväksyjät.

Käyttöoikeudet IT-järjestelmiin ja laitteisiin sekä kulkuoikeudet hyväksytään esimiesten toimesta.

Sisäisen valvonnan organisoituminen uudella vaalikaudella

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan jaoston toiminnan käynnistyminen viivästyi vaalikauden alkaessa useasta eri syystä. Jaoston jäsenet saatiin valittua lopullisesti vasta marraskuun valtuustossa. Siten varsinaista jaoston tai lautakuntien ja kunnanhallituksen valitsemien sisäisten tarkastajien tarkastustoimintaa ei vuoden 2025 loppupuoliskolla toteutettu. Sisäinen valvonta ja riskienhallinta on kuitenkin ollut jatkuvasti käynnissä osana normaalia johtamistoimintaa.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan aiempien havaintojen johdosta tehtyjä toimenpiteitä

Sisäisen valvonnan ja riskien hallinnan kauden 2022–2025 raportin johdosta johtoryhmä on helmikuussa 2025 käsitellyt raportissa esiin nostettuja asioita ja kirjannut toimenpiteitä, joita on tehty tarkastusten jälkeen. Raportti, joka sisältää johtoryhmän kirjaamat toimenpiteet, on käsitelty vuoden 2024 tilinpäätöksen yhteydessä. Toimenpiteitä on tehty raporttiin liittyvissä asioissa myös sen käsittelyn jälkeen tarpeen mukaan myös vuoden 2025 aikana.

Kyseinen raportti koskee siis koko edellisen valtuustokauden aikaa ja osa havainnoista on siten usean vuoden takaa. Raportissa esille nousseista asioista osa on kuitenkin edelleen ajankohtaisia ja niiden osalta tilanteet vaihtelevat.

Henkilöstöhallinnon osalta kaikkia tietojärjestelmien ongelmia ei ole pystytty selättämään, vaan esimerkiksi työnajanseurantaan liittyvän järjestelmän kaikkien ominaisuuksien käyttöönotto on edelleen joiltain osin kesken. Esihenkilöiden työkuormiin on pystytty vaikuttamaan ja esihenkilöille on järjestetty koulutusta ja säännöllisiä kokoontumisia. Organisaatiossa on kuitenkin tehty muutoksia esihenkilöstörakenteeseen. On tapahtunut myös useita henkilöstövaihdoksia. Osalla esihenkilöistä työkuorma on edelleen suuri.

Hankintojen osalta hankintaohjetta on päivitetty, mutta edelleen on päivitystarpeita niin, että hankintaohje ja -menettelyt palvelevat organisaation taloudellista, tehokasta ja tarkoituksenmukaista toimintaa.

Tietoturvaan ja tietosuojaan liittyvät asiat ovat nousseet jatkuvasti tärkeämmiksi maailman muuttuessa nopeasti ja tekoälyn tullessa osaksi kaikkien organisaatioiden toimintaa. Tietoturvaan ja tietosuojaan liittyvät asiat olivat esillä myös vuoden 2025 valmiusharjoituksessa. Turvatulostus on otettu käyttöön kunnantalon lisäksi myös koululla ja varhaiskasvatuksessa. Lisäksi on otettu käyttöön muitakin tietoturvaan liittyviä järjestelmiä ja käytäntöjä. Esihenkilöille on annettu tietoturvakoulutusta ja yleistä tietoisuutta tietoturvasioista lisätty. Kaikki kunnan it-laitteet ja puhelimet on otettu kunnan hallintaan. Lisäksi on arvioitu uudelleen aiempia linjauksia pilvipalveluiden ja kunnan omien palvelimien käytön välillä. Vuoden 2025 aikana on havaittu tietoturvaan liittyviä riskitilanteita, joissa on havaittu henkilöstön toimineen valveutuneesti sekä suojausjärjestelmien toimineen tarkoitetulla tavalla. Kuitenkin arkipäivän tietoturvakäytännöissä ja henkilöiden toiminnassa on havaittu edelleen paljon kehitettävää.

Toiminnan taloudellisuuden ja omistajaohjauksen osalta on toteutettu tehtyjä linjauksia muun muassa palvelutoiminnassa tarpeettomaksi käyneiden kiinteistöjen myynnissä. Laskutus- ja perintäohje on päivitetty. Henkilöstöresurssin käyttöä on pyritty tiivistämään ja reagoimaan suunnitellusti olosuhteiden muutoksiin, kuten esimerkiksi lapsimäärän pienentymiseen virkoja ja tehtäviä muuttamalla ja osin lakkauttamalla.

Omaisuuksienhallinnan ja osittain omistajaohjauksen näkökulmasta yhtenä haasteena on noussut esiin konsernin vuokra-asuntoyhtiön raskas lainamäärä, ikääntynyt asuntokanta ja vuokra asuntomarkkinassa tapahtuneet nopeat muutokset. Kunnan omistaman yhtiön kyky tarjota kohtuuhintaista asumista alueellaan on vaikeutunut.

Vuoden 2025 aikana kunnan lainakantaa alennettiin kolmella miljoonalla eurolla, mikä pienentää kunnan ulkoiseen rahoitukseen liittyviä riskejä.

Mahdolliset riita-asiat ja oikeudenkäynnit Karstulan kunta on valittanut Hämeenlinnan hallinto-oikeuteen Keski-Suomen hyvinvointialueen aluevaltuuston päätöksestä 9.12.2025, § 97, jossa aluevaltuusto on muun ohella päättänyt lakkauttaa alueellisen osastotoiminnan yksikön Karstulassa eli Karstulan kuntoutusosaston. Asia on hallinto-oikeuden käsittelyssä.

HENKILÖSTÖKERTOMUS

TIIVISTELMÄ

Henkilöstökertomuksen tehtävänä on antaa tietoa henkilöstön kehittämisen perustaksi ja päätöksenteon tueksi. Henkilöstökertomuksessa kuvataan osittain toteutunutta kehitystä ja osittain varaudutaan tulevaisuuteen. Henkilöstökertomuksen tiedot kerätään pääsääntöisesti KT:n henkilöstökertomussuosituksen mukaisesti.

Henkilöstökertomuksessa on kuvattu henkilöstön määrälliset ja laadulliset tunnusluvut, kehittämistoimenpiteet ja näiden vaikutukset henkilöstöön, toimintaan ja talouteen. Henkilöstövoimavaroja kuvaavat tunnusluvut kertovat henkilöstömäärästä, henkilöstörakenteesta, työpanoksesta ja työvoimakustannuksista.

Yt-toimikunta 23.3.2026 § 4

Henkilöstöjaosto 23.3.2026 § 4

Kunnanhallitus 30.3.2026 § 54

SISÄLLYSLUETTELO

1.	<u>JOHDANTO</u>	189
2.	<u>YHTEISET TUNNUSLUVUT</u>	189
	<u>2.1 HENKILÖSTÖMÄÄRÄ JA HENKILÖSTÖTYÖVUOSI</u>	189
	<u>2.2 HENKILÖSTÖN IKÄRAKENNE JA IKÄJAKAUMA</u>	191
	<u>2.3 HENKILÖSTÖN VAIHTUVUUS JA ELÄKÖITYMINEN</u>	191
	<u>2.4 SAIRAUSPOISSAOLOT</u>	192
	<u>2.5 TYÖTAPATURMAT</u>	193
3.	<u>PALKKAUS JA TYÖVOIMAKUSTANNUKSET</u>	193
	<u>3.1 PALKKAUSJÄRJESTELMÄ</u>	193
	<u>3.2 TYÖVOIMAKUSTANNUKSET</u>	194
	<u>3.3 PALKATTOMAT VIRKAVAPAAT JA TYÖLOMAT SÄÄSTÖTARKOITUKSESSA</u>	195
4.	<u>HENKILÖSTÖN OSAAMINEN JA HYVINVOINTI</u>	196
	<u>4.1 HENKILÖSTÖN KOULUTUS</u>	196
	<u>4.2 TYÖSUOJELU / TYÖSUOJELUTOIMINTA</u>	196
	<u>4.2.1 TYÖRVEYSHUOLTO</u>	197
	<u>4.3 YHTEISTOIMINTA</u>	198
	<u>4.4 TYÖKYKYÄ YLLÄPITÄVÄ TOIMINTA</u>	198
	<u>4.5 TYÖNOHJAUS</u>	198
	<u>4.6 TYÖHYVINVOINTI</u>	199
	<u>4.7 TYÖNTEKIJÖIDEN MUISTAMINEN</u>	199
	<u>4.8 TASA-ARVON JA YHDENVERTAISUUSUUNNITELMAN TOTEUTUMINEN</u>	199
5.	<u>JOHTAMINEN JA ESIHENKILÖTYÖ</u>	200
	<u>5.1 HENKILÖSTÖJAOSTO</u>	200
	<u>5.2 ESIHENKILÖTYÖ</u>	200

1. JOHDANTO

Karstulan kunnan henkilöstökertomus tarjoaa kokonaiskuvan kunnan henkilöstövoimavaroista, niiden kehityksestä ja työhyvinvoinnin tilasta. Asiakirja kuvaa henkilöstön määrää, rakennetta, työpanosta, työkykyä, työhyvinvointia sekä näihin liittyviä keskeisiä tunnuslukuja ja toimenpiteitä. Henkilöstökertomus tarkastelee sekä toteutunutta kehitystä että tulevia tarpeita ja perustuu KT:n henkilöstökertomussuosituksiin.

Vuonna 2025 henkilöstöresurssien kehitys on ollut kokonaisuutena hallittua, mutta erityisesti henkilötövuosien väheneminen sekä työkyvyn hallinnan merkitys korostavat pitkäjänteisen työhyvinvointityön tarvetta. Työhyvinvoinnin edistäminen, henkilöstön osaamisen kehittäminen ja työkyvyn tukeminen ovat keskeisessä roolissa kunnan toiminnan sujuvuuden, palvelujen laadun ja henkilöstön jaksamisen varmistamisessa.

2. YHTEISET TUNNUSLUVUT

2.1 HENKILÖSTÖMÄÄRÄ JA HENKILÖSTÖTYÖVUOSI

Vuoden 2025 lopussa Karstulan kunnan palveluksessa oli 168 henkilöä, mikä on hieman vähemmän kuin edellisinä vuosina, ja henkilöstörakenne sekä sukupuolijakauma ovat säilyneet pääosin ennallaan. Henkilöstömäärän maltillista laskua merkittävämpi muutos näkyy henkilötövuosissa, jotka vähenivät 131,6:een (-6,5 % vuoteen 2024 verrattuna), mikä kertoo käytettävissä olevan todellisen työpanoksen supistumisesta. Henkilötövuosien lasku selittyy erityisesti määräaikaisten henkilöstön vähentymisellä, osa-aikatyön osuudella sekä pitkien poissaolojen vaikutuksilla, ja se on kohdistunut ennen kaikkea sivistys- ja konsernipalveluihin, kun taas teknisissä palveluissa työpanos on pysynyt lähes ennallaan. Kokonaisuutena henkilöstöresurssien kehitys on ollut hallittua, mutta henkilötövuosien väheneminen edellyttää jatkossa tarkkaa seuranta työn kuormituksen, henkilöstön jaksamisen ja palvelutason turvaamisen näkökulmasta.

Seuraavassa taulukossa on kuvattuna henkilöstön määrä ja sukupuolijakauma palvelukeskuksittain vuoden viimeisen päivän mukaan. Laskennassa on mukana myös kansalaisopiston sivutoimiset, määräaikaisten opettajat sekä työllistämistoimin työsuhteessa olleet.

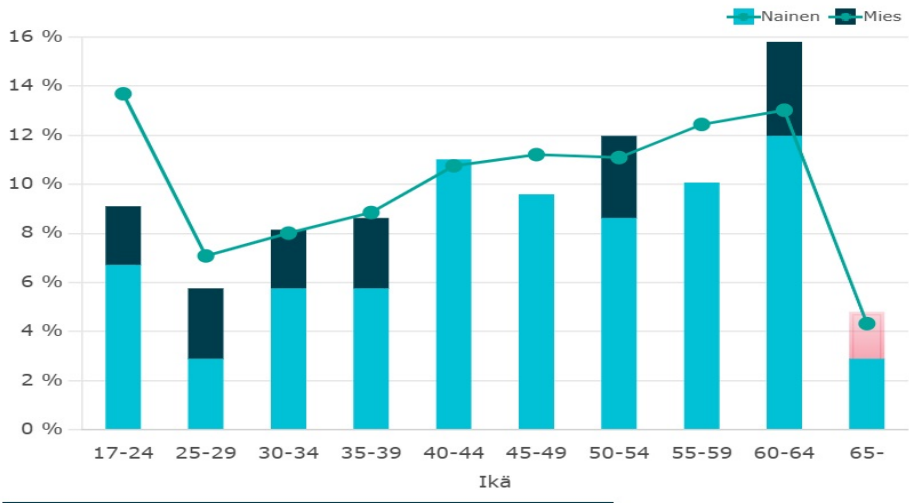
Henkilöstö palvelukeskuksittain 31.12. vrt. edelliset vuodet	2025	2024	2023
Konsernipalvelut			
Vakituiset	16	16	17
Määräaikaisten	2	8	3
Sivistyspalvelut			
Vakituiset	74	72	75

Määräaikaiset	55	54	57
Tekniset palvelut			
Vakituiset	18	18	19
Määräaikaiset	3	5	5
Yhteensä	168	173	176
Vakituiset	108	106	111
Määräaikaiset	60	67	61
Naisia	130	132	135

Henkilötyövuodet	2025	2024	2023	muutos% 2024 vs. 2025
Palvelussuhteessa oleva henkilöstö HTV 2	131,6	140,8	154,5	-6,5 %

Henkilötyövuodet (HTV2) palvelukeskuksittain	2025	2024	2023
Konsernipalvelukeskus	19,4	25,1	25,2
Sivistyspalvelukeskus	89,1	92,6	105,3
Tekninen palvelukeskus	23,1	23,1	24,0

Ikäjakauma 2025

Lähde: Kevan Avaintiedot, Karstulan kunta

2.2 HENKILÖSTÖN IKÄRAKENNE JA IKÄJAKAUMA

Henkilöstön keski-ikä vuonna 2025 oli 45,8 vuotta (2024 46,9 vuotta). Alla olevassa kuvaajassa esitetään henkilöstön ikäjakauma ikäryhmittäin verrokki työnantajiin verrattuna. Luvuissa ovat mukana 17–68-vuotiaat työ- tai virkasuhteiset henkilöt, joille on maksettu vuoden aikana palkkaa.

2.3 HENKILÖSTÖN VAIHTUVUUS JA ELÄKÖITYMINEN

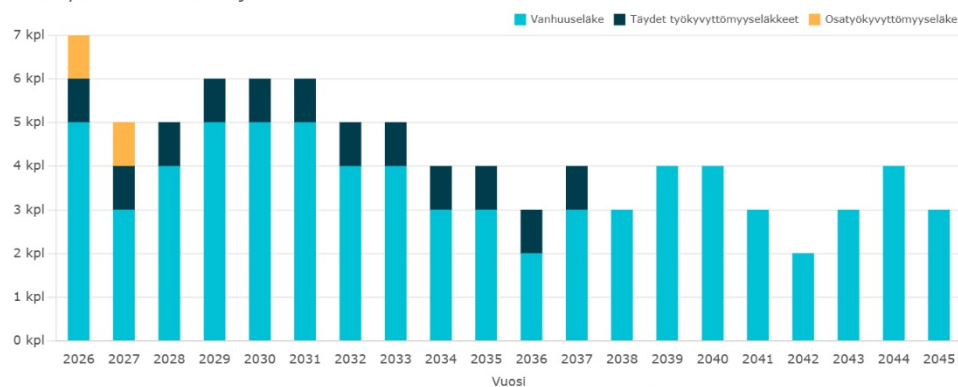
Henkilöstön vaihtuvuus vuonna 2025 on ollut kokonaisuutena maltillista ja hallittua, ja vakituisen henkilöstön määrä on pysynyt vakaana tulojen ja lähtöjen ollessa lähes tasapainossa. Vaihtuvuus on selvästi vähentynyt aiempiin vuosiin verrattuna, mikä viittaa henkilöstötilanteen vakiintumiseen sekä rekrytointi- ja henkilöstörakenteeseen liittyvien muutosten rauhoittumiseen. Eläköityminen on ollut ennakoitua ja määrältään kohtuullista, eikä se ole aiheuttanut äkillistä rekrytointipainetta. Karstulassa vanhuuseläkkeelle siirtyneiden keski-ikä on valtakunnallista tasoa korkeampi, mikä kertoo henkilöstön hyvästä työkyvystä ja halukkuudesta jatkaa työuraa pidempään. Kokonaisarviona henkilöstön liikkuvuus on ollut organisaation toiminnan kannalta terveellä tasolla, tukien sekä toiminnan jatkuvuutta, että hallittua uudistumista

Vakituisen henkilöstön vaihtuvuus	2025	2024	2023
Alkaneet vakituiset palvelussuhteet	3 (2,8 %)	7 (6,6 %)	18 (15,8 %)
Päättäneet vakituiset palvelussuhteet	2 (1,8 %)	7 (6,6 %)	14 (12,3 %)

Vuonna 2025 vakituisesta henkilöstöstä erosi 2 henkilöä ja eläkkeelle siirtyi 3 henkilöä (vuonna 2024 6 henkilöä ja 2023 6 henkilöä). Eläköitymisistä 2 tapahtui konsernipalvelukeskuksessa ja 1 sivistyspalvelukeskuksessa. Karstulassa vanhuuseläkkeelle siirtyneiden keski-ikä oli tarkastelu vuonna 67,2 vuotta, kun keskimäärin verrokki työnantajilla eläköitymisikä on noin 65 vuotta (Lähde: Keva työnantajatilasto). Eläkkeelle siirtyneiden määrä noudattaa annettuja ennusteita.

Seuraavassa ennusteessa kuvataan vakuutettujen arvioitu eläköityminen vuosittain. Ennusteessa on huomioitu vanhuus-, työkyvyttömyys- ja osatyökyvyttömyyseläkkeelle siirtyvät henkilöt. Vanhuuseläkkeet sisältävät varhennetut vanhuuseläkkeet, täydet työkyvyttömyyseläkkeet sisältävät kuntoutustuet ja osatyökyvyttömyyseläkkeet sisältävät osakuntoutustuet. Osittaiset varhennetut vanhuuseläkkeet eivät ole

Eläköitymisennuste eläkelajeittain

mukana
ennusteessa.

2.4 SAIRAUSPOISSAOLOT

Vuonna 2025 Karstulan kunnan terveysperusteinen poissaolotaso on selvästi parantunut edellisvuoteen verrattuna: sairauspoissaoloja kertyi keskimäärin 10,7 kalenteripäivää työntekijää kohden, mikä on 24,6 % vähemmän kuin vuonna 2024. Kehitys on myönteinen ja linjassa kuntasektorin yleisen laskevan trendin kanssa. Vertailtaessa kuntakenttään Karstulan poissaolotaso on vähintään tavanomainen ja useilla mittareilla hieman keskiarvoa matalampi suhteessa Kevan raportoimaan kuntasektorin keskimääräiseen tasoon, joka 2024 oli 12,9 pv/henkilö. Poissaolot ovat pääosin lyhyitä, mutta pitkät poissaolot muodostavat edelleen työkyvyn hallinnan kannalta keskeisen riskiryhmän, minkä vuoksi varhaisen tuen malli ja esihenkilöiden työkykyjohtamisen vahvistaminen ovat perusteltuja toimenpiteitä. 81 henkilöllä (45,5 % henkilöstöstä) ei ollut sairauspoissaoloja lainkaan vuonna 2025, mikä vahvistaa kokonaiskuvaa työkyvyn myönteisestä kehityksestä.

Karstulan kunnassa sairauspoissaoloprosentti oli 6 % vuonna 2025. Kuntasektorilla sairauspoissaolotaso on viimeisimpien Kevan ja Työterveyslaitoksen tilastojen mukaan vakiintunut noin 4–6 prosentin tasolle kokonaistyöajasta. Sairauspoissaoloprosentti kuvaa sairauden vuoksi poissa ollutta työaikaa suhteessa sovittuun kokonaistyöaikaan tarkastelujaksolla. Luku ilmaisee sairauspoissaolojen vaikutuksen kokonaistyöpanokseen ja toimii keskeisenä työhyvinvoinnin seurannan mittarina.

Vuosi	Sairauspoissaolot (päivää/työntekijä)
2025	10,7
2024	14,2
2023	12,8

Karstulan kunnan henkilöstön terveysperusteiset palkalliset ja palkattomat poissaolot kalenteripäivinä.

Palvelukeskus	2025	2024	2023
Konserni	458	521	116
Sivistys	1224	1551	1457
Tekninen	217	380	171
Yhteensä	1899	2452	1744

Yksikkö	1–3 päivää	4–29 päivää	30–60 päivää	yli 90 työpäivää
Konserni	11 henkilöä	8 henkilöä	1 henkilöä	1 henkilöä

Sivistys	62 henkilöä	34 henkilöä	5 henkilöä	
Tekninen	10 henkilöä	6 henkilöä	2 henkilöä	

Karstulan kunnassa on käytössä ns. kevennetyn työn malli. Kevennetty työ tarkoittaa järjestelyä, jossa työntekijä saa lääkärin antamaan sairauslomatoistukseen merkinnän kevennetyn työn mahdollisuudesta. Tämän jälkeen esihenkilö neuvottelee työntekijän kanssa työntekijän oman työn keventämisestä sen sijaan, että hän olisi sairauslomalla. Lisäksi työnantajalla on käytössä varhaisen tuen toiminta malli, jonka tavoitteena on mahdollisimman varhainen työkykyongelmien tunnistaminen ja oikea-aikainen tuki. Jos sairauspoissaoloja kertyy toistuvasti tai ne ovat kestoaltaan pitkäaikaisia, esimiehen tulee keskustella työntekijän kanssa työkykyyn vaikuttavista tekijöistä. Keskustelut käydään, jos työntekijällä on:

- 1–3 päivän sairauspoissaoloja kertyy 4 kuukauden aikana yli kolme kertaa
- Lyhyitä viikonloppuun rajoittuvia 1 päivän sairauspoissaoloja kertyy 6 kuukauden aikana yli kolme kertaa
- Sairauspoissaoloja kertyy 12 kuukauden aikana yli 30 kalenteripäivää
- Sairauspoissaolo kestää yhtäjaksoisesti yli 30 kalenteripäivää.

2.5 TYÖTAPATURMAT

Työtapaturmien tilastointi ja raportointi kuvaavat työympäristön turvallisuutta, työkyvyn hallintaa ja työsuojelutoiminnan vaikuttavuutta. Seuranta tukee henkilöstöriskien hallintaa, ennaltaehkäisevien toimenpiteiden kohdentamista sekä henkilöstöjohtamisen ja talouden suunnittelua Karstulan kunnassa. Vuonna 2025 sattui yhteensä 13 työtapaturmaa, joista kaksi sattuivat työmatkalla.

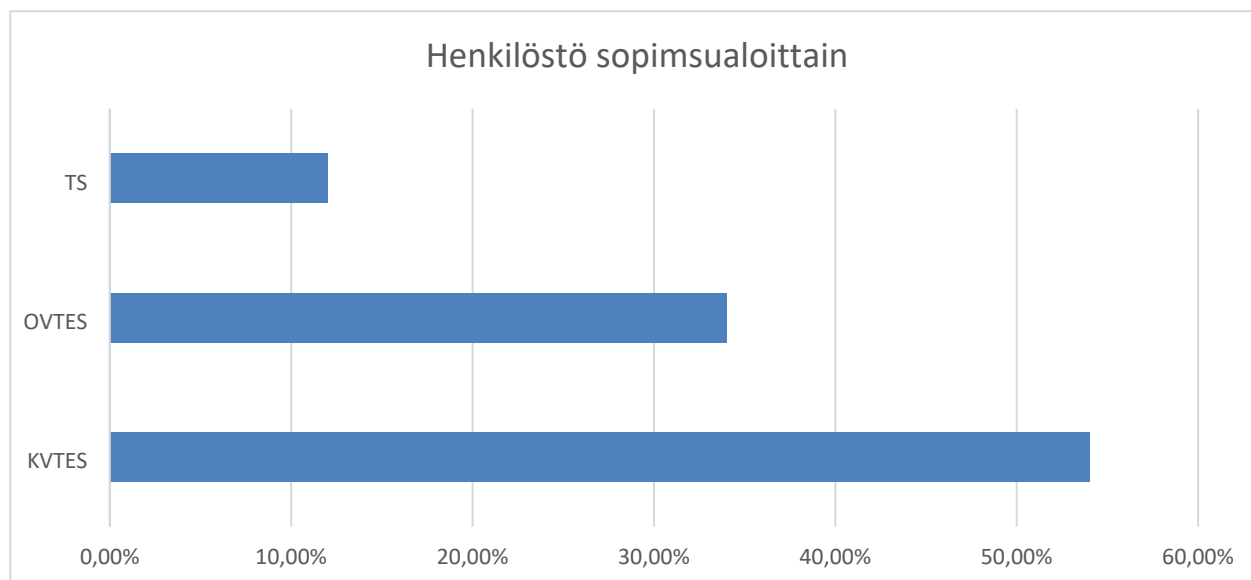
Tapahtumaa edeltänyt poikkeama (2025)	kpl
Henkilön liukastuminen, horjahtaminen, kompastuminen	4
Henkilön äkillinen fyysinen kuormittuminen	2
Ihmisen aiheuttama väkivalta, hyökkäys, uhkaaminen	2
Terävään esineeseen astuminen jne.	1
Eläimen hyökkäys, törmäys	1
Muut luokittelemattomat poikkeamat	1

Vuonna 2025 tehtiin työturvallisuuteen liittyviä poikkeama ilmoituksia yhteensä 52. Näistä suurin osa oli vaaratilanne ilmoituksia (40 kpl). Turvallisuusilmoituksia oli 6 kpl ja sisäilmaan liittyviä ilmoituksia myös 6 kpl. Vaaratapahtumia tai turvallisuusilmoituksen ovat tilanteita, joissa tapaturma tai vahinko oli vähällä tapahtua, mutta jäi lopulta toteutumatta.

3. PALKKAUS JA TYÖVOIMAKUSTANNUKSET

3.1 PALKKAUSJÄRJESTELMÄ

Kunnan palkkausjärjestelmän tavoitteena on edistää kunnan toiminnan tuloksellisuutta, motivoida henkilöstöä hyviin työsuorituksiin ja varmistaa palkkojen kilpailukyky. Tavoitteeseen pyritään oikeudenmukaisella palkalla, jonka perusteena on tehtävien vaativuus, ammatinhallinta ja työssä suoriutuminen, työkokemus ja tuloksellinen toiminta. Palkkausjärjestelmän rungon muodostavat virka- ja työehtosopimusten palkkausta koskevat määräykset. Karstulan kunnassa noudatetaan seuraavia kunta-alan virka- ja työehtosopimuksia; kunnallinen yleisen virka- ja työehtosopimus (KVTES), opetushenkilöstön virka- ja työehtosopimus (OVTES) ja teknisen henkilöstön virka- ja työehtosopimus (TS).

OVTES ja **TS** sopimusaloilla palkkaus perustuu työnvaativuuden mukaan maksettavaan palkkaan eli **TVA-järjestelmään**. Palkka koostuu **tehtäväkohtaisesta palkasta**, joka määräytyy tehtävän vaativuuden perusteella. Tehtävän vaativuuteen vaikuttavat ovat työn edellyttämä osaaminen, työn vaikutukset ja vastuut, työssä vaadittavat vuorovaikutus- ja ihmissuhdetaidot sekä työolosuhteet. **KVTES** sopimuksen piirissä olevien palkkaus perustuu **tasopalkkajärjestelmään**, joka perustuu työssä vaadittaviin osaamisen ja vastuun tasoihin. Tasopalkkamalli otettiin käyttöön Karstulan kunnassa 1.10.2025 alkaen.

Lisäksi palkkaukseen kuulu henkilökohtainenlisä, joka perustuu työtulokseen, ammatinhallintaan ja henkilökohtaisiin taitoihin sekä palveluaikaan sidotuista lisistä. Lisäksi voidaan maksaa kertapalkkiota ja muita sopimuksessa mainittuja lisiä sekä työaikakorvauksia.

Tehtävien vaativuuden arviointi (TVA) sekä tasopalkka ovat palkkausjärjestelmää ja koskee ainoastaan henkilön tekemiä tehtäviä, ei hänen henkilökohtaisia ominaisuuksiaan tai työsuoritustaan. Työsuorituksen arvioinnin (TSA) perustana ovat työehtosopimusten kriteerit: aloitteellisuus, kehitysmönteisyys, tuloksellisuus, vastuullisuus, monitaitoisuus, luovuus, yhteistyökykyisyys ja -valmius. TVA- ja TSA-järjestelmän toimivuutta arvioidaan säännöllisesti.

3.2 TYÖVOIMAKUSTANNUKSET

Kunnan taloustilanteesta johtuen henkilöstökulujen kasvun hillitseminen on ollut yksi keskeinen tavoite. Viime vuosina henkilöstökulujen kasvu on saatu pidettyä maltillisena. Vuoden 2025 henkilöstökulut olivat yhteensä 7,215 M€, kulut laskivat edelliseen vuoteen verrattuna 0,152 M€ (%). Henkilöstökulut alenivat

vuodesta 2024 vuoteen 2025 yhteensä noin 3,1 prosenttia. Maksettujen palkkojen osuus pieneni 2,5 prosenttia, ja eläkemaksut laskivat tätä selvästi enemmän, noin 6,8 prosenttia. Kehitys on johdonmukaista henkilöstömäärän (HTV) vähenemisen kanssa. Eläkemaksujen palkkoja voimakkaampi lasku johtuu työnantajan lakisääteisten tapaturmavaakutusmaksujen alenemista sekä aikaisempina vuosina sattuneiden vakavien tapaturmien kustannusten vaikutuksen loppumisesta. Työterveyshuollon kustannusten laskuun vaikuttaa Terveystalolta vuoden 2024 ylittyneistä kustannuksista saatu hyvitys (10 711 €). Kokonaisuutena henkilöstökulujen aleneminen heijastaa henkilöstöresurssien hallittua sopeutumista.

Työvoimakustannusten rakenne	Muutos % Ed. vuodesta	Tuhatta euroa 2025	Tuhatta euroa 2024	Tuhatta euroa 2023
Maksetut palkat	-2,46	5 840	5 989	6103
Työnantajan eläke- ja muut sosiaalivakuutusmaksut	-6,81	1 374	1475	1553
Työterveyshuolto, netto	-34,4	25,9	39,5	42,0
Työvoimakustannukset yhteensä	-3,1	7 215	7446	7 698

Keskiansiot lasketaan joulukuun (31.12.) kokonaisansioista sopimusaloittain. Keskiansiot lasketaan vain kokoajaisten koko kuukauden täyttä palkkaa saaneiden ansioista. Kokonaisansio sisältää säännöllisen työajan ansiot sekä kaikki lisä- ja ylityöajan korvaukset, mutta ei lomarahaa tai lomakorvausta.

Kokonaiskeskiansiot	Kokonaiskeskiansio keskimäärin €/kk 2025	Kokonaiskeskiansio keskimäärin €/kk 2024	Muutos % edellisestä vuodesta
KVTES, TS	3 143	3011	+6,5
OVTES	4 234	4078	+3,8

Keskiansion muutos selittyy vuoden 2025 yleisillä palkankorotuksilla, KVTES tasopalkkajärjestelmään siirtymisestä, yksittäisistä palkantarkistuksista sekä joulukuussa maksetuilla lisä- ja ylityökorvauksilla.

- 3.3 PALKATTOMAT VIRKAVAPAAT JA TYÖLOMAT SÄÄSTÖTARKOITUKSESSA

Karstulan kunnassa on käytössä henkilöstöjaoston päätöksellä (11 § 16.3.2023) toistaiseksi ns. talkoovapaat eli vapaaehtoisena säästökeinona palkattomien virkavapaiden ja työlomien myöntäminen säästötarkoituksessa. Ehtona palkattoman vapaan myöntämiselle on se, että se ei saa aiheuttaa sijaiskustannuksia. Vuonna 2025 palkattomia vapaita pidettiin yhteensä 85 päivää. Talkoovapaita käytti vuoden 2025 aikana 11 henkilöä. Säästöä syntyi 8 516 €. Säästöissä on vähennetty bonuspäivien vaikutus.

Vuosi	Talkoovapaita päivät	Säästö
-------	----------------------	--------

2025	85	8 516 €
2024	95	7335 €

4.HENKILÖSTÖN OSAAMINEN JA HYVINVOINTI

4.1 HENKILÖSTÖN KOULUTUS

Osaamisen kehittämistä toteutettiin monipuolisesti perehdyttämisellä, työssä oppimisella, sisäisellä koulutuksella, mentoroinnilla ja täydennyskoulutuksella. Ensisijaisena koulutuslajina hyödynnettiin Eduhousen digitaalista oppimisympäristöä, joka mahdollistaa kustannustehokkaan ja joustavan osaamisen kehittämisen koko henkilöstölle. Lisäksi henkilöstö on osallistunut erilaisiin täydennyskoulutuspäiviin sekä vuonna 2025 aloitettuihin omana toimintana toteutettuihin Koulutuskeskiviikkoihin. Esihenkilöille on järjestetty koulutusta viestinnästä sekä työkykyjohtamisen teemoista. Henkilöstön koulutusta on pyritty tukemaan erilaisilla työaikajärjestelyillä.

Vuoden 2025 koulutussuunnitelman mukaiseen lisä- ja täydennyskoulutukseen osallistui 79 työntekijää. Yhteensä koulutuspäivä vuonna 2025 kertyi 506 päivää, joka tarkoittaa, että keskimäärin koulutuksiin osallistuvat käyttivät koulutukseen aikaa n. 6 tuntia ja koko henkilöstöön suhteutettuna noin 3 tuntia vuosityöaikaa kohden. Koulutuskorvaus on taloudellinen tuki osaamisen kehittämistoimiin niille työnantajille, joilla ei ole oikeutta koulutusvähennykseen elinkeinoverolain tai maatilatalouden tuloverolain perusteella. Koulutuskorvauksen edellytyksenä on, että koulutus perustuu työnantajan etukäteen laatimaan koulutussuunnitelmaan ja edistää työntekijän ammatillista osaamista. Työllisyysrahaston myöntämän koulutuskorvauksen määrä vuoden 2025 koulutuspäivistä aiheutuneisiin kustannuksiin oli 4 076,16 €.

Henkilöstön ammatillisen osaamisen kehittäminen	Osallistujien Lukumäärä	Koulutuskorvaukseen oikeutettujen työpäivien lukumäärä
Henkilöstökoulutus 2025	79	195
Henkilöstökoulutus 2024	72	135
Henkilöstökoulutus 2023	84	201

4.2 TYÖSUOJELU / TYÖSUOJELUTOIMINTA

Kunnallisen alan työsuojelu- ja työympäristösopimus on ns. yhteistoimintasopimus, joka koskee kaikkia kuntia ja kuntayhtymiä sekä niiden palveluksessa olevia viranhaltijoita ja työntekijöitä. Työsuojelu- ja työympäristötyön tarkoituksena on työnantajan ja henkilöstön yhteistoiminnan avulla kehittää suunnitelmallisesti työympäristöä, työyhteisöjen henkistä työhyvinvointia sekä työn turvallisuutta ja terveellisuutta. Työsuojelusta vastaa työsuojelutoimikunta, jonka toimintaa ohjaa työsuojelun toimintaohje.

Työsuojelutoimikunnan toimintakausi on neljä vuotta (1.1.2022-31.12.2025). Työsuojelutoimikunnassa käsitellään koko henkilöstöä koskevat työsuojeluun ja työterveyshuoltoon liittyvät asiat.

Työsuojelutoimikunta:

Työsuojelupäällikkö	Tiina Saarinen
Työnantajanedustaja (kh)	Gunnar Muhonen
	Mervi Viiru (2.6.2025 alkaen)
Työsuojeluvaltuutettu	Pirkko Tuomikoski (31.1.2025 asti)
	Maria Rasi (1.2.2025 alkaen)
1.varatyösuojeluvaltuutettu	Maria Rasi (31.1.2025)
TTH edustus, työterveyshoitaja	Anna Korhonen

Työsuojelutoimikunta kokoontui vuoden 2025 aikana neljä kertaa. Työsuojelussa keskeisimpiä käsiteltyjä asioita olivat työnvaarojen ja riskien arviointi, läheltä piti-tilanne ilmoitukset sekä työterveyshuollon toiminta. Vuoden 2025 aikana laadittiin työsuojeluohje yksintyöskentelyä varten. Lokakuussa 2025 pidettiin työsuojeluvaalit, joissa valittiin työsuojeluvaltuutettu ja kaksi varavaltuutettua. Ehdokkaita vaalissa oli 6. Vaalissa äänioikeutettuja oli 131 työntekijää ja ääniä annettiin 92. Äänestysprosentti oli 70,23 %.

Vuoden 2025 aikana työpaikalle tehtiin kaksi työsuojeluviranomaisen tarkastusta; 13.1.2026 Kirjaston työmaalle ja 20.1.2026 Lukioon. Työterveyshuollon perustyöpaikkaselvitys vuorossa oli ryhmäperhepäivähoito ja perhepäivähoito.

4.2.1 TYÖRVEYSHUOLTO

Työterveyshuollon toiminta ja kustannukset ovat kohdentuneet sopimuksen mukaisesti pääasiassa ennaltaehkäisevään terveydenhuoltoon, joka vaikuttaa myös nettokustannukseen korkeamman Kela-korvauksen vuoksi. Työterveyshuollon keskeiset tavoitteet toimintasuunnitelmakaudella vuonna 2025 ovat olleet työpaikan turvallisuus ja terveyttä tukevat työolot, hyvinvoiva ihminen, toimiva työyhteisö sekä aktiivinen johtaminen. Työnantaja järjesti työterveyden kautta vuonna 2025 kausi-influenssarokotukset halukkaille.

Työterveyshuollon kustannukset Kela- korvausluokittain.

Vuosi	Lakisääteinen korvausluokka I	Sairaanhoito korvausluokka II	Yhteensä
2025	47 488,37	7 364,60	54 852,97
2024	58 067,90	14 673,28	72 741,18
2023	47 402,44	8267,03	55 669,47

Työterveyshuollon toiminta 2025	lkm
Työpaikkaselvitykset	1
Ennaltaehkäisevän työterveyshuollon käynnit	158
Altistelähtöiset (ESV) terveystarkastukset	16

Sairaanhoidokäynnit	56
Työtapaturmiin liittyvät käynnit	7
Työterveysneuvottelut	14

4.3 YHTEISTOIMINTA

Työnantajan ja henkilöstön välistä yhteistoimintaa säätelee yhteistoimintalaki. Yhteistoiminnalla vaikutetaan asioiden valmisteluun, toiminnan tuloksellisuuteen ja palvelujen laatuun. Yhteistyötoimikunta kokoontui vuoden 2025 aikana kolme (3) kertaa. Yhteistoiminnassa käsiteltäviä asioita ovat olleet rutiiniluonteiset asiat, kuten henkilöstökertomus, henkilöstö- ja koulutussuunnitelma. Lisäksi yhteistoiminnassa on käsiteltytasopalkkamallin käyttöönottoa, työehtosopimuksen mukaisten palkankorotusten kohdentamista, työsuojeluvaalien järjestämistä ja GPS-laitteen sekä kameravalvonnan käyttöä työpaikalla.

4.4 TYÖKYKYÄ YLLÄPITÄVÄ TOIMINTA

Työkyvyn ylläpitäminen on työnantajan, työntekijöiden ja työpaikan yhteistoimintaorganisaatioiden yhteistyötä, joka tukee ja edistää työntekijöiden työ- ja toimintakykyä kaikissa työuran vaiheissa. Se on keskeinen osa työterveyshuoltolain mukaista toimintaa, jossa päävastuu on kuitenkin työnantajalla. Työkyvyn ylläpitämisessä pyritään kehittämään jatkuvasti työtä ja työolosuhteita sekä tukemaan kaikkia työntekijöitä. Tavoitteena on, että jokainen selviytyy työstään parhaiten omilla voimavaroillaan ja työkykyä tukevien toimenpiteiden avulla. Työkyvyn ylläpito voi keskittyä terveyden edistämiseen, ammatillisiin valmiuksiin, motivaatioon tai yhteisöllisiin oloihin työpaikalla.

Työkykyä ylläpitävään toimintaan varataan vuosittain määrärahaa toiminnan toteuttamisen. Vuonna 2025 Tyky-toimintaan käytettiin 22 439 €. Suurin osa Tyky-toiminnan kulusta muodostuu henkilökunnalle myönnettävästä E-passi-etuudesta. Vuonna 2025 E-passi etuuden kustannus työnantajalle oli 13 072,83 €. E-passi etuutta käyttäneitä henkilöitä oli 118. Etuudesta 42 % oli käytetty liikuntaan, liikuntaan tai kulttuuriin 19 % ja 39 % hyvinvointipalveluihin. Tyky-toimintaan varatuista määrärahoista kustannetaan myös työnohjauspalvelut, työntekijöiden työhyvinvointipalkitsemiset sekä yhteisten virkistystapahtumien /Tyky-päivien kustannukset.

Työkykyä ylläpitävänä toimintana henkilöstölle tarjotaan maksutonta liikuntavuoroa kerran viikossa liikuntahallista. Liikuntavuorolla liikkuminen on omaehtoista ryhmäliikuntaa. Osallistujia liikuntavuorolla on ollut 6–10 henkilöä. Vuorolle on voinut tulla liikkumaan myös mm. perheenjäsenet tai ystävät. Vuoden 2025 aikana on otettu käyttöön myös BreakBro-taukoliikuntasovellus.

Työhyvinvoinnin yksi muoto ovat erilaiset virkistystapahtumat. Työaika näihin voi henkilöstösäännön mukaisesti yhden työpäivän verran / vuosi. 2025 vuoden yhteisenä tyky-toimintana oli kävelyjalkapallo turnaus syyskuussa ja jouluruokailu Wanhoissa Wehkeissä joulukuussa. Syksyn tykytapahtumassa oli 18 osallistujaa ja jouluruokailussa 97.

4.5 TYÖNOHJAUS

Karstulan kunta kannustaa työntekijöitä sekä työyhteisöjä hyödyntämään työhyvinvoinnin tukena työnohjausta. Työnohjauspalvelut on kilpailutettu vuonna 2021 ja sopimus on voimassa kolmen palvelutuottajan kanssa 31.1.2026 asti. Työnohjauksesta sovitaan aina tapauskohtaisesti määräajaksi ja sen toteuttamisesta laaditaan prosessikohtainen suunnitelma.

Vuonna 2025 työnohjauksen kokonaiskustannus oli 2 115 €.

4.6 TYÖHYVINVOINTI

Työhyvinvointisuunnitelmassa on asetettu tavoitteet sekä toimenpiteet työhyvinvoinnin kehittämiseksi. Työhyvinvointisuunnitelma päivitetään vuosittain. Työhyvinvoinnin tilaa seurattiin 2025 vuoden aikana Pulssi-kyselyllä huhtikuussa. Vuosittainen työhyvinvoinnin kysely toteutettiin loka-marraskuun vaihteessa uudella Kevan työkykykysely -työkalulla. Vuoden 2025 työhyvinvointikyselyn vastausprosentti oli 58 %. Kyselyn osa-alueet: Työn sujuminen työyhteisössä, Työtehtävät ja omat voimavarat, Työhön liittyvät tuntemukset, Lähiesihenkilötyö, Työnantajan toiminta sekä Asiakkaat ja yhteistyö. Kyselyssä verrokkiryhmänä on muut keskisuuret kunnat ja vertailuaineisto koostuu 88 julkisesta organisaatiosta. Työhyvinvointikyselyn tuloksia ei voida vertailla edellisiin vuosiin vaihtuneen kyselytyökalun vuoksi, mutta 82 % työhyvinvointikyselyyn osallistuneista suosittelisi työpaikkaa tuttavalleen. Työhyvinvointikyselyn tuloksia on hyödynnetty työhyvinvointisuunnitelman tavoitteiden ja toimenpiteiden asettelussa.

Työhyvinvointi palkinto jaettiin keväällä ja syksyllä. Palkinto annetaan työntekijälle tai työyhteisölle, joka kehittää tai ylläpitää omalla toiminnallaan ja esimerkillään hyvää työhyvinvointia. Keväällä palkinnon sai työntekijä, joka on omalla toiminnallaan edistänyt työntekijöiden ja työyhteisön hyvinvointia ja syksyllä palkinnon sai työntekijä, joka toimii esimerkillisesti työyhteisönjäsenenä ja omalla toiminnallaan edistänyt työyhteisön hyvinvointia. Työhyvinvointipalkinnon arvo on työntekijälle 100 € E-passietuus tai työyhteisölle 500 € yhteiseen työyhteisötoimintaan.

4.7 TYÖNTEKIJÖIDEN MUISTAMINEN

Työntekijöiden muistaminen on tärkeä osa yrityskulttuuria, ja se voi tapahtua monin eri tavoin, kuten merkkipäivien juhlistamisena, koulutusten ja kehitysmahdollisuuksien tarjoamisena sekä erilaisten palkitsemisjärjestelmien kautta.

Karstulan kunta muistaa kuntaan pitkäaikaisessa palvelussuhteessa olleita työntekijöitä 20, 30 tai 40 vuoden palvelusajan täytyttyä. Palveluvuosien perusteella annettavat korotukset henkilökuntaetuun on 20 vuoden palvelusajasta 50 euron korotus henkilöstöetuun, 30 vuoden palvelusajasta 100 euron korotus henkilöstöetuun ja 40 vuoden palvelusajasta 150 euron korotus henkilöstöetuun. Kuntaliiton ansiomerkkejä haetaan kolmen vuoden välein ja seuraavan kerran niitä haetaan 2027. Lisäksi työnantaja muistaa vakituisen henkilöstöön kuuluvia 50 ja 60 vuotta täyttäviä sekä eläkkeelle siirtyviä työntekijöitä vaihtoehtoisesti Block-lampulla tai Lantern- valaisimella.

Työntekijöiden muistamisiin käytettiin vuonna 2025 yhteensä 3 451,25 €.

4.8 TASA-ARVON JA YHDENVERTAISUUSUUNNITELMAN TOTEUTUMINEN

Karstulan kunta on sitoutunut edistämään henkilöstön tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta varmistamalla tasapuolisen kohtelun, yhdenvertaiset urakehitys- ja koulutusmahdollisuudet sekä oikeudenmukaiset työolot kaikissa työtilanteissa. Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman (2023–2025) tavoitteita on edistetty muun muassa monimuotoisella ja tarkoituksenmukaisella rekrytoinnilla, joustavilla työaikajärjestelyillä, palkkatasa-arvoa tukevalla palkkausjärjestelmällä sekä henkilöstön osallistumis- ja vaikutusmahdollisuuksia vahvistamalla. Toteutetut toimenpiteet ovat tukeneet työhyvinvointia, parantaneet motivaatiota ja edistäneet henkilöstön ammatillista kehittymistä.

5. JOHTAMINEN JA ESIHENKILÖTYÖ

5.1 HENKILÖSTÖJAOSTO

Henkilöstöjaosto kokoontui vuoden 2025 aikana kuusi kertaa. Käsittelyssä olivat tasopalkkamalli ja siihen siirtyminen KVTES sopimusallalla, henkilöstökertomus 2024, henkilöstösuunnitelma 2025 ja talousarvion toteutumisen seuranta, yleiskorotusten ja paikallisten järjestelyvarojen ja kehittämisohjelma erien kohdentaminen sekä paikalliset sopimukset luottamushenkilöiden ajankäytöstä sekä hälytysrahasta.

5.2 ESIHENKILÖTYÖ

Kunnan palveluorganisaatiota ylimpänä esihenkilönä toimii kunnanjohtaja. Kunnan palveluorganisaatio jakautuu kolmeen toimialaan, joita ovat konsernipalvelukeskus, sivistyspalvelukeskus sekä tekninen palvelukeskus. Palvelukeskuksia johtavat palvelukeskusjohtajat. Konsernipalvelukeskusta johtaa kunnanjohtaja, sivistyspalvelukeskusta sivistysjohtaja ja teknistä palvelukeskusta tekninen johtaja. Palvelukeskus jakaantuu tehtäväalueisiin ja tehtäväalueet toimintayksiköihin.

Palvelukeskuksen johtaja vastaa palvelukeskuksen toiminnasta sekä johtaa ja kehittää toimintaa kunnanhallituksen, kunnanjohtajan ja lautakunnan alaisuudessa. Tehtäväalueen esihenkilö vastaa tehtäväalueen toiminnasta sekä johtaa ja kehittää toimintaa palvelukeskuksen johtajan alaisuudessa.

Hyvä esihenkilötyö ja johtaminen ovat avainasemassa henkilöstötuottavuuden kehittämisessä. Johtamisen yleisenä tavoitteena on organisoida toimintaa niin, että työyksikön tavoitteet saavutetaan hyvässä työilmapiirissä. 2025 vuoden johtamisen sekä esihenkilötyön kehittämisen painopisteinä oli:

- muutosjohtaminen
- henkilöstöjohtaminen
- työkyky- ja työurajohtaminen
- henkilöstöhallinnon prosessien kehittäminen

Esihenkilöille järjestettiin koulutusta työkykyjohtamisen sekä esihenkilön viestintä- ja vuorovaikutustaitojen teemoista maaliskuussa 2025. Koulutukseen osallistui lähes kaikki esihenkilöt. Työhyvinvointikyselyssä 2025 esihenkilötyö sai hyvät arviot ja 85 % vastaajista koki, että hänellä on luottamuksellinen ilmapiiri esihenkilön kanssa. Toisaalta kehittämiskohteiksi tunnistettiin esihenkilöiltä saatavan palautteen määrän ja vuorovaikutuksen parantaminen edelleen. Sekä yleisesti johtajuuden avoimuuden lisääminen.

